

U S T A W A

z dnia

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Uznając, że dążenie do poznania prawdy i przekazywanie wiedzy z pokolenia na pokolenie jest szczególnie szlachetną działalnością człowieka oraz dostrzegając fundamentalną rolę nauki w tworzeniu cywilizacji, określa się zasady funkcjonowania szkolnictwa wyższego oraz prowadzenia działalności naukowej w oparciu o następujące pryncypia:

– obowiązkiem władzy publicznej jest tworzenie optymalnych warunków dla wolności badań naukowych i twórczości artystycznej, wolności nauczania oraz autonomii społeczności akademickiej,

– każdy uczony ponosi odpowiedzialność za jakość i rzetelność prowadzonych badań oraz za wychowanie młodego pokolenia,

– uczelnie oraz inne instytucje badawcze realizują misję o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa: wnoszą kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczyniają się do rozwoju kultury, współkształtują standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 2. Misją systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest prowadzenie najwyższej jakości kształcenia oraz działalności naukowej, kształtowanie postaw obywatelskich, a także uczestnictwo w rozwoju społecznym oraz tworzeniu gospodarki opartej na innowacjach.

Art. 3. 1. Podstawą systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest wolność nauczania, twórczości artystycznej, badań naukowych i ogłaszania ich wyników oraz autonomia uczelni.

2. System szkolnictwa wyższego i nauki funkcjonuje z poszanowaniem standardów międzynarodowych, zasad etycznych i dobrych praktyk w zakresie kształcenia i działalności naukowej oraz z uwzględnieniem szczególnego znaczenia społecznej odpowiedzialności nauki.

Art. 4. 1. Działalność naukowa obejmuje badania naukowe, prace rozwojowe oraz twórczość artystyczną.

2. Badania naukowe są działalnością obejmującą:

- 1) badania podstawowe rozumiane jako prace empiryczne lub teoretyczne mające przede wszystkim na celu zdobywanie nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- 2) badania aplikacyjne rozumiane jako prace mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów lub usług, lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń.

3. Prace rozwojowe są działalnością obejmującą nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności, w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług, z wyłączeniem działalności obejmującej rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do nich, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

4. Twórczość artystyczna jest działalnością obejmującą działania twórcze w sztuce, której efektem jest stanowiące wkład w rozwój kultury dzieło artystyczne materialne lub niematerialne, w tym także artystyczne wykonanie.

Art. 5. 1. Badania naukowe i prace rozwojowe prowadzi się w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, a twórczość artystyczną – w dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych.

2. Kształcenie prowadzi się w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych lub dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, mając na uwadze systematykę dziedzin i dyscyplin przyjętą przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), bezpieczeństwo państwa, konieczność dochowania zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz cele, których realizacji służy klasyfikacja.

Art. 6. 1. Rada Ministrów określa politykę naukową państwa.

2. Polityka naukowa państwa jest dokumentem strategicznym wskazującym priorytety w zakresie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

3. Realizacja polityki naukowej państwa podlega ewaluacji nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Art. 7. 1. System szkolnictwa wyższego i nauki tworzą:

- 1) uczelnie;
- 2) federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zwane dalej „federacjami”;
- 3) Polska Akademia Nauk, działająca na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2017 r. poz. 1869 i 2201), zwana dalej „PAN”;
- 4) instytuty naukowe PAN, działające na podstawie ustawy, o której mowa w pkt 3, zwane dalej „instytutami PAN”;
- 5) instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1158, 1452 i 2201);
- 6) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „instytutami międzynarodowymi”;
- 7) Polska Akademia Umiejętności, zwana dalej „PAU”;
- 8) inne podmioty prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły.

2. Na rzecz systemu szkolnictwa wyższego i nauki działają:

- 1) Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, działająca na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. poz. 1530), zwana dalej „NAWA”;
- 2) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1447, 1556 i 2201), zwane dalej „NCBiR”;
- 3) Narodowe Centrum Nauki, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1071 oraz z 2017 r. poz. 1089 i 1556), zwane dalej „NCN”.

Art. 8. 1. Przepisów działów II–IV, działu VI rozdziału 1 oraz działów VII–IX i XII–XIV nie stosuje się do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, chyba że ustawa lub umowa między Radą Ministrów a władzami kościoła lub innego związku wyznaniowego stanowi inaczej.

2. Ustawy nie stosuje się do uczelni i filii utworzonych przez uczelnie zagraniczne, z wyjątkiem art. 47.

DZIAŁ II

Szkolnictwo wyższe

Rozdział 1

Uczelnie

Art. 9. 1. Uczelnia posiada osobowość prawną.

2. Uczelnia jest autonomiczna na zasadach określonych w ustawie.

3. Uczelnia prowadzi studia na co najmniej jednym kierunku.

4. Uczelnia prowadzi działalność w swojej siedzibie, a w przypadku gdy siedziba znajduje się na obszarze związku metropolitalnego – na tym obszarze. Uczelnia może prowadzić działalność poza siedzibą albo tym obszarem – w swojej filii.

5. Organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Art. 10. 1. Pracownicy uczelni, doktoranci i studenci stanowią wspólnotę uczelni.

2. Członkowi wspólnoty uczelni przysługuje czynne prawo wyborcze w uczelni.

Art. 11. 1. Podstawowymi zadaniami uczelni są:

- 1) prowadzenie kształcenia na studiach;
- 2) prowadzenie kształcenia na studiach podyplomowych lub innych form kształcenia;
- 3) prowadzenie działalności naukowej, świadczenie usług badawczych oraz transfer wiedzy i technologii do gospodarki;
- 4) prowadzenie kształcenia doktorantów;
- 5) kształcenie i promowanie kadr uczelni;
- 6) stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w:
 - a) procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia,
 - b) kształceniu,
 - c) prowadzeniu działalności naukowej;
- 7) wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, tradycję narodową, umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka;
- 8) stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów;
- 9) upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, w tym przez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, informacyjnych i archiwalnych;
- 10) działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych.

2. Podstawowym zadaniem uczelni zawodowej jest również prowadzenie kształcenia specjalistycznego.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4 i pkt 6 lit. c, nie są podstawowymi zadaniami uczelni zawodowej.

4. Zadaniem uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu albo w zakresie nauk weterynaryjnych może być także uczestniczenie w sprawowaniu opieki medycznej albo weterynaryjnej w zakresie i formach określonych w przepisach o działalności leczniczej albo przepisach o zakładach leczniczych dla zwierząt.

5. Uczelnia może prowadzić domy studenckie i stołówki studenckie.

Art. 12. Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności polegającej na wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 11, w zakresie i formach określonych w statucie, w szczególności przez tworzenie spółek kapitałowych.

Art. 13. 1. Uczelnia jest:

- 1) uczelnią publiczną, jeżeli jest utworzona przez organ państwa;
- 2) uczelnią niepubliczną, jeżeli jest utworzona przez osobę fizyczną albo osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego albo państwowa albo samorządowa osoba prawna, zwaną dalej „założycielem”.

2. Uczelnia jest uczelnią akademicką albo zawodową.

Art. 14. 1. Uczelnia jest uczelnią akademicką, jeżeli prowadzi działalność naukową i posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej jednej dyscyplinie naukowej albo artystycznej.

2. Uczelnia akademicka prowadzi studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

3. Uczelnia akademicka może prowadzić kształcenie doktorantów.

4. Uczelnia prowadząca kształcenie specjalistyczne, która stała się uczelnią akademicką, prowadzi je na dotychczasowych zasadach, z tym że nie prowadzi przyjęć na to kształcenie.

Art. 15. 1. Uczelnia jest uczelnią zawodową, jeżeli prowadzi kształcenie uwzględniające potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 14 ust. 1.

2. Uczelnia zawodowa prowadzi kształcenie na studiach wyłącznie o profilu praktycznym.

3. Uczelnia zawodowa prowadzi studia pierwszego stopnia.

4. Uczelnia zawodowa może prowadzić:

- 1) studia drugiego stopnia;
- 2) jednolite studia magisterskie;
- 3) kształcenie specjalistyczne.

5. Uczelnia akademicka może złożyć do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”, wniosek o zakwalifikowanie jej do grupy uczelni zawodowych.

6. W terminie 30 dni minister, w drodze decyzji administracyjnej, może zakwalifikować uczelnię do grupy uczelni zawodowych.

7. Uczelnia akademicka, która w wyniku ewaluacji jakości działalności naukowej nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, staje się uczelnią zawodową w dniu, w którym decyzje o przyznaniu tej uczelni kategorii naukowych stały się ostateczne.

8. Uczelnia, która stała się uczelnią zawodową, dostosowuje prowadzone kształcenie na studiach do wymagania określonego w ust. 2, w terminie 12 miesięcy od dnia zaprzestania spełniania warunku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, albo doręczenia decyzji o zakwalifikowaniu do grupy uczelni zawodowych.

9. Uczelnia prowadząca kształcenie doktorantów, która stała się uczelnią zawodową, zaprzestaje kształcenia doktorantów z końcem roku akademickiego, w którym zaprzestała spełniać warunek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, albo doręczono jej decyzję o zakwalifikowaniu do grupy uczelni zawodowych. Przepisy art. 206 stosuje się.

Art. 16. 1. Wyraz „akademia” jest zastrzeżony dla nazwy uczelni akademickiej.

2. Wyraz „politechnika” jest zastrzeżony dla nazwy uczelni akademickiej posiadającej kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej 2 dyscyplinach w zakresie nauk inżynierskich i technicznych.

3. Wyraz „uniwersytet” jest zastrzeżony dla nazwy uczelni akademickiej posiadającej kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej 6 dyscyplinach naukowych lub artystycznych, zwanych dalej „dyscyplinami”, zawierających się w co najmniej 3 dziedzinach nauki lub sztuki, zwanych dalej „dziedzinami”.

4. W przypadku uzyskania kategorii naukowej skutkującej koniecznością zmiany nazwy uczelni na zasadach określonych w ust. 1–3, uczelnia może posługiwać się nazwą dotychczasową.

Art. 17. 1. Organami uczelni:

- 1) publicznej – są rada uczelni, rektor i senat;
- 2) niepublicznej – są rektor i senat.

2. Statut uczelni może przewidywać również inne organy uczelni.

Art. 18. 1. Do zadań rady uczelni należy:

- 1) uchwalanie strategii uczelni;
- 2) opiniowanie projektu statutu;
- 3) monitorowanie gospodarki finansowej uczelni;
- 4) monitorowanie zarządzania uczelnią;
- 5) wybór rektora albo wskazywanie kandydatów na rektora, po zaopiniowaniu przez senat;
- 6) zatwierdzanie sprawozdania z realizacji strategii uczelni;
- 7) wykonywanie innych zadań określonych w statucie.

2. W ramach monitorowania gospodarki finansowej rada uczelni:

- 1) opiniuje plan rzeczowo-finansowy;
- 2) zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego;
- 3) zatwierdza sprawozdanie finansowe.

3. W ramach wykonywania zadań rada uczelni może żądać wglądu do dokumentów uczelni.

Art. 19. 1. W skład rady uczelni wchodzi:

- 1) 6 albo 8 osób powoływanych przez senat;
- 2) przewodniczący samorządu studenckiego.

2. Osoby spoza wspólnoty uczelni stanowią ponad 50% składu rady uczelni.

Art. 20. 1. Członkiem rady uczelni może być osoba, która:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) nie była karana karą dyscyplinarną;
- 5) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat

1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186 oraz z 2018 r. poz. 538), nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami;

6) posiada wykształcenie wyższe – w przypadku członków rady uczelni, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1.

2. Do członków rad uczelni nie stosuje się przepisów art. 19 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2259, z 2017 r. poz. 624, 1491 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 538).

3. Członkostwa w radzie uczelni nie można łączyć z pełnieniem funkcji organu tej lub innej uczelni, członkostwem w radzie innej uczelni ani zatrudnieniem w administracji rządowej.

4. Członkostwo w radzie uczelni wygasa w przypadku śmierci, rezygnacji z członkostwa, niezłożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, zwanego dalej „oświadczeniem lustracyjnym”, informacji, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, zwanej dalej „informacją lustracyjną”, lub zaprzestania spełniania wymagań określonych w ust. 1.

5. Wygaśnięcie członkostwa w radzie uczelni stwierdza przewodniczący senatu.

6. W przypadku ustania członkostwa w radzie uczelni, senat niezwłocznie powołuje nowego członka na okres do końca kadencji.

Art. 21. 1. Kadencja rady uczelni trwa 4 lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia roku następującego po roku, w którym rozpoczęła się kadencja senatu.

2. Ta sama osoba może być członkiem rady uczelni nie więcej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Okresu, o którym mowa w art. 20 ust. 6, nie wlicza się do liczby tych kadencji.

Art. 22. 1. Rada uczelni wybiera przewodniczącego spośród członków pochodzących spoza wspólnoty uczelni.

2. Rada uczelni uchwała regulamin określający tryb jej funkcjonowania.

3. Rada uczelni podejmuje uchwały na posiedzeniach w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków.

4. Członkowi rady uczelni, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, przysługuje miesięczne wynagrodzenie, którego wysokość nie może przekroczyć 67% wynagrodzenia profesora określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2, zwanego dalej „wynagrodzeniem profesora”. Wysokość wynagrodzenia ustala senat.

Art. 23. 1. Do zadań rektora należą sprawy dotyczące uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni.

2. Do zadań rektora należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie uczelni;
- 2) zarządzanie uczelnią;
- 3) przygotowywanie projektu statutu oraz projektu strategii uczelni;
- 4) składanie sprawozdania z realizacji strategii uczelni;
- 5) wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy;
- 6) powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni i ich odwoływanie;
- 7) prowadzenie polityki kadrowej w uczelni;
- 8) tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu;
- 9) tworzenie szkół doktorskich;
- 10) prowadzenie gospodarki finansowej uczelni;
- 11) zapewnianie wykonywania przepisów obowiązujących w uczelni.

3. Rektor nadaje regulamin organizacyjny, który określa:

- 1) strukturę organizacyjną uczelni oraz podział zadań w ramach tej struktury;
- 2) organizację oraz zasady działania administracji uczelni.

4. Od decyzji administracyjnych wydawanych przez rektora służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

5. Powołanie osoby do pełnienia funkcji kierowniczej, do której zakresu obowiązków należą sprawy studenckie, wymaga uzgodnienia z samorządem studenckim. Niezajęcie stanowiska przez samorząd studencki w terminie wskazanym w statucie uważa się za wyrażenie zgody.

Art. 24. 1. Rektorem może być osoba, która posiada co najmniej stopień doktora oraz spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 i nie ukończyła 65. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji. Statut może przewidywać dodatkowe wymagania dla rektora.

2. Rektora uczelni:

- 1) publicznej – wybiera kolegium elektorów albo rada uczelni;
- 2) niepublicznej – powołuje założyciel albo wybiera senat.

3. Wybór rektora jest dokonywany bezwzględną większością głosów.

4. O wynikach wyborów albo powołaniu rektora zawiadamia ministra w przypadku uczelni:

- 1) publicznej – przewodniczący kolegium elektorów albo rady uczelni;

2) niepublicznej – założyciel albo przewodniczący senatu.

5. Do wygaśnięcia mandatu rektora stosuje się odpowiednio przepis art. 20 ust. 4.

6. Wygaśnięcie mandatu rektora uczelni:

1) publicznej – stwierdza przewodniczący kolegium elektorów albo rady uczelni;

2) niepublicznej – stwierdza założyciel.

7. W przypadku wygaśnięcia mandatu rektora, nowego rektora na okres do końca kadencji w uczelni:

1) publicznej – wybiera kolegium elektorów albo rada uczelni;

2) niepublicznej – powołuje założyciel albo wybiera senat.

8. W okresie od dnia stwierdzenia wygaśnięcia mandatu do dnia wyboru albo powołania rektora, obowiązki rektora pełni najstarszy członek senatu posiadający co najmniej stopień doktora.

9. Pierwszego rektora uczelni:

1) publicznej – powołuje minister na okres roku i nawiązuje z nim stosunek pracy oraz wyznacza termin na zorganizowanie i przeprowadzenie wyborów do senatu;

2) niepublicznej – powołuje założyciel.

10. Osoba wybrana albo powołana do pełnienia funkcji rektora jest zatrudniana w uczelni jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy nie później niż z dniem rozpoczęcia kadencji. Do zatrudnienia tej osoby nie stosuje się przepisu art. 119 ust. 1.

Art. 25. 1. Skład kolegium elektorów w uczelni publicznej oraz tryb wyboru jego członków określa statut, przy czym nie mniej niż 20% składu stanowią studenci i doktoranci. Liczbę studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w uczelni.

2. Członkiem kolegium elektorów może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 pkt 1–5 i nie ukończyła 65. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji.

3. Do członków kolegium elektorów przepisy art. 20 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Tryb powołania do kolegium elektorów studentów i doktorantów oraz czas trwania ich członkostwa w kolegium elektorów określa odpowiednio regulamin samorządu studenckiego oraz regulamin samorządu doktorantów.

5. Kadencja kolegium elektorów trwa 4 lata.

Art. 26. 1. Kadencja rektora uczelni publicznej trwa 4 lata i rozpoczyna się w dniu 1 września roku, w którym został wybrany.

2. Ta sama osoba może być rektorem uczelni publicznej nie więcej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Okresu, o którym mowa w art. 24 ust. 7 i ust. 9 pkt 1, nie wlicza się do liczby tych kadencji.

3. W przypadku niedokonania wyboru rektora przed dniem, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 24 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 27. 1. Rektor uczelni publicznej może być odwołany przez podmiot, który dokonał wyboru, większością co najmniej 3/4 głosów w obecności co najmniej 2/3 statutowego składu tego podmiotu.

2. Wniosek o odwołanie rektora uczelni publicznej może być zgłoszony przez senat większością co najmniej 1/2 głosów statutowego składu albo przez radę uczelni.

3. Rektor uczelni niepublicznej może być odwołany przez założyciela.

4. W przypadku odwołania rektora przepis art. 24 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. Do zadań senatu należy:

- 1) uchwalanie statutu;
- 2) uchwalanie regulaminu studiów;
- 3) opiniowanie projektu strategii uczelni;
- 4) powoływanie i odwoływanie członków rady uczelni;
- 5) opiniowanie kandydatów na rektora;
- 6) przeprowadzanie oceny funkcjonowania uczelni, w tym realizacji strategii uczelni;
- 7) formułowanie rekomendacji dla rady uczelni i rektora w zakresie wykonywanych przez nich zadań;
- 8) nadawanie stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki;
- 9) nadawanie tytułu doktora honoris causa;
- 10) ustalanie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia i na kształcenie specjalistyczne;
- 11) ustalanie programów studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego;
- 12) ustalanie programów kształcenia w szkołach doktorskich;
- 13) określanie sposobu potwierdzania efektów uczenia się;
- 14) wskazywanie kandydatów do instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki;

15) wykonywanie zadań związanych z:

- a) przypisywaniem poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji, zwanej dalej „PRK”, do kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych,
 - b) włączeniem do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych i innych form kształcenia
- zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475);

16) wykonywanie innych zadań określonych w statucie.

2. Ustalenie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego. W przypadku bezskutecznego upływu terminu określonego w statucie, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

3. W uczelni niepublicznej statut może być nadany przez założyciela, o ile statut tak stanowi.

4. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, może być wykonywane przez inny określony w statucie organ uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2. Statut może określić tylko jeden organ w zakresie danej dyscypliny, a w przypadku uczelni spełniającej warunek, o którym mowa w art. 185 ust. 3 – w zakresie danej dziedziny.

Art. 29. 1. W skład senatu wchodzi:

1) w publicznej uczelni akademickiej:

- a) profesorowie i profesorki uczelni, którzy stanowią nie mniej niż 50% składu senatu,
- b) studenci i doktoranci, którzy stanowią nie mniej niż 20% składu senatu,
- c) nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach innych niż określone w lit. a i pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi, którzy stanowią nie mniej niż 25% składu senatu;

2) w publicznej uczelni zawodowej:

- a) nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień doktora, którzy stanowią nie mniej niż 50% składu senatu,
- b) studenci, którzy stanowią nie mniej niż 20% składu senatu,
- c) nauczyciele akademicy nieposiadający stopnia doktora i pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi, którzy stanowią nie mniej niż 25% składu senatu.

2. Liczbę studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w uczelni.

3. Osoby należące do grup, o których mowa w ust. 1, wybierają członków senatu ze swojego grona.

4. Członkiem senatu może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 pkt 1–5 i nie ukończyła 65. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji.

5. Do członków senatu przepisy art. 20 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 30. 1. Kadencja senatu trwa 4 lata i rozpoczyna się w dniu 1 września.

2. W uczelni publicznej ta sama osoba może być członkiem senatu nie więcej niż przez 2 następujące po sobie kadencje.

3. Tryb wyboru do senatu studenta i doktoranta oraz czas trwania jego członkostwa w senacie określa odpowiednio regulamin samorządu studenckiego oraz regulamin samorządu doktorantów.

Art. 31. 1. Przewodniczącym senatu jest rektor.

2. Senat podejmuje uchwały na posiedzeniach w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków.

3. W posiedzeniach senatu uczestniczy z głosem doradczym przedstawiciel każdego związku zawodowego działającego w uczelni.

4. W głosowaniach w sprawach, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 8, biorą udział członkowie senatu będący profesorami i profesorami uczelni. Uchwały są podejmowane w obecności co najmniej połowy statutowej liczby tych członków.

Art. 32. Do organów uczelni, o których mowa w art. 17 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 20 ust. 1–4, a także wymaganie dotyczące nieukończenia 65. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji. Statut może przewidywać dodatkowe wymagania dla organów uczelni.

Art. 33. Rozstrzygnięcia organów uczelni nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw.

Art. 34. 1. Statut określa zasady organizacji i funkcjonowania uczelni, w szczególności:

- 1) sposób powoływania i odwoływania organów uczelni oraz organizowania wyborów do organów uczelni;
- 2) skład rady uczelni oraz senatu;
- 3) zasady sprawowania wewnętrznego nadzoru nad aktami wydawanymi przez organy uczelni;
- 4) funkcje kierownicze w uczelni;

- 5) zasady powoływania osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni i ich odwoływania;
- 6) tryb nadawania tytułu doktora honoris causa;
- 7) zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez uczelnię;
- 8) zasady dysponowania mieniem uczelni;
- 9) tryb nadawania regulaminu organizacyjnego;
- 10) przepisy porządkowe dotyczące odbywania zgromadzeń.

2. Statut uczelni publicznej uchwała senat bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków po zasięgnięciu opinii rady uczelni wyrażonej większością głosów statutowej liczby członków oraz po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w uczelni. Związki zawodowe przedstawiają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu statutu. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

3. Statut uczelni niepublicznej wskazuje osobę fizyczną albo osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego albo państwowa albo samorządowa osoba prawna, która staje się założycielem w przypadku jego śmierci albo utraty osobowości prawnej.

4. Statut uczelni niepublicznej określa tryb likwidacji uczelni oraz przeznaczenie składników mienia uczelni po zakończeniu likwidacji.

Art. 35. 1. Publiczną uczelnię akademicką tworzy się w drodze ustawy.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, tworzy publiczną uczelnię zawodową lub zmienia jej nazwę.

3. Uczelnia publiczna może być utworzona w wyniku połączenia uczelni publicznych, instytutów badawczych lub instytutów PAN.

4. Publiczną uczelnię akademicką włącza się do uczelni publicznej w drodze ustawy.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem nadzorującym uczelnię lub instytut badawczy, w drodze rozporządzenia, włącza publiczną uczelnię zawodową lub instytut badawczy do uczelni publicznej.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, włącza do uczelni publicznej instytut PAN, po zasięgnięciu opinii Prezesa PAN.

7. W rozporządzeniu w sprawie utworzenia publicznej uczelni zawodowej określa się:

- 1) nazwę uczelni;
- 2) siedzibę uczelni;
- 3) składniki mienia, w które będzie wyposażona uczelnia.

8. Pierwszy statut nadaje minister.

9. Uczelnia publiczna, do której nastąpiło włączenie innej uczelni publicznej, instytutu badawczego lub instytutu PAN, wstępuje w prawa i obowiązki tej uczelni lub tego instytutu, w tym w prawa i obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych.

10. W rozporządzeniu w sprawie włączenia publicznej uczelni zawodowej, instytutu badawczego lub instytutu PAN do uczelni publicznej określa się skutki włączenia, w szczególności:

- 1) wygaśnięcie kadencji organów kolegialnych i jednoosobowych podmiotu włączanego;
- 2) przeznaczenie mienia podmiotu włączanego;
- 3) możliwość prowadzenia studiów utworzonych przez uczelnię włączaną;
- 4) warunki kontynuacji kształcenia przez studentów uczelni włączanej;
- 5) warunki kontynuacji stosunków pracy pracowników podmiotu włączanego.

11. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, 5 i 6, bierze się pod uwagę potrzeby wynikające z polityki naukowej państwa oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, likwiduje publiczną uczelnię zawodową.

2. Likwidacja uczelni publicznej polega na zadysponowaniu składnikami materialnymi i niematerialnymi jej majątku po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli, w szczególności pracowników, studentów i doktorantów, w celu zakończenia jej działalności.

3. Likwidację prowadzi likwidator powołany przez ministra.

4. Likwidatorowi przysługuje wynagrodzenie miesięczne ustalane przez ministra. Wynagrodzenie nie może być wyższe niż wynagrodzenie zasadnicze rektora likwidowanej uczelni za miesiąc poprzedzający dzień postawienia uczelni w stan likwidacji.

5. W okresie likwidacji uczelnia używa nazwy z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.

6. Likwidator ogłasza postawienie uczelni w stan likwidacji w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

7. Likwidator, w terminie 3 miesięcy od dnia powołania, przedstawia do zatwierdzenia ministrowi plan przychodów i kosztów związanych z likwidacją.

8. Koszty likwidacji pokrywa się z mienia likwidowanej uczelni, a w przypadku braku wystarczających środków – z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister, na podstawie planu przychodów i kosztów związanych z likwidacją.

9. Postawienie uczelni w stan likwidacji powoduje, że:

- 1) z dniem powołania likwidator przejmuje kompetencje organów uczelni;

- 2) z dniem powołania likwidatora wygasa kadencja organów uczelni;
- 3) uczelnia nie prowadzi przyjęć na studia, studia podyplomowe, kształcenie specjalistyczne i inne formy kształcenia, a także do szkół doktorskich;
- 4) uczelnia nie nadaje stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki;
- 5) uczelnia traci prawo do otrzymywania środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. d, pkt 2 lit. e i f, pkt 4–7 i 9;
- 6) środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d i pkt 3, są przekazywane uczelni w niezbędnym zakresie.

10. W uczelni postawionej w stan likwidacji:

- 1) prowadzone kształcenie może być kontynuowane nie dłużej niż do końca roku akademickiego,
- 2) stosunki pracy nauczycieli akademickich wygasają z końcem roku akademickiego – w którym postawiono uczelnię w stan likwidacji.

11. Likwidator zapewnia studentom oraz doktorantom możliwość kontynuowania kształcenia; przepisy art. 82 i art. 206 stosuje się odpowiednio.

12. Postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego lub stopnia w zakresie sztuki, wszczęte i niezakończone do dnia postawienia uczelni w stan likwidacji, prowadzą podmioty wskazane przez Radę Doskonałości Naukowej, zwaną dalej „RDN”.

13. Likwidator, w terminie 30 dni od dnia zakończenia czynności likwidacyjnych, zawiadamia ministra o zakończeniu likwidacji i przedstawia do zatwierdzenia sprawozdanie z jej przebiegu.

14. Uczelnia traci osobowość prawną z dniem ogłoszenia przez ministra o zakończeniu likwidacji w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

15. W rozporządzeniu w sprawie likwidacji uczelni zawodowej określa się:

- 1) tryb powołania i odwołania likwidatora;
- 2) tryb likwidacji;
- 3) sposób wykonywania czynności likwidacyjnych.

16. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, bierze się pod uwagę zmiany liczby studentów w kontekście zapotrzebowania społeczno-gospodarczego na kształcenie w danej uczelni, jej sytuację finansową, potrzeby wynikające z polityki naukowej państwa, a także konieczność sprawnego przeprowadzenia likwidacji.

17. W przypadku likwidacji uczelni jej mienie, po spłaceniu zobowiązań, staje się mieniem Skarbu Państwa albo mieniem jednostki samorządu terytorialnego – odpowiednio do źródła pochodzenia tego mienia. O przeznaczeniu mienia Skarbu Państwa decyduje minister.

18. W przypadku likwidacji uczelni likwidator przekazuje dokumentację przebiegu studiów na przechowanie podmiotowi wykonującemu działalność, o której mowa w art. 51a ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217, 357 i 398), zapewniając na ten cel środki finansowe. Do przechowywania dokumentacji stosuje się przepisy tej ustawy.

Art. 37. 1. Uczelnia niepubliczna nabywa osobowość prawną z chwilą jej wpisu do ewidencji uczelni niepublicznych, zwanej dalej „ewidencją”.

2. Ewidencję prowadzi minister w systemie, o którym mowa w art. 343 ust. 1.

3. Ewidencja obejmuje:

- 1) numer wpisu do ewidencji;
- 2) datę wpisu;
- 3) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania albo nazwę, numer z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru i adres założyciela;
- 4) nazwę i adres uczelni;
- 5) imię i nazwisko oraz datę rozpoczęcia i zakończenia kadencji rektora;
- 6) informację o ostatecznej decyzji w sprawie likwidacji uczelni;
- 7) datę wykreślenia z ewidencji.

4. Uczelnia niepubliczna albo założyciel, w terminie 14 dni, zawiadamia ministra o zmianie danych, o których mowa w ust. 3 pkt 3–5.

5. Minister dokonuje wpisu w ewidencji na wniosek uczelni niepublicznej lub założyciela albo z urzędu.

6. Wpisem w ewidencji jest wpis uczelni niepublicznej do ewidencji, zmiana wpisu w ewidencji oraz wykreślenie uczelni niepublicznej z ewidencji.

7. Wpis w ewidencji i odmowa wpisu następuje w drodze decyzji administracyjnej, z wyłączeniem wpisu danych, o których mowa w ust. 3 pkt 5 i 6.

8. Wpis polega na wprowadzeniu do systemu danych zawartych w ostatecznej decyzji.

9. Ewidencja jest jawna.

Art. 38. 1. Założyciel występuje z wnioskiem o wpis uczelni niepublicznej do ewidencji oraz wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu.

2. Uzasadnienie wniosku o wpis do ewidencji zawiera strategię uczelni. Do wniosku dołącza się projekt statutu uczelni oraz sporządzone w formie aktu notarialnego oświadczenie założyciela o utworzeniu uczelni niepublicznej zawierające:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę, numer z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru i adres założyciela;
- 2) nazwę uczelni;
- 3) adres uczelni;
- 4) wielkość środków finansowych, które założyciel zobowiązuje się przekazać uczelni na jej funkcjonowanie;
- 5) wykaz i wartość rzeczy przekazanych uczelni na własność oraz termin ich przekazania;
- 6) sposób finansowania uczelni.

3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2 pkt 4, nie mogą być mniejsze niż 3 000 000 złotych. Przekazanie środków na rachunek bankowy uczelni następuje nie później niż 30 dni od dnia wpisu do ewidencji.

Art. 39. 1. Minister, po zasięgnięciu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej, zwanej dalej „PKA”, w drodze decyzji administracyjnej, wpisuje uczelnię niepubliczną do ewidencji.

2. PKA może zwracać się do założyciela o udzielenie wyjaśnień i informacji oraz przeprowadzać wizytacje.

3. Wpis do ewidencji jest ważny przez okres 6 lat.

4. W decyzji o wpisie do ewidencji określa się:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę, numer z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru i adres założyciela;
- 2) nazwę i adres uczelni.

5. Decyzja o wpisie do ewidencji jest wydawana wraz z pozwoleniem na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu.

Art. 40. 1. Minister, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji, jeżeli:

- 1) założyciel został wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego;

- 2) założyciel posiada wymagalne zobowiązania wobec Skarbu Państwa;
- 3) założyciel został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe – w przypadku gdy jest osobą fizyczną;
- 4) założyciel został postawiony w stan likwidacji albo upadłości – w przypadku gdy jest osobą prawną;
- 5) w stosunku do którejkolwiek z osób umocowanych do reprezentacji założyciela będącego osobą prawną zachodzi przynajmniej jedna z przesłanek określonych w pkt 1–3;
- 6) projekt statutu jest niezgodny z przepisami prawa;
- 7) PKA wydała negatywną opinię w sprawie wpisu do ewidencji lub w sprawie pozwolenia na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–6, minister wydaje decyzję bez zasięgnięcia opinii PKA.

Art. 41. 1. Założyciel składa wniosek o przedłużenie ważności wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji nie wcześniej niż 12 miesięcy i nie później niż 6 miesięcy przed upływem jego ważności.

2. W przypadku niezłożenia wniosku w terminie określonym w ust. 1, minister wszczyna postępowanie w sprawie likwidacji uczelni w trybie określonym w art. 431.

3. Minister, po zasięgnięciu opinii PKA, w drodze decyzji administracyjnej, przedłuża ważność wpisu do ewidencji.

4. Minister, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia przedłużenia ważności wpisu do ewidencji, jeżeli:

- 1) uczelnia lub założyciel rażąco narusza przepisy prawa;
- 2) PKA wydała negatywną ocenę jakości kształcenia na co najmniej połowie prowadzonych przez uczelnię kierunków studiów;
- 3) zaistniała jedna z przesłanek, określonych w art. 40 ust. 1 pkt 1–5.

5. Ważność wpisu do ewidencji przedłuża się na czas nieokreślony.

Art. 42. 1. Założyciel, w terminie 30 dni od dnia wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji:

- 1) powołuje pierwszego rektora;
- 2) nadaje pierwszy statut.

2. Założyciel może rozstrzygać w sprawach dotyczących uczelni tylko w przypadkach określonych w ustawie lub statucie.

3. W przypadku śmierci założyciela albo utraty osobowości prawnej przez założyciela, podmiot, o którym mowa w art. 34 ust. 3, staje się założycielem.

Art. 43. 1. Uczelnia niepubliczna może połączyć się z inną uczelnią niepubliczną, tworząc nową uczelnię niepubliczną.

2. Wniosek o wpis do ewidencji nowej uczelni niepublicznej składają rektorzy oraz założyciele łączonych uczelni.

3. Z chwilą wpisu do ewidencji nowej uczelni niepublicznej następuje wykreślenie łączonych uczelni.

4. Do wniosku o wpis do ewidencji nowej uczelni niepublicznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 38 ust. 2.

5. Nowa uczelnia niepubliczna wstępuje w ogół praw i obowiązków łączonych uczelni, w tym w prawa i obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych.

Art. 44. 1. Uczelnia niepubliczna może być włączona do innej uczelni niepublicznej.

2. Włączenie uczelni niepublicznej do innej uczelni niepublicznej następuje z dniem wykreślenia włączanej uczelni niepublicznej z ewidencji.

3. Wniosek o wykreślenie z ewidencji uczelni niepublicznej włączanej do innej uczelni niepublicznej składają rektorzy oraz założyciele tych uczelni.

4. Uczelnia niepubliczna, do której nastąpiło włączenie innej uczelni niepublicznej, wstępuje w prawa i obowiązki tej uczelni, w tym w prawa i obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych.

Art. 45. 1. Założyciel może zlikwidować uczelnię niepubliczną po uzyskaniu zgody wydanej przez ministra w drodze decyzji administracyjnej.

2. Warunkiem wydania zgody jest zapewnienie studentom oraz doktorantom możliwości kontynuowania kształcenia; przepisy art. 82 i art. 206 stosuje się odpowiednio.

3. W terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia zgody, założyciel składa ministrowi akt potwierdzający postawienie uczelni w stan likwidacji.

4. Uczelnia zostaje postawiona w stan likwidacji z dniem wskazanym w akcie, o którym mowa w ust. 3. Z tym dniem:

- 1) założyciel przejmuje kompetencje organów uczelni;
- 2) wygasa kadencja organów uczelni;

- 3) uczelnia nie prowadzi przyjęć na studia, studia podyplomowe, kształcenie specjalistyczne i inne formy kształcenia, a także do szkół doktorskich;
- 4) uczelnia nie nadaje stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki; przepis art. 36 ust. 11 stosuje się odpowiednio;
- 5) uczelnia traci prawo do otrzymywania środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 2, 6, 7 i 9;
- 6) środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 3, są przekazywane uczelni w niezbędnym zakresie.

5. W uczelni postawionej w stan likwidacji:

- 1) prowadzone kształcenie może być kontynuowane nie dłużej niż do końca roku akademickiego,
- 2) stosunki pracy nauczycieli akademickich wygasają z końcem roku akademickiego – w którym postawiono uczelnię w stan likwidacji.

6. Uczelnia postawiona w stan likwidacji używa nazwy z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.

7. Minister dokonuje zmiany wpisu w ewidencji przez dodanie do nazwy uczelni oznaczenia „w likwidacji”.

8. W przypadku niezłożenia aktu, o którym mowa w ust. 3, w terminie określonym w tym przepisie, wykonanie obowiązku postawienia uczelni w stan likwidacji następuje w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201, 1475, 1954 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 138 i 398).

Art. 46. 1. Likwidacja uczelni niepublicznej ma na celu zakończenie jej działalności.

2. Likwidację prowadzi założyciel.

3. Założyciel przystępuje do likwidacji nie później niż w terminie 30 dni od dnia postawienia uczelni w stan likwidacji.

4. Założyciel niezwłocznie zawiadamia ministra o przystąpieniu do likwidacji.

5. W przypadku nieprzystąpienia przez założyciela do likwidacji w terminie określonym w ust. 3 lub nieprowadzenia likwidacji, wykonanie obowiązku przystąpienia do likwidacji, jej prowadzenia lub zakończenia następuje w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Założyciel niezwłocznie zawiadamia ministra o zakończeniu likwidacji.

7. Minister, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 6, w drodze decyzji administracyjnej, wykreśla uczelnię z ewidencji.

8. Z dniem wykreślenia z ewidencji uczelnia traci osobowość prawną.

9. Przepis art. 36 ust. 17 stosuje się odpowiednio do mienia przekazanego uczelni w trybie art. 424 ust. 1.

10. Koszty likwidacji uczelni są pokrywane z jej majątku, z pierwszeństwem przed roszczeniami wierzycieli.

11. W przypadku gdy koszty likwidacji uczelni przekraczają wartość jej majątku, koszty likwidacji są pokrywane z majątku założyciela.

12. W przypadku likwidacji uczelni, założyciel przekazuje dokumentację przebiegu studiów oraz dokumentację osobową i płacową na przechowanie podmiotowi wykonującemu działalność, o której mowa w art. 51a ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, zapewniając na ten cel środki finansowe. Do przechowywania dokumentacji stosuje się przepisy tej ustawy.

13. Materiały archiwalne uczelni są przekazywane przez założyciela w trybie przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Art. 47. Uczelnia zagraniczna może tworzyć uczelnie lub filie z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Utworzenie uczelni lub filii wymaga:

- 1) pozwolenia ministra, wydanego po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych i PKA;
- 2) pozytywnej oceny agencji oceniającej jakość kształcenia uznawanej przez władze państwa, w którym ma siedzibę ta uczelnia, albo agencji zarejestrowanej w Europejskim Rejestrze Instytucji Działających na rzecz Zapewniania Jakości w Szkolnictwie Wyższym (EQAR) lub agencji innego państwa, której oceny są uznawane przez PKA.

Art. 48. Do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 37 ust. 7, art. 41 ust. 3, art. 45 ust. 1, art. 46 ust. 7 i art. 47 pkt 1, nie stosuje się przepisów art. 35–37, art. 79a oraz art. 96a–96n ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149), zwanej dalej „Kpa”.

Art. 49. 1. Uczelnia zapewnia warunki, w tym infrastrukturę, niezbędne do realizacji zadań, o których mowa w art. 11.

2. W uczelni działa system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowi biblioteka. Uczelnia może przetwarzać określone w jej statucie dane osobowe osób korzystających z tego systemu. W zakresie zbioru tych danych uczelnia jest zwolniona

z obowiązku, o którym mowa w art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 oraz z 2018 r. poz. 138).

3. W uczelni działa archiwum.

4. W uczelni może działać akademickie biuro karier, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.¹⁾).

Art. 50. 1. Rektor dba o utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni.

2. Teren uczelni określa rektor w porozumieniu z właściwym organem samorządu terytorialnego.

3. Służby państwowe odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego mogą wkroczyć na teren uczelni:

- 1) na wezwanie rektora;
- 2) bez wezwania rektora – w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego lub klęski żywiołowej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, służby niezwłocznie zawiadamiają rektora o wkroczeniu na teren uczelni.

5. Rektor może zawrzeć porozumienie z właściwym organem służby określające inne przypadki związane z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa uzasadniające przebywanie tej służby na terenie uczelni.

6. Służby są obowiązane opuścić teren uczelni niezwłocznie po ustaniu przyczyn, które uzasadniały ich wkroczenie na teren uczelni, lub na żądanie rektora.

7. Rektor niezwłocznie informuje o wystąpieniu okoliczności uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie uczelni, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia w znacznych rozmiarach:

- 1) organy właściwe w sprawach bezpieczeństwa, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego;
- 2) ministra.

Art. 51. 1. Rektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pracy i kształcenia w szczególności przez udostępnienie odpowiedniej infrastruktury oraz prowadzenie szkoleń.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1292, 1321, 1428, 1543, 2371 i 2494 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób zapewnienia w uczelni warunków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze specyfikę działalności uczelni oraz standardy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.

Art. 52. 1. Członkowie wspólnoty uczelni mają prawo organizowania zgromadzeń na terenie uczelni. Zorganizowanie zgromadzenia w lokalu uczelni wymaga zgody rektora.

2. O zamiarze zorganizowania zgromadzenia organizatorzy zawiadamiają rektora co najmniej na 24 godziny przed rozpoczęciem zgromadzenia. W przypadkach uzasadnionych nagłością sprawy rektor może przyjąć zawiadomienie złożone w krótszym terminie.

3. Rektor odmawia udzielenia zgody, o której mowa w ust. 1, lub zakazuje zgromadzenia, jeżeli jego cel lub program naruszają przepisy prawa.

4. Rektor może delegować na zgromadzenie swego przedstawiciela.

5. Organizatorzy zgromadzeń odpowiadają przed organami uczelni za ich przebieg.

6. Rektor albo jego przedstawiciel, po uprzedzeniu organizatorów, rozwiązuje zgromadzenie, jeżeli przebiega ono z naruszeniem przepisów prawa.

Rozdział 2

Prowadzenie studiów

Art. 53. 1. Uczelnia prowadzi kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu. Uczelnia przyporządkowuje kierunek do co najmniej 1 dyscypliny.

2. W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny, wskazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się.

3. Utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wymaga pozwolenia ministra. Przepisów art. 10, art. 35–37, art. 79a, art. 81 oraz art. 96a–96n Kpa nie stosuje się.

4. Uczelnia, która w dyscyplinie, o której mowa w ust. 1, albo dyscyplinie wiodącej posiada kategorię naukową:

- 1) B+ albo B – może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej dyscypliny oraz na określonym poziomie i profilu;
- 2) C albo nie posiada kategorii naukowej – może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej dyscypliny oraz na określonym poziomie i profilu praktycznym, z wyłączeniem pozwolenia na utworzenie studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

5. Uczelnia, o której mowa w ust. 4 pkt 2, może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, jeżeli zawarła porozumienie o współpracy przy prowadzeniu tych studiów z uczelnią, o której mowa w ust. 7 pkt 1. Uczelnia, o której mowa w ust. 7 pkt 1, może zawrzeć takie porozumienie w danej dyscyplinie tylko z jedną uczelnią, o której mowa w ust. 4 pkt 2.

6. Pozwolenie na utworzenie studiów na kierunkach lekarskim lub lekarsko-dentystycznym może uzyskać uczelnia akademicka, która posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w dyscyplinie w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu. Do utworzenia studiów na tych kierunkach nie stosuje się przepisów ust. 7–9.

7. Pozwolenia nie wymaga utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny, o której mowa w ust. 1, albo dyscypliny wiodącej:

- 1) w której uczelnia posiada kategorię naukową A+ albo A;
- 2) zawierającej się w dziedzinie, o której mowa w art. 244 ust. 7, z wyłączeniem utworzenia studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

8. Uczelnia akademicka może utworzyć studia na kierunku, którego program określa efekty uczenia się w ramach dyscyplin, w których uczelnia posiada kategorię naukową A+ lub A, zawierających się w co najmniej 3 dziedzinach. Przepisu ust. 2 nie stosuje się.

9. Uczelnia akademicka może utworzyć jednolite studia magisterskie na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny, o której mowa w ust. 1, albo dyscypliny wiodącej, w której posiada kategorię naukową A+ albo A, lub dyscypliny zawierającej się w dziedzinie, o której mowa w art. 244 ust. 7, z tym że w przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 – jeżeli możliwość kształcenia na tym poziomie wynika z przepisów wydanych na podstawie art. 68 ust. 3. Przepisów wydanych na podstawie art. 81 w zakresie, o którym mowa w art. 81 pkt 2, nie stosuje się.

10. Uczelnia, która utworzyła studia na określonym kierunku, poziomie i profilu albo uzyskała pozwolenie na ich utworzenie, nie może utworzyć ani ubiegać się o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku, poziomie i profilu o tej samej nazwie lub których programy określają takie same efekty uczenia się, przyporządkowane do tej samej dyscypliny. Ograniczenie to nie dotyczy tworzenia i ubiegania się o pozwolenie na utworzenie studiów w filii.

Art. 54. 1. Uczelnia występuje z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu.

2. Minister wydaje pozwolenie po zasięgnięciu opinii:

- 1) PKA w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni;
- 2) ministra nadzorującego uczelnię;
- 3) ministra właściwego do spraw zdrowia – w przypadku studiów na kierunkach lekarskim, lekarsko-dentystycznym i farmacja.

3. Minister wydaje pozwolenie, jeżeli uczelnia spełnia wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 81 oraz uzyskała pozytywne opinie, o których mowa w ust. 2.

4. Pozwolenie na utworzenie studiów na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo na określonym poziomie może być wydane uczelni posiadającej akredytację udzieloną na podstawie art. 59 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 123).

Art. 55. 1. Minister odmawia wydania pozwolenia na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, bez zasięgnięcia opinii, o której mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1, jeżeli:

- 1) według stanu na dzień złożenia wniosku:
 - a) rektor nie wprowadził do systemu, o którym mowa w art. 343 ust. 1, danych, o których mowa w art. 344 ust. 1, art. 345 ust. 1 lub art. 346 ust. 1,
 - b) uczelnia posiada zaległości podatkowe, z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, innych danin publicznych lub została wpisana do rejestru dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego,
 - c) uczelnia została postawiona w stan likwidacji,
 - d) uczelnia posiada wymagalne zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu subwencji dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o której mowa w art. 112 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62), zwanej dalej „subwencją”, lub dotacji,
 - e) uczelnia publiczna jest objęta programem naprawczym, o którym mowa w art. 419 ust. 1, i brak jest ekonomicznego uzasadnienia dla wydania pozwolenia lub
 - f) uczelnia nie realizuje wniosków lub zaleceń sporządzonych w wyniku kontroli, o której mowa w art. 428 ust. 1;

2) w okresie 2 lat przed złożeniem wniosku o wydanie pozwolenia minister cofnął uczelni pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej samej dyscypliny.

2. Minister może odmówić wydania pozwolenia, bez zasięgnięcia opinii, o której mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1, jeżeli według stanu na dzień złożenia wniosku kształcenie na studiach na danym kierunku nie odpowiada potrzebom społeczno-gospodarczym.

Art. 56. 1. Minister może cofnąć pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, jeżeli na tych studiach:

- 1) PKA wydała negatywną ocenę jakości kształcenia;
- 2) nie rozpoczęto prowadzenia kształcenia w okresie 2 lat od dnia wydania pozwolenia;
- 3) uczelnia nie spełnia warunków do ich prowadzenia albo przestała spełniać warunki, o których mowa w art. 53 ust. 4 pkt 1, ust. 5 lub 6;
- 4) minister właściwy do spraw zdrowia odmówił akredytacji albo cofnął akredytację udzieloną na podstawie art. 59 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia zawiadamia ministra oraz PKA o nieudzieleniu albo cofnięciu akredytacji udzielonej na podstawie art. 59 ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

3. W przypadku cofnięcia pozwolenia na utworzenie kierunku studiów uczelnia zaprzestaje prowadzenia studiów na tym kierunku, z tym że kształcenie może być kontynuowane do końca semestru, w którym decyzja stała się ostateczna. Jeżeli do końca semestru pozostały mniej niż 3 miesiące, uczelnia zaprzestaje prowadzenia studiów na tym kierunku z końcem kolejnego semestru.

Art. 57. 1. Utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu poza siedzibą wymaga uzyskania pozwolenia ministra. Przepisy art. 54 i art. 55 stosuje się odpowiednio.

2. Utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu za granicą wymaga pozwolenia ministra, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych. Przepisy art. 54 i art. 55 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 53 ust. 7–9, utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu za granicą wymaga zgłoszenia ministrowi, ministrowi nadzorującemu uczelnię oraz ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych.

4. Zgłoszenia dokonuje się nie później niż 6 miesięcy przed rozpoczęciem prowadzenia studiów za granicą. Do zgłoszenia dołącza się program studiów i informację o nauczycielach akademickich, którzy będą prowadzili zajęcia w ramach tego programu.

5. Minister, minister nadzorujący uczelnię lub minister właściwy do spraw zagranicznych mogą wnieść sprzeciw, w drodze decyzji administracyjnej, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia zgłoszenia. Uczelnia może rozpocząć prowadzenie studiów za granicą, jeżeli żaden sprzeciw nie został wniesiony w terminie.

Art. 58. Do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 57 ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów art. 35–37 oraz art. 96a–96n Kpa, a w przypadku postępowań w sprawach, o których mowa w art. 56 ust. 1, nie stosuje się tych przepisów oraz art. 79a Kpa.

Art. 59. 1. Uczelnia akademicka posiadająca kategorię naukową A+ albo A w co najmniej 4 dyscyplinach zawierających się w co najmniej 2 dziedzinach może prowadzić indywidualne studia międzydziedzinowe.

2. Indywidualne studia międzydziedzinowe są sposobem organizacji studiów umożliwiającym uzyskanie dyplomu ukończenia studiów na więcej niż 1 kierunku, poziomie i profilu.

Art. 60. 1. Uczelnia może prowadzić studia wspólne z inną uczelnią, instytutem PAN, instytutem badawczym, instytutem międzynarodowym, zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową. Zasady współpracy przy prowadzeniu studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej.

2. Uczelnia może prowadzić studia wspólne, jeżeli:

- 1) utworzyła studia na podstawie art. 53 ust. 7 albo
- 2) uzyskała pozwolenie na utworzenie studiów
– na kierunku, który ma być prowadzony wspólnie.

3. W przypadku prowadzenia studiów wspólnych z zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową przez uczelnię, która utworzyła studia na podstawie art. 53 ust. 7, nie stosuje się przepisów art. 73 ust. 2 oraz przepisów wydanych na podstawie art. 81 w zakresie, o którym mowa w art. 81 pkt 1.

4. Absolwent studiów wspólnych może otrzymać dyplom wspólny, spełniający wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 81 w zakresie, o którym mowa w art. 81 pkt 8.

Art. 61. 1. Uczelnia może prowadzić studia we współpracy z organem nadającym uprawnienie do wykonywania zawodu, organem przeprowadzającym postępowanie egzaminacyjne w ramach uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu, organem samorządu zawodowego, organizacją gospodarczą lub organem rejestrowym. Zasady współpracy przy prowadzeniu studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej.

2. Umowa może określać udział podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w opracowaniu programu studiów oraz sposób realizacji praktyk zawodowych.

Art. 62. Uczelnia może prowadzić studia dualne, które są studiami o profilu praktycznym prowadzonymi z udziałem pracodawcy. Organizację studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej.

Art. 63. 1. Studia są prowadzone w formie:

- 1) studiów stacjonarnych, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
- 2) studiów niestacjonarnych wskazanych w uchwale senatu, w ramach których mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów może być uzyskiwana z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

2. Zajęcia na studiach stacjonarnych są prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych.

3. W uczelni publicznej liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie może być mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Art. 64. 1. Studia są prowadzone na poziomie:

- 1) studiów pierwszego stopnia;
- 2) studiów drugiego stopnia;
- 3) jednolitych studiów magisterskich.

2. Studia są prowadzone na profilu:

- 1) praktycznym, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne;
- 2) ogólnoakademickim, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową.

Art. 65. 1. Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają co najmniej 6 semestrów, a jeżeli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich – co najmniej 7 semestrów.

2. Studia stacjonarne drugiego stopnia trwają od 3 do 5 semestrów.

3. Stacjonarne jednolite studia magisterskie trwają od 9 do 12 semestrów.

4. Studia niestacjonarne mogą trwać dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.

Art. 66. Rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września i dzieli się na 2 semestry. Statut uczelni może przewidywać szczegółowy podział roku akademickiego w ramach semestrów.

Art. 67. 1. Studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie programu studiów, który określa:

- 1) efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy;
- 2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
- 3) liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć.

2. Punkty ECTS stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się.

3. Punkt ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami.

4. Jeżeli pozwala na to specyfika kształcenia na studiach na określonym kierunku, część efektów uczenia się objętych programem studiów może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy wykorzystaniu infrastruktury i oprogramowania zapewniających synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami i osobami prowadzącymi zajęcia.

5. Program studiów o profilu praktycznym przewiduje praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej:

- 1) 6 miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich;
- 2) 3 miesięcy – w przypadku studiów drugiego stopnia.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do programów studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1.

Art. 68. 1. W programach studiów przygotowujących do wykonywania zawodów:

- 1) lekarza,
- 2) lekarza dentysty,
- 3) farmaceuty,
- 4) pielęgniarki,
- 5) położnej,
- 6) diagnosty laboratoryjnego,
- 7) fizjoterapeuty,
- 8) ratownika medycznego,
- 9) lekarza weterynarii,
- 10) architekta,
- 11) nauczyciela

– uwzględnia się standardy kształcenia.

2. Standard kształcenia jest zbiorem reguł i wymagań w zakresie kształcenia dotyczących sposobu organizacji kształcenia, osób prowadzących to kształcenie, ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, a także sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

3. Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodów, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1–8 – określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia,
- 2) pkt 9 – określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa,
- 3) pkt 10 – określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,
- 4) pkt 11 – określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania

– mając na uwadze konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i właściwego doboru efektów uczenia się w celu odpowiedniego przygotowania do wykonywania zawodu z uwzględnieniem jego specyfiki, a w przypadku kształcenia przygotowującego do

wykonywania zawodu nauczyciela – również czas trwania i właściwy dobór efektów uczenia się na studiach podyplomowych.

Art. 69. 1. Przyjęcie na studia następuje przez:

- 1) rekrutację;
- 2) potwierdzenie efektów uczenia się;
- 3) przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

2. Na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie może być przyjęta osoba, która posiada:

- 1) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 2) świadectwo dojrzałości i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 3) świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów oraz dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 4) świadectwo lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361);
- 5) świadectwo i inny dokument lub dyplom, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy, o której mowa w pkt 4;
- 6) świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia;
- 7) świadectwo lub inny dokument uznany za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 marca 2015 r.

3. Na studia drugiego stopnia może być przyjęta osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów.

4. Przypisanie studenta do określonego kierunku studiów może nastąpić nie później niż od drugiego roku studiów.

Art. 70. 1. Uczelnia ustala warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia. Uchwała senatu jest udostępniana nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja, a w przypadku utworzenia uczelni lub studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu – niezwłocznie.

2. Uczelnia uwzględnia możliwość przeprowadzania rekrutacji uzupełniającej dla osób, które ubiegały się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie na danym kierunku studiów na rok akademicki, na który jest przeprowadzana rekrutacja, oraz których wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów został podwyższony w wyniku weryfikacji sumy punktów lub odwołania, o których mowa w art. 44zzz ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

3. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Podstawę przyjęcia mogą również stanowić wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości i egzaminu lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Uczelnia ustala, jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia, i podaje do wiadomości publicznej w terminie, o którym mowa w ust. 1.

4. Uczelnia może przeprowadzić dodatkowo egzaminy wstępne w zakresie przedmiotów nieobjętych egzaminami, o których mowa w ust. 3, oraz w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych lub sprawności fizycznej. Informacje o przeprowadzeniu egzaminów wstępnych i ich zakresie uczelnia podaje do wiadomości publicznej w terminie, o którym mowa w ust. 1. Wyniki egzaminu wstępnego sprawdzającego uzdolnienia artystyczne lub sprawność fizyczną mogą stanowić do 100% łącznego wyniku możliwego do uzyskania przez kandydata w toku rekrutacji.

5. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do wyników egzaminu zagranicznego lub wyników kształcenia, potwierdzonych dokumentem, o którym mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4–6.

6. Uczelnia publiczna:

- 1) określa zasady przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego,
- 2) może określić zasady przyjmowania na studia laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich

– i podaje je do wiadomości publicznej w terminie, o którym mowa w ust. 1, z wyprzedzeniem co najmniej 4 lat.

Art. 71. 1. Uczelnia może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu, jeżeli posiada:

- 1) pozytywną ocenę jakości kształcenia na tych studiach albo
- 2) kategorię naukową A+, A albo B+ w zakresie dyscypliny, o której mowa w art. 53 ust. 1, albo dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest ten kierunek.

2. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

3. Efekty uczenia się nie są potwierdzane dla programów studiów, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1–10.

4. Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej:

- 1) dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2, i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- 2) kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1) – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- 3) kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia;
- 4) kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

5. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

6. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się.

7. Liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu.

Art. 72. 1. Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia może prowadzić komisja.

2. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów.

3. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

W przypadku, o którym mowa w ust. 1, decyzję podpisuje przewodniczący komisji.

4. Od decyzji komisji przysługuje odwołanie do rektora.

5. Wyniki postępowania w sprawie przyjęcia na studia są jawne.

Art. 73. 1. Zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni oraz przez inne osoby posiadające kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć.

2. W ramach programu studiów o profilu:

1) praktycznym – co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscem pracy;

2) ogólnoakademickim – co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscem pracy.

3. Wykłady w uczelni są otwarte, jeżeli jej statut nie stanowi inaczej.

Art. 74. 1. Uczelnia dokumentuje przebieg studiów.

2. Dokumentację przebiegu studiów stanowią:

1) album studentów;

2) teczki akt osobowych studentów;

3) księga dyplomów.

3. Dokumentacja przebiegu studiów może być prowadzona w postaci elektronicznej.

4. Uczelnia wydaje studentowi legitymację studencką.

5. Uczelnia może wydać studentowi indeks.

Art. 75. 1. Organizację studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów.

2. Regulamin studiów jest uchwalany co najmniej na 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego.

3. Regulamin studiów wymaga uzgodnienia z samorządem studenckim. Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia regulaminu senat i samorząd studencki nie dojdą do porozumienia w sprawie jego treści, regulamin wchodzi w życie na mocy ponownej uchwały senatu podjętej większością co najmniej 2/3 głosów jego statutowego składu.

4. Regulamin studiów wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego.

5. Do zmiany regulaminu studiów stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–4.

Art. 76. 1. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest:

- 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano co najmniej:
 - a) 180 punktów ECTS – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - b) 90 punktów ECTS – w przypadku studiów drugiego stopnia,
 - c) 300 punktów ECTS – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 9 albo 10 semestrów,
 - d) 360 punktów ECTS – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 11 albo 12 semestrów;
- 2) złożenie egzaminu dyplomowego;
- 3) pozytywna ocena pracy dyplomowej – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów.

2. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

3. W przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem osoby, która posiada co najmniej stopień doktora.

4. Jeżeli praca dyplomowa jest pracą pisemną, uczelnia sprawdza ją przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, o którym mowa w art. 352 ust. 1.

5. Uczelnia, nie później niż 3 dni przed egzaminem dyplomowym, udostępnia recenzje pracy dyplomowej w Biuletynie Informacji Publicznej, zwanym dalej „BIP”, na swojej stronie podmiotowej.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku pracy dyplomowej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną.

7. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego, w przypadku studiów na kierunkach lekarskim, lekarsko-dentystycznym i weterynarii – data złożenia ostatniego wymaganego programem studiów egzaminu, a w przypadku studiów na kierunkach

farmacja, ratownictwo medyczne i fizjoterapia – data zaliczenia ostatniej wymaganej programem studiów praktyki.

Art. 77. 1. Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku i profilu potwierdzający wykształcenie wyższe oraz tytuł zawodowy:

- 1) licencjata, inżyniera albo równorzędny potwierdzający wykształcenie wyższe na tym samym poziomie – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
- 2) magistra, magistra inżyniera albo równorzędny potwierdzający wykształcenie wyższe na tym samym poziomie – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

2. W terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów uczelnia wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich 2 odpisy, w tym na wniosek absolwenta – ich odpis w języku obcym.

3. Wzór dyplomu zatwierdza senat.

4. W przypadku zaistnienia przyczyn:

- 1) wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie nadania tytułu zawodowego – organem właściwym do wznowienia postępowania jest rektor;
- 2) stwierdzenia nieważności dyplomu – organem właściwym do stwierdzenia nieważności jest rektor.

5. W przypadku gdy w pracy dyplomowej stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, rektor, w drodze decyzji administracyjnej, stwierdza nieważność dyplomu.

Art. 78. 1. Dokumenty wydawane w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego.

2. Uwierzytelnienie polega na poświadczeniu autentyczności podpisu i funkcji osoby podpisującej dokument lub tożsamości pieczęci urzędowej uczelni, którą jest opatrzony ten dokument.

3. Dyrektor NAWA uwierzytelnia:

- 1) dyplomy ukończenia studiów oraz suplementy do dyplomów;
- 2) odpisy dokumentów, o których mowa w pkt 1, w tym odpisy w języku obcym;
- 3) duplikaty dokumentów, o których mowa w pkt 1;

4) zaświadczenia o ukończeniu studiów.

4. Dokumenty inne niż wymienione w ust. 3 uwierzytelnia uczelnia, która je wydała, a w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo lub w innych uzasadnionych przypadkach – dyrektor NAWA.

5. Za uwierzytelnienie pobiera się opłatę.

Art. 79. 1. Uczelnia publiczna może pobierać opłaty za usługi edukacyjne związane z:

- 1) kształceniem na studiach niestacjonarnych;
- 2) powtarzaniem określonych zajęć na studiach stacjonarnych z powodu niezadowolających wyników w nauce;
- 3) kształceniem na studiach w języku obcym;
- 4) prowadzeniem zajęć nieobjętych programem studiów;
- 5) kształceniem cudzoziemców na studiach stacjonarnych w języku polskim.

2. Uczelnia publiczna może pobierać opłaty również za:

- 1) przeprowadzenie rekrutacji;
- 2) przeprowadzenie potwierdzania efektów uczenia się;
- 3) wydanie indeksu i legitymacji studenckiej oraz duplikatów tych dokumentów;
- 4) wydanie odpisu w języku obcym dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu, innych niż wydane na podstawie art. 77 ust. 2;
- 5) wydanie duplikatu dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu;
- 6) korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich.

3. Uczelnia publiczna ustala warunki i tryb zwalniania z opłat, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 80. 1. W uczelni wysokość opłat za usługi edukacyjne nie może przekraczać kosztów niezbędnych do utworzenia i prowadzenia studiów oraz przygotowania i wdrażania strategii uczelni.

2. Uczelnia przed rozpoczęciem rekrutacji ustala opłaty pobierane od studentów oraz ich wysokość. Ustalenie opłat wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego.

3. Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia na dany rok akademicki, uczelnia nie może zwiększyć wysokości ustalonych dla nich opłat ani wprowadzić nowych opłat. Nie dotyczy to zwiększania wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich.

4. Wysokość opłaty za przeprowadzenie potwierdzania efektów uczenia się nie może przekroczyć jego kosztów o więcej niż 20%.

5. Informację o wysokości opłat, o których mowa w ust. 2, uczelnia niezwłocznie udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej.

6. Uczelnia nie pobiera opłat za czynności związane z weryfikacją efektów uczenia się określonych w programie studiów oraz za wydanie dokumentów związanych z przebiegiem studiów innych niż określone w art. 79 ust. 2 pkt 3–5.

Art. 81. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące programu studiów,
 - 2) kierunki studiów prowadzone jako jednolite studia magisterskie,
 - 3) zakres informacji zawartych we wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz dokumenty dołączane do wniosku,
 - 4) wymagania dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz maksymalną liczbę punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach tego kształcenia,
 - 5) sposób prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów,
 - 6) wzór legitymacji studenckiej,
 - 7) sposób uwierzytelniania dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,
 - 8) niezbędne elementy dyplomu ukończenia studiów i dyplomu wspólnego,
 - 9) wzór suplementu do dyplomu,
 - 10) tytuły zawodowe równorzędne tytułom licencjata i inżyniera oraz tytułom magistra i magistra inżyniera,
 - 11) wysokość i sposób pobierania opłat za uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, za wydanie indeksu i legitymacji studenckiej oraz za wydanie duplikatów tych dokumentów, a także za wydanie odpisów w językach obcych dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu lub duplikatu dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu,
 - 12) wysokość opłaty za przeprowadzenie rekrutacji
- mając na uwadze konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, właściwego przebiegu kształcenia, doboru efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji z zachowaniem spójności procesu ich uzyskiwania, racjonalnej organizacji kształcenia umożliwiającej najbardziej skuteczne uzyskanie efektów uczenia się szczególnie istotnych z punktu widzenia

przygotowania zawodowego absolwentów, prawidłowości i rzetelności dokumentowania przebiegu studiów oraz adekwatności wysokości opłat do kosztów, a także tradycyjne nazewnictwo w zakresie tytułów zawodowych i szczególne znaczenie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą.

Art. 82. W przypadku zaprzestania prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu uczelnia zapewnia studentom możliwość kontynuowania studiów na tym samym poziomie i profilu oraz takim samym albo innym kierunku studiów związanym z dyscypliną, do której był przyporządkowany dotychczas prowadzony kierunek.

Rozdział 3

Prawa i obowiązki studentów

Art. 83. Osoba przyjęta na studia rozpoczyna studia i nabywa prawa studenta z chwilą złożenia ślubowania.

Art. 84. 1. Student ma prawo do przeszkolenia w zakresie praw i obowiązków studenta.

2. Szkolenia prowadzi samorząd studencki we współpracy z Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, zwanym dalej „PSRP”, który zapewnia przedstawicielom samorządów studenckich przygotowanie do prowadzenia szkoleń oraz podejmuje działania promocyjne dotyczące praw i obowiązków studenta.

Art. 85. Student ma prawo do:

- 1) przenoszenia i uznawania punktów ECTS,
 - 2) odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów,
 - 3) urlopów od zajęć oraz usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach,
 - 4) zmiany kierunku studiów,
 - 5) przeniesienia na studia stacjonarne albo niestacjonarne,
 - 6) przystąpienia do egzaminu komisyjnego przy udziale wskazanego przez niego obserwatora,
 - 7) powtarzania określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce
- na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Art. 86. 1. Student może ubiegać się o:

- 1) stypendium socjalne;
- 2) stypendium dla osób niepełnosprawnych;
- 3) zapomogę;

- 4) stypendium rektora;
- 5) stypendium finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- 6) stypendium za wyniki w nauce finansowane przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną.

2. Przyznanie świadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz odmowa jego przyznania następują w drodze decyzji administracyjnej.

3. Na wniosek samorządu studenckiego świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, są przyznawane przez komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną. Większość członków komisji stanowią studenci. Decyzję podpisuje przewodniczący komisji.

4. Rektor, w drodze decyzji administracyjnej, uchyla decyzję komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej niezgodną z przepisami prawa.

Art. 87. 1. Stypendium socjalne może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

2. Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim ustala wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, która nie może być:

- 1) mniejsza niż 1,30 kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985);
- 2) większa niż 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138).

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach student może otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości.

Art. 88. 1. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta ubiegającego się o stypendium socjalne ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z tym że przy jej ustalaniu:

- 1) uwzględnia się dochody osiągnięte przez:
 - a) studenta,
 - b) małżonka studenta,
 - c) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta,

- d) będące na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–c, dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek;
- 2) nie uwzględnia się:
- a) świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 360 ust. 1 i art. 421 ust. 1,
 - b) stypendiów otrzymywanych przez uczniów, studentów i doktorantów w ramach:
 - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych,
 - c) świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie przepisów o systemie oświaty,
 - d) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, 317 i 398).

2. Student, który nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez te osoby oraz będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek, jeżeli spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończył 26. rok życia;
- 2) pozostaje w związku małżeńskim;
- 3) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d;
- 4) osiągnął pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej;
- 5) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

3. Student, o którym mowa w ust. 2, składa oświadczenie, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.

4. Rektor albo komisja stypendialna lub odwoławcza komisja stypendialna odmawia przyznania stypendium socjalnego studentowi, którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jeżeli nie dołączy do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji dochodowej i majątkowej swojej i rodziny.

5. Rektor albo komisja stypendialna lub odwoławcza komisja stypendialna może przyznać studentowi stypendium socjalne w przypadku, o którym mowa w ust. 4, jeżeli przyczyny niedołączenia do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i rodziny studenta były uzasadnione oraz student udokumentował źródła utrzymania rodziny.

Art. 89. Stypendium dla osób niepełnosprawnych może otrzymać student posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511).

Art. 90. Zapomogę może otrzymać student, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej.

Art. 91. 1. Stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.

2. Stypendium rektora otrzymuje student przyjęty na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty.

3. Stypendium rektora przyznaje się nie więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów. Jeżeli liczba studentów jest mniejsza niż 10, stypendium rektora może być przyznane 1 studentowi. Studentów, o których mowa w ust. 2, nie uwzględnia się przy ustalaniu liczby studentów otrzymujących stypendium rektora, o której mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 92. 1. Stypendia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, są przyznawane na semestr lub na rok akademicki i wypłacane co miesiąc przez okres do 10 miesięcy, a gdy kształcenie trwa semestr – przez okres do 5 miesięcy.

2. Zapomoga może być przyznana nie częściej niż 2 razy w roku akademickim.

3. Łączna miesięczna kwota stypendiów, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1 i 4, dla studenta nie może być wyższa niż 38% wynagrodzenia profesora.

Art. 93. 1. Student kształcący się równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 i art. 360 ust. 1, tylko na jednym, wskazanym przez niego kierunku.

2. Świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 i art. 360 ust. 1:

- 1) przysługują na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich, jednak nie dłużej niż przez okres 6 lat;
- 2) nie przysługują studentowi posiadającemu tytuł zawodowy:
 - a) magistra, magistra inżyniera albo równorzędny,
 - b) licencjata, inżyniera albo równorzędny, jeżeli ponownie podejmuje studia pierwszego stopnia.

3. Przepisy ust. 2 stosuje się do osób posiadających tytuły zawodowe uzyskane za granicą.

4. W przypadku gdy niepełnosprawność powstała w trakcie studiów lub po uzyskaniu tytułu zawodowego, student może otrzymać świadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2, tylko na jednym kolejnym kierunku studiów, jednak nie dłużej niż przez okres 6 lat.

Art. 94. 1. Student ubiegający się o świadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, albo otrzymujący takie świadczenie niezwłocznie powiadamia uczelnię o wystąpieniu okoliczności powodującej utratę prawa do świadczenia na podstawie art. 93 ust. 2 i 3.

2. Decyzja o przyznaniu świadczenia, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym student utracił prawo do świadczenia z powodu uzyskania tytułu zawodowego, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 2 i ust. 3, został skreślony z listy studentów na kierunku studiów, na którym otrzymywał świadczenie, albo upłynął okres, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 1 i ust. 4.

Art. 95. 1. Regulamin świadczeń dla studentów określa:

- 1) wysokość świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, lub sposób jej ustalania;
- 2) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, oraz zakwaterowania i wyżywienia, o których mowa w art. 104, oraz sposób wypłacania świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4;
- 3) sposób dokumentowania sytuacji materialnej studenta;
- 4) tryb powoływania oraz skład komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej.

2. Regulamin świadczeń dla studentów ustala rektor w porozumieniu z samorządem studenckim. W nowo utworzonej uczelni regulamin ustala na okres roku rektor.

Art. 96. 1. Stypendium może być przyznane studentowi przez jednostkę samorządu terytorialnego.

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa:

- 1) rodzaj stypendium;
- 2) kryteria i sposób przyznawania stypendium;
- 3) maksymalną wysokość stypendium, o którą może ubiegać się student.

Art. 97. 1. Stypendium za wyniki w nauce może być przyznane studentowi przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną.

2. Na wniosek osoby przyznającej stypendium, o której mowa w ust. 1, minister zatwierdza zasady jego przyznawania.

Art. 98. 1. Student, który nie ukończył 30. roku życia oraz którego przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie z roku poprzedzającego rok złożenia wniosku jest niższy lub równy kwocie określonej na podstawie ust. 4, może otrzymać kredyt studencki. Wysokość dochodu ustala się zgodnie z art. 88.

2. Kredyt studencki jest udzielany przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, zwane dalej „instytucją kredytującą”, które zawarły z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, zwanym dalej „BGK”, umowę określającą zasady korzystania ze środków Funduszu Kredytów Studenckich.

3. Kredyt studencki nie jest kredytem w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2016 r. poz. 1528 oraz z 2017 r. poz. 819).

4. Minister ogłasza w BIP na swojej stronie podmiotowej wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie osoby ubiegającej się o kredyt studencki uprawniającą do otrzymania kredytu studenckiego w danym roku akademickim.

Art. 99. 1. Kredyt studencki jest udzielany na okres studiów tylko raz, nie dłużej niż na 6 lat.

2. Na tym samym poziomie studiów kredyt studencki jest udzielany raz.

3. Jeżeli w okresie 2 lat od ukończenia studiów pierwszego stopnia student rozpocznie studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, kredyt studencki może być wypłacany na tych studiach bez konieczności ponownego składania wniosku o kredyt, przy czym łączny okres otrzymywania kredytu studenckiego nie może przekroczyć 6 lat.

Art. 100. 1. Kredyt studencki jest wypłacany w miesięcznych transzach przez okres do 10 miesięcy roku akademickiego, z wyłączeniem okresów urlopów od zajęć lub innych przerw udzielonych zgodnie z regulaminem studiów.

2. Instytucja kredytująca zaprzestaje wypłaty miesięcznych transz kredytu studenckiego w przypadku:

- 1) skreślenia z listy studentów;
- 2) urlopu od zajęć w uczelni lub innej przerwy zgodnej z regulaminem studiów;
- 3) zawieszenia w prawach studenta;
- 4) ukończenia studiów;
- 5) ujawnienia zatajonych istotnych informacji mających wpływ na udzielenie kredytu studenckiego lub jego wysokość.

3. Kredytobiorca niezwłocznie powiadamia instytucję kredytującą o okolicznościach, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 5, instytucja kredytująca wypowiada umowę kredytu studenckiego i żąda jego spłaty z dniem upływu terminu wypowiedzenia.

Art. 101. 1. Spłata kredytu studenckiego jest dokonywana w równych miesięcznych ratach i rozpoczyna się po upływie 2 lat od ukończenia studiów, chyba że kredytobiorca wystąpił z wnioskiem o wcześniejsze rozpoczęcie spłaty.

2. Liczba rat stanowi dwukrotność liczby wypłaconych transz kredytu studenckiego, chyba że kredytobiorca wystąpił z wnioskiem o zmniejszenie liczby rat.

3. Wysokość oprocentowania kredytu studenckiego wynosi 1,2 stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego.

4. Wysokość oprocentowania spłacanego przez kredytobiorcę wynosi:

- 1) 0,5 stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego;
- 2) 0,75 stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego – w przypadku gdy kredytobiorca nie ukończył studiów lub upłynął okres spłaty ustalony zgodnie z ust. 2.

5. W przypadku gdy informacje, na podstawie których udzielono kredytu studenckiego, zawieszono jego spłatę lub go umorzono, okazały się nieprawdziwe, kredytobiorca spłaca kredyt wraz z odsetkami nienależnie wypłaconymi ze środków Funduszu Kredytów Studenckich.

6. Na wniosek kredytobiorcy wysokość miesięcznej raty może być zmniejszona do 20% jego średniego miesięcznego dochodu.

Art. 102. 1. Na wniosek kredytobiorcy w przypadku trudnej sytuacji życiowej spłata kredytu studenckiego wraz z odsetkami może być zawieszona na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2. Kredyt studencki może być umorzony:

- 1) częściowo – w przypadku:
 - a) wyróżniającego wyniku ukończenia studiów przez kredytobiorcę,
 - b) szczególnie trudnej sytuacji życiowej kredytobiorcy;
- 2) w całości – w przypadku:
 - a) trwałej utraty przez kredytobiorcę zdolności do spłaty zobowiązań,
 - b) braku prawnych możliwości dochodzenia roszczeń od kredytobiorcy,
 - c) śmierci kredytobiorcy.

3. Kredyt studencki może być umorzony przez:

- 1) instytucję kredytującą – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. b i c;
- 2) ministra – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. a.

Art. 103. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ustalania wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie osoby ubiegającej się o kredyt studencki uprawniającej do otrzymania kredytu studenckiego,
- 2) tryb składania wniosków o kredyt studencki,
- 3) zakres informacji zawartych we wniosku o kredyt studencki oraz dokumenty dołączane do wniosku,
- 4) niezbędne elementy umowy kredytu studenckiego,
- 5) termin zawarcia umowy kredytu studenckiego,
- 6) wysokość miesięcznych transz kredytu studenckiego,
- 7) szczegółowe warunki i tryb zawieszania spłaty i umarzania kredytu studenckiego,
- 8) warunki i tryb rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych instytucjom kredytującym od kredytów studenckich

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia przyznawania i wypłaty kredytów studenckich w sposób sprawny i terminowy, należyty poziom ochrony kredytobiorcy, a także uwarunkowania socjalno-bytowe studentów i absolwentów.

Art. 104. Student może ubiegać się o:

- 1) zakwaterowanie w domu studenckim uczelni lub wyżywienie w stołówce studenckiej uczelni;
- 2) zakwaterowanie małżonka lub dziecka w domu studenckim uczelni.

Art. 105. Studentowi przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.

Art. 106. 1. W przypadku zaistnienia w uczelni sporu zbiorowego dotyczącego istotnych spraw studentów, może w niej zostać przeprowadzona akcja protestacyjna lub strajk.

2. Akcję protestacyjną lub strajk może podjąć samorząd studencki, PSRP lub stowarzyszenie o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające wyłącznie studentów.

3. Uchwałę o akcji protestacyjnej i jej formie podejmuje bezwzględną większością głosów organ samorządu studenckiego, PSRP lub stowarzyszenia, o którym mowa w ust. 2. O uchwale właściwy organ zawiadamia rektora nie później niż 3 dni przed rozpoczęciem akcji protestacyjnej.

4. W ramach akcji protestacyjnej są prowadzone negocjacje z rektorem.

5. W przypadku gdy akcja protestacyjna nie doprowadziła do rozwiązania sporu, może być podjęty strajk studencki polegający na powstrzymaniu się od udziału w zajęciach z możliwością pozostania w uczelni.

6. Udział w akcji protestacyjnej lub strajku jest dobrowolny i nie stanowi naruszenia obowiązków studenta.

7. Podmiot, o którym mowa w ust. 2, zapewnia taki przebieg akcji protestacyjnej lub strajku, aby nie zagrażały zdrowiu lub życiu ludzkiemu, mieniu uczelni lub innych osób ani nie naruszały praw pracowników uczelni, a także studentów niebiorących w nich udziału.

Art. 107. 1. Student jest obowiązany postępować zgodnie z treścią ślubowania i przepisami obowiązującymi w uczelni.

2. Student jest obowiązany w szczególności do:

- 1) uczestniczenia w zajęciach zgodnie z regulaminem studiów;
- 2) składania egzaminów, odbywania praktyk zawodowych i spełniania innych wymagań przewidzianych w programie studiów.

Art. 108. 1. Studenta skreśla się z listy studentów w przypadku:

- 1) niepodjęcia studiów;
- 2) rezygnacji ze studiów;

- 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego;
- 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni.

2. Student może być skreślony z listy studentów w przypadku:

- 1) stwierdzenia braku udziału w obowiązkowych zajęciach;
- 2) stwierdzenia braku postępów w nauce;
- 3) nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie;
- 4) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów.

3. Skreślenie z listy studentów następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 109. Osoba, która ukończyła studia pierwszego stopnia, zachowuje prawa studenta do dnia 31 października roku, w którym ukończyła te studia, z wyłączeniem prawa do świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4.

Rozdział 4

Samorząd studencki i organizacje studenckie

Art. 110. 1. Studenci w uczelni tworzą samorząd studencki.

2. Samorząd studencki działa przez swoje organy, w tym:

- 1) przewodniczącego;
- 2) organ uchwałodawczy.

3. Samorząd studencki jest wyłącznym reprezentantem ogółu studentów uczelni.

4. Samorząd studencki prowadzi w uczelni działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych.

5. Samorząd studencki decyduje w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez uczelnię na sprawy studenckie. Samorząd studencki sporządza sprawozdanie z rozdziału środków finansowych i rozliczenie tych środków nie rzadziej niż raz w roku akademickim i udostępnia je w BIP na stronie podmiotowej uczelni.

6. Organ uchwałodawczy samorządu studenckiego uchwała regulamin określający organizację i sposób działania samorządu oraz sposób powoływania przedstawicieli do organów uczelni, a w przypadku uczelni publicznej także do kolegium elektorów.

7. Regulamin wchodzi w życie po stwierdzeniu przez rektora jego zgodności z ustawą i statutem uczelni w terminie 30 dni od dnia jego przekazania. Pierwszy regulamin samorządu studenckiego w nowo utworzonej uczelni uchwała senat.

8. Rektor uchyla wydawane przez samorząd studencki akty niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem

samorządu. Na rozstrzygnięcie w sprawie uchylecia aktu służy, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia, skarga do sądu administracyjnego. Przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji administracyjnych stosuje się odpowiednio.

9. Uczelnia zapewnia środki niezbędne do funkcjonowania samorządu studenckiego.

Art. 111. 1. Studenci mają prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich.

2. O powstaniu uczelnianej organizacji studenckiej jej organ niezwłocznie informuje rektora.

3. Rektor uchyla akt organu uczelnianej organizacji studenckiej niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem tej organizacji. Przepisy art. 110 ust. 8 zdanie drugie i trzecie stosuje się.

4. Rektor, w drodze decyzji administracyjnej, rozwiązuje uczelnianą organizację studencką, która rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa powszechnie obowiązującego, statut uczelni, regulamin studiów lub regulamin tej organizacji.

5. Uczelnia może przeznaczać środki na realizację działań uczelnianych organizacji studenckich i działających w uczelni stowarzyszeń zrzeszających wyłącznie studentów lub studentów, doktorantów i pracowników uczelni. Podmioty te przedstawiają uczelni sprawozdanie z wykorzystania środków otrzymanych w danym roku akademickim.

Rozdział 5

Pracownicy uczelni

Art. 112. Pracownikami uczelni są nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

Art. 113. Nauczycielem akademickim może być osoba, która:

- 1) posiada kwalifikacje określone w ustawie i statucie;
- 2) nie została ukarana karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 7 i 8;
- 3) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1–3.

Art. 114. Nauczycieli akademickich zatrudnia się w grupach pracowników:

- 1) dydaktycznych;
- 2) badawczych;
- 3) badawczo-dydaktycznych.

Art. 115. 1. Do podstawowych obowiązków nauczyciela akademickiego będącego pracownikiem:

- 1) dydaktycznym – należy kształcenie i wychowywanie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów;
- 2) badawczym – należy prowadzenie działalności naukowej lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów;
- 3) badawczo-dydaktycznym – należy prowadzenie działalności naukowej, kształcenie i wychowywanie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów.

2. Nauczyciel akademicki jest obowiązany do uczestniczenia w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni oraz stałego podnoszenia kompetencji zawodowych.

Art. 116. 1. Nauczyciela akademickiego zatrudnia się na stanowisku:

- 1) profesora;
- 2) profesora uczelni;
- 3) adiunkta;
- 4) asystenta.

2. Na stanowisku:

- 1) profesora – może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł profesora;
- 2) profesora uczelni – może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora oraz znaczące osiągnięcia:
 - a) dydaktyczne lub zawodowe – w przypadku pracowników dydaktycznych,
 - b) naukowe lub artystyczne – w przypadku pracowników badawczych,
 - c) naukowe, artystyczne lub dydaktyczne – w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych;
- 3) adiunkta – może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora;
- 4) asystenta – może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny.

3. Statut uczelni może określać:

- 1) również inne stanowiska dla nauczycieli akademickich niż określone w ust. 1 oraz wymagania kwalifikacyjne niezbędne do ich zajmowania;
- 2) dodatkowe wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zajmowania stanowisk, o których mowa w ust. 1, dla poszczególnych grup pracowników; wymagania te nie mogą dotyczyć posiadania lub obowiązku uzyskania stopnia lub tytułu.

4. Szczegółowy zakres obowiązków nauczyciela akademickiego ustala rektor.

5. Obowiązki nauczyciela akademickiego mogą być wykonywane również poza uczelnią na zasadach oraz w jednostkach określonych w regulaminie pracy.

Art. 117. 1. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem uczelni następuje na podstawie umowy o pracę.

2. Pierwsza umowa o pracę z nauczycielem akademickim w danej uczelni jest zawierana na czas:

- 1) nieokreślony albo
- 2) określony na okres do 4 lat.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, po uzyskaniu przez nauczyciela akademickiego pozytywnej oceny, o której mowa w art. 128, może być zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony bez przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w art. 119.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, oraz w przypadku zatrudnienia na czas określony nauczycieli akademickich:

- 1) dla których uczelnia nie jest podstawowym miejscem pracy,
- 2) którzy pobierają świadczenie emerytalne

– przepisów art. 25¹ § 1–3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108, 4, 138, 305 i 357) nie stosuje się.

Art. 118. 1. W uczelni nie może powstać stosunek bezpośredniej podległości służbowej między małżonkami oraz osobami:

- 1) prowadzącymi wspólne gospodarstwo domowe;
- 2) pozostającymi ze sobą w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa do drugiego stopnia albo w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rektorów.

Art. 119. 1. Nawiązanie z nauczycielem akademickim pierwszego stosunku pracy w danej uczelni publicznej, na czas nieokreślony lub określony dłuższy niż 3 miesiące, w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu. Tryb i warunki przeprowadzania konkursu określa statut.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku zatrudnienia nauczyciela akademickiego:

- 1) skierowanego do pracy w uczelni na podstawie umowy zawartej z zagraniczną instytucją naukową;

- 2) będącego beneficjentem przedsięwzięcia, programu lub konkursu ogłoszonego przez NAWA, NCBiR, NCN lub międzynarodowego konkursu na realizację projektu badawczego;
- 3) na czas realizacji projektu badawczego lub dydaktycznego finansowanego:
 - a) ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
 - b) przez inny podmiot przyznający grant.

3. Informację o konkursie oraz jego wyniku wraz z uzasadnieniem udostępnia się w BIP na stronach podmiotowych uczelni, ministra oraz ministra nadzorującego uczelnię w terminie 30 dni odpowiednio przed konkursem i po jego zakończeniu.

4. Informację o konkursie udostępnia się także w języku angielskim na stronach internetowych Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców, przeznaczonym do publikacji ofert pracy dla naukowców, w terminie 30 dni przed konkursem.

Art. 120. 1. W umowie o pracę z nauczycielem akademickim wskazuje się, czy uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

2. Warunkiem wskazania uczelni jako podstawowego miejsca pracy jest zatrudnienie w niej w pełnym wymiarze czasu pracy. Nauczyciel akademicki może mieć jednocześnie tylko jedno podstawowe miejsce pracy.

Art. 121. Czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do rektora uczelni publicznej wykonuje przewodniczący rady uczelni, a w uczelni niepublicznej – założyciel.

Art. 122. 1. Rektor, na wniosek nauczyciela akademickiego, wydaje mu legitymację służbową.

2. Uczelnia pobiera opłatę za wydanie legitymacji służbowej w wysokości nie większej niż koszt jej wytworzenia.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej, mając na uwadze potrzebę poświadczenia zatrudnienia nauczyciela akademickiego.

Art. 123. 1. Poza przypadkami określonymi w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku:

- 1) otrzymania oceny negatywnej, o której mowa w art. 128 ust. 1;
- 2) podjęcia lub wykonywania dodatkowego zatrudnienia bez zgody rektora, o której mowa w art. 125 ust. 1.

2. Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania dwóch kolejnych ocen negatywnych, o których mowa w art. 128 ust. 1.

3. Rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru, z zachowaniem okresu wypowiedzenia.

Art. 124. Umowa o pracę z nauczycielem akademickim wygasa w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymagań określonych w art. 113;
- 2) stwierdzenia, że zawarcie umowy o pracę nastąpiło na podstawie fałszywych lub nieważnych dokumentów;
- 3) orzeczenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 6;
- 4) orzeczenia środka karnego w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska, w przypadku gdy orzeczenie to dotyczy wykonywania obowiązków nauczyciela akademickiego;
- 5) orzeczenia kary pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności.

Art. 125. 1. Nauczyciel akademicki zatrudniony w uczelni publicznej, która jest jego podstawowym miejscem pracy, może, za zgodą rektora, podjąć lub kontynuować dodatkowe zatrudnienie tylko u jednego pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukową.

2. W terminie 2 miesięcy od dnia wystąpienia o zgodę, rektor wyraża zgodę albo odmawia jej wyrażenia. Odmowa wyrażenia zgody wymaga uzasadnienia.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do nauczycieli akademickich podejmujących zatrudnienie:

- 1) w podmiotach, z którymi uczelnia nawiązała współpracę na podstawie umowy lub porozumienia, albo dla których jest organem prowadzącym, założycielem albo udziałowcem;
- 2) w urzędach, o których mowa w art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2 i 4a ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2142 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 106);
- 3) w instytucjach kultury;
- 4) w jednostkach, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203).

4. Wykonywanie dodatkowego zajęcia zarobkowego przez rektora uczelni publicznej wymaga uzyskania zgody rady uczelni. Zgoda jest wydawana na okres kadencji.

5. W przypadku pełnienia funkcji rektora kolejnej kadencji okres, którego dotyczy zgoda, ulega przedłużeniu o 4 miesiące. W przypadku niezyskania zgody, rektor zaprzestaje wykonywania dodatkowego zajęcia zarobkowego w terminie 4 miesięcy od dnia rozpoczęcia kadencji.

6. W przypadku wykonywania dodatkowego zajęcia zarobkowego bez zgody minister stwierdza wygaśnięcie mandatu rektora. Wygaśnięcie mandatu następuje z dniem doręczenia tego stwierdzenia.

7. Nauczyciel akademicki prowadzący działalność gospodarczą informuje o tym rektora uczelni, która jest jego podstawowym miejscem pracy.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do nauczycieli akademickich i rektora uczelni niepublicznej, jeżeli statut nie stanowi inaczej. Wygaśnięcie mandatu rektora stwierdza organ powołujący rektora, a w przypadku braku takiego organu – założyciel.

Art. 126. 1. Uczelnia wprowadza regulamin pracy.

2. Uczelnia publiczna ustala warunki wynagradzania za pracę w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania.

3. Rektor może przeznaczyć dodatkowe środki finansowe na zwiększenie wynagrodzeń, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki inne niż określone w art. 366 i art. 461.

Art. 127. 1. Nauczyciela akademickiego obowiązuje system zadaniowego czasu pracy.

2. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi:

- 1) do 240 godzin dydaktycznych – dla pracownika badawczo-dydaktycznego,
- 2) do 360 godzin dydaktycznych – dla pracownika dydaktycznego,
- 3) do 540 godzin dydaktycznych – dla pracownika dydaktycznego zatrudnionego na stanowisku lektora lub instruktora, jeżeli statut uczelni przewiduje takie stanowisko – przy czym 1 godzina dydaktyczna wynosi 45 minut.

3. Do rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych zalicza się czas przeznaczony na kształcenie doktorantów.

4. Zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zajęć dydaktycznych oraz innych obowiązków dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych określa regulamin pracy.

5. Zajęcia dydaktyczne mogą być wykonywane również poza uczelnią na zasadach określonych w regulaminie pracy.

6. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu studiów, nauczyciel akademicki może być obowiązany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych, w wymiarze nieprzekraczającym:

- 1) 1/4 rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych – dla pracownika badawczo-dydaktycznego;
- 2) 1/2 rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych – dla pracownika dydaktycznego.

7. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzono prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych.

8. Nauczyciela akademickiego będącego w ciąży lub wychowującego dziecko do ukończenia przez nie 4. roku życia nie można zatrudniać w godzinach ponadwymiarowych bez jego zgody.

Art. 128. 1. Nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej w szczególności w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 115, oraz przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej. Ocena okresowa może być pozytywna albo negatywna.

2. Ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora. W przypadku nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim, urlopie wychowawczym lub urlopie dla poratowania zdrowia oraz z odbywania służby wojskowej lub służby zastępczej, termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.

3. Kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz tryb i podmiot dokonujący oceny okresowej określa rektor po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów. Kryteria nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia lub tytułu. Kryteria przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie.

4. Uczelnia umożliwia studentom i doktorantom dokonanie co najmniej raz w roku akademickim oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem.

5. Zasady dokonywania oceny, o której mowa w ust. 4, określa rektor.

6. Przy dokonywaniu oceny okresowej uwzględnia się ocenę, o której mowa w ust. 4.

7. Od wyniku oceny okresowej przysługuje odwołanie do rektora.

8. W przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny.

Art. 129. 1. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 36 dni roboczych w roku.

2. W przypadku niewykorzystania urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, nauczycielowi akademickiemu przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego urlopu.

3. Dni wolnych od pracy wynikających z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

4. Szczegółowe zasady i tryb udzielania urlopu wypoczynkowego, a także urlopów, o których mowa w art. 130 i art. 131 ust. 1, określa regulamin pracy.

Art. 130. Rektor może udzielić nauczycielowi akademickiemu:

- 1) posiadającemu co najmniej stopień doktora, nie częściej niż raz na 7 lat zatrudnienia w danej uczelni – płatnego urlopu naukowego w wymiarze nieprzekraczającym roku w celu przeprowadzenia badań;
- 2) przygotowującemu rozprawę doktorską – płatnego urlopu naukowego w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy;
- 3) płatnego urlopu w celu odbycia za granicą kształcenia, stażu naukowego albo dydaktycznego, uczestnictwa w konferencji albo uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z podmiotem zagranicznym na podstawie umowy o współpracy naukowej.

Art. 131. 1. Nauczycielowi akademickiemu, który nie ukończył 65. roku życia, zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy, po co najmniej 10 latach zatrudnienia w uczelni, przysługuje prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.

2. Urlopu dla poratowania zdrowia udziela się w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli stan zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy.

3. Kolejny urlop dla poratowania zdrowia może być udzielony nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia zakończenia poprzedniego urlopu. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nie może przekraczać roku.

4. W czasie urlopu dla poratowania zdrowia nie można wykonywać zajęć zarobkowych.

5. Urlopu dla poratowania zdrowia udziela się na podstawie orzeczenia lekarskiego stwierdzającego, że stan zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy, oraz określającego zalecone leczenie i czas potrzebny na jego przeprowadzenie.

6. Orzeczenie lekarskie wydaje lekarz posiadający uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wykonujący działalność w jednostce służby medycyny pracy, z którą uczelnia zawarła umowę, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1184 oraz z 2017 r. poz. 60).

7. Lekarz przeprowadza badanie lekarskie na podstawie skierowania wydanego przez rektora na wniosek nauczyciela akademickiego.

Art. 132. 1. Nauczycielowi akademickiemu oraz uczelni przysługuje odwołanie od orzeczenia lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na jego miejsce zamieszkania. W przypadku gdy orzeczenie lekarskie zostało wydane przez lekarza zatrudnionego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy, odwołanie przysługuje do instytutu badawczego działającego w zakresie medycyny pracy, położonego najbliżej miejsca zamieszkania nauczyciela akademickiego.

2. Odwołanie wraz z uzasadnieniem wnosi się na piśmie w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem lekarza, który je wydał.

3. Lekarz przekazuje odwołanie wraz z dokumentacją badań podmiotowi właściwemu do jego rozpatrzenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

4. Badanie lekarskie w trybie odwoławczym przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania przez podmiot właściwy do jego rozpatrzenia.

5. Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym jest ostateczne.

Art. 133. Koszty badań lekarskich, o których mowa w art. 131 ust. 7 oraz w art. 132 ust. 4, ponosi, nie częściej niż raz na 3 lata, uczelnia.

Art. 134. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres oraz tryb przeprowadzania badania lekarskiego mającego na celu stwierdzenie, czy stan zdrowia nauczyciela akademickiego wymaga powstrzymania się od pracy, oraz określenie zaleconego leczenia i czasu potrzebnego na jego przeprowadzenie,
- 2) wzór skierowania na badanie lekarskie, o którym mowa w pkt 1,

3) wzór orzeczenia lekarskiego wydawanego w wyniku badania lekarskiego, o którym mowa w pkt 1

– mając na uwadze konieczność obiektywnej oceny stanu zdrowia, a także zapewnienia jednolitości stosowanych dokumentów.

Art. 135. 1. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje w okresie urlopu wypoczynkowego wynagrodzenie, jakie otrzymywałby, gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie jego średniego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Jeżeli zatrudnienie trwało krócej, średnie wynagrodzenie oblicza się z całego okresu zatrudnienia z uwzględnieniem stawek wynagrodzenia obowiązujących na dzień rozpoczęcia urlopu.

2. Wynagrodzenie za czas płatnych urlopów, o których mowa w art. 130 i art. 131 ust. 1, oblicza się jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.

3. Okresy płatnych urlopów, o których mowa w art. 130 i art. 131 ust. 1, zalicza się do okresów, od których zależą uprawnienia pracownicze.

4. Ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego ustala się, stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

Art. 136. 1. Wynagrodzenie pracownika uczelni publicznej składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego,
- 2) dodatku za staż pracy

– które stanowią stałe składniki wynagrodzenia.

2. Pracownik uczelni publicznej może otrzymywać:

- 1) dodatek funkcyjny,
- 2) dodatek zadaniowy,
- 3) wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe albo godziny nadliczbowe,
- 4) dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych,
- 5) inne dodatki, jeżeli zostały określone w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania

– które stanowią zmienne składniki wynagrodzenia.

Art. 137. 1. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w uczelni publicznej dla nauczyciela akademickiego nie może być niższa niż 50% wynagrodzenia profesora, z tym że dla:

- 1) profesora uczelni – wynosi nie mniej niż 83%,

2) adiunkta – wynosi nie mniej niż 73%

– wynagrodzenia profesora.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w uczelni publicznej dla profesora, mając na uwadze adekwatność wynagrodzenia do kwalifikacji niezbędnych do zatrudnienia na tym stanowisku.

Art. 138. 1. Dodatek za staż pracy przysługuje w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok zatrudnienia. Dodatek jest wypłacany w okresach miesięcznych, poczynając od czwartego roku zatrudnienia, z tym że wysokość tego dodatku nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Dodatek funkcyjny przysługuje z tytułu kierowania zespołem, w skład którego wchodzi nie mniej niż 5 osób, w tym osoba kierująca. Wysokość dodatku funkcyjnego nie może przekroczyć 67% wynagrodzenia profesora i jest uzależniona od liczby członków zespołu oraz stopnia złożoności zadań.

3. Dodatek zadaniowy może być przyznany z tytułu czasowego zwiększenia obowiązków służbowych lub czasowego powierzenia dodatkowych zadań albo ze względu na charakter pracy lub warunki jej wykonywania. Wysokość dodatku zadaniowego nie może przekroczyć 80% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracownika.

4. Dodatek funkcyjny i dodatek zadaniowy przysługuje w czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy.

Art. 139. Wynagrodzenie, o którym mowa w art. 136 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2, jest wypłacane nauczycielowi akademickiemu miesięcznie z góry. Prawo to wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustał stosunek pracy, z tym że pracownik zachowuje wypłacone za ten miesiąc wynagrodzenie.

Art. 140. 1. Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny rektora uczelni publicznej ustala minister na wniosek rady uczelni.

2. Wynagrodzenie zasadnicze rektora uczelni publicznej nie może być wyższe niż 300% średniego wynagrodzenia zasadniczego w uczelni osób zatrudnionych na stanowisku, na którym zatrudniony jest rektor, obliczanego na podstawie średniego wynagrodzenia za rok kalendarzowy poprzedzający rok wyboru rektora.

3. Wysokość dodatku funkcyjnego rektora uczelni publicznej nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia profesora.

4. Rada uczelni może przyznać rektorowi uczelni publicznej dodatek zadaniowy na zasadach, o których mowa w art. 138 ust. 3.

5. Wynagrodzenia rektora i głównego księgowego oraz osób pełniących funkcje organów w uczelni publicznej są jawne.

Art. 141. 1. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej z tytułu wieloletniej pracy w wysokości:

- 1) 75% wynagrodzenia miesięcznego – za 20 lat pracy;
- 2) 100% wynagrodzenia miesięcznego – za 25 lat pracy;
- 3) 150% wynagrodzenia miesięcznego – za 30 lat pracy;
- 4) 200% wynagrodzenia miesięcznego – za 35 lat pracy;
- 5) 300% wynagrodzenia miesięcznego – za 40 lat pracy;
- 6) 400% wynagrodzenia miesięcznego – za 45 lat pracy.

2. Do okresu pracy uprawniającego pracownika do nagrody zalicza się wszystkie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają one zaliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Pracownik nabywa prawo do nagrody w uczelni, w której jest zatrudniony w dniu upływu okresu uprawniającego go do nagrody.

4. Pracownikowi pozostającemu jednocześnie w więcej niż 1 stosunku pracy okresy uprawniające do nagrody ustala się odrębnie dla każdego stosunku pracy.

5. W przypadku rozwiązania stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę albo rentę z tytułu niezdolności do pracy, nagroda przysługuje, jeżeli do nabycia prawa do nagrody zgodnie z ust. 1 brakuje mniej niż 12 miesięcy.

Art. 142. 1. Podstawę do obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu jej wypłaty, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenie przysługujące w dniu nabycia prawa do nagrody, przy czym uwzględnia się składniki wynagrodzenia i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

2. Jeżeli pracownik nabył prawo do nagrody, będąc zatrudnionym w innym wymiarze czasu pracy niż w dniu jej wypłaty, podstawę do obliczenia wysokości nagrody stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody.

Art. 143. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej.

Art. 144. 1. Dla pracowników uczelni publicznej dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 6,5% planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych. Wysokość odpisu może być zmniejszona po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi działającymi w uczelni.

2. W uczelni publicznej mogą być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30%.

3. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na jednego byłego pracownika uczelni publicznej będącego emerytem lub rencistą wynosi za dany rok kalendarzowy 10% rocznej sumy najniższej emerytury lub renty z roku poprzedniego, ustalonej zgodnie z art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, 1386 i 2120 oraz z 2018 r. poz. 138 i 357).

4. Odpisy, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowią w uczelni publicznej jeden fundusz.

5. Z zakładowego żłobka i klubu dziecięcego może korzystać dziecko pracownika uczelni, studenta lub doktoranta.

6. Opłaty, o których mowa w art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2018 r. poz. 603), zwiększają zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

7. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1, 3 i 4 stosuje się przepisy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Art. 145. 1. Nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi mogą otrzymać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora.

2. Uczelnia publiczna nalicza środki na nagrody rektora w wysokości:

- 1) 2% planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli akademickich;
- 2) 1% planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

Art. 146. 1. Nauczycielowi akademickiemu przechodzącemu na emeryturę albo rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje prawo do jednorazowej odprawy w uczelni

stanowiącej jego podstawowe miejsce pracy, w wysokości 300% wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za ostatni pełny miesiąc zatrudnienia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracownika niebędącego nauczycielem akademickim.

3. Pracownik uczelni, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Art. 147. 1. W sprawach dotyczących stosunku pracy pracowników uczelni, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

2. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni rozpatrują sądy pracy.

Rozdział 6

Komercjalizacja wyników działalności naukowej oraz know-how

Art. 148. 1. Uczelnie mogą prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii.

2. Akademicki inkubator przedsiębiorczości tworzy się w celu wspierania działalności gospodarczej pracowników uczelni, doktorantów i studentów.

3. Akademicki inkubator przedsiębiorczości może być utworzony w formie jednostki ogólnouczelnianej albo spółki kapitałowej. Inkubator w formie jednostki ogólnouczelnianej działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez senat.

4. Centrum transferu technologii tworzy się w celu komercjalizacji bezpośredniej, polegającej na sprzedaży wyników działalności naukowej lub know-how związanego z tymi wynikami albo oddawanie do używania tych wyników lub know-how, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy.

5. Centrum transferu technologii może być utworzone w formie jednostki ogólnouczelnianej i działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez senat.

6. W akademickim inkubatorze przedsiębiorczości w formie jednostki ogólnouczelnianej lub centrum transferu technologii tworzy się rady nadzorujące, których skład i kompetencje określone są w ich regulaminach.

7. Dyrektora akademickiego inkubatora przedsiębiorczości w formie jednostki ogólnouczelnianej lub centrum transferu technologii zatrudnia rektor po zasięgnięciu opinii senatu spośród kandydatów przedstawionych przez ich rady nadzorujące.

Art. 149. 1. Uczelnia, w celu komercjalizacji pośredniej, polegającej na obejmowaniu lub nabywaniu udziałów lub akcji w spółkach lub obejmowaniu warrantów subskrypcyjnych

uprawnających do zapisu lub objęcia akcji w spółkach, w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników działalności naukowej lub know-how związanego z tymi wynikami, może tworzyć wyłącznie jednoosobowe spółki kapitałowe, z zastrzeżeniem art. 150 ust. 1, zwane dalej „spółkami celowymi”. Na pokrycie kapitału zakładowego spółki celowej uczelnia może wnieść w całości albo w części wkład niepieniężny (aport) w postaci wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami. Spółkę celową tworzy rektor za zgodą senatu.

2. Uczelnia, w drodze umowy, może powierzyć spółce celowej:

- 1) zarządzanie prawami do wyników lub do know-how, o których mowa w ust. 1, w zakresie komercjalizacji bezpośredniej;
- 2) zarządzanie infrastrukturą badawczą.

3. Wypłaconą dywidendę spółki celowej uczelnia przeznaczają na wykonywanie zadań, o których mowa w art. 11.

4. Spółka celowa może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności, o której mowa w ust. 1.

Art. 150. 1. Spółka celowa może zostać utworzona przez kilka uczelni publicznych albo kilka uczelni niepublicznych. Uczelnia publiczna może przystąpić do spółki celowej utworzonej przez inną uczelnię publiczną, a uczelnia niepubliczna może przystąpić do spółki celowej utworzonej przez inną uczelnię niepubliczną. Wspólnikami lub akcjonariuszami spółki celowej mogą być wyłącznie uczelnie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, każda z uczelni może powierzyć spółce celowej zadania, o których mowa w art. 149 ust. 2, w drodze odrębnej umowy.

Art. 151. Do wykonywania czynności w zakresie komercjalizacji oraz do wniesienia wkładu do spółki celowej nie stosuje się przepisów art. 38–41 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Art. 152. 1. Senat uchwała:

- 1) regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, który określa w szczególności:
 - a) prawa i obowiązki uczelni, pracowników, doktorantów i studentów w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich, praw pokrewnych i praw własności przemysłowej,
 - b) zasady wynagradzania twórców,

- c) zasady i procedury komercjalizacji,
 - d) zasady korzystania z majątku uczelni, wykorzystywanego do komercjalizacji, oraz świadczenia usług w zakresie działalności naukowej;
- 2) regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, który określa w szczególności:
- a) prawa i obowiązki uczelni, pracowników, doktorantów i studentów w zakresie korzystania z infrastruktury badawczej przy prowadzeniu działalności naukowej,
 - b) zasady korzystania i wysokość opłat za korzystanie z infrastruktury badawczej do prowadzenia działalności naukowej przez podmioty inne niż wskazane w lit. a.

2. W regulaminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, senat uczelni publicznej określa ponadto:

- 1) zasady podziału środków uzyskanych z komercjalizacji między twórcą będącym pracownikiem uczelni publicznej a tą uczelnią;
- 2) zasady i tryb przekazywania uczelni publicznej przez pracownika, doktoranta i studenta informacji o wynikach działalności naukowej oraz o know-how związanym z tymi wynikami, informacji o uzyskanych przez pracownika środkach z komercjalizacji oraz zasady i tryb przekazywania przez pracownika przysługujących uczelni części środków uzyskanych z komercjalizacji;
- 3) zasady i tryb przekazywania pracownikowi przez uczelnię publiczną:
 - a) informacji o decyzjach, o których mowa w art. 154 ust. 1 i 3, oraz
 - b) części przysługujących mu środków uzyskanych z komercjalizacji.

Art. 153. Do wyników:

- 1) badań naukowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny,
- 2) prac rozwojowych,
- 3) twórczości artystycznej

– powstałych w ramach wykonywania przez pracownika uczelni publicznej obowiązków ze stosunku pracy oraz do know-how związanego z tymi wynikami stosuje się przepisy art. 154–157.

Art. 154. 1. Pracownik przekazuje uczelni publicznej informację o wynikach działalności naukowej oraz o know-how związanym z tymi wynikami. W przypadku złożenia przez pracownika oświadczenia o zainteresowaniu przeniesieniem praw do tych wyników

i związanego z nimi know-how, uczelnia w terminie 3 miesięcy podejmuje decyzję w sprawie ich komercjalizacji.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, pracownik może złożyć w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia przekazania uczelni publicznej informacji o wynikach działalności naukowej i związanym z nimi know-how. Termin, o którym mowa w ust. 1, biegnie od dnia złożenia oświadczenia.

3. W przypadku podjęcia przez uczelnię publiczną decyzji o niedokonywaniu komercjalizacji albo po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, uczelnia jest obowiązana, w terminie 30 dni, do złożenia pracownikowi oferty zawarcia bezwarunkowej i odpłatnej umowy o przeniesienie praw do wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami, łącznie z informacjami, utworami wraz z własnością nośników, na których utwory te utrwalono, i doświadczeniami technicznymi, przekazanymi zgodnie z ust. 6 pkt 2. Umowę zawiera się w formie pisemnej, pod rygorem nieważności. Wynagrodzenie przysługujące uczelni za przeniesienie praw nie może być wyższe niż 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. W przypadku nieprzyjęcia przez pracownika oferty zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, prawa do wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami, łącznie z informacjami, utworami wraz z własnością nośników, na których utwory te utrwalono, i doświadczeniami technicznymi, przekazanymi zgodnie z ust. 6 pkt 2, przysługują uczelni publicznej.

5. Przepisy ust. 1–4 oraz art. 157 nie dotyczą przypadków, gdy działalność naukowa była prowadzona:

- 1) na podstawie umowy ze stroną finansującą lub współfinansującą tę działalność, przewidującej zobowiązanie do przeniesienia praw do wyników działalności naukowej na rzecz tej strony lub na rzecz innego podmiotu niż strona umowy;
- 2) z wykorzystaniem środków finansowych, których zasady przyznawania lub wykorzystywania określają inny niż w ustawie sposób dysponowania wynikami działalności naukowej oraz know-how związanym z tymi wynikami.

6. Pracownik uczelni publicznej jest obowiązany do:

- 1) zachowania poufności wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami,

- 2) przekazania uczelni wszystkich posiadanych przez niego informacji, utworów wraz z własnością nośników, na których utwory te utrwalono, i doświadczeń technicznych potrzebnych do komercjalizacji,
- 3) powstrzymania się od prowadzenia jakichkolwiek działań zmierzających do wdrażania wyników,
- 4) współdziałania w procesie komercjalizacji, w tym w postępowaniach zmierzających do uzyskania praw wyłącznych

– nie dłużej niż przez okres przysługiwania praw uczelni.

Art. 155. 1. W przypadku komercjalizacji pracownikowi przysługuje od uczelni publicznej nie mniej niż:

- 1) 50% wartości środków uzyskanych przez uczelnię z komercjalizacji bezpośredniej, obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez uczelnię lub spółkę celową;
- 2) 50% wartości środków uzyskanych przez spółkę celową w następstwie danej komercjalizacji pośredniej, obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez uczelnię lub spółkę celową.

2. W przypadku komercjalizacji dokonanej przez pracownika, uczelni publicznej przysługuje 25% wartości środków uzyskanych przez pracownika z komercjalizacji, obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez pracownika.

3. Przez koszty związane bezpośrednio z komercjalizacją rozumie się koszty zewnętrzne, w szczególności koszty ochrony prawnej, ekspertyz, wyceny wartości przedmiotu komercjalizacji i opłat urzędowych. Do kosztów tych nie wlicza się kosztów poniesionych przed podjęciem decyzji o komercjalizacji oraz wynagrodzenia, o którym mowa w art. 154 ust. 3.

Art. 156. 1. Przepisy art. 154 i art. 155 w zakresie dotyczącym odpowiednio wysokości wynagrodzenia oraz udziału w środkach uzyskanych z komercjalizacji określają wysokość łącznego wynagrodzenia oraz udziału w tych środkach, przysługujących:

- 1) pracownikom wchodzącym w skład zespołu badawczego – od uczelni publicznej;
- 2) uczelni publicznej – od pracowników wchodzących w skład zespołu badawczego.

2. Pracownik wchodzący w skład zespołu badawczego ma prawo dochodzić od uczelni publicznej przysługującej mu części udziału w środkach z komercjalizacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Pracownik wchodzący w skład zespołu badawczego odpowiada wobec uczelni publicznej za zobowiązania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, do wysokości przypadającego mu udziału we współwłasności wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami.

Art. 157. Po otrzymaniu od pracownika informacji o wynikach działalności naukowej oraz o know-how związanym z tymi wynikami, o których mowa w art. 153, uczelnia publiczna oraz pracownik mogą, w sposób odmienny niż stanowi ustawa, określić w drodze umowy prawa do tych wyników lub sposób komercjalizacji tych wyników.

Art. 158. W sprawach nieuregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880 i 1089), ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 776) oraz ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. z 2018 r. poz. 432).

Art. 159. 1. Uczelnia, w celu realizacji przedsięwzięć z zakresu infrastruktury badawczej lub zarządzania nimi, może utworzyć spółki kapitałowe, a także przystępować do nich, wspólnie z innymi uczelniami, instytutami badawczymi, instytutami PAN lub innymi podmiotami.

2. Decyzję o utworzeniu spółki, o której mowa w ust. 1, lub przystąpieniu do niej podejmuje rektor za zgodą senatu.

3. Uprzedniego zgłoszenia ministrowi wymaga:

- 1) utworzenie przez uczelnię publiczną spółki, o której mowa w ust. 1, z podmiotem innym niż uczelnia publiczna, instytut badawczy lub instytut PAN;
- 2) przystąpienie przez uczelnię publiczną do spółki, o której mowa w ust. 1, której współnikiem lub akcjonariuszem jest podmiot inny niż uczelnia publiczna, instytut badawczy lub instytut PAN.

4. Minister, w terminie 45 dni od dnia doręczenia zgłoszenia, może wnieść sprzeciw wobec zamiaru dokonania czynności, o której mowa w ust. 3.

5. Dokonanie czynności, o której mowa w ust. 3, może nastąpić, jeżeli minister nie wniósł sprzeciwu w terminie. Zgłoszona czynność niedokonana w ciągu roku od dnia doręczenia zgłoszenia wymaga nowego zgłoszenia.

6. Podmiot inny niż uczelnia publiczna, instytut badawczy lub instytut PAN mogą posiadać w spółce, o której mowa w ust. 1, której współnikiem lub akcjonariuszem jest uczelnia publiczna, akcje lub udziały stanowiące łącznie nie więcej niż 25% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego.

DZIAŁ III

Studia podyplomowe, kształcenie specjalistyczne i inne formy kształcenia

Art. 160. 1. Studia podyplomowe trwają nie krócej niż 2 semestry i umożliwiają uzyskanie kwalifikacji cząstkowych na poziomie 6, 7 albo 8 PRK.

2. Program studiów podyplomowych określa efekty uczenia się dla kwalifikacji cząstkowych uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia PRK na poziomie 6, 7 albo 8 PRK określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz umożliwia uzyskanie co najmniej 30 punktów ECTS.

3. Uczestnikiem studiów podyplomowych może być osoba, która posiada kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 6 uzyskaną w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

4. Osoba, która ukończyła studia podyplomowe, otrzymuje świadectwo ukończenia tych studiów. Wzór świadectwa określa podmiot prowadzący te studia.

Art. 161. 1. Kształcenie specjalistyczne trwa nie krócej niż 3 semestry i umożliwia uzyskanie kwalifikacji pełnej na poziomie 5 PRK.

2. Program kształcenia specjalistycznego określa efekty uczenia się z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 tej ustawy. Program przewiduje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne.

3. Warunkiem ukończenia kształcenia specjalistycznego jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie kształcenia specjalistycznego.

4. Osoba, która ukończyła kształcenie specjalistyczne, otrzymuje świadectwo dyplomowanego specjalisty albo świadectwo dyplomowanego specjalisty technologa. Wzory świadectw określa uczelnia.

Art. 162. Osoba, która ukończyła inną formę kształcenia, otrzymuje dokument potwierdzający ukończenie tej formy kształcenia. Rodzaj i wzór dokumentu określa podmiot prowadzący tę formę kształcenia.

Art. 163. 1. Studia podyplomowe lub inne formy kształcenia mogą być prowadzone przez uczelnię, instytut badawczy oraz instytut PAN, a kształcenie specjalistyczne – przez uczelnię zawodową.

2. Za kształcenie na studiach podyplomowych, kształcenie specjalistyczne lub kształcenie w innych formach można pobierać opłaty.

3. Dokumenty wydawane w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego. Przepis art. 78 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Dyrektor NAWA uwierzytelnia:

- 1) świadectwa ukończenia studiów podyplomowych;
- 2) duplikaty dokumentów, o których mowa w pkt 1;
- 3) zaświadczenia o ukończeniu studiów podyplomowych.

5. Dokumenty inne niż wymienione w ust. 4 uwierzytelnia podmiot, który je wydał.

6. Za uwierzytelnienie pobiera się opłatę.

Art. 164. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) niezbędne elementy świadectwa ukończenia studiów podyplomowych, świadectwa dyplomowanego specjalisty oraz świadectwa dyplomowanego specjalisty technologa,
- 2) sposób uwierzytelniania dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,
- 3) wysokość i sposób pobierania opłat za uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą

– mając na uwadze konieczność zapewnienia kompletności informacji zawartych w tych dokumentach, szczególne znaczenie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, a także adekwatność wysokości opłat do kosztów.

DZIAŁ IV

Federacje

Art. 165. 1. Federację mogą utworzyć:

- 1) publiczna uczelnia akademicka z publiczną uczelnią akademicką, instytutem badawczym, instytutem PAN lub instytutem międzynarodowym;
- 2) niepubliczna uczelnia akademicka z niepubliczną uczelnią akademicką.

2. Federację tworzy się w celu wspólnej realizacji zadań podmiotów, o których mowa w ust. 1, zwanych dalej „jednostkami uczestniczącymi”, w zakresie:

- 1) prowadzenia działalności naukowej;
- 2) kształcenia doktorantów;
- 3) nadawania stopni naukowych lub stopni w zakresie sztuki;
- 4) komercjalizacji wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami.

3. Jednostki uczestniczące mogą powierzyć federacji realizowanie innych zadań określonych w statucie federacji, z wyłączeniem prowadzenia kształcenia na studiach.

4. Jednostki uczestniczące zapewniają środki finansowe na realizację zadań, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania federacji.

5. W skład federacji wchodzi co najmniej 2 jednostki uczestniczące.

6. Uczelnia, instytut badawczy, instytut PAN i instytut międzynarodowy mogą być jednostką uczestniczącą tylko w jednej federacji.

7. Jednostka uczestnicząca i federacja nie mogą prowadzić działalności konkurencyjnej.

Art. 166. 1. Federację tworzy się na wniosek jednostek uczestniczących.

2. Projekt pierwszego statutu federacji podlega uzgodnieniu z ministrem, a w przypadku gdy jednostką uczestniczącą jest uczelnia lub instytut nadzorowany przez inny organ – wymaga również uprzedniego zasięgnięcia opinii tego organu.

3. Utworzenie federacji wymaga zatwierdzenia jej statutu przez organy jednostek uczestniczących właściwe do uchwalenia ich statutów.

4. Statut federacji określa w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę federacji;
- 2) jednostki uczestniczące;
- 3) zadania federacji;
- 4) sposób powoływania i odwoływania, zakres zadań i sposób działania organów federacji;

- 5) liczbę członków zgromadzenia federacji;
 - 6) zasady korzystania z obiektów i urządzeń federacji lub jednostek uczestniczących;
 - 7) zasady udziału w pokrywaniu kosztów działalności federacji;
 - 8) obowiązki jednostek uczestniczących w przypadku likwidacji federacji, w tym udział w kosztach likwidacji oraz zasady wstąpienia jednostek uczestniczących w prawa i obowiązki federacji, w tym prawa i obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych.
5. Federację tworzy, likwiduje, zmienia jej skład lub nazwę minister, w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 167. 1. Federacja posiada osobowość prawną.

2. W nazwie federacji mogą być użyte wyrazy, o których mowa w art. 16 ust. 1–3.

3. Pracownicy jednostek uczestniczących pozostają ich pracownikami.

Art. 168. 1. Federacja nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru federacji, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Rejestr prowadzi minister w systemie, o którym mowa w art. 343 ust. 1.

3. Rejestr obejmuje:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) datę wpisu;
- 3) skład, nazwę i siedzibę federacji;
- 4) datę wykreślenia z rejestru.

4. Federacja, w terminie 14 dni, zawiadamia ministra o zmianie siedziby.

5. Minister dokonuje wpisu danych do rejestru z urzędu.

6. Wpis polega na wprowadzeniu do systemu danych zawartych w ostatecznej decyzji, o której mowa w art. 166 ust. 5.

7. Rejestr jest jawny.

Art. 169. 1. Organami federacji są prezydent oraz zgromadzenie federacji. Statut może przewidywać również inne organy federacji.

2. Do zadań prezydenta należą sprawy dotyczące federacji, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji zgromadzenia federacji.

3. Do zadań prezydenta należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie federacji;
- 2) zarządzanie federacją;
- 3) wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników federacji;

- 4) prowadzenie gospodarki finansowej federacji;
- 5) zapewnianie wykonywania przepisów obowiązujących w federacji.

Art. 170. 1. Do zadań zgromadzenia federacji należy:

- 1) uchwalanie zmian statutu;
- 2) monitorowanie gospodarki finansowej federacji;
- 3) przeprowadzanie oceny funkcjonowania federacji;
- 4) formułowanie rekomendacji dla prezydenta w zakresie wykonywanych przez niego zadań;
- 5) nadawanie stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki;
- 6) wykonywanie innych zadań określonych w statucie.

2. W ramach monitorowania gospodarki finansowej federacji zgromadzenie federacji:

- 1) opiniuje plan rzeczowo-finansowy;
- 2) zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego;
- 3) zatwierdza sprawozdanie finansowe.

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, może być wykonywane przez określony w statucie inny organ federacji albo organ jednostki uczestniczącej. Statut może określić tylko jeden organ dla danej dyscypliny.

4. W ramach wykonywania zadań zgromadzenie federacji może żądać wglądu do dokumentów federacji.

Art. 171. 1. Prezydentem i członkiem zgromadzenia federacji może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 i nie ukończyła 65. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji.

2. Osoba powołana na funkcję prezydenta jest zatrudniana w federacji.

3. Pierwszego prezydenta powołuje minister, na wniosek jednostek uczestniczących, na okres 6 miesięcy i nawiązuje z nim stosunek pracy.

4. Do prezydenta i członka zgromadzenia federacji stosuje się odpowiednio przepis art. 20 ust. 4.

Art. 172. 1. Federacja może prowadzić działalność gospodarczą wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności, o której mowa w art. 165 ust. 2, w zakresie i formach określonych w statucie, w szczególności przez tworzenie spółek kapitałowych.

2. Federacja jest zwolniona z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa, z wyjątkiem opłat określonych w przepisach o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Art. 173. 1. W przypadku utworzenia federacji ewaluację jakości działalności naukowej przeprowadza się wyłącznie dla federacji.

2. Ewaluację przeprowadza się w ramach dyscypliny w federacji, której jednostki uczestniczące zatrudniają łącznie według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przeprowadzenia ewaluacji, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy co najmniej 12 pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie.

3. Pracownik jednostki uczestniczącej prowadzący działalność naukową składa oświadczenie upoważniające federację do zaliczenia go do liczby pracowników, o których mowa w ust. 2. Oświadczenie można złożyć tylko w jednym podmiocie i w nie więcej niż 2 dyscyplinach, o których mowa w art. 344 ust. 7 i 8.

4. Kategorie naukowe, o których mowa w art. 270, przyznaje się federacji.

5. Federacja jest podmiotem uprawnień związanych z posiadaniem kategorii naukowej w zakresie:

- 1) nadawania stopni naukowych lub stopni w zakresie sztuki;
- 2) kształcenia doktorantów;
- 3) przystępowania do konkursów, o których mowa w art. 388 ust. 1 i art. 397 ust. 1.

6. Od dnia utworzenia federacji do dnia uzyskania przez nią kategorii naukowej, federacja jest podmiotem uprawnień związanych z posiadaniem przez jednostki uczestniczące kategorii naukowych w zakresie, o którym mowa w ust. 5. W przypadku gdy jednostki uczestniczące posiadają kategorie naukowe w tych samych dyscyplinach, federacja jest podmiotem uprawnień wynikających z najwyższej z tych kategorii.

7. Jednostka uczestnicząca będąca uczelnią jest podmiotem uprawnień związanych z posiadaniem przez federację kategorii naukowej w zakresie:

- 1) nazwy uczelni;
- 2) uprawnień związanych z tworzeniem studiów oraz potwierdzaniem efektów uczenia się.

8. W przypadku likwidacji federacji przed upływem 4 lat od dnia jej powstania, jednostka uczestnicząca traci kategorię naukową w dyscyplinie, chyba że na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok likwidacji zatrudniała w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy co najmniej 12 pracowników na stanowiskach badawczych i badawczo-dydaktycznych prowadzących działalność naukową w tej dyscyplinie.

Art. 174. Minister likwiduje federację w przypadku niezyskania przez nią kategorii naukowej A+, A albo B+ w co najmniej jednej dyscyplinie.

Art. 175. 1. Minister sprawuje nadzór nad federacjami.

2. Minister może nałożyć na federację administracyjną karę pieniężną w wysokości do 50 000 złotych w przypadku:

- 1) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 119 ust. 3 i 4, art. 188, art. 222 oraz art. 359;
 - 2) niewprowadzenia do systemu, o którym mowa w art. 343 ust. 1, danych, o których mowa w art. 344 ust. 1, art. 346 ust. 1 lub w przepisach wydanych na podstawie art. 354, a także w przypadku ich niezaktualizowania, niezarchiwizowania lub nieusunięcia z tego systemu.
3. Wpływy z kar, o których mowa w ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 176. Do federacji stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 24 ust. 9, art. 260–265, art. 267–271, art. 323, art. 344, art. 346, art. 347, art. 349–351, art. 352 ust. 4, art. 355, art. 356, art. 409, art. 410 ust. 2–5, art. 411, art. 412, art. 421, art. 424, art. 426–429 i art. 433;
- 2) art. 36, z tym że:
 - a) koszty likwidacji pokrywa się z majątku jednostek uczestniczących,
 - b) dokumentację osobową i płacową przejmuje jednostka uczestnicząca wskazana w statucie,
 - c) prawa i obowiązki federacji przejmuje jednostka uczestnicząca wskazana w statucie;
- 3) art. 148–152, z tym że federacja może utworzyć tylko jedną spółkę celową, oraz art. 159;
- 4) art. 177–227, z tym że federacja nie może prowadzić szkoły doktorskiej wspólnie z innym podmiotem;
- 5) art. 388–400, z tym że środki finansowe otrzymane w ramach programów uczelnia przekazuje federacji.

DZIAŁ V

Stopnie i tytuł w systemie szkolnictwa wyższego i nauki

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 177. 1. W systemie szkolnictwa wyższego i nauki nadaje się:

- 1) stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki:
 - a) stopień doktora,
 - b) stopień doktora habilitowanego;
- 2) tytuł profesora.

2. Stopień naukowy nadaje się w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej. Stopień naukowy doktora może być nadany w dziedzinie.

3. Stopień w zakresie sztuki nadaje się w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej.

4. Tytuł profesora nadaje się w dziedzinie.

5. Jeżeli rozprawa doktorska albo osiągnięcia, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2, obejmują zagadnienia naukowe z więcej niż jednej dyscypliny, wskazuje się dyscyplinę, w której nadaje się stopień doktora albo stopień doktora habilitowanego.

6. Jeżeli rozprawa doktorska obejmuje zagadnienia naukowe z więcej niż jednej dyscypliny naukowej zawierającej się w danej dziedzinie nauki i nie jest możliwe wskazanie dyscypliny, o której mowa w ust. 5, stopień doktora nadaje się w dziedzinie nauki.

Art. 178. 1. Stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki nadaje, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) w uczelni – senat lub inny organ uczelni, o którym mowa w art. 28 ust. 4;
- 2) w instytucie PAN, w instytucie badawczym oraz w instytucie międzynarodowym – rada naukowa.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, podpisuje przewodniczący właściwego organu.

3. W postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy Kpa.

4. Tytuł profesora nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 179. 1. Osoba, której nadano stopień doktora albo stopień doktora habilitowanego, otrzymuje odpowiednio dyplom doktorski albo dyplom habilitacyjny oraz odpis tego dyplomu. Na wniosek tej osoby wydaje się odpisy dyplomu w języku obcym.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 185 ust. 2, osoba, której nadano stopień doktora, otrzymuje wspólny dyplom doktorski wydany przez podmioty nadające stopień doktora albo dyplom doktorski wydany przez jeden z podmiotów, wskazany w umowie.

Art. 180. 1. Dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego przez:

- 1) dyrektora NAWA – w przypadku stopni nadanych przez uczelnie;
- 2) Prezesa PAN – w przypadku stopni nadanych przez instytuty PAN oraz przez instytuty międzynarodowe;
- 3) ministra nadzorującego instytut badawczy – w przypadku stopni nadanych przez instytuty badawcze.

2. Za uwierzytelnienie pobierana jest opłata.

Art. 181. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne elementy dyplomu doktorskiego oraz dyplomu habilitacyjnego, wzór legitymacji doktoranta, sposób uwierzytelniania dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, wysokość i sposób pobierania opłaty za uwierzytelnianie dokumentów oraz wysokość opłaty za wydanie odpisów dyplomu, w tym w języku obcym, mając na uwadze konieczność zapewnienia kompletności informacji zawartych w dyplomach oraz adekwatności wysokości opłat do kosztów, a także szczególne znaczenie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą.

Art. 182. 1. Osoba, która ubiega się o nadanie stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, wnosi opłatę za przeprowadzenie postępowania w tej sprawie.

2. Opłatę wnosi się na rzecz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego albo RDN.

3. Wysokość opłaty nie może przekraczać kosztów postępowania, uwzględniających w szczególności koszty wynagrodzeń promotora lub promotorów i recenzentów.

4. Opłaty nie pobiera się w uczelni, instytucie PAN, instytucie badawczym, instytucie międzynarodowym od osoby ubiegającej się o stopień doktora, która ukończyła kształcenie w szkole doktorskiej.

5. W uzasadnionych przypadkach rektor, dyrektor instytutu PAN, dyrektor instytutu badawczego lub dyrektor instytutu międzynarodowego może zwolnić z opłaty w całości lub w części.

6. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, koszty postępowania ponosi zatrudniająca go uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy.

Art. 183. Nauczyciel akademicki oraz pracownik naukowy nie może bez uzasadnionej przyczyny uchylić się od pełnienia funkcji promotora, recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, a także funkcji recenzenta, o którym mowa w art. 239 ust. 2.

Art. 184. 1. Promotorowi i recenzentowi w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora oraz członkowi komisji habilitacyjnej przysługuje jednorazowe wynagrodzenie.

2. Wynagrodzenie promotora wynosi 83% wynagrodzenia profesora. Wynagrodzenie wypłaca się po zakończeniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, w wyniku którego został on nadany.

3. Wynagrodzenie recenzenta wynosi w postępowaniu w sprawie nadania:

- 1) stopnia doktora – 27%,
- 2) stopnia doktora habilitowanego – 33%,
- 3) tytułu profesora – 40%

– wynagrodzenia profesora.

4. Wynagrodzenie członka komisji habilitacyjnej wynosi 17% wynagrodzenia profesora, a w przypadku gdy pełni on funkcję jej przewodniczącego lub sekretarza – 33% wynagrodzenia profesora. Wynagrodzenie wypłaca się po zakończeniu postępowania w sprawie nadania stopnia.

Rozdział 2

Stopień doktora

Oddział 1

Nadawanie stopnia doktora

Art. 185. 1. Uprawnienie do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie posiada uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy albo instytut międzynarodowy w dyscyplinie, w której posiada kategorię naukową A+, A albo B+, zwane dalej „podmiotami doktoryzującymi”.

2. Stopień doktora może być nadany w dyscyplinie również wspólnie przez uczelnie, instytuty PAN, instytuty badawcze albo instytuty międzynarodowe w dyscyplinie, w której każde posiada kategorię naukową A+, A albo B+, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych posiadających uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie dyscypliny, w której nadawany jest stopień. Zasady współpracy w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora określa umowa zawarta w formie pisemnej.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 177 ust. 6, stopień doktora może być nadany w dziedzinie nauki przez podmiot doktoryzujący, który posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w ponad połowie dyscyplin zawierających się w tej dziedzinie.

4. W przypadku utraty uprawnienia do nadawania stopnia doktora w danej dyscyplinie albo dziedzinie, podmiot doktoryzujący zapewnia możliwość kontynuowania postępowań w innym podmiocie posiadającym uprawnienia do nadawania stopnia doktora w tej dyscyplinie albo dziedzinie. W przypadku braku możliwości zapewnienia kontynuowania postępowań w innym podmiocie, RDN wyznacza ten podmiot.

Art. 186. 1. Stopień doktora nadaje się osobie, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny lub posiada dyplom, o którym mowa w art. 327 ust. 2 pkt 2 lub art. 328 ust. 2, dający prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała;
- 2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej C1;

- 3) posiada w dorobku co najmniej:
 - a) 1 artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w dniu publikacji były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 268 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - b) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w dniu publikacji było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 268 ust. 2 pkt 2 lit. a, albo rozdział w takiej monografii, lub
 - c) dzieło artystyczne o istotnym znaczeniu;
- 4) przedstawiła i obroniła rozprawę doktorską;
- 5) spełniła inne wymagania określone przez podmiot doktoryzujący.

2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora można nadać osobie niespełniającej wymagań określonych w ust. 1 pkt 1, będącej absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, po nadaniu stopnia doktora uzyskuje równocześnie wykształcenie wyższe, o którym mowa w art. 77 ust. 1 pkt 2.

Art. 187. 1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.

2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

3. Rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna, w tym zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.

4. Do rozprawy doktorskiej dołącza się streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim. W przypadku gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.

Art. 188. 1. Podmiot doktoryzujący, nie później niż 30 dni przed wyznaczonym dniem obrony rozprawy doktorskiej, udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej rozprawę doktorską będącą pracą pisemną wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej niebędącej pracą pisemną oraz recenzje.

2. W przypadku rozprawy doktorskiej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną, udostępnia się tylko recenzje z wyłączeniem treści objętych tą tajemnicą.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po ich udostępnieniu zamieszcza się w systemie, o którym mowa w art. 343 ust. 1.

4. Jeżeli rozprawa doktorska jest pracą pisemną, podmiot doktoryzujący sprawdza ją przed obroną z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, o którym mowa w art. 352 ust. 1.

Art. 189. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2. Do wniosku dołącza się rozprawę doktorską wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów.

Art. 190. 1. Opieka naukowa nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej jest sprawowana przez promotora lub promotorów.

2. W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora wyznacza się 3 recenzentów spośród osób niebędących pracownikami podmiotu doktoryzującego oraz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora.

3. Recenzenci sporządzają recenzje rozprawy doktorskiej w terminie 2 miesięcy od dnia jej doręczenia.

4. Promotorem i recenzentem może być osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.

5. Promotorem i recenzentem może być osoba niespełniająca warunków określonych w ust. 4, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1, uzna, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska.

6. Promotorem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat:

1) była promotorem 4 doktorantów, którzy zostali skreśleni z listy doktorantów z powodu negatywnego wyniku oceny śródkresowej, lub

- 2) sprawowała opiekę nad przygotowaniem rozprawy przez co najmniej 2 osoby ubiegające się o stopień doktora, które nie uzyskały pozytywnych recenzji, o których mowa w art. 191 ust. 1.

Art. 191. 1. Do obrony rozprawy doktorskiej może być dopuszczona osoba, która uzyskała pozytywne recenzje od co najmniej 2 recenzentów oraz spełniła wymagania, o których mowa w art. 186 ust. 1 pkt 5.

2. Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do obrony przysługuje zażalenie do RDN.

Art. 192. 1. Czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora może dokonywać komisja powołana przez organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1.

2. Senat albo rada naukowa określi sposób postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, w szczególności:

- 1) sposób wyznaczania i zmiany promotora lub promotorów;
- 2) zasady ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym oraz zwalniania z tej opłaty;
- 3) tryb złożenia rozprawy doktorskiej;
- 4) tryb powoływania oraz zakres czynności komisji, o której mowa w ust. 1;
- 5) sposób wyznaczania recenzentów;
- 6) sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym;
- 7) sposób weryfikacji spełnienia wymagania, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, w przypadku publikacji wieloautorskich.

3. Senat albo rada naukowa może określić wymagania, o których mowa w art. 186 ust. 1 pkt 5, lub dodatkowe warunki dopuszczenia do obrony.

Art. 193. 1. Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora przysługuje odwołanie do RDN.

2. Termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

3. Organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1, przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

4. Po rozpatrzeniu odwołania, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, RDN utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, o którym mowa w art. 178 ust. 1, tego samego albo innego podmiotu doktoryzującego.

5. W przypadku niedopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej albo wydania decyzji o odmowie nadania stopnia doktora, ta sama rozprawa nie może być podstawą do ponownego ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Art. 194. W przypadku zaistnienia określonych w Kpa przyczyn wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie nadania stopnia doktora albo rażącego naruszenia prawa przez podmiot doktoryzujący, RDN wydaje postanowienie o wznowieniu postępowania i wskazuje podmiot doktoryzujący, który prowadzi postępowanie.

Art. 195. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o stopień doktora przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, podmiot doktoryzujący stwierdza nieważność decyzji o nadaniu stopnia.

Art. 196. 1. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracownikiem naukowym przysługuje, na jego wniosek:

- 1) urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej lub na przygotowanie się do obrony rozprawy doktorskiej, udzielany w terminie uzgodnionym z pracodawcą, w wymiarze 28 dni, które w rozumieniu odrębnych przepisów są dla tego pracownika dniami pracy, oraz
- 2) zwolnienie od pracy na obronę rozprawy doktorskiej.

2. Za okres urlopu oraz zwolnienia od pracy pracownikowi przysługuje wynagrodzenie ustalane jak za urlop wypoczynkowy.

Art. 197. Przygotowanie rozprawy doktorskiej odbywa się w trybie:

- 1) kształcenia doktorantów;
- 2) eksternistycznym.

Oddział 2

Kształcenie doktorantów

Art. 198. 1. Kształcenie doktorantów odbywa się w szkole doktorskiej.

2. Szkoła doktorska jest zorganizowaną formą kształcenia w co najmniej 2 dyscyplinach, o których mowa w ust. 3 lub 5.

3. Szkoła doktorska może być prowadzona przez uczelnię akademicką, instytut PAN, instytut badawczy albo instytut międzynarodowy posiadające kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej 2 dyscyplinach, zwane dalej „podmiotem prowadzącym szkołę doktorską”.

4. Szkoła doktorska może być prowadzona przez uczelnię akademicką, która prowadzi działalność naukową wyłącznie w 1 dyscyplinie, która jest dyscypliną w zakresie teologii albo kultury fizycznej albo dyscypliną artystyczną, i posiada w niej kategorię naukową A+, A albo B+.

5. Szkoła doktorska może być prowadzona wspólnie przez uczelnie akademickie, instytuty PAN, instytuty badawcze lub instytuty międzynarodowe, z których każde posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej 1 dyscyplinie. Szczegółowy podział zadań związanych z prowadzeniem szkoły doktorskiej oraz sposób ich finansowania określa umowa zawarta w formie pisemnej.

6. Kształcenie doktorantów może być prowadzone we współpracy z innym podmiotem, w szczególności przedsiębiorcą lub zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową.

7. Podmiot prowadzący szkołę doktorską może prowadzić nie więcej niż 3 szkoły doktorskie w danej dyscyplinie.

8. Za kształcenie doktorantów nie pobiera się opłat.

Art. 199. Podmiot prowadzący szkołę doktorską traci możliwość:

- 1) prowadzenia kształcenia doktorantów w ramach dyscypliny, w której uzyskał kategorię naukową B albo C,
- 2) prowadzenia szkoły doktorskiej w przypadku zaprzestania spełniania warunków określonych w art. 198 ust. 3–5

– i zaprzestaje kształcenia z końcem roku akademickiego, w którym wystąpiła ta okoliczność; przepisy art. 206 stosuje się.

Art. 200. 1. Do szkoły doktorskiej może być przyjęta osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, albo osoba, o której mowa w art. 186 ust. 2.

2. Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową.

3. Zasady, o których mowa w ust. 2, oraz program kształcenia, o którym mowa w art. 201 ust. 3, podmiot prowadzący szkołę doktorską udostępnia nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji.

4. Przyjęcie do szkoły doktorskiej następuje w drodze wpisu na listę doktorantów.

5. Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

6. Wyniki konkursu są jawne.

7. Jednocześnie można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej.

8. Osoba przyjęta do szkoły doktorskiej rozpoczyna kształcenie i nabywa prawa doktoranta z chwilą złożenia ślubowania.

Art. 201. 1. Kształcenie doktorantów trwa od 6 do 8 semestrów.

2. W terminie 3 miesięcy od dnia podjęcia kształcenia doktorantowi wyznacza się promotora lub promotorów.

3. Kształcenie jest prowadzone na podstawie programu kształcenia oraz indywidualnego planu badawczego.

4. Program kształcenia ustala senat albo rada naukowa. Ustalenie programu wymaga zasięgnięcia opinii samorządu doktorantów. W przypadku bezskutecznego upływu terminu określonego w statucie, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

5. Program kształcenia może przewidywać odbywanie praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, w wymiarze nieprzekraczającym 90 godzin dydaktycznych rocznie.

Art. 202. 1. Doktorant, w uzgodnieniu z promotorem lub promotorami, opracowuje indywidualny plan badawczy zawierający w szczególności harmonogram przygotowania rozprawy doktorskiej i przedstawia go podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską w terminie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia kształcenia.

2. Realizacja planu podlega ocenie śródkresowej w połowie okresu kształcenia określonego w programie kształcenia.

3. Ocena śródkresowa kończy się wynikiem pozytywnym albo negatywnym.

4. Ocena śródkresowa jest przeprowadzana przez komisję, w skład której wchodzi 3 osoby, w tym co najmniej 1 osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. Promotor nie może być członkiem komisji.

5. Osobie wchodzącej w skład komisji, zatrudnionej poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20% wynagrodzenia profesora.

Art. 203. 1. Doktoranta skreśla się z listy doktorantów w przypadku:

- 1) negatywnego wyniku oceny śródkresowej;
- 2) niezłożenia rozprawy doktorskiej w terminie określonym w indywidualnym planie badawczym;

3) rezygnacji z kształcenia.

2. Doktorant może być skreślony z listy doktorantów w przypadku:

- 1) niezadawalającego postępu w przygotowaniu rozprawy doktorskiej;
- 2) niewywiązywania się z obowiązków, o których mowa w art. 207.

3. Skreślenie z listy doktorantów następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 204. 1. Kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

2. Indywidualny plan badawczy określa termin złożenia rozprawy doktorskiej. Termin ten może być przedłużony, nie dłużej jednak niż o 2 lata, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej.

3. Kształcenie, na wniosek doktoranta, jest zawieszane na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego, określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 205. 1. Regulamin szkoły doktorskiej określa organizację kształcenia w zakresie nieuregulowanym w ustawie, w szczególności:

- 1) sposób wyznaczania i zmiany promotora lub promotorów;
- 2) sposób dokumentowania przebiegu kształcenia;
- 3) sposób przeprowadzania oceny śródkresowej;
- 4) warunki przedłużania terminu złożenia rozprawy doktorskiej.

2. Regulamin uchwała senat albo rada naukowa co najmniej na 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego, o którym mowa w art. 66.

3. Regulamin wymaga uzgodnienia z samorządem doktorantów. Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia regulaminu senat albo rada naukowa i samorząd doktorantów nie dojdą do porozumienia w sprawie jego treści, regulamin wchodzi w życie na mocy uchwały senatu albo rady naukowej, podjętej większością co najmniej 2/3 głosów statutowego składu tych organów.

4. Regulamin wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego.

5. Do zmiany regulaminu stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 i 3.

Art. 206. 1. W przypadku zaprzestania kształcenia doktorantów w danej dyscyplinie, podmiot prowadzący szkołę doktorską zapewnia doktorantom przygotowującym w tej

dyscyplinie rozprawę doktorską możliwość kontynuowania kształcenia w innej szkole doktorskiej w tej dyscyplinie.

2. W przypadku braku szkoły doktorskiej prowadzącej kształcenie w danej dyscyplinie, podmiot prowadzący szkołę doktorską, w której zaprzestano kształcenia, pokrywa osobom, które utraciły możliwość ukończenia kształcenia, koszty postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym.

Art. 207. 1. Doktorant jest obowiązany postępować zgodnie z regulaminem szkoły doktorskiej.

2. Doktorant jest obowiązany do realizacji programu kształcenia i indywidualnego planu badawczego.

Art. 208. 1. Doktorantowi przysługuje prawo do przerw wypoczynkowych w wymiarze nieprzekraczającym 8 tygodni w roku.

2. Doktorantowi, który uzyskał stopień doktora w wyniku ukończenia szkoły doktorskiej, okres kształcenia w tej szkole, nie dłuższy niż 4 lata, zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Doktorantowi, po uzyskaniu stopnia doktora, do okresu, o którym mowa w ust. 2, zalicza się również okres kształcenia w szkole doktorskiej, jeżeli został on przerwany z powodu podjęcia zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego.

4. Podmiot prowadzący szkołę doktorską wydaje doktorantowi legitymację doktoranta.

Art. 209. 1. Doktorant otrzymuje stypendium doktoranckie.

2. Łączny okres otrzymywania stypendium doktoranckiego w szkołach doktorskich nie może przekroczyć 4 lat.

3. Do okresu, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się okresu zawieszenia oraz okresu kształcenia w szkole doktorskiej w przypadku, o którym mowa w art. 206 ust. 2.

4. Wysokość miesięcznego stypendium doktoranckiego wynosi co najmniej:

- 1) 37% wynagrodzenia profesora – do miesiąca, w którym została przeprowadzona ocena śródkresowa;
- 2) 57% wynagrodzenia profesora – po miesiącu, w którym została przeprowadzona ocena śródkresowa.

5. W okresie zawieszenia kształcenia do ustalenia wysokości stypendium doktoranckiego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące ustalania zasiłku macierzyńskiego, z tym że przez

podstawę wymiaru zasiłku rozumie się wysokość miesięcznego stypendium doktoranckiego, o której mowa w ust. 4, przysługującego w dniu złożenia wniosku o zawieszenie.

6. Doktorant posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, otrzymuje stypendium doktoranckie w wysokości zwiększonej o 30% kwoty wskazanej w ust. 4 pkt 1.

7. Stypendium doktoranckie wypłaca podmiot prowadzący szkołę doktorską.

8. Doktorant otrzymujący stypendium doktoranckie nie może być zatrudniony jako nauczyciel akademicki ani pracownik naukowy. Zakaz nie dotyczy zatrudnienia w celu realizacji projektu badawczego, o którym mowa w art. 119 ust. 2 pkt 2 i 3.

Art. 210. 1. Doktorant może ubiegać się o kredyt studencki.

2. Do przyznawania kredytu doktorantom stosuje się odpowiednio przepisy o kredytach studenckich, z tym że:

- 1) kredyt może otrzymać doktorant, który nie ukończył 35. roku życia;
- 2) kredyt jest udzielany na okres kształcenia w szkole doktorskiej tylko raz, nie dłużej niż na 4 lata.

Art. 211. Doktorant może ubiegać się o:

- 1) zakwaterowanie w domu studenckim uczelni lub wyżywienie w stołówce studenckiej uczelni,
- 2) zakwaterowanie małżonka lub dziecka w domu studenckim uczelni

– na zasadach i w trybie określonych w regulaminie świadczeń dla studentów.

Art. 212. Stypendium może być przyznane doktorantowi przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w art. 96 ust. 2.

Art. 213. Stypendium naukowe może być przyznane doktorantowi przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną na zasadach określonych w art. 97 ust. 2.

Art. 214. Jednostka samorządu terytorialnego może przyznać doktorantom ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.

Art. 215. 1. Doktoranci w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską tworzą samorząd doktorantów.

2. Do samorządu doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 106 i art. 110 ust. 2–9.

Art. 216. 1. Doktoranci mają prawo zrzeszania się w organizacjach doktorantów w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską.

2. Do organizacji doktorantów oraz stowarzyszeń, które nie zrzeszają innych członków oprócz doktorantów, studentów i pracowników uczelni, stosuje się odpowiednio przepisy art. 111 ust. 2–5.

Oddział 3

Tryb eksternistyczny

Art. 217. Osoba ubiegająca się o stopień doktora w trybie eksternistycznym przed wszczęciem postępowania składa wniosek o wyznaczenie promotora lub promotorów.

Rozdział 3

Stopień doktora habilitowanego

Art. 218. Uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego posiada uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy albo instytut międzynarodowy, w dyscyplinie, w której posiada kategorię naukową A+, A albo B+, zwane dalej „podmiotami habilitującymi”.

Art. 219. 1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić:

- 1) monografia naukowa wydana przez wydawnictwo, które w dniu publikacji było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 268 ust. 2 pkt 2 lit. a;
- 2) cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w dniu publikacji były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 268 ust. 2 pkt 2 lit. b;

3) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne.

3. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

4. Obowiązek publikacji nie dotyczy osiągnięć, których przedmiot jest objęty ochroną informacji niejawnych.

5. Wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie stosuje się do osoby, która spełniła przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) jako kierownik projektu otrzymała grant przyznany przez Europejską Radę do spraw Badań Naukowych;
- 2) jako kierownik projektu i zespołu badawczego zrealizowała projekt finansowany w ramach konkursu grantowego o uznanej renomie międzynarodowej określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 i uzyskała rozliczenie tego projektu.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, po zasięgnięciu opinii Rady Doskonałości Naukowej i Komisji Ewaluacji Nauki, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz konkursów grantowych, o których mowa w ust. 5 pkt 2, mając na uwadze potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego osiągnięć uprawniających do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Art. 220. 1. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczyna się na wniosek składany do podmiotu habilitującego za pośrednictwem RDN.

2. Wniosek obejmuje:

- 1) opis kariery zawodowej;
- 2) wykaz osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 219 ust. 5, informacje potwierdzające:
 - a) uzyskanie grantu, o którym mowa w art. 219 ust. 5 pkt 1,
 - b) uzyskanie rozliczenia projektu, o którym mowa w art. 219 ust. 5 pkt 2;
- 3) wskazanie podmiotu habilitującego wybranego do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Art. 221. 1. RDN dokonuje oceny formalnej wniosku oraz przekazuje go podmiotowi habilitującemu w terminie 4 tygodni od dnia jego otrzymania.

2. W terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku przez podmiot habilitujący może on nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwrócić wniosek do RDN.

3. W przypadku niewyrażenia zgody, RDN niezwłocznie wyznacza inny podmiot habilitujący i przekazuje wniosek temu podmiotowi. Przepisu ust. 2 nie stosuje się.

4. W terminie 12 tygodni od dnia otrzymania wniosku RDN wyznacza 4 członków komisji habilitacyjnej, w tym przewodniczącego i 3 recenzentów, spośród osób posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędących pracownikami podmiotu habilitującego ani uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego.

5. Podmiot habilitujący, w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania informacji o członkach komisji habilitacyjnej wyznaczonych przez RDN, powołuje komisję habilitacyjną. Komisja składa się z:

- 1) 4 członków wyznaczonych przez RDN;
- 2) 2 członków posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, zatrudnionych w podmiocie habilitującym, w tym sekretarza;
- 3) recenzenta posiadającego stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędącego pracownikiem podmiotu habilitującego.

6. Recenzentem może być osoba niespełniająca warunków określonych w ust. 4 i 5, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli RDN lub podmiot habilitujący uzna, że osoba ta posiada znaczący dorobek w zakresie zagadnień związanych z osiągnięciami osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

7. Recenzenci, w terminie 8 tygodni od dnia doręczenia im wniosku, oceniają, czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2, i przygotowują recenzje.

8. Komisja habilitacyjna może przeprowadzić kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych albo artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

9. Uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się

o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.

10. Komisja habilitacyjna w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji przekazuje podmiotowi habilitującemu uchwałę, o której mowa w ust. 9, wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

11. Na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 9, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 9, jest negatywna.

12. W przypadku wycofania wniosku po powołaniu komisji habilitacyjnej:

- 1) ten sam wniosek nie może być podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w innym podmiocie habilitującym;
- 2) wnioskodawca nie może ubiegać się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przez okres 2 lat.

13. Senat albo rada naukowa określi:

- 1) szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 2) zasady ustalania wysokości opłaty za postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz zwalniania z tej opłaty;
- 3) sposób wyznaczania członków komisji habilitacyjnej.

Art. 222. 1. Podmiot habilitujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, informację o składzie komisji habilitacyjnej, recenzje, uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia wraz z uzasadnieniem oraz decyzję o nadaniu stopnia albo odmowie jego nadania.

2. Wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, informację o składzie komisji habilitacyjnej oraz recenzje niezwłocznie po ich udostępnieniu zamieszcza się w systemie, o którym mowa w art. 343 ust. 1.

Art. 223. 1. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracownikiem naukowym, na którego wniosek zostało wszczęte postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, przysługuje na jego wniosek zwolnienie od pracy na uczestnictwo w kolokwium habilitacyjnym.

2. Za okres zwolnienia od pracy pracownikowi przysługuje wynagrodzenie ustalane jak za urlop wypoczynkowy.

Art. 224. 1. Do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego osobie, o której mowa w art. 219 ust. 5, nie stosuje się przepisów art. 221 ust. 4–12. Przepisy art. 222 stosuje się odpowiednio.

2. Podmiot habilitujący, w terminie 4 tygodni od dnia przekazania wniosku przez RDN, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania.

Art. 225. 1. Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego przysługuje odwołanie do RDN. Przepisy art. 193 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku utrzymania w mocy decyzji, osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego może wystąpić z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego nadania po upływie co najmniej 2 lat. Okres ten może zostać skrócony do 12 miesięcy w przypadku znacznego zwiększenia dorobku naukowego lub artystycznego.

Art. 226. Do wznowienia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu tego stopnia stosuje się odpowiednio przepisy art. 194 i art. 195.

Art. 227. 1. Osoba, która uzyskała stopień doktora w Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, może nabyć uprawnienia równoważne uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego w danej dyscyplinie, jeżeli podczas pracy w innym państwie przez co najmniej 5 lat kierowała samodzielnie zespołami badawczymi, posiada znaczące osiągnięcia naukowe oraz jest zatrudniona w podmiocie habilitującym posiadającym uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w tej dyscyplinie na stanowisku profesora uczelni albo profesora instytutu w instytucie PAN lub instytucie badawczym, albo profesora w instytucie międzynarodowym.

2. Decyzję w sprawie nabycia uprawnień wydaje w stosunku do osoby zatrudnionej w:

- 1) uczelni – rektor;
- 2) instytucie PAN, instytucie badawczym albo instytucie międzynarodowym – dyrektor instytutu.

3. Organ, o którym mowa w ust. 2, przekazuje RDN decyzję wraz z opisem kariery zawodowej i wykazem osiągnięć danej osoby.

4. Nabycie uprawnień następuje po upływie 4 miesięcy od dnia otrzymania przez RDN decyzji, o której mowa w ust. 2, jeżeli w tym okresie RDN w drodze decyzji administracyjnej nie wyrazi sprzeciwu i nie uchyli tej decyzji.

5. Na decyzję RDN przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

6. Osobie, która nabyła uprawnienia równoważne uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego, przysługują uprawnienia doktora habilitowanego wynikające z tej ustawy.

Rozdział 4

Tytuł profesora

Art. 228. 1. Tytuł profesora może być nadany osobie, która:

- 1) posiada stopień naukowy doktora habilitowanego oraz:
 - a) wybitne osiągnięcia naukowe,
 - b) kierowała zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych,
 - c) wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną we współpracy międzynarodowej,
- 2) posiada stopień doktora habilitowanego w zakresie sztuki oraz:
 - a) wybitne osiągnięcia artystyczne,
 - b) wykazuje się istotną aktywnością artystyczną realizowaną we współpracy międzynarodowej

– a także spełnia wymaganie, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 5.

2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych albo artystycznych, tytuł profesora może być nadany osobie posiadającej stopień doktora. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne.

Art. 229. 1. Postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora wszczyna się na wniosek osoby, o której mowa w art. 228 ust. 1 albo 2, zawierający uzasadnienie wskazujące na spełnienie wymagań, o których mowa w art. 228, składany do RDN.

2. RDN odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu profesora, jeżeli wniosek w sposób oczywisty nie spełnia przesłanek określonych w art. 228. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN.

3. RDN powołuje 5 recenzentów, którym zleca wydanie opinii w zakresie spełnienia wymagań, o których mowa w art. 228 ust. 1 albo 2.

4. Opinia jest wydawana w terminie 6 miesięcy od dnia zlecenia jej wydania.

5. RDN, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania opinii, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) występuje do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora albo
- 2) odmawia wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora.

6. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji.

7. RDN rozpatruje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 6 miesięcy od dnia jego doręczenia.

8. W postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy RDN może zasięgać opinii recenzentów, o których mowa w ust. 3.

9. W postępowaniach w sprawie nadania tytułu profesora, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy Kpa.

10. Osoba ubiegająca się o tytuł profesora może wystąpić z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego nadania po upływie co najmniej 5 lat w przypadku:

- 1) ostatecznego postanowienia, o którym mowa w ust. 2;
- 2) ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 2.

Art. 230. Recenzentem w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora może być osoba posiadająca:

- 1) tytuł profesora w zakresie danej dziedziny lub
- 2) co najmniej stopień doktora zatrudniona przez co najmniej 5 lat w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej na stanowisku profesora, która:
 - a) przez okres co najmniej 5 lat kierowała samodzielnie zespołem badawczym oraz
 - b) posiada znaczący dorobek w zakresie danej dziedziny.

Art. 231. 1. RDN, w terminie 21 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 229 ust. 5 pkt 1, składa do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o nadanie tytułu profesora.

2. Wniosek o nadanie tytułu profesora oraz opinie recenzentów, w terminie, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się w systemie, o którym mowa w art. 343 ust. 1.

3. W przypadku powzięcia wiadomości o możliwości naruszenia praw autorskich przez osobę, której dotyczy wnioszek, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może zwrócić się do RDN o dołączenie do wniosku opinii komisji do spraw etyki w nauce PAN.

4. W przypadku wydania opinii potwierdzającej możliwość naruszenia praw autorskich, RDN wznawia postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora.

Art. 232. 1. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego przez osobę, o której mowa w art. 228 ust. 1 albo 2, której nadano tytuł profesora, skutkuje utratą tego tytułu.

2. Orzeczenie sądu, o którym mowa w ust. 1, prezes sądu przesyła przewodniczącemu RDN.

Rozdział 5

Rada Doskonałości Naukowej

Art. 233. 1. RDN działa na rzecz zapewnienia rozwoju kadry naukowej zgodnie z najwyższymi standardami jakości badań wymaganych do uzyskania stopni naukowych i tytułu naukowego.

2. RDN w zakresie prowadzonych postępowań pełni funkcję centralnego organu administracji rządowej.

3. RDN podlega kontroli ministra w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. poz. 1092).

Art. 234. 1. Członkiem RDN może być osoba, która:

- 1) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej;
- 2) nie popełniła czynu określonego w art. 115 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem;
- 3) posiada stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora;
- 4) posiada w dorobku co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w dniu publikacji było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 268 ust. 2 pkt 2 lit. a, w okresie ostatnich 5 lat lub
 - b) 3 artykuły naukowe opublikowane w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w dniu publikacji były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 268 ust. 2 pkt 2 lit. b, w okresie ostatnich 5 lat, lub

- c) wybitne osiągnięcie w zakresie opracowania i wdrożenia oryginalnego rozwiązania projektowego, konstrukcyjnego, technologicznego lub artystycznego, zrealizowane w okresie ostatnich 5 lat, lub
 - d) wybitne dzieło artystyczne zrealizowane w okresie ostatnich 5 lat;
- 5) nie ukończyła 70. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji Rady;
- 6) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1.

2. Członkiem RDN nie może być:

- 1) członek Komisji Ewaluacji Nauki, zwanej dalej „KEN”;
- 2) rektor;
- 3) osoba pełniąca funkcję kierowniczą w uczelni;
- 4) Prezes i wiceprezes PAN;
- 5) dyrektor instytutu PAN;
- 6) dyrektor instytutu badawczego;
- 7) dyrektor instytutu międzynarodowego.

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka RDN nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje.

4. W skład RDN wchodzi po 3 przedstawiciele każdej dyscypliny.

5. Kandydata na członka RDN reprezentującego daną dyscyplinę może zgłosić uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy, które w tej dyscyplinie posiadają kategorię naukową A+, A albo B+. Kandydat, który nie jest zatrudniony w podmiocie zgłaszającym, składa do RDN oświadczenie o dyscyplinie, którą reprezentuje.

6. Członek RDN jest wybierany przez osoby posiadające stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora reprezentujące dyscyplinę, którą reprezentuje kandydat. Osoba, która nie jest zatrudniona w podmiocie, o którym mowa w ust. 5, składa do RDN oświadczenie o dyscyplinie, którą reprezentuje.

Art. 235. 1. Kadencja RDN trwa 4 lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia.

2. Przewodniczący RDN stwierdza wygaśnięcie mandatu członka RDN w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) niezłożenia oświadczenia lustracyjnego albo informacji lustracyjnej;
- 4) niespełniania choćby jednego z wymagań określonych w art. 234 ust. 1 i 2;
- 5) nieuczestniczenia w pracach RDN przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.

3. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka RDN w skład jej wchodzi na okres do końca kadencji osoby, które w poszczególnych dyscyplinach uzyskały kolejno największą liczbę ważnych głosów w ostatnich wyborach. Przy równej liczbie głosów o kolejności rozstrzyga losowanie przeprowadzone w sposób określony w statucie RDN. Okresu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie wlicza się do liczby kadencji, o której mowa w art. 234 ust. 3.

Art. 236. 1. RDN działa przez swoje organy.

2. Organami RDN są:

- 1) przewodniczący;
- 2) prezydium.

3. W skład prezydium wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) sekretarz RDN;
- 3) przewodniczący zespołów, o których mowa w ust. 5.

4. Przewodniczącego RDN powołuje spośród jej członków i odwołuje minister.

5. RDN tworzy zespoły działające w ramach dziedzin, w skład których wchodzi członkowie RDN.

Art. 237. 1. Statut RDN określa w szczególności:

- 1) organizację i sposób działania RDN;
- 2) szczegółowy tryb przeprowadzenia wyborów do RDN;
- 3) szczegółowy zakres zadań organów RDN;
- 4) szczegółowy tryb wyznaczania recenzentów.

2. Statut uchwała RDN na posiedzeniu plenarnym.

3. Statut zatwierdza minister.

Art. 238. 1. Obsługę RDN zapewnia Biuro RDN.

2. Biuro RDN jest państwową jednostką budżetową finansowaną ze środków ustalanych w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister.

3. Biurem RDN kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje przewodniczący RDN. Powołanie dyrektora następuje po przeprowadzeniu konkursu. Pozostałych pracowników zatrudnia dyrektor po przeprowadzeniu otwartego i konkurencyjnego naboru.

4. Szczegółowy zakres działalności Biura RDN oraz jego organizację określa regulamin organizacyjny nadany przez przewodniczącego RDN.

Art. 239. 1. Do zadań RDN należy:

- 1) podejmowanie czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 221 ust. 1, 3 i 4;
- 2) wydawanie opinii w sprawie wykazu konkursów grantowych, o których mowa w art. 219 ust. 5 pkt 2;
- 3) rozpatrywanie odwołań od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora oraz zażaleń na postanowienia o odmowie dopuszczenia do obrony;
- 4) rozpatrywanie odwołań od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 5) ocena decyzji w sprawie nabycia uprawnień równoważnych, o których mowa w art. 227 ust. 1;
- 6) podejmowanie czynności w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora, o których mowa w art. 229 i art. 231;
- 7) sprawowanie nadzoru nad podmiotami doktoryzującymi i podmiotami habilitującymi w zakresie zgodności z prawem:
 - a) uchwał w sprawach, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 13,
 - b) postępowań w sprawie nadania stopnia doktora lub doktora habilitowanego;
- 8) wydawanie opinii w innych sprawach przedstawionych przez ministra.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5, RDN wydaje decyzje po zasięgnięciu opinii co najmniej 2 recenzentów.

Art. 240. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 239 ust. 1 pkt 7, RDN może:

- 1) żądać informacji i wyjaśnień od podmiotów doktoryzujących i podmiotów habilitujących;
- 2) stwierdzać nieważność uchwał w sprawach, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 13;
- 3) wznawiać postępowania administracyjne w sprawach nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego.

Art. 241. 1. Zespół, o którym mowa w art. 236 ust. 5, wskazuje kandydatów na recenzentów w liczbie stanowiącej co najmniej trzykrotność liczby recenzentów wyznaczanych przez RDN w danej sprawie.

2. Recenzenci są wyznaczeni przez RDN po przeprowadzeniu losowania spośród kandydatów, o których mowa w ust. 1.

DZIAŁ VI

Ewaluacja jakości kształcenia, ewaluacja szkół doktorskich i ewaluacja jakości działalności naukowej

Rozdział 1

Ewaluacja jakości kształcenia

Art. 242. 1. Jakość kształcenia na studiach podlega ewaluacji przeprowadzanej przez PKA.

2. Ewaluacji dokonuje się w formie oceny programowej lub oceny kompleksowej.

Art. 243. 1. Ocena programowa polega na cyklicznej ocenie jakości kształcenia na kierunku studiów.

2. Przeprowadzając ocenę programową, bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) programy studiów i standardy kształcenia;
- 2) kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia;
- 3) infrastrukturę wykorzystywaną do realizacji programu studiów;
- 4) współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- 5) umiędzynarodowienie;
- 6) wsparcie studentów w procesie uczenia się.

3. Ocenę programową przeprowadza się z inicjatywy PKA, na wniosek uczelni lub niezwłocznie na wniosek ministra.

4. Ocena programowa kończy się wydaniem oceny pozytywnej albo negatywnej.

5. Pozytywna ocena programowa jest wydawana na okres do 6 lat.

6. Jeżeli uczelnia uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie oceny programowej, wydaje się ocenę negatywną.

Art. 244. 1. Ocena kompleksowa polega na ocenie działań na rzecz zapewniania jakości kształcenia w uczelni.

2. Przeprowadzając ocenę kompleksową, bierze się pod uwagę w szczególności skuteczność działań na rzecz zapewniania jakości kształcenia w uczelni we wszystkich dziedzinach, w których prowadzone jest kształcenie.

3. Ocenę kompleksową przeprowadza się na wniosek uczelni posiadającej wyłącznie pozytywne oceny programowe albo pozytywną ocenę kompleksową.

4. PKA podejmuje decyzję o przeprowadzeniu oceny kompleksowej albo odmowie jej przeprowadzenia z uwzględnieniem wyników ocen programowych.

5. Ocena kompleksowa kończy się wydaniem oceny pozytywnej albo odmową wydania oceny pozytywnej.

6. Pozytywna ocena kompleksowa jest wydawana na okres od 3 do 8 lat.

7. PKA, wydając pozytywną ocenę kompleksową, może wskazać dziedziny, w których jakość kształcenia jest szczególnie wysoka. W okresie, o którym mowa w ust. 6, na kierunkach studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach tych dziedzin nie przeprowadza się oceny programowej, chyba że z wnioskiem o jej przeprowadzenie wystąpi minister.

8. W przypadku odmowy wydania pozytywnej oceny kompleksowej, uczelnia nie może wystąpić o przeprowadzenie takiej oceny przez okres 5 lat, chyba że PKA wskaże krótszy termin.

Art. 245. Przeprowadzając ocenę programową albo ocenę kompleksową, PKA może:

- 1) wydać ocenę na podstawie oceny, akredytacji lub certyfikatu podmiotu dokonującego ocen jakości kształcenia:
 - a) zarejestrowanego w Europejskim Rejestrze Instytucji Działających na rzecz Zapewniania Jakości w Szkolnictwie Wyższym (EQAR) lub
 - b) z którym PKA zawarła umowę o uznawalności ocen;
- 2) uwzględnić ocenę, akredytację lub certyfikat międzynarodowego lub krajowego podmiotu dokonującego ocen jakości kształcenia.

Art. 246. 1. Prezydium PKA podejmuje uchwały na podstawie opinii zespołu, o którym mowa w art. 255 ust. 1 pkt 1, sporządzonej na podstawie:

- 1) recenzji – w przypadku spraw, o których mowa w art. 259 ust. 1 pkt 1, 2 i 7;
- 2) raportu zespołu oceniającego i stanowiska uczelni – w przypadku spraw, o których mowa w art. 259 ust. 1 pkt 3 i 4.

2. Prezydium podejmuje uchwały w sprawach, o których mowa w art. 259 ust. 1 pkt 1, 2 i 7, w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku do PKA.

3. Do członków PKA oraz ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy art. 24 Kpa. Wyłączenia eksperta dokonuje przewodniczący PKA.

4. Strona niezadowolona z uchwały w sprawie, o której mowa w art. 259 ust. 1 pkt 1–4, może zwrócić się, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, informując o tym ministra.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, jest opiniowany przez zespół odwoławczy.

6. Przewodniczący zespołu odwoławczego uczestniczy z prawem głosu w posiedzeniach prezydium, na których są podejmowane uchwały w sprawach wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy.

7. Prezydium podejmuje uchwałę w sprawie, o której mowa w ust. 4, w terminie 45 dni od dnia wpływu wniosku do PKA.

8. Opinie i uchwały PKA, o których mowa w art. 259 ust. 1 pkt 1–4 i 7, są przekazywane ministrowi oraz ministrom nadzorującym uczelnie, w terminie 7 dni.

Art. 247. Jeżeli PKA wydała negatywną ocenę jakości kształcenia na kierunku studiów, uczelnia, o której mowa w art. 53 ust. 7–9, zaprzestaje prowadzenia studiów na tym kierunku z końcem semestru, w którym uchwała stała się ostateczna. Jeżeli do końca semestru pozostały mniej niż 3 miesiące, uczelnia zaprzestaje prowadzenia studiów na tym kierunku z końcem kolejnego semestru.

Art. 248. 1. Uchwałę dotyczącą oceny programowej lub oceny kompleksowej wraz z uzasadnieniem, raport zespołu oceniającego wraz ze stanowiskiem uczelni oraz opinię zespołu, o którym mowa w art. 255 ust. 1, PKA udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej, w terminie 14 dni od dnia, w którym uchwała stała się ostateczna.

2. Uchwałę dotyczącą oceny wraz z uzasadnieniem uczelnia udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej.

Art. 249. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, kryteria:

- 1) oceny programowej,
- 2) oceny kompleksowej

– mając na uwadze międzynarodowe standardy w zakresie zapewniania jakości kształcenia oraz potrzebę zapewnienia właściwych wzorców oceny.

Art. 250. 1. W przypadku studiów, o których mowa w art. 60 ust. 1, prowadzonych z zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową, ocena jakości kształcenia jest przeprowadzana przez PKA albo inny podmiot zarejestrowany w Europejskim Rejestrze Instytucji Działających na rzecz Zapewniania Jakości w Szkolnictwie Wyższym (EQAR), wskazany w umowie, o której mowa w tym przepisie. Ocena jest przeprowadzana zgodnie z międzynarodowymi standardami w zakresie zapewniania jakości kształcenia na studiach wspólnych.

2. W przypadku pozytywnego wyniku oceny, o której mowa w ust. 1, w okresie, na który przyznano tę ocenę, nie przeprowadza się oceny programowej, chyba że z wnioskiem o jej przeprowadzenie wystąpi minister.

Art. 251. PKA może przyznawać certyfikaty stanowiące potwierdzenie osiągnięcia wyróżniającego poziomu kształcenia w uczelni, na zasadach określonych w statucie.

Art. 252. 1. PKA jest instytucją działającą niezależnie na rzecz doskonalenia jakości kształcenia.

2. W skład PKA wchodzi:

- 1) nie więcej niż 90 członków;
- 2) przewodniczący PSRP.

3. Członków PKA powołuje minister.

4. Kandydatów na członków PKA mogą zgłosić uczelnie, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „RGNiSW”, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, prezydium PKA, PSRP, ogólnokrajowe stowarzyszenia naukowe i organizacje pracodawców.

5. Członkiem PKA może być osoba, która:

- 1) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej;
- 2) posiada co najmniej stopień doktora i osiągnięcia dydaktyczne, a w przypadku kandydata zgłoszonego przez organizację pracodawców – wykształcenie wyższe;
- 3) nie ukończyła 70. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji;
- 4) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1.

6. Członkiem PKA nie może być:

- 1) członek KEN;
- 2) założyciel;
- 3) rektor;
- 4) członek rady uczelni;
- 5) osoba pełniąca funkcję kierowniczą w uczelni;
- 6) pracownik Biura PKA.

Art. 253. 1. Kadencja PKA trwa 4 lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia.

2. Przewodniczący PKA stwierdza wygaśnięcie mandatu członka PKA w przypadku:

- 1) śmierci;

- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) niezłożenia oświadczenia lustracyjnego albo informacji lustracyjnej;
- 4) niespełniania choćby jednego z wymagań określonych w art. 252 ust. 5 i 6;
- 5) nieuczestniczenia w pracach PKA przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 6) innym, określonym w statucie PKA.

3. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka PKA minister może powołać nowego członka, który pełni funkcję do końca kadencji.

Art. 254. 1. PKA działa przez swoje organy.

2. Organami PKA są:

- 1) przewodniczący;
- 2) prezydium.

3. W skład prezydium wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) sekretarz PKA;
- 3) przewodniczący zespołów, o których mowa w art. 255 ust. 1 pkt 1;
- 4) przewodniczący PSRP;
- 5) przedstawiciel organizacji pracodawców.

4. Przewodniczącego PKA powołuje spośród członków PKA i odwołuje minister.

5. Przewodniczący PKA i członek prezydium PKA nie mogą pełnić swoich funkcji dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje.

Art. 255. 1. W skład PKA wchodzi:

- 1) zespoły działające w ramach dziedzin i zespół do spraw kształcenia nauczycieli;
- 2) zespół odwoławczy.

2. W skład zespołu odwoławczego wchodzi członkowie PKA – co najmniej po 1 przedstawicielu każdej dziedziny. Członkostwa w tym zespole nie można łączyć z członkostwem w zespole, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 256. 1. Przewodniczący PKA zwołuje posiedzenia PKA i im przewodniczy, reprezentuje ją na zewnątrz oraz podpisuje uchwały PKA.

2. W pracach PKA mogą uczestniczyć eksperci. Do ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy art. 252 ust. 5 i 6, a do ekspertów będących studentami – art. 252 ust. 5 pkt 1 i 4 oraz ust. 6.

3. Kandydat na eksperta urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. składa przewodniczącemu PKA oświadczenie dotyczące pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Art. 257. 1. Statut PKA określa w szczególności:

- 1) organizację i sposób działania PKA;
- 2) szczegółowe zadania organów PKA;
- 3) szczegółowe kryteria i tryb dokonywania oceny programowej i oceny kompleksowej;
- 4) zasady doboru kierunków studiów do oceny programowej w danym roku;
- 5) zasady i tryb powoływania ekspertów;
- 6) zasady przyznawania certyfikatów;
- 7) inne niż wymienione w art. 253 ust. 2 pkt 1–5 przypadki wygaśnięcia mandatu członka PKA.

2. Statut uchwała PKA na posiedzeniu plenarnym.

3. Statut wchodzi w życie, jeżeli minister nie zgłosi, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, zastrzeżeń co do zgodności z prawem.

Art. 258. 1. Obsługę PKA zapewnia Biuro PKA.

2. Biuro PKA jest państwową jednostką budżetową finansowaną ze środków ustalanych w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister.

3. Biurem PKA kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje przewodniczący PKA. Powołanie dyrektora następuje po przeprowadzeniu konkursu. Pozostałych pracowników zatrudnia dyrektor po przeprowadzeniu otwartego i konkurencyjnego naboru.

4. Szczegółowy zakres działalności Biura PKA oraz jego organizację określa regulamin organizacyjny nadany przez przewodniczącego PKA.

Art. 259. 1. Do zadań PKA należy:

- 1) wyrażanie opinii w sprawie wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji;
- 2) wyrażanie opinii w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni;
- 3) przeprowadzanie oceny programowej;
- 4) przeprowadzanie oceny kompleksowej;
- 5) prowadzenie działalności analitycznej, szkoleniowej oraz upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie jakości kształcenia;

- 6) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego;
- 7) wydawanie opinii w innych sprawach przedstawionych przez ministra.
 2. PKA może zwracać się do uczelni o udzielenie wyjaśnień i informacji oraz przeprowadzać wizytacje uczelni.
 3. PKA może przetwarzać dane osobowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 2

Ewaluacja szkół doktorskich

Art. 260. 1. Jakość kształcenia w szkole doktorskiej podlega ewaluacji przeprowadzanej przez KEN.

2. Ewaluacja odbywa się nie rzadziej niż co 6 lat według harmonogramu ustalonego przez KEN.

3. Ewaluacja może być przeprowadzona w innym terminie na wniosek ministra.

4. Ewaluacji dokonują eksperci posiadający znaczący dorobek naukowy lub artystyczny powoływani przez przewodniczącego KEN, w tym co najmniej jeden zatrudniony w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, oraz jeden doktorant.

Art. 261. Pierwszą ewaluację jakości kształcenia w szkole doktorskiej przeprowadza się po upływie co najmniej 5 lat od dnia rozpoczęcia kształcenia w ramach tej szkoły. Na wniosek ministra ewaluacja może być przeprowadzona przed upływem tego terminu.

Art. 262. Przy ewaluacji uwzględnia się następujące kryteria:

- 1) adekwatność programu kształcenia do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz jego realizację;
- 2) sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK;
- 3) kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej;
- 4) jakość procesu rekrutacji;
- 5) jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej;
- 6) rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej;
- 7) umiędzynarodowienie;

8) skuteczność kształcenia doktorantów.

Art. 263. 1. Wynikiem ewaluacji jest ocena dokonana przez zespół oceniający na podstawie raportu samooceny przygotowanego w językach polskim i angielskim przez podmiot posiadający kategorię naukową A+, A albo B+ oraz wizytacji przeprowadzonej w siedzibie tego podmiotu.

2. KEN podejmuje uchwałę w sprawie oceny, o której mowa w ust. 1.

3. Ocena może być pozytywna albo negatywna.

4. Podmiot niezadowolony z oceny może zgłosić zastrzeżenia do tej oceny, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały w sprawie oceny.

5. KEN rozpatruje zastrzeżenia do oceny. W rozpatrywaniu zastrzeżeń nie mogą brać udziału eksperci, którzy uczestniczyli w przeprowadzaniu ewaluacji.

6. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń KEN podejmuje uchwałę, w której odnosi się do zastrzeżeń oraz utrzymuje w mocy albo zmienia ocenę.

7. Przewodniczący KEN przekazuje uchwałę, o której mowa w ust. 6, ministrowi oraz ministrowi nadzorującemu podmiot, w którym została przeprowadzana ewaluacja.

8. Minister oraz podmiot prowadzący szkołę doktorską udostępniają w BIP na swojej stronie podmiotowej uchwałę, o której mowa w ust. 2 i 6.

Art. 264. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej oraz sposób jej przeprowadzania, mając na uwadze specyfikę kształcenia w szkole doktorskiej.

Art. 265. W przypadku oceny negatywnej uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy oraz instytut międzynarodowy traci możliwość prowadzenia szkoły doktorskiej, której dotyczy ocena, z końcem roku akademickiego, w którym ta ocena stała się ostateczna. Przepisy art. 206 stosuje się.

Rozdział 3

Ewaluacja jakości działalności naukowej

Art. 266. 1. Ewaluacji podlega jakość działalności naukowej prowadzonej przez:

- 1) uczelnię akademicką, instytut PAN, instytut badawczy oraz instytut międzynarodowy;
- 2) uczelnię zawodową oraz podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8, posiadający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ewaluacja obejmuje osiągnięcia wszystkich pracowników prowadzących działalność naukową w podmiotach, o których mowa w ust. 1.

3. Ewaluację w stosunku do podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przeprowadza się na wniosek.

4. Ewaluację przeprowadza się w ramach dyscypliny w podmiocie zatrudniającym według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przeprowadzenia ewaluacji, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy co najmniej 12 pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie.

5. Pracownik prowadzący działalność naukową składa oświadczenie upoważniające zatrudniającego go podmiot do zaliczenia go do liczby pracowników, o których mowa w ust. 4. Oświadczenie można złożyć tylko w jednym podmiocie i w nie więcej niż 2 dyscyplinach, o których mowa w art. 344 ust. 7 i 8.

6. Ewaluacją obejmuje się osiągnięcia, które powstały w związku z zatrudnieniem lub odbywaniem kształcenia w podmiocie.

7. Ewaluacją obejmuje się także osiągnięcia artystyczne, które powstały bez związku z zatrudnieniem lub odbywaniem kształcenia w podmiocie.

8. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 6, może stanowić w szczególności:

- 1) monografia naukowa wydana przez wydawnictwo publikujące recenzowane monografie naukowe;
- 2) artykuł naukowy opublikowany w:
 - a) czasopiśmie naukowym publikującym recenzowane artykuły lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, ujętych w międzynarodowych bazach czasopism naukowych o największym zasięgu,
 - b) czasopiśmie naukowym będącym przedmiotem projektów finansowanych w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, o którym mowa w art. 402.

9. Wydawnictwom, czasopismom i konferencjom, o których mowa w ust. 8, przypisuje się punkty będące miarą ich renomy.

10. Monografie naukowe i artykuły naukowe uwzględnia się w ewaluacji, jeżeli są umieszczone w bazie danych dostępnej za pośrednictwem elektronicznego identyfikatora naukowca zgodnego z międzynarodowymi standardami określonego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 354 pkt 1. Informacje dotyczące monografii i artykułów wprowadzają do bazy danych osoby prowadzące działalność naukową.

11. Na potrzeby ewaluacji osiągnięcia jednej osoby mogą być wykazywane w ramach nie więcej niż 2 dyscyplin, przy czym dane osiągnięcie może być wykazane przez osobę będącą jego autorem tylko raz i tylko w ramach jednej dyscypliny.

12. Osoba, której osiągnięcia są wykazywane na potrzeby ewaluacji, składa oświadczenie upoważniające dany podmiot do wykazania tych osiągnięć w ramach poszczególnych dyscyplin, o których mowa w art. 344 ust. 7 i 8, a w przypadku doktoranta:

- 1) w dyscyplinie, w której jest przygotowywana rozprawa doktorska albo
- 2) w jednej z dyscyplin zawierających się w dziedzinie, w której jest przygotowywana rozprawa doktorska.

13. Ewaluacji nie przeprowadza się w stosunku do pomocniczej jednostki naukowej PAN i podmiotów niespełniających wymagań określonych w ust. 4.

Art. 267. 1. Ewaluację przeprowadza się co 4 lata.

2. Ewaluacja obejmuje okres 4 lat poprzedzających rok jej przeprowadzenia.

Art. 268. 1. Podstawowymi kryteriami ewaluacji są:

- 1) poziom naukowy lub artystyczny prowadzonej działalności;
- 2) efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych;
- 3) wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje osiągnięć naukowych i artystycznych uwzględnianych w ewaluacji jakości działalności naukowej, szczegółowe kryteria ich oceny, sposób określania kategorii naukowej, a także sposób przeprowadzania ewaluacji, mając na uwadze specyfikę prowadzenia działalności naukowej w ramach dziedzin oraz specyfikę osiągnięć, o których mowa w art. 458, porównywalność wyników osiągniętych przez podmioty w ramach dyscyplin, a także rzetelność i przejrzystość ewaluacji;
- 2) sposób sporządzania wykazów:
 - a) wydawnictw, o których mowa w art. 266 ust. 8 pkt 1,
 - b) czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, o których mowa w art. 266 ust. 8 pkt 2– oraz sposób ustalania i przypisywania im liczby punktów, mając na uwadze uznaną renomę wydawnictw, czasopism i konferencji oraz ich podział na grupy odpowiadające ich randze.

3. Wykazy, o których mowa w ust. 2 pkt 2, sporządza minister i udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej.

Art. 269. 1. KEN podejmuje uchwałę w sprawie proponowanych kategorii naukowych na podstawie wyników ewaluacji.

2. Przewodniczący KEN przekazuje ministrowi uchwałę, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jej podjęcia.

Art. 270. 1. Minister, biorąc pod uwagę uchwałę, o której mowa w art. 269 ust. 1, w drodze decyzji administracyjnej, przyznaje kategorię naukową A+, A, B+, B albo C, przy czym kategoria A+ jest kategorią najwyższą, a kategoria C – najniższą.

2. Kategoria naukowa jest przyznawana na okres do dnia, w którym decyzja o przyznaniu kategorii naukowej w ramach kolejnej ewaluacji stanie się ostateczna. W przypadku gdy podmiot nie jest objęty kolejną ewaluacją w danej dyscyplinie, traci kategorię naukową z końcem roku, w którym rozpoczęła się ta ewaluacja.

3. Minister wydaje decyzję w sprawie przyznania kategorii naukowej w terminie do dnia 31 lipca roku następującego po ostatnim roku okresu objętego ewaluacją.

4. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

5. Wniosek jest opiniowany przez KEN w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku przekazanego przez ministra.

6. W przypadku połączenia, o którym mowa w art. 35 ust. 3 i art. 43 ust. 1, oraz włączenia, o którym mowa w art. 35 ust. 4–6 i art. 44 ust. 1, uczelnia utworzona w wyniku połączenia oraz uczelnia, do której włączono inny podmiot, zachowuje kategorię naukową najwyższą z posiadanych w danej dyscyplinie odpowiednio przez podmioty uczestniczące w połączeniu oraz podmioty uczestniczące we włączeniu. Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku połączenia instytutów badawczych, instytutów PAN lub instytutów międzynarodowych.

Art. 271. Do postępowań w sprawie przyznania kategorii naukowej nie stosuje się przepisów art. 10, art. 35–37, art. 61 § 4, art. 79a, art. 81 oraz art. 96a–96n Kpa.

Art. 272. 1. KEN powołuje minister.

2. W skład KEN wchodzi:

- 1) po 4 przedstawicieli poszczególnych dziedzin;
- 2) 7 osób z doświadczeniem w zakresie polityki naukowej.

3. Członkowie KEN, o których mowa w ust. 2 pkt 1, są powoływani spośród osób, o których mowa w ust. 4.

4. Uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy oraz instytut międzynarodowy mogą zgłosić po jednym kandydacie w każdej dziedzinie, w ramach której prowadzą działalność naukową, jeżeli:

- 1) co najmniej w jednej dyscyplinie w danej dziedzinie posiadają kategorię naukową A+, A albo B+ oraz
- 2) nie posiadają kategorii naukowej C.

5. Kadencja KEN trwa 4 lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia. Ta sama osoba może być członkiem KEN nie dłużej niż przez 2 kolejne kadencje.

6. Pracami KEN kieruje przewodniczący, wskazany przez ministra spośród członków KEN.

7. Obsługę KEN zapewnia urząd obsługujący ministra.

Art. 273. 1. Członkiem KEN może być osoba, która:

- 1) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej;
- 2) nie popełniła czynu określonego w art. 115 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem;
- 3) posiada co najmniej stopień doktora;
- 4) aktywnie uczestniczy w realizacji badań naukowych i ma znaczące osiągnięcia w tym zakresie;
- 5) nie ukończyła 70. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji KEN;
- 6) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1.

2. Członkiem KEN nie może być:

- 1) członek PKA;
- 2) członek RDN;
- 3) członek Komitetu Polityki Naukowej, zwanego dalej „KPN”;
- 4) rektor;
- 5) osoba pełniąca funkcję kierowniczą w uczelni;
- 6) Prezes i wiceprezes PAN;
- 7) przewodniczący lub wiceprzewodniczący RGNiSW;
- 8) dyrektor instytutu PAN;
- 9) dyrektor instytutu badawczego;
- 10) dyrektor instytutu międzynarodowego.

Art. 274. 1. Przewodniczący KEN stwierdza wygaśnięcie mandatu członka KEN w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) niezłożenia oświadczenia lustracyjnego albo informacji lustracyjnej;
- 4) niespełniania choćby jednego z wymagań określonych w art. 273 ust. 1 pkt 1–3 i 6 oraz ust. 2;
- 5) niewykonywania pracy w KEN przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 6) innym, określonym w statucie KEN.

2. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka KEN minister może powołać nowego członka, który pełni funkcję do końca kadencji.

Art. 275. 1. Do zadań KEN należy:

- 1) przeprowadzanie ewaluacji jakości działalności naukowej, o której mowa w art. 266;
- 2) przygotowanie projektów wykazów, o których mowa w art. 268 ust. 2 pkt 2;
- 3) przedstawianie ministrowi propozycji kategorii naukowych dla podmiotów poddanych ewaluacji;
- 4) sporządzanie opinii i ocen w sprawach określonych przez ministra lub z własnej inicjatywy;
- 5) ewaluacja jakości kształcenia w szkole doktorskiej;
- 6) wydawanie opinii w sprawie wykazu konkursów grantowych, o których mowa w art. 219 ust. 5 pkt 2;
- 7) sporządzanie analiz w zakresie ewaluacji jakości działalności naukowej i jakości kształcenia w szkołach doktorskich;
- 8) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami zajmującymi się ewaluacją jakości działalności naukowej.

2. W pracach KEN mogą uczestniczyć eksperci. Do ekspertów stosuje się odpowiednio przepis art. 273 ust. 1.

3. Kandydat na eksperta urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. składa przewodniczącemu KEN oświadczenie dotyczące pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

DZIAŁ VII

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Rozdział 1

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich

Art. 276. 1. Nauczyciel akademicki podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za przewinienie dyscyplinarne stanowiące czyn uchybiający obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczyciela akademickiego.

2. Ustanie zatrudnienia w uczelni nie wyłącza odpowiedzialności dyscyplinarnej za przewinienie dyscyplinarne popełnione w trakcie tego zatrudnienia.

3. Odpowiedzialność, o której mowa w niniejszym rozdziale, nie wyłącza odpowiedzialności dyscyplinarnej lub zawodowej przewidzianej w odrębnych przepisach.

Art. 277. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z obniżeniem wynagrodzenia zasadniczego o 10%–25% na okres od miesiąca do 2 lat;
- 4) pozbawienie prawa do wykonywania zadań promotora, recenzenta oraz członka komisji w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora na okres od roku do 5 lat;
- 5) pozbawienie prawa do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelniach na okres od 6 miesięcy do 5 lat;
- 6) wydalenie z pracy w uczelni;
- 7) wydalenie z pracy w uczelni z zakazem wykonywania pracy w uczelniach na okres od 6 miesięcy do 5 lat;
- 8) pozbawienie prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na okres 10 lat.

2. Za jedno przewinienie dyscyplinarne orzeka się jedną karę dyscyplinarną, a za kilka przewinień orzeka się jedną karę, najsurowszą.

3. Informację o prawomocnym orzeczeniu kary dyscyplinarnej, o której mowa w ust. 1 pkt 4–8, zamieszcza się w systemie, o którym mowa w art. 343 ust. 1.

Art. 278. 1. Rzeczników dyscyplinarnych w uczelni powołuje rektor spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora.

2. Minister powołuje 14 rzeczników dyscyplinarnych spośród nauczycieli akademickich, z których:

- 1) 7 reprezentuje każdą z dziedzin i posiada stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora;
- 2) 7 posiada co najmniej stopień doktora w zakresie nauk prawnych.

3. Rzecznik dyscyplinarny, o którym mowa w ust. 2, jest właściwy w sprawach dotyczących czynów nauczycieli akademickich pełniących funkcje rektora, przewodniczącego uczelnianej komisji dyscyplinarnej, przewodniczącego i członka komisji dyscyplinarnej przy RGNiSW oraz przewodniczącego i członka komisji dyscyplinarnej przy ministrze.

4. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych trwa 4 lata i rozpoczyna się w przypadku rzeczników powoływanych przez:

- 1) rektora – w dniu 1 stycznia roku następującego po roku, w którym rozpoczęła się kadencja rektora;
- 2) ministra – w dniu 1 stycznia.

5. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami organu, który go powołał, w zakresie rozpoczęcia prowadzenia sprawy. Polecenia nie mogą dotyczyć czynności podejmowanych przez rzecznika w ramach prowadzonych spraw.

Art. 279. 1. W postępowaniach dyscyplinarnych orzekają uczelniane komisje dyscyplinarne, komisja dyscyplinarna przy RGNiSW oraz komisja dyscyplinarna przy ministrze.

2. Uczelniana komisja dyscyplinarna pochodzi z wyboru. Tryb wyboru i skład komisji określa statut uczelni.

3. Komisję dyscyplinarną przy RGNiSW wybiera RGNiSW. Tryb wyboru i skład komisji określa statut RGNiSW.

4. W skład uczelnianej komisji dyscyplinarnej oraz komisji dyscyplinarnej przy RGNiSW wchodzi co najmniej 1 student.

5. Komisję dyscyplinarną przy ministrze powołuje minister spośród nauczycieli akademickich reprezentujących wszystkie dziedziny i posiadających co najmniej stopień doktora.

6. Osoba pełniąca funkcję organu uczelni może być członkiem komisji dyscyplinarnej po upływie 4 lat od zaprzestania pełnienia tej funkcji.

7. Komisje dyscyplinarne są niezależne w zakresie orzekania oraz niezależne od organów władzy publicznej i organów uczelni. Komisje dyscyplinarne samodzielnie ustalają stan

faktyczny i rozstrzygają zagadnienia prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu oraz opinii komisji do spraw etyki w nauce PAN.

Art. 280. W postępowaniu dyscyplinarnym orzekają:

- 1) w pierwszej instancji:
 - a) uczelniana komisja dyscyplinarna – w przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 277 ust. 1 pkt 2 albo 3 wobec nauczyciela akademickiego innego niż wymieniony w art. 278 ust. 3,
 - b) komisja dyscyplinarna przy RGNiSW – w przypadku nauczyciela akademickiego:
 - w stosunku do którego rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 277 ust. 1 pkt 4–8,
 - wymienionego w art. 278 ust. 3;
- 2) w drugiej instancji – komisja dyscyplinarna przy ministrze.

Art. 281. Kadencja komisji dyscyplinarnej trwa 4 lata i rozpoczyna się w przypadku:

- 1) uczelnianej komisji dyscyplinarnej – z początkiem kadencji senatu uczelni;
- 2) komisji dyscyplinarnej przy RGNiSW oraz komisji dyscyplinarnej przy ministrze – w dniu 1 stycznia.

Art. 282. Obsługę komisji dyscyplinarnej przy RGNiSW, komisji dyscyplinarnej przy ministrze oraz rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra zapewnia urząd obsługujący ministra.

Art. 283. Rektor, po otrzymaniu zawiadomienia o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego lub powzięciu w inny sposób informacji o możliwości popełnienia takiego czynu, może:

- 1) skierować sprawę do mediacji – w przypadku gdy wskutek czynu zaistniał spór między osobą, której dotyczy zawiadomienie lub informacja, a pokrzywdzonym;
- 2) nałożyć karę upomnienia – w przypadku gdy czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi i udowodnienie winy nie wymaga przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego;
- 3) polecić rzecznikowi dyscyplinarnemu rozpoczęcie prowadzenia sprawy.

Art. 284. 1. Mediację prowadzi się za zgodą osoby, której czynu dotyczy zawiadomienie lub informacja, o których mowa w art. 283, oraz pokrzywdzonego.

2. Mediację prowadzi nauczyciel akademicki wskazany przez rektora.

3. Nauczyciel akademicki prowadzący mediację sporządza sprawozdanie z jej wyników i przekazuje je rektorowi.

4. W przypadku gdy w wyniku mediacji zostanie zawarta ugoda, podpisuje ją również nauczyciel akademicki prowadzący mediację i dołącza do sprawozdania, o którym mowa w ust. 3.

5. W przypadku gdy w wyniku mediacji nie zostanie zawarta ugoda, rektor poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu rozpoczęcie prowadzenia sprawy.

Art. 285. 1. W przypadku gdy czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, karę upomnienia nakłada się po uprzednim wysłuchaniu nauczyciela akademickiego.

2. Nauczyciel akademicki ukarany karą upomnienia może wnieść odwołanie do sądu pracy, właściwego dla siedziby uczelni. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o ukaraniu.

3. Karę upomnienia uważa się za niebyłą po roku od dnia doręczenia zawiadomienia o ukaraniu. Rektor może, z własnej inicjatywy lub na wniosek zakładowej organizacji związkowej reprezentującej nauczyciela akademickiego, uznać karę za niebyłą przed upływem tego terminu.

4. W przypadku wydania przez sąd pracy orzeczenia o uchyleniu kary upomnienia albo uznania tej kary za niebyłą, odpis zawiadomienia o ukaraniu usuwa się z akt osobowych nauczyciela akademickiego.

Art. 286. 1. Rzecznik dyscyplinarny rozpoczyna prowadzenie sprawy z urzędu lub na polecenie organu, który go powołał.

2. Rzecznik dyscyplinarny dokonuje czynności w zakresie niezbędnym do sporządzenia:

- 1) postanowienia o wszczęciu albo odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego albo
- 2) wniosku do rektora o ukaranie karą, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi.

Art. 287. 1. Stronami w postępowaniu wyjaśniającym są osoba, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, i pokrzywdzony lub osoba, która zawiadomiła o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

2. Osoba, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, ma prawo do:

- 1) składania wyjaśnień;
- 2) odmowy składania wyjaśnień;
- 3) odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania;

- 4) korzystania z pomocy wybranego obrońcy;
- 5) zgłaszania wniosków dowodowych;
- 6) zapoznania się po zakończeniu postępowania dowodowego w postępowaniu wyjaśniającym z zebranymi dowodami i zgłoszenia wniosku o jego uzupełnienie w terminach wyznaczonych przez rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 288. 1. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania polecenia organu, który go powołał, lub powzięcia w inny sposób informacji o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

2. Postępowanie wyjaśniające wszczyna się z urzędu w przypadku czynu polegającego na:

- 1) przywłaszczeniu sobie autorstwa albo wprowadzeniu w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania;
- 2) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania;
- 3) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego artystycznego wykonania albo publicznym zniekształceniu takiego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania;
- 4) naruszeniu cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w sposób inny niż określony w pkt 1–3;
- 5) sfalszowaniu badań naukowych lub ich wyników, lub dokonaniu innego oszustwa naukowego;
- 6) przyjęciu lub żądaniu korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska w uczelni;
- 7) powołaniu się na wpływy w uczelni, instytucji państwowej, samorządowej lub jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi albo wywoływaniu przekonania innej osoby lub utwierdzeniu jej w przekonaniu o istnieniu takich wpływów i podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę;
- 8) udzieleniu albo obietnicy udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w uczelni przez wywarcie wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję lub zajmującej stanowisko w uczelni, w związku z pełnieniem tej funkcji lub zajmowaniem stanowiska.

3. W postępowaniu wyjaśniającym może być przeprowadzone postępowanie mediacyjne.

4. Rzecznik dyscyplinarny może ograniczyć czynności dowodowe w postępowaniu wyjaśniającym do przesłuchania osoby, której czynu dotyczy to postępowanie, i pokrzywdzonego oraz przeprowadzenia i utrwalenia w protokołach czynności, których nie będzie można powtórzyć.

5. Jeżeli świadek, biegły lub osoba, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, bez usprawiedliwienia nie stawia się na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego albo świadek lub biegły bezpodstawnie odmawia zeznań, rzecznik dyscyplinarny może zwrócić się do sądu rejonowego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej, o nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 1500 złotych za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań. Świadek, biegły lub osoba, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, nie podlegają tej karze, jeżeli nie byli uprzedzeni o skutkach niestawiennictwa albo odmowy złożenia zeznań.

6. Postępowanie wyjaśniające kończy się, w terminie 6 miesięcy od dnia jego wszczęcia:

- 1) skierowaniem do właściwej komisji dyscyplinarnej wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego;
- 2) wnioskiem do rektora o ukaranie karą, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi;
- 3) wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

7. Jeżeli w ocenie rzecznika dyscyplinarnego czyn ma znamiona przestępstwa, rzecznik informuje o tym rektora.

Art. 289. 1. Postępowania wyjaśniającego nie wszczyna się po upływie 5 lat od popełnienia czynu.

2. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, postępowanie wyjaśniające może być wszczęte do upływu okresu przedawnienia karalności tego przestępstwa.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do postępowania wyjaśniającego wobec nauczyciela akademickiego, któremu zarzuca się popełnienie czynu, o którym mowa w art. 288 ust. 2 pkt 1–5.

Art. 290. 1. Na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia, osobie, której czynu dotyczy to postępowanie, osobie, która zawiadomiła o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego,

pokrzywdzonemu oraz organowi, który polecił rozpoczęcie prowadzenia sprawy, przysługuje zażalenie do właściwej komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 280 pkt 1.

2. Jeżeli po uwzględnieniu zażalenia i uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarne wyda takie samo postanowienie, przysługuje na nie zażalenie do komisji dyscyplinarnej przy ministrze. Zażalenie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

3. W przypadku uwzględnienia zażalenia i uchylenia postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w ust. 2, minister poleca prowadzenie postępowania wyjaśniającego rzecznikowi dyscyplinarne powołanemu przez ministra, a w przypadku gdy postanowienie o umorzeniu wydał rzecznik dyscyplinarne powołany przez ministra – innemu rzecznikowi dyscyplinarne powołanemu przez ministra.

4. Rzecznik dyscyplinarne, o którym mowa w ust. 3, wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, na które nie przysługuje zażalenie, albo kieruje wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarne do komisji dyscyplinarnej przy RGNiSW.

Art. 291. W przypadku gdy:

- 1) zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania wyjaśniającego lub
- 2) wszczęto postępowanie przygotowawcze lub postępowanie sądowe dotyczące czynu będącego przedmiotem postępowania wyjaśniającego

– rzecznik dyscyplinarne może wydać postanowienie o zawieszeniu postępowania wyjaśniającego na czas trwania przeszkody, postępowania przygotowawczego lub postępowania sądowego.

Art. 292. 1. Komisje dyscyplinarne orzekają w składzie co najmniej 3 członków.

2. W składzie orzekającym komisji dyscyplinarnej przy ministrze co najmniej 1 z członków posiada co najmniej stopień doktora w zakresie nauk prawnych.

3. Przewodniczącym składu orzekającego jest nauczyciel akademicki posiadający tytuł lub stopień naukowy albo tytuł lub stopień w zakresie sztuki nie niższy niż tytuł lub stopień obwinionego.

Art. 293. 1. Stronami w postępowaniu dyscyplinarne są obwiniony i rzecznik dyscyplinarne.

2. Do obwinionego stosuje się odpowiednio przepisy art. 287 ust. 2.

Art. 294. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się na wniosek rzecznika dyscyplinarnego.

2. W postępowaniu dyscyplinarnym może być przeprowadzone postępowanie mediacyjne.

3. Posiedzenie komisji dyscyplinarnej może odbyć się pod nieobecność obwinionego lub rzecznika dyscyplinarnego, o ile zostali oni prawidłowo zawiadomieni o terminie i miejscu posiedzenia.

4. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 6–8, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego komisji dyscyplinarnej wyznacza obrońcę z urzędu spośród nauczycieli akademickich.

5. Rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla pracowników danej uczelni, przedstawicieli samorządu studentów i doktorantów, jeżeli przewinienie dyscyplinarne dotyczy praw studenta lub doktoranta, pokrzywdzonego, przedstawicieli RGNiSW, przedstawicieli ministra oraz, za zgodą obwinionego, dla przedstawiciela związku zawodowego, którego obwiniony jest członkiem.

6. Jeżeli świadek lub biegły bez usprawiedliwienia nie stawi się na wezwanie komisji dyscyplinarnej albo bezpodstawnie odmawia zeznań, przewodniczący składu orzekającego komisji dyscyplinarnej może zwrócić się do sądu rejonowego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej, o nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 1500 złotych za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań. Świadek lub biegły nie podlegają tej karze, jeżeli nie byli uprzedzeni o skutkach niestawiennictwa albo odmowy złożenia zeznań.

Art. 295. 1. Orzeczenia komisji dyscyplinarnej zapadają zwykłą większością głosów składu orzekającego.

2. Komisja dyscyplinarna orzeka o:

- 1) uniewinnieniu obwinionego;
- 2) odstąpieniu od wymierzenia kary dyscyplinarnej;
- 3) ukaraniu obwinionego;
- 4) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

3. Postępowanie dyscyplinarne umarza się, w przypadku gdy:

- 1) społeczna szkodliwość przewinienia dyscyplinarnego jest znikoma;
- 2) obwiniony w chwili popełnienia przewinienia dyscyplinarnego był niepoczytalny;

- 3) obwiniony zmarł;
- 4) nastąpiło przedawnienie karalności;
- 5) postępowanie dyscyplinarne co do tego samego przewinienia dyscyplinarnego tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się.

4. Postępowanie dyscyplinarne może być umorzone, jeżeli orzeczenie kary dyscyplinarnej byłoby oczywiście niecelowe ze względu na rodzaj i wysokość kary lub innego środka prawomocnie orzeczonych za ten sam czyn w innym postępowaniu, a interes pokrzywdzonego temu się nie sprzeciwia.

Art. 296. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 280 pkt 1, stronom przysługuje odwołanie do komisji dyscyplinarnej przy ministrze, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

2. Od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej przy ministrze stronom przysługuje odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Do odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, 398 i 416) dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Art. 297. 1. Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawniono nowe fakty lub dowody nieznanne w chwili jego wydania, wskazujące na to, że obwiniony jest niewinny, ukarano go za popełnienie innego przewinienia dyscyplinarnego lub bezpodstawnie umorzono postępowanie dyscyplinarne;
- 3) w trakcie postępowania naruszono przepisy, przez co uniemożliwiono lub w poważnym stopniu utrudniono obwinionemu korzystanie z prawa do obrony albo orzeczenie wydała komisja w niewłaściwym składzie, albo zasiadała w niej osoba podlegająca wyłączeniu;
- 4) uchylono lub istotnie zmieniono treść prawomocnego orzeczenia stanowiącego podstawę umorzenia postępowania zgodnie z art. 295 ust. 4.

2. Wznowienie nie może nastąpić z przyczyny wymienionej w ust. 1 pkt 1, jeżeli była ona przedmiotem rozpoznania przez sąd, o którym mowa w art. 296 ust. 2.

3. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego nie jest dopuszczalne po jego śmierci albo po upływie 5 lat od popełnienia czynu będącego podstawą

orzeczenia, a gdy czyn stanowił przestępstwo – po upływie okresu przedawnienia karalności tego przestępstwa lub w przypadku wykonania kary i jej zatarcia.

4. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą składać, w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie: obwiniony, obrońca, rzecznik dyscyplinarny, a po śmierci obwinionego lub gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności – także jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

5. Rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla osób, o których mowa w art. 294 ust. 5, a także dla osoby, na żądanie której prowadzi się postępowanie, w przypadku gdy obwiniony zmarł lub gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności.

Art. 298. W przypadku gdy wszczęto postępowanie przygotowawcze lub postępowanie sądowe dotyczące czynu będącego przedmiotem postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to może zostać zawieszona na czas trwania postępowania przygotowawczego lub postępowania sądowego.

Art. 299. 1. Przedawnienie karalności następuje po upływie 5 lat od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

2. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie karalności następuje w terminach określonych w przepisach odrębnych.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do czynów, o których mowa w art. 288 ust. 2 pkt 1–5. Karalność tych czynów nie podlega przedawnieniu.

Art. 300. 1. Komisja dyscyplinarna doręcza orzeczenie wraz z uzasadnieniem stronom postępowania i przekazuje je rektorowi uczelni zatrudniającej nauczyciela akademickiego oraz ministrowi, w terminie 30 dni od dnia jego wydania.

2. Informację o prawomocnym orzeczeniu w sprawach czynów, o których mowa w art. 288 ust. 2 pkt 1–5, komisja dyscyplinarna przekazuje podmiotowi, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3.

Art. 301. 1. Kary dyscyplinarne określone w art. 277 ust. 1:

- 1) pkt 1–3 – ulegają zatarciu po upływie 3 lat,
- 2) pkt 4–7 – ulegają zatarciu po upływie 5 lat,

3) pkt 8 – ulegają zatarciu po upływie 15 lat

– od dnia ich wykonania, jeżeli w tym okresie osoba ukarana nie została ponownie ukarana dyscyplinarnie albo skazana przez sąd za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Komisja dyscyplinarna, która orzekła karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia wykonania kary może postanowić o jej zatarciu.

Art. 302. W sprawach przewinień dyscyplinarnych, które mogą stanowić naruszenie zasad etyki w nauce, komisja dyscyplinarna może zwrócić się o wydanie opinii do komisji do spraw etyki w nauce PAN. Opinia wiąże w zakresie ustalenia, czy czyn ma znamiona czynu, o którym mowa w art. 288 ust. 2 pkt 1–5.

Art. 303. 1. Rektor może zawiesić w pełnieniu obowiązków nauczyciela akademickiego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne, a także w toku postępowania wyjaśniającego, jeżeli ze względu na wagę i wiarygodność przedstawionych zarzutów celowe jest odsunięcie go od wykonywania obowiązków.

2. Nauczyciel akademicki zostaje z mocy prawa zawieszony w pełnieniu obowiązków z dniem jego tymczasowego aresztowania.

3. Zawieszenie w pełnieniu obowiązków nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy. Okres zawieszenia może być przedłużany o kolejne 6 miesięcy, w przypadku gdy przeciwko nauczycielowi akademickiemu toczy się nadal postępowanie karne.

4. Od decyzji o zawieszeniu w pełnieniu obowiązków nauczycielowi akademickiemu przysługuje odwołanie do sądu pracy właściwego dla siedziby uczelni.

Art. 304. 1. Wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela akademickiego w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków może ulec obniżeniu nie więcej niż o 50%, a tymczasowo aresztowanego ulega obniżeniu nie więcej niż o 50%, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zawieszenie. W okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują zmienne składniki wynagrodzenia, o których mowa w art. 136 ust. 2.

2. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne lub karne zakończy się umorzeniem z powodu braku dowodów winy albo orzeczeniem lub wyrokiem uniewinniającym, nauczycielowi akademickiemu wypłaca się część wynagrodzenia, o którą zostało ono obniżone.

Art. 305. Uczelnia oraz minister mogą zapewnić osobom powołanym albo wybranym do pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego oraz członka komisji dyscyplinarnej ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania ich zadań.

Art. 306. Do postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 5, 106, 138 i 201), z wyłączeniem art. 82.

Art. 307. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposób wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia, mając na uwadze konieczność zapewnienia rzetelności, obiektywności, przejrzystości i sprawności prowadzenia postępowań.

Rozdział 2

Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów

Art. 308. 1. Student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyn uchybiający godności studenta.

2. Za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez rektora i komisję dyscyplinarną.

Art. 309. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z ostrzeżeniem;
- 4) zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do 1 roku;
- 5) wydalenie z uczelni.

Art. 310. 1. Rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów powołuje rektor spośród nauczycieli akademickich uczelni.

2. Rektor może powołać kilku rzeczników dyscyplinarnych do spraw studentów.

3. Do rzecznika dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 278 ust. 4 pkt 1 oraz ust. 5.

Art. 311. 1. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają komisja dyscyplinarna oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna, powołane spośród nauczycieli akademickich i studentów uczelni, w trybie określonym w statucie.

2. Do komisji dyscyplinarnych stosuje się odpowiednio przepisy art. 279 ust. 7 oraz art. 281 pkt 1.

Art. 312. Komisja dyscyplinarna orzeka w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki, oraz w równej liczbie z nauczycieli akademickich i studentów.

Art. 313. 1. Za przewinienie mniejszej wagi rektor może wymierzyć studentowi karę upomnienia, po uprzednim wysłuchaniu studenta lub jego obrońcy.

2. Student ukarany przez rektora karą upomnienia lub samorząd studencki może wnieść odwołanie do komisji dyscyplinarnej. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o ukaraniu. Komisja dyscyplinarna może w tym przypadku wymierzyć tylko karę upomnienia.

3. W przypadku podejrzenia popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu, rektor niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

4. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 5, rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

5. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa, rektor jednocześnie z poleceniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego może zawiesić studenta w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną.

Art. 314. 1. Rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie rektora, którego informuje o dokonanych ustaleniach.

2. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów umarza postępowanie lub kieruje do komisji dyscyplinarnej wnioski o ukaranie. Rzecznik dyscyplinarny może również złożyć wniosek do rektora o wymierzenie kary upomnienia.

3. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wymaga zatwierdzenia przez rektora. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia rektor może polecić innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu do spraw studentów wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Postanowienie tego rzecznika o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jest ostateczne.

Art. 315. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna komisja dyscyplinarna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów.

2. Wymierzenie studentowi za ten sam czyn kary w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

3. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania przez rektora informacji o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary lub po upływie 3 lat od dnia jego popełnienia.

4. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, postępowanie może być wszczęte do upływu okresu przedawnienia karalności tego przestępstwa.

5. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec studenta, któremu zarzuca się popełnienie czynu, o którym mowa w art. 288 ust. 2 pkt 1–5.

6. Do wznowienia postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 297 ust. 1. Wznowienie nie może nastąpić z przyczyny wymienionej w art. 297 ust. 1 pkt 1, jeżeli była ona przedmiotem rozpoznania przez sąd, o którym mowa w art. 319.

7. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą wnieść osoba ukarana lub rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

Art. 316. 1. Do stron postępowania wyjaśniającego stosuje się odpowiednio przepisy art. 287.

2. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów wnosi o orzeczenie kary, o której mowa w art. 309 pkt 5, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu spośród nauczycieli akademickich lub studentów uczelni.

Art. 317. 1. Do stron postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 293.

2. Rozprawa przed komisją dyscyplinarną jest jawna.

3. Komisja dyscyplinarna wyłącza jawność rozprawy w całości lub w części, jeżeli jawność mogłaby naruszać dobre obyczaje albo jeżeli wymaga tego interes obwinionego, uczelni lub osób trzecich. Wyłączenie jawności nie obejmuje ogłoszenia orzeczenia.

4. Rektor lub komisja dyscyplinarna może zawiesić studenta w prawach studenta w przypadku uporczywego nieusprawiedliwionego niestawiania się na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów w postępowaniu wyjaśniającym lub na posiedzenie komisji dyscyplinarnej mimo prawidłowego zawiadomienia.

Art. 318. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej stronom przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się do odwoławczej komisji dyscyplinarnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 319. Od prawomocnego orzeczenia odwoławczej komisji dyscyplinarnej służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 320. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje po upływie 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

2. Organ, który orzekł karę dyscyplinarną, może orzec o jej zatarciu na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie roku od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

Art. 321. Do postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wobec studentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem art. 82.

Art. 322. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposób wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia, mając na uwadze konieczność zapewnienia rzetelności, obiektywności, przejrzystości i sprawności prowadzenia postępowań.

Rozdział 3

Odpowiedzialność dyscyplinarna doktorantów

Art. 323. 1. Doktorant podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską oraz za czyn uchybiający godności doktoranta. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej doktorantów stosuje

się odpowiednio przepisy art. 308 ust. 2, art. 309–321 oraz przepisy wydane na podstawie art. 322.

2. Komisja dyscyplinarna rozstrzygająca sprawę doktoranta orzeka w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy, oraz w równej liczbie z doktorantów i nauczycieli akademickich albo pracowników naukowych.

DZIAŁ VIII

Cudzoziemcy w systemie szkolnictwa wyższego i nauki

Art. 324. 1. Cudzoziemcy mogą podejmować i odbywać studia, kształcenie w szkołach doktorskich, studia podyplomowe, kształcenie specjalistyczne i inne formy kształcenia oraz uczestniczyć w prowadzeniu działalności naukowej lub w prowadzeniu kształcenia, na podstawie:

- 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach;
- 2) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach;
- 3) decyzji ministra;
- 4) decyzji dyrektora NAWA w odniesieniu do jej stypendystów;
- 5) decyzji dyrektora NCN o przyznaniu środków finansowych na realizację badań podstawowych w formie projektu badawczego, stażu lub stypendium, zakwalifikowanych do finansowania w drodze konkursu;
- 6) decyzji administracyjnej rektora, dyrektora instytutu PAN, dyrektora instytutu badawczego lub dyrektora instytutu międzynarodowego.

2. Minister może przyznać cudzoziemcowi stypendium, finansowanie lub dofinansowanie do kosztów opłat za usługi edukacyjne oraz ryczałt na koszty podróży, utrzymania i zakwaterowania. Środki finansowe są wypłacane za pośrednictwem NAWA.

3. Minister może upoważnić dyrektora NAWA do wydawania decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 325. 1. Cudzoziemiec może być zwolniony z opłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 oraz art. 163 ust. 2, na zasadach określonych w umowie między uczelniami albo

umowie międzynarodowej. Zwolnienie cudzoziemca z tych opłat może nastąpić również na podstawie:

- 1) decyzji administracyjnej rektora, dyrektora instytutu PAN lub dyrektora instytutu badawczego;
 - 2) decyzji ministra lub decyzji dyrektora NAWA w odniesieniu do jej stypendystów.
2. Opłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 5, nie pobiera się od:
- 1) cudzoziemca – obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i członków ich rodzin, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały, lub rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
 - 3) cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 159 ust. 1 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138);
 - 4) cudzoziemca, który posiada status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzysta z ochrony czasowej albo ochrony uzupełniającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) cudzoziemca – posiadacza certyfikatu poświadczającego znajomość języka polskiego jako obcego, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r. poz. 224 i 455, z 2015 r. poz. 1132 oraz z 2017 r. poz. 60), co najmniej na poziomie biegłości językowej C1;
 - 6) posiadacza Karty Polaka lub osoby, której wydano decyzję w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia;
 - 7) cudzoziemca będącego małżonkiem, wstępnym lub zstępnym obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, mieszkającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Cudzoziemiec niewymieniony w ust. 2 pkt 2–7 nie może ubiegać się o stypendium socjalne, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, oraz o kredyt studencki, o którym mowa w art. 98 ust. 1.

4. Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1, uważa się osoby wymienione w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900).

Art. 326. 1. Zatrudnienie cudzoziemca w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1–7, do realizacji zadań związanych z kształceniem i prowadzeniem działalności naukowej następuje bez konieczności uzyskania zezwolenia i zgody organu zatrudnienia.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, a także korzysta z uprawnień na zasadach obowiązujących obywateli polskich pozostających w stosunku pracy.

Art. 327. 1. Dyplom wydany przez uprawnioną uczelnię działającą w systemie szkolnictwa wyższego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, potwierdzający ukończenie:

- 1) trzyletnich studiów lub studiów pierwszego stopnia trwających co najmniej 3 lata – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wykształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia;
- 2) studiów drugiego stopnia – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wykształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia;
- 3) co najmniej czteroletnich studiów jednolitych – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wykształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia, jeżeli jest uważany za równorzędny dyplomowi ukończenia studiów drugiego stopnia w państwie wydania.

2. Jeżeli dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą daje prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia lub ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała, uprawnia on w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednio do:

- 1) kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia albo
- 2) ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

3. Dyplom potwierdzający ukończenie studiów wydany przez zagraniczną uczelnię nie potwierdza posiadania w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenia na określonym poziomie studiów ani nie daje uprawnień, o których mowa w ust. 2, jeżeli:

- 1) instytucja, która go wydała, lub instytucja, w której było prowadzone kształcenie:
 - a) nie działa w systemie szkolnictwa wyższego żadnego państwa lub

- b) w rozumieniu prawa wewnętrznego państwa, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa ta instytucja, w dniu wydania dyplomu nie była akredytowaną uczelnią lub realizowała program studiów nieposiadający akredytacji;
- 2) program studiów albo jego część realizowano niezgodnie z przepisami państwa, w którym było prowadzone kształcenie.

4. Dyrektor NAWA udziela, na wniosek zainteresowanego podmiotu, pisemnej informacji o dyplomie wydanym przez zagraniczną uczelnię, o poziomie studiów i statusie uczelni.

Art. 328. 1. Dyplom ukończenia studiów za granicą może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego.

2. Osoba, której dyplom został uznany za równoważny polskiemu dyplomowi i tytułowi, może posługiwać się odpowiednim polskim tytułem.

3. Ukończenie studiów na określonym poziomie przez cudzoziemca, który uzyskał status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, który nie dysponuje dyplomem ukończenia studiów, może być potwierdzone w drodze postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie.

4. Postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie, o którym mowa w ust. 3, wszczyna się na wniosek. Postępowanie prowadzi uczelnia posiadające kategorię naukową A+, A albo B+ w dyscyplinie, której dotyczy wniosek.

5. Po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego albo postępowania, o którym mowa w ust. 3, wydaje się zaświadczenie.

6. Za postępowanie pobierana jest opłata. Maksymalna wysokość opłaty wynosi 50% wynagrodzenia profesora. Uczelnia ustala warunki i tryb zwalniania z opłaty.

7. W przypadku stwierdzenia braku właściwości do przeprowadzenia postępowania, uczelnia wydaje postanowienie o odmowie jego przeprowadzenia, na które służy zażalenie. Opłaty, o której mowa w ust. 6, nie pobiera się.

8. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) dokumenty dołączane do wniosku,

- 2) szczegółowy tryb postępowania nostryfikacyjnego i postępowania, o którym mowa w ust. 3,
- 3) terminy załatwiania spraw w postępowaniu nostryfikacyjnym i postępowaniu, o którym mowa w ust. 3,
- 4) sposób wnoszenia opłaty,
- 5) wzór zaświadczenia wydawanego po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego i postępowania, o którym mowa w ust. 3

– mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego prowadzenia postępowań oraz różnorodność dokumentów potwierdzających ukończenie studiów występujących w obrocie międzynarodowym.

Art. 329. 1. Stopień naukowy i stopień w zakresie sztuki nadany przez uprawnioną instytucję działającą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym jest równoważny z odpowiednim stopniem naukowym lub stopniem w zakresie sztuki, o których mowa w ustawie.

2. Stopień doktora nadany przez Europejski Instytut Uniwersytecki, zgodnie z Konwencją powołującą Europejski Instytut Uniwersytecki, sporządzoną we Florencji dnia 19 kwietnia 1972 r., jest równoważny ze stopniem doktora.

3. Stopień naukowy i stopień w zakresie sztuki nadany przez instytucję inną niż ta, o której mowa w ust. 1 i 2, może być uznany za równoważny z odpowiednim polskim stopniem na podstawie umowy międzynarodowej, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego.

4. Postępowanie nostryfikacyjne wszczyna się na wniosek. Postępowanie prowadzi podmiot posiadający kategorię naukową A+ albo A w dyscyplinie, której dotyczy wniosek.

5. Po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego wydaje się zaświadczenie.

6. Za postępowanie pobierana jest opłata. Maksymalna wysokość opłaty wynosi 50% wynagrodzenia profesora. W uzasadnionych przypadkach wnioskodawca może być zwolniony z opłaty. Podmiot, o którym mowa w ust. 4, ustala tryb zwalniania z opłaty.

7. W przypadku stwierdzenia braku właściwości do przeprowadzenia postępowania, podmiot, o którym mowa w ust. 4, wydaje postanowienie o odmowie jego przeprowadzenia, na które służy zażalenie. Opłaty, o której mowa w ust. 6, nie pobiera się.

8. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) dokumenty dołączane do wniosku,
 - 2) szczegółowy tryb postępowania nostryfikacyjnego,
 - 3) terminy załatwiania spraw,
 - 4) sposób wnoszenia opłaty,
 - 5) wzór zaświadczenia wydawanego po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego
- mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzania postępowań oraz różnorodność dokumentów potwierdzających nadanie stopnia występujących w obrocie międzynarodowym.

DZIAŁ IX

Instytucje przedstawicielskie środowiska szkolnictwa wyższego i nauki oraz organy pomocnicze ministra

Art. 330. Instytucjami przedstawicielskimi środowiska szkolnictwa wyższego i nauki są:

- 1) RGNiSW;
- 2) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
- 4) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) PSRP;
- 6) Krajowa Reprezentacja Doktorantów, zwana dalej „KRD”.

Art. 331. 1. RGNiSW współdziała z organami władzy publicznej w zakresie polityki naukowej państwa.

2. RGNiSW może współpracować z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 332. 1. W skład RGNiSW wchodzi:

- 1) 14 nauczycieli akademickich wybranych przez konferencje, o których mowa w art. 330 pkt 2–4, spośród kandydatów wybranych przez uczelnie, z podziałem tej liczby pomiędzy konferencje proporcjonalnie do łącznej liczby studentów studiujących w uczelniach członkowskich każdej z tych konferencji;
- 2) 3 przedstawicieli PAN wybranych przez Prezydium PAN;
- 3) 1 przedstawiciel instytutów badawczych i 1 przedstawiciel państwowych instytutów badawczych wybrani przez Radę Główną Instytutów Badawczych;

- 4) 4 studentów wybranych przez PSRP;
- 5) 2 doktorantów wybranych przez KR D;
- 6) 2 przedstawicieli pracowników wybranych przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych;
- 7) 2 przedstawicieli pracodawców wybranych przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

2. Nauczyciele akademicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, reprezentują wszystkie dziedziny.

Art. 333. 1. Członkiem RGNiSW może być osoba, która:

- 1) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej;
- 2) nie ukończyła 70. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji RGNiSW;
- 3) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1–5.

2. Członkiem RGNiSW nie może być:

- 1) członek PKA;
- 2) członek Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 3) założyciel;
- 4) osoba pełniąca funkcję organu uczelni;
- 5) dyrektor instytutu PAN;
- 6) dyrektor instytutu badawczego;
- 7) Prezes lub wiceprezes PAN;
- 8) prezes lub wiceprezes PAU;
- 9) dyrektor NAWA;
- 10) dyrektor NCBiR;
- 11) dyrektor NCN.

Art. 334. 1. Kadencja RGNiSW rozpoczyna się w dniu 1 stycznia i trwa 4 lata. Przedstawiciele studentów i doktorantów są powoływani na członków RGNiSW na okres określony odpowiednio w statucie PSRP i KR D.

2. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka RGNiSW nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje.

Art. 335. 1. Radą kieruje przewodniczący.

2. Organizację i sposób działania RGNiSW oraz jej organy i ich kompetencje określa statut uchwalony przez RGNiSW na posiedzeniu plenarnym.

3. Rektor, na wniosek członka RGNiSW będącego nauczycielem akademickim, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązków dydaktycznych.

Art. 336. 1. Przewodniczący RGNiSW stwierdza wygaśnięcie mandatu członka RGNiSW w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) niezłożenia oświadczenia lustracyjnego albo informacji lustracyjnej;
- 4) niespełniania choćby jednego z wymagań określonych w art. 333;
- 5) nieuczestniczenia w pracach RGNiSW przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.

2. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka RGNiSW w trakcie kadencji dokonuje się na jego miejsce wyboru nowej osoby w sposób określony w art. 332, na okres do końca kadencji. Okresu tego nie wlicza się do liczby kadencji, o której mowa w art. 334 ust. 2.

Art. 337. Obsługę RGNiSW zapewnia urząd obsługujący ministra.

Art. 338. 1. Uczelnie akademickie mogą utworzyć Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

2. Publiczne uczelnie zawodowe mogą utworzyć Konferencję Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych.

3. Niepubliczne uczelnie zawodowe mogą utworzyć Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich.

4. Konferencje współdziałają z organami władzy publicznej w sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i kultury.

5. Konferencje posiadają osobowość prawną.

6. Do konferencji stosuje się odpowiednio przepisy art. 10 ust. 1, art. 10a ust. 1 i 2, art. 11, art. 25, art. 28, art. 29 oraz art. 33–39 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2017 r. poz. 210).

7. Organem nadzorującym konferencje jest minister.

Art. 339. 1. Przedstawiciele samorządów studenckich tworzą PSRP, reprezentujący ogół studentów w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. PSRP ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu studentów, w tym do opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących studentów.

3. Najwyższym organem PSRP jest zjazd delegatów.

4. W skład zjazdu delegatów wchodzi przedstawiciele samorządu studenckiego każdej uczelni.

5. Zjazd delegatów uchwała statut PSRP określający organizację i sposób działania PSRP.

6. Statut wchodzi w życie po stwierdzeniu przez ministra jego zgodności z przepisami prawa.

7. PSRP posiada osobowość prawną.

8. Do PSRP stosuje się odpowiednio przepisy art. 10 ust. 1, art. 10a ust. 1 i 2, art. 11, art. 25, art. 28, art. 29 oraz art. 33–39 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

9. Organem nadzorującym PSRP jest minister.

10. Minister przekazuje PSRP środki finansowe niezbędne do jego funkcjonowania w formie dotacji podmiotowej.

11. Roczne sprawozdanie finansowe PSRP podlega badaniu przez firmę audytorską.

Art. 340. 1. Przedstawiciele samorządów doktorantów tworzą KRD, reprezentującą ogół doktorantów w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. KRD ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu doktorantów, w tym do opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących doktorantów.

3. Najwyższym organem KRD jest zjazd delegatów.

4. KRD posiada osobowość prawną.

5. Do KRD stosuje się odpowiednio przepisy art. 339 ust. 5, 6 i 9–11, a także odpowiednio przepisy art. 10 ust. 1, art. 10a ust. 1 i 2, art. 11, art. 25, art. 28, art. 29 oraz art. 33–39 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

Art. 341. 1. KPN jest organem pomocniczym ministra w zakresie polityki naukowej państwa.

2. KPN przeprowadza ewaluację realizacji polityki naukowej państwa oraz opiniuje dokumenty przedstawione przez ministra. Wyniki ewaluacji przekazuje się Radzie Ministrów za pośrednictwem ministra.

3. W skład KPN wchodzi 12 członków, powołanych przez ministra.

4. Kadencja KPN trwa 2 lata. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka KPN nie dłużej niż przez 2 kolejne kadencje.

5. Pracami KPN kieruje przewodniczący, wybierany przez KPN spośród jego członków.

Art. 342. Minister może powoływać zespoły doradcze lub ekspertów w celu przedstawienia opinii lub ekspertyzy na jego potrzeby.

DZIAŁ X

Systemy informatyczne szkolnictwa wyższego i nauki

Art. 343. 1. Minister prowadzi Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, zwany dalej „Systemem POL-on”.

2. System POL-on jest systemem teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570).

3. System POL-on obejmuje następujące bazy danych:

- 1) wykaz nauczycieli akademickich, innych osób prowadzących zajęcia, osób prowadzących działalność naukową oraz osób biorących udział w jej prowadzeniu;
- 2) wykaz studentów;
- 3) wykaz osób ubiegających się o stopień doktora;
- 4) wykaz instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki;
- 5) repozytorium pisemnych prac dyplomowych;
- 6) bazę dokumentów w postępowaniach awansowych;
- 7) bazę osób upoważnionych do podpisywania dokumentów;
- 8) bazę dokumentów planistyczno-sprawozdawczych.

4. Dane w Systemie POL-on są przetwarzane w celu wykonywania zadań związanych z ustalaniem i realizacją polityki naukowej państwa, przeprowadzaniem ewaluacji jakości kształcenia, ewaluacji szkół doktorskich i ewaluacji jakości działalności naukowej, ustalania wysokości subwencji i dotacji, nadzorem nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki, realizacją zadań przez NAWA, NCBiR oraz NCN.

Art. 344. 1. Wykaz nauczycieli akademickich, innych osób prowadzących zajęcia, osób prowadzących działalność naukową oraz osób biorących udział w jej prowadzeniu obejmuje:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 3) elektroniczny identyfikator naukowca zgodny z międzynarodowymi standardami – w przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach pracowników badawczych lub badawczo-dydaktycznych i osób prowadzących działalność naukową;

- 4) obywatelstwo;
- 5) nazwę państwa urodzenia – w przypadku cudzoziemców;
- 6) rok urodzenia;
- 7) płeć;
- 8) informacje o tytule zawodowym, stopniu doktora, stopniu doktora habilitowanego, uprawnieniach równoważnych z uprawnieniami doktora habilitowanego lub tytule profesora albo równoważnym tytule zawodowym lub stopniu uzyskanym za granicą;
- 9) informacje o zajęciach prowadzonych w ramach poszczególnych programów studiów;
- 10) dziedzinę i dyscyplinę, w której jest prowadzona działalność naukowa;
- 11) informacje o zaliczeniu do liczby pracowników, o której mowa w art. 266 ust. 4;
- 12) informacje o podmiocie i dyscyplinach, o których mowa w art. 266 ust. 12;
- 13) informacje o podstawowym miejscu pracy i miejscu dodatkowego zatrudnienia;
- 14) informacje o stanowisku pracy;
- 15) informacje o wymiarze czasu pracy;
- 16) informacje o czasie pracy związanej z prowadzeniem działalności naukowej w poszczególnych dyscyplinach;
- 17) informacje o kompetencjach i doświadczeniu pozwalających na prawidłową realizację zajęć w ramach programu studiów – w przypadku innych osób prowadzących zajęcia;
- 18) informacje o szkole doktorskiej, w której dana osoba prowadzi kształcenie;
- 19) informacje o pełnionych funkcjach kierowniczych w uczelni;
- 20) informacje o prawomocnym orzeczeniu kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 4–8;
- 21) informacje o kierowaniu projektami badawczymi, wybranymi w drodze konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych;
- 22) informacje o osiągnięciach naukowych i artystycznych.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 354 w tym zakresie, wprowadzają do Systemu POL-on:

- 1) rektorzy;
- 2) dyrektorzy instytutów PAN – z wyłączeniem danych, o których mowa w ust. 1 pkt 9, 13, 17, 19 i 20;
- 3) dyrektorzy instytutów badawczych – z wyłączeniem danych, o których mowa w ust. 1 pkt 9, 13, 17, 19 i 20;

- 4) dyrektorzy instytutów międzynarodowych – z wyłączeniem danych, o których mowa w ust. 1 pkt 9, 13, 17, 19 i 20;
- 5) rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa;
- 6) osoby kierujące podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7 i 8, posiadającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – z wyłączeniem danych, o których mowa w ust. 1 pkt 9, 13 i 17–20.

3. Przewodniczący RDN wprowadza do Systemu POL-on informację o utracie tytułu profesora.

4. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 20, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy, a w przypadku gdy w dniu uprawomocnienia się orzeczenia kary dyscyplinarnej nauczyciel akademicki nie jest zatrudniony w uczelni, w której zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne – minister.

5. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje:

- 1) ministrowi, ministrom nadzorującym uczelnie, RDN, PKA, KEN, NAWA, NCBiR oraz NCN;
- 2) rektorom, Prezesowi PAN, dyrektorom instytutów PAN, dyrektorom instytutów badawczych, dyrektorom instytutów międzynarodowych, rektorom uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa oraz osobom kierującym podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7 i 8, posiadającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w zakresie danych dotyczących nauczycieli akademickich, innych osób prowadzących zajęcia lub działalność naukową, zatrudnionych w kierowanych przez nich jednostkach;
- 3) innym podmiotom, jeżeli inne ustawy tak stanowią.

6. W celu upowszechniania wyników działalności naukowej dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 8, 10, 13, 18–22, są powszechnie dostępne.

7. Osoba prowadząca działalność naukową i osoba biorąca udział w prowadzeniu działalności naukowej, co 2 lata w terminie do dnia 30 listopada, składa rektorowi, dyrektorowi instytutu PAN, dyrektorowi instytutu badawczego, dyrektorowi instytutu międzynarodowego lub osobie kierującej podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8, oświadczenie o dyscyplinie, którą reprezentuje.

8. Osoba, o której mowa w ust. 7, może reprezentować łącznie nie więcej niż 2 dyscypliny we wszystkich podmiotach, w których jest zatrudniona.

9. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, składa się według stanu na dzień 1 października, biorąc pod uwagę:

- 1) ostatnio uzyskany stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki, tytuł naukowy lub tytuł w zakresie sztuki, lub
- 2) aktualny dorobek naukowy lub artystyczny.

10. Nowo zatrudniony pracownik składa oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, w terminie 30 dni od dnia zatrudnienia.

11. Inna osoba prowadząca zajęcia, posiadająca kompetencje i co najmniej 5-letnie doświadczenie uzyskane poza uczelnią pozwalające na prawidłową realizację zajęć w ramach programu studiów, składa rektorowi oświadczenie o okresie doświadczenia zawodowego uzyskanego poza uczelnią w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć.

Art. 345. 1. Wykaz studentów obejmuje:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 3) obywatelstwo;
- 4) w przypadku cudzoziemców:
 - a) nazwę państwa urodzenia,
 - b) informacje o przyjęciu na studia i ich odbywaniu,
 - c) informacje o posiadaniu Karty Polaka;
- 5) rok urodzenia;
- 6) płeć;
- 7) miejsce zamieszkania przed rozpoczęciem studiów: wieś lub miasto;
- 8) liczbę punktów ECTS uzyskanych przez studenta na studiach na każdym kierunku, poziomie i profilu;
- 9) liczbę punktów ECTS, która w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się została zaliczona studentowi do danego programu studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu;
- 10) rodzaj przyznanych świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4;
- 11) informację o przyznaniu stypendium ministra;
- 12) numer dyplomu ukończenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu;

13) datę rozpoczęcia studiów, datę ich ukończenia i nazwę uzyskanego tytułu zawodowego albo datę skreślenia z listy studentów.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 354 w tym zakresie, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy oraz rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa.

3. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje:

- 1) ministrowi, ministrom nadzorującym uczelnie, PKA oraz NAWA;
- 2) rektorom oraz rektorom uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa – w zakresie danych dotyczących studentów kształcących się w kierowanych przez nich uczelniach;
- 3) ministrowi właściwemu do spraw rodziny w celu:
 - a) umożliwienia organom właściwym i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554),
 - b) monitorowania sposobu realizacji świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez organy właściwe lub wojewodów – w zakresie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 13;
- 4) wójtom, burmistrzom i prezydentom miast w celu weryfikacji prawa do Karty Dużej Rodziny – w zakresie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 13;
- 5) innym podmiotom, jeżeli inne ustawy tak stanowią.

4. Danych osobowych objętych wykazem nie udostępnia się.

5. Wykaz nie obejmuje studentów uczelni wojskowych będących żołnierzami.

Art. 346. 1. Wykaz osób ubiegających się o stopień doktora obejmuje:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 3) elektroniczny identyfikator naukowca zgodny z międzynarodowymi standardami;
- 4) obywatelstwo;
- 5) informację o trybie przygotowywania rozprawy doktorskiej, o którym mowa w art. 197;
- 6) informację o szkole doktorskiej – w przypadku doktorantów;

- 7) w przypadku cudzoziemców:
 - a) nazwę państwa urodzenia,
 - b) informacje o przyjęciu do szkoły doktorskiej i odbywaniu w niej kształcenia,
 - c) informacje o posiadaniu Karty Polaka;
- 8) rok urodzenia;
- 9) płeć;
- 10) informację o wysokości stypendium doktoranckiego;
- 11) informację o zwiększeniu stypendium doktoranckiego, o którym mowa w art. 209 ust. 6;
- 12) dyscyplinę lub dyscypliny, w których jest przygotowywana rozprawa doktorska;
- 13) informacje o nadaniu stopnia doktora;
- 14) datę rozpoczęcia kształcenia w szkole doktorskiej, datę i okres zawieszenia, datę ukończenia kształcenia w szkole doktorskiej albo datę skreślenia z listy doktorantów;
- 15) informacje o ocenie śródkresowej;
- 16) informacje o kierowaniu projektami badawczymi, wybranymi w drodze konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych;
- 17) informacje o osiągnięciach naukowych i artystycznych;
- 18) imiona i nazwisko promotora oraz numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, oraz miejsce zatrudnienia.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 354 w tym zakresie, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy, rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych oraz dyrektorzy instytutów międzynarodowych.

3. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje:

- 1) ministrowi, ministrom nadzorującym uczelnie, RDN, KEN, NAWA, NCN, NCBiR oraz Prezesowi PAN;
- 2) rektorom, rektorom uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, dyrektorom instytutów PAN, dyrektorom instytutów badawczych oraz dyrektorom instytutów międzynarodowych – w zakresie danych dotyczących osób ubiegających się o stopień doktora w kierowanych przez nich jednostkach;
- 3) ministrowi właściwemu do spraw rodziny w celu:
 - a) umożliwienia organom właściwym i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach

rodziny, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

b) monitorowania sposobu realizacji świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez organy właściwe lub wojewodów

– w zakresie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6 i 14;

4) wójtom, burmistrzom i prezydentom miast w celu weryfikacji prawa do Karty Dużej Rodziny – w zakresie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6 i 14;

5) innym podmiotom, jeżeli inne ustawy tak stanowią.

4. Danych osobowych objętych wykazem nie udostępnia się.

5. Wykaz nie obejmuje osób będących żołnierzami.

Art. 347. 1. Wykaz instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki dotyczy podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8, i obejmuje informacje o:

- 1) danych identyfikacyjnych podmiotu;
- 2) imionach i nazwisku osoby kierującej podmiotem;
- 3) prowadzeniu działalności poza siedzibą;
- 4) posiadanych kategoriach naukowych;
- 5) działalności naukowej;
- 6) pozwoleniach na utworzenie studiów;
- 7) prowadzonych studiach;
- 8) opłatach pobieranych od studentów;
- 9) prowadzonym kształceniu specjalistycznym;
- 10) współczynnikach kosztochłonności;
- 11) prowadzonych szkołach doktorskich;
- 12) środkach trwałych;
- 13) inwestycjach;
- 14) nakładach na badania naukowe i prace rozwojowe;
- 15) źródłach pochodzenia środków i wynikach finansowych;
- 16) przychodach z tytułu komercjalizacji wyników działalności naukowej albo know-how związanego z tymi wynikami.

2. Wykaz obejmuje również ewidencję uczelni niepublicznych.

3. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1–9 i 11–16 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 354 w tym zakresie, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy instytutów

międzynarodowych oraz osoby kierujące podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7 i 8, posiadającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 10 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 354 w tym zakresie, wprowadza do Systemu POL-on minister.

5. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1–13, są powszechnie dostępne.

6. Dostęp do danych, o których mowa w ust. 1 pkt 14–16, przysługuje:

- 1) ministrowi, ministrowi nadzorującemu uczelnię lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5 i 8, KEN, NCBiR i Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego;
- 2) osobie kierującej podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 – w zakresie danych dotyczących tego podmiotu.

Art. 348. 1. Repozytorium pisemnych prac dyplomowych obejmuje:

- 1) tytuł i treść pracy dyplomowej;
- 2) imiona i nazwisko autora pracy dyplomowej;
- 3) numer PESEL autora pracy dyplomowej, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 4) imiona i nazwisko promotora pracy dyplomowej, numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 5) imiona i nazwisko recenzenta pracy dyplomowej, numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 6) nazwę uczelni;
- 7) datę zdania egzaminu dyplomowego;
- 8) kierunek, poziom i profil studiów.

2. W repozytorium nie zamieszcza się prac zawierających informacje podlegające ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

3. Dane, o których mowa w ust. 1, wprowadzają do repozytorium rektorzy.

4. Rektor wprowadza treść pracy dyplomowej do repozytorium niezwłocznie po zdaniu przez studenta egzaminu dyplomowego.

5. Dostęp do danych, o których mowa w ust. 1, przysługuje promotorowi pracy dyplomowej oraz PKA, a także ministrowi w zakresie niezbędnym do prawidłowego utrzymania i rozwoju repozytorium oraz systemów informatycznych współpracujących z tym repozytorium.

Art. 349. 1. Baza dokumentów w postępowaniach awansowych obejmuje:

- 1) w odniesieniu do osób ubiegających się o stopień doktora:
 - a) imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało,
 - c) treść rozprawy doktorskiej będącej pracą pisemną wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej niebędącej pracą pisemną i datę ich złożenia,
 - d) imiona i nazwisko recenzenta, numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, oraz miejsce zatrudnienia,
 - e) recenzje rozprawy doktorskiej i daty ich opracowania,
 - f) informacje o nadaniu lub pozbawieniu stopnia doktora;
- 2) w odniesieniu do osób ubiegających się o stopień doktora habilitowanego:
 - a) imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało,
 - c) wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego i datę jego złożenia,
 - d) imiona i nazwisko członka komisji habilitacyjnej, numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, oraz miejsce zatrudnienia,
 - e) recenzje osiągnięć naukowych albo artystycznych i daty ich opracowania,
 - f) informacje o nadaniu lub pozbawieniu stopnia doktora habilitowanego;
- 3) w odniesieniu do osób ubiegających się o tytuł profesora:
 - a) imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało,
 - c) wniosek o nadanie tytułu profesora i datę jego złożenia,
 - d) imiona i nazwisko recenzenta, numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, oraz miejsce zatrudnienia,
 - e) opinie recenzentów w zakresie spełniania wymagań, o których mowa w art. 228 ust. 1 i 2, i daty ich opracowania,
 - f) informacje o nadaniu lub pozbawieniu tytułu profesora.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 354, wprowadzają do Systemu POL-on:

- 1) rektorzy, rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy instytutów międzynarodowych – w zakresie określonym w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) przewodniczący RDN – w zakresie określonym w ust. 1 pkt 3.

3. Dane, o których mowa w ust. 1, są powszechnie dostępne, z wyłączeniem numeru PESEL i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Art. 350. 1. Baza osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 3, art. 163 ust. 4 i art. 180 ust. 1, obejmuje:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) informacje o funkcji pełnionej w uczelni, instytucie PAN, instytucie badawczym lub instytucie międzynarodowym;
- 3) odwzorowanie cyfrowe wzoru podpisu i parafy;
- 4) informacje o wzorze pieczęci urzędowej uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego lub instytutu międzynarodowego;
- 5) informacje o wzorach:
 - a) dyplomów ukończenia studiów, dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych,
 - b) odpisów dokumentów, o których mowa w lit. a, w tym odpisów w języku obcym,
 - c) świadectw ukończenia studiów podyplomowych,
 - d) zaświadczeń o ukończeniu studiów i studiów podyplomowych.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych oraz dyrektorzy instytutów międzynarodowych.

3. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje ministrowi, ministrom nadzorującym instytuty badawcze, Prezesowi PAN oraz dyrektorowi NAWA.

Art. 351. 1. Baza dokumentów planistyczno-sprawozdawczych obejmuje:

- 1) plany rzeczowo-finansowe uczelni publicznych;
- 2) sprawozdania z wykonania planów rzeczowo-finansowych uczelni publicznych;
- 3) sprawozdania i raporty z wykorzystania środków finansowych, o których mowa w art. 366;
- 4) roczne sprawozdania finansowe uczelni publicznych zbadane przez firmę audytorską.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy, rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy instytutów międzynarodowych oraz osoby kierujące podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7 i 8, posiadającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje:

- 1) ministrowi oraz ministrowi nadzorującemu podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 5 i 8;
- 2) osobie kierującej podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8, oraz rektorowi uczelni prowadzonej przez kościół i inny związek wyznaniowy otrzymującej subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa – w zakresie danych dotyczących tego podmiotu.

Art. 352. 1. Minister prowadzi Jednolity System Antyplagiatowy.

2. Jednolity System Antyplagiatowy zapewnia wsparcie w zakresie przeciwdziałania naruszeniom przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

3. Jednolity System Antyplagiatowy wykorzystuje dane zawarte w repozytorium pisemnych prac dyplomowych oraz bazie dokumentów w postępowaniach awansowych.

4. Minister zapewnia nieodpłatne korzystanie z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego uczelniom, instytutom PAN, instytutom badawczym, instytutom międzynarodowym, PKA oraz RDN.

Art. 353. 1. Minister prowadzi monitoring karier studentów i absolwentów studiów, osób ubiegających się o stopień doktora i osób, które uzyskały ten stopień, zwany dalej „monitoringiem”.

2. Monitoring jest prowadzony na podstawie:

- 1) danych zawartych w Systemie POL-on;
- 2) danych gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „ZUS”, na kontach ubezpieczonych lub kontach płatników składek.

3. Minister przekazuje w postaci elektronicznej ZUS, według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku, dane:

- 1) absolwentów, którzy ukończyli studia w okresie 5 lat kalendarzowych poprzedzających ten rok, oraz osób, które uzyskały stopień doktora w okresie 15 lat kalendarzowych, poprzedzających ten rok;

- 2) osób, które były studentami od października roku poprzedzającego o 5 lat ten rok oraz osób, które w tym roku rozpoczęły kształcenie w szkole doktorskiej lub ubiegały się o nadanie stopnia doktora w okresie 15 lat kalendarzowych poprzedzających ten rok.

4. Dane, o których mowa w ust. 3, obejmują:

- 1) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało;
- 2) rok urodzenia i płeć;
- 3) informacje o ukończonych oraz odbywanych studiach, ukończonym oraz odbywanym kształceniu w szkole doktorskiej, wszczętym postępowaniu o nadanie stopnia doktora oraz nadanym stopniu doktora:
 - a) nazwę uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego lub instytutu międzynarodowego,
 - b) formę, kierunek, poziom i profil studiów lub dziedzinę i dyscyplinę, w której jest lub była przygotowywana rozprawa doktorska,
 - c) rok i miesiąc rozpoczęcia studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej,
 - d) rok i miesiąc ukończenia studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej,
 - e) rok i miesiąc wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora,
 - f) rok i miesiąc uzyskania stopnia doktora,
 - g) w przypadku osób, które uzyskały stopień doktora – rok i miesiąc uzyskania stopnia doktora habilitowanego;
- 4) w przypadku osób, które rozpoczęły studia albo kształcenie w szkole doktorskiej lub uzyskały stopień doktora – informacje, o których mowa w art. 344 ust. 1 pkt 21 i 22 lub art. 346 ust. 1 pkt 16 i 17.

5. Minister przekazuje dane, o których mowa w ust. 3, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku.

6. ZUS przekazuje w postaci elektronicznej ministrowi, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania danych, o których mowa w ust. 4, dane określone w ust. 4 pkt 2–4, uzupełnione o:

- 1) kod osoby ubezpieczonej wygenerowany przez ZUS, niepozwalający na identyfikację osoby, o której mowa w ust. 3;
- 2) rok urodzenia i płeć osoby, o której mowa w ust. 3;
- 3) rok i miesiąc zgonu osoby, o której mowa w ust. 3;
- 4) kod tytułu ubezpieczenia;

- 5) kod świadczenia albo przerwy w opłacaniu składek wraz z datą dzienną początku lub końca świadczenia albo przerwy w opłacaniu składek;
- 6) pierwsze cztery cyfry oraz siódmą cyfrę krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju w postaci umożliwiającej identyfikację województwa (dwie pierwsze cyfry), powiatu (trzecia i czwarta cyfra) oraz rodzaju gminy (siódma cyfra) na podstawie adresu zameldowania lub zamieszkania, lub adresu do korespondencji osoby ubezpieczonej w całym okresie objętym monitoringiem;
- 7) kod Polskiej Klasyfikacji Działalności płatnika składek;
- 8) kod płatnika składek wygenerowany przez ZUS, niepozwalający na identyfikację płatnika;
- 9) rok i miesiąc wyrejstrowania płatnika składek;
- 10) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osoby ubezpieczonej lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe osoby ubezpieczonej, lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby ubezpieczonej, lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osoby ubezpieczonej;
- 11) informację o przekroczeniu 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy.

7. Dane, o których mowa w ust. 6, są przekazywane za okres od stycznia roku rozpoczęcia studiów, kształcenia w szkole doktorskiej lub wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora do miesiąca przekazania przez ministra danych, o których mowa w ust. 4. Dane są przekazywane w podziale na miesiące.

8. ZUS dokonuje połączenia danych, o których mowa w ust. 4 i ust. 6 pkt 2–11.

9. W procesie tworzenia zbioru danych, o których mowa w ust. 6, ZUS nie zapisuje na trwałym nośniku danych zawierających numer PESEL.

10. ZUS przechowuje dane, o których mowa w ust. 4, do dnia przekazania ministrowi danych, o których mowa w ust. 6.

11. Minister udostępnia wyniki monitoringu w postaci zagregowanej w BIP na swojej stronie podmiotowej. Nie udostępnia się zagregowanych wyników monitoringu obejmujących mniej niż 10 osób.

12. Minister udostępnia dane, o których mowa w ust. 6, na wniosek, w formie zanonimizowanej. Przepis ust. 11 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

13. Minister przechowuje dane, o których mowa w ust. 6, przez okres 5 lat od dnia przekazania danych przez ZUS.

14. W celu dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy uczelnia może prowadzić własny monitoring karier zawodowych swoich absolwentów.

15. W celu prowadzenia monitoringu, o którym mowa w ust. 14, uczelnia przetwarza dane osobowe absolwentów obejmujące:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) adres do korespondencji;
- 3) adres poczty elektronicznej.

16. Uczelnia przetwarza dane, o których mowa w ust. 15, przez okres nie dłuższy niż 10 lat od dnia ukończenia studiów przez absolwenta.

Art. 354. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres danych, o których mowa w art. 344 ust. 1 pkt 3, 8, 9 i 11–20, art. 345 ust. 1 pkt 4 i 8–10, 12 i 13, art. 346 ust. 1 pkt 6, 7, 13–15, art. 347 ust. 1 pkt 1, 5–9, 11, 13–16 oraz w art. 350 ust. 1 pkt 2–5 zamieszczanych w wykazach,
- 2) tryb i terminy wprowadzania danych do baz danych oraz aktualizowania, archiwizowania i usuwania tych danych,
- 3) sposób wprowadzania prac dyplomowych do repozytorium oraz specyfikację formatu tych prac,
- 4) tryb i sposób udostępniania danych

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia kompletności i aktualności zgromadzonych w bazach danych służących właściwej realizacji polityki naukowej państwa i zadań z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki oraz odpowiedniego poziomu ochrony przetwarzanych danych.

Art. 355. 1. Dane w Systemie POL-on są aktualizowane, archiwizowane i usuwane przez podmiot, który je wprowadził.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 344 ust. 2–4, art. 345 ust. 2, art. 346 ust. 2, art. 347 ust. 3 i 4, art. 348 ust. 3, art. 349 ust. 2 oraz art. 350 ust. 2, systematycznie aktualizuje dane w Systemie POL-on. Za prawidłowość i rzetelność danych oraz terminowość ich wprowadzania do Systemu POL-on odpowiada osoba kierująca danym podmiotem.

3. Podmiot, który nie wprowadził danych do Systemu POL-on lub ich nie zaktualizował, nie może ubiegać się o środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. a i b oraz pkt 7, przez okres roku od dnia wprowadzenia lub zaktualizowania danych.

4. W przypadku wprowadzenia do Systemu POL-on danych nieprawidłowych, nierzetelnych lub ich nieterminowego wprowadzenia, minister może wstrzymać przekazywanie środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d do czasu usunięcia tych nieprawidłowości.

5. Osoba kierująca podmiotem składa w Systemie POL-on oświadczenie potwierdzające, że dane wprowadzone przez nią do baz danych, o których mowa w art. 343 ust. 3, są zgodne ze stanem faktycznym. Oświadczenie dotyczące baz danych, o których mowa w art. 343 ust. 3:

- 1) pkt 2, 3 i 5 składa się do dnia 31 grudnia według stanu w dniu 30 listopada;
- 2) pkt 1, 4 i 6–8 składa się do dnia 31 stycznia według stanu w dniu 31 grudnia.

6. Dostęp do danych zawartych w Systemie POL-on, o których mowa w art. 343 ust. 3 pkt 1–3 i 8, przysługuje Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie wynikającym z przepisów o statystyce publicznej.

Art. 356. 1. Rektorzy, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych oraz dyrektorzy instytutów międzynarodowych realizują obowiązek, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068 oraz z 2017 r. poz. 60), za pośrednictwem Systemu POL-on.

2. Na potrzeby statystyki publicznej są wykorzystywane dane zawarte w Systemie POL-on.

3. W zakresie danych nieobjętych Systemem POL-on rektorzy, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych oraz dyrektorzy instytutów międzynarodowych uzupełniają dane wymagane na potrzeby statystyki publicznej na formularzach w postaci elektronicznej udostępnionych w Systemie POL-on.

4. Formularze opracowuje minister w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

5. Minister ustala terminy przekazywania danych, o których mowa w ust. 3, nie krótsze niż 21 dni, i podaje do wiadomości zainteresowanych podmiotów.

6. Dostęp do danych, o których mowa w ust. 2 i 3, przysługuje:

- 1) ministrowi oraz ministrowi nadzorującemu podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 5 i 6;
- 2) osobie kierującej podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 4–6 – w zakresie danych dotyczących tego podmiotu;
- 3) Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 357. 1. Instytut badawczy, którego przedmiot działania jest związany ze świadczeniem usług w zakresie systemów informacyjnych, nadzorowany przez ministra administruje:

- 1) Systemem POL-on, w tym bazami danych;
- 2) Jednolitym Systemem Antyplagiatowym.

2. Minister zapewnia środki finansowe na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.

Art. 358. 1. Minister, w celu ustalenia wysokości środków finansowych dla uczelni, może pozyskiwać od:

- 1) Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, o której mowa w przepisach o systemie oświaty – dane obejmujące wyniki egzaminu maturalnego w danym roku z poszczególnych przedmiotów na poziomie rozszerzonym i dwujęzycznym, przedstawione w procentach na skali centylowej;
- 2) okręgowych komisji egzaminacyjnych, o których mowa w przepisach o systemie oświaty:
 - a) numery PESEL albo
 - b) imiona, nazwiska, płeć i daty urodzenia – w przypadku braku numeru PESEL – osób, które w danym roku uzyskały najlepsze wyniki egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów na poziomie rozszerzonym lub dwujęzycznym, mieszczące się w przedziałach ustalonych przez ministra, wraz z tymi wynikami.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przekazywane ministrowi w postaci elektronicznej w terminie:

- 1) do dnia 30 września – w przypadku danych przekazywanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną;
- 2) do dnia 30 listopada – w przypadku danych przekazywanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.

3. Minister nie upublicznia ani nie udostępnia danych, o których mowa w ust. 1.

4. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są przechowywane przez okres 5 lat od dnia ich przekazania.

Art. 359. 1. Uczelnia udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej:

- 1) statut,
- 2) strategię uczelni,

- 3) regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji,
- 4) regulamin korzystania z infrastruktury badawczej,
- 5) regulamin studiów,
- 6) regulamin świadczeń dla studentów,
- 7) zasady i tryb przyjmowania na studia,
- 8) programy studiów

– w terminie 14 dni od dnia ich przyjęcia.

2. Uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy oraz instytut międzynarodowy udostępniają w BIP na swoich stronach podmiotowych:

- 1) zasady i tryb przyjmowania do szkoły doktorskiej,
- 2) regulamin szkoły doktorskiej,
- 3) program kształcenia w szkole doktorskiej,
- 4) uchwałę, o której mowa w art. 192 ust. 2 i 3,
- 5) uchwałę, o której mowa w art. 221 ust. 13

– w terminie 14 dni od dnia ich przyjęcia.

DZIAŁ XI

Stypendia i nagrody ministra, nagrody Prezesa Rady Ministrów

Art. 360. 1. Stypendium ministra może otrzymać student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami, lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi.

2. Stypendium jest przyznawane na rok akademicki.

Art. 361. 1. Stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców może otrzymać młody naukowiec wykazujący się znaczącymi osiągnięciami w działalności naukowej.

2. Młodym naukowcem jest osoba prowadząca działalność naukową, która:

- 1) jest doktorantem lub nauczycielem akademickim – i nie posiada stopnia doktora albo
- 2) posiada stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, i jest zatrudniona w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

3. Do okresu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie wlicza się okresów przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim lub urlopie wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, lub okresów pobierania zasiłku

macierzyńskiego lub świadczenia rodzicielskiego, albo okresów pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej.

4. Stypendium jest przyznawane na okres nie dłuższy niż 3 lata. Do tego okresu nie wlicza się przerwy w działalności naukowej związanej z urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim lub urlopem wychowawczym stypendysty, udzielonych na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, albo pobieraniem zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej. W tym okresie wypłata stypendium jest zawieszona.

5. Podmiot prowadzący szkołę doktorską lub podmiot zatrudniający przekazuje młodemu naukowcowi środki finansowe w ramach stypendium na podstawie umowy.

Art. 362. Do postępowań w sprawach stypendiów ministra nie stosuje się przepisów art. 10, art. 35–37, art. 61 § 4, art. 79a, art. 81 oraz art. 96a–96n Kpa.

Art. 363. Osobie wykazującej się znaczącymi osiągnięciami w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej lub organizacyjnej albo za całokształt dorobku, minister może przyznać nagrodę.

Art. 364. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania:

- 1) stypendiów, o których mowa w art. 360 ust. 1 i art. 361 ust. 1, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, maksymalną liczbę przyznawanych stypendiów, wysokość stypendium oraz wzór wniosku o jego przyznanie,
- 2) nagród, o których mowa w art. 363, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, maksymalną liczbę przyznawanych nagród, wysokość nagrody oraz wzór wniosku o jej przyznanie

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu osiągnięć umożliwiających uzyskanie stypendium lub nagrody, sprawnego przebiegu postępowań w sprawie ich przyznania i sprawnego ich wypłacania oraz adekwatności wysokości stypendium lub nagrody do rangi osiągnięć.

Art. 365. 1. Za wyróżniające się rozprawy doktorskie, wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego lub osiągnięcia w zakresie działalności naukowej lub wdrożeniowej, Prezes Rady Ministrów może przyznać nagrodę.

2. Nagrodę przyznaje się po zasięgnięciu opinii zespołu powołanego przez Prezesa Rady Ministrów. Członkowi zespołu przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach zespołu.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, skład i czas trwania kadencji zespołu, jego zadania, sposób ich wykonywania, wysokość wynagrodzenia oraz sposób obsługi i finansowania jego prac, maksymalną liczbę przyznawanych nagród, wysokość nagrody oraz wzór wniosku o jej przyznanie, mając na uwadze potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu osiągnięć umożliwiających uzyskanie nagrody, sprawnego przebiegu postępowań w sprawie jej przyznania oraz adekwatności wysokości nagrody do rangi osiągnięć.

4. Prezes Rady Ministrów może przyznać nagrodę specjalną za ważne dla kraju osiągnięcia naukowe poza trybem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

DZIAŁ XII

Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni

Art. 366. Środki finansowe na szkolnictwo wyższe i naukę przeznacza się na:

- 1) utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego, w tym:
 - a) kształcenie studentów na studiach stacjonarnych,
 - b) utrzymanie i rozwój uczelni, w tym domów i stołówek studenckich,
 - c) rozwój zawodowy pracowników uczelni,
 - d) przedsięwzięcie „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”;
- 2) utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, w tym:
 - a) prowadzenie działalności naukowej,
 - b) zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej oraz infrastruktury informatycznej o wartości nieprzekraczającej 500 000 złotych,
 - c) kształcenie w szkole doktorskiej,
 - d) komercjalizację wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami,
 - e) program „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”,
 - f) program „Regionalna inicjatywa doskonałości”,
 - g) rozwój zawodowy pracowników naukowych w instytutach PAN, instytutach badawczych oraz instytutach międzynarodowych;
- 3) świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4;

- 4) inwestycje związane z:
 - a) kształceniem,
 - b) działalnością naukową,
 - c) obsługą realizacji zadań NAWA, NCBiR i NCN;
- 5) utrzymanie:
 - a) aparatury naukowo-badawczej lub stanowiska badawczego, unikatowych w skali kraju,
 - b) specjalnej infrastruktury informatycznej
– mających istotne znaczenie dla realizacji polityki naukowej państwa;
- 6) zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej;
- 7) programy i przedsięwzięcia ustanawiane przez ministra;
- 8) stypendia i nagrody ministra;
- 9) zadania finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej albo z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), albo z innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- 10) zadania realizowane lub finansowane przez NAWA;
- 11) zadania finansowane przez NCBiR, w tym badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 12) zadania finansowane przez NCN;
- 13) bieżące koszty działalności:
 - a) NAWA,
 - b) NCBiR,
 - c) NCN;
- 14) finansowanie działalności RDN, PKA, KEN, RGNiSW, PSRP, KRD, KPN, Biura RDN, Biura PKA, rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra, komisji dyscyplinarnych przy RGNiSW i przy ministrze, zespołów doradczych i ekspertów, o których mowa w art. 342, zespołów ekspertów, o których mowa w art. 389 ust. 5 oraz art. 398 ust. 4, oraz ekspertów, o których mowa w art. 429 ust. 2;

- 15) opłacanie składek na rzecz instytucji lub organizacji międzynarodowych, wynikających z zawartych umów międzynarodowych lub statutów konsorcjów działających na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej.

Art. 367. 1. Minister przyznaje środki finansowe, o których mowa w art. 366:

- 1) pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–f, pkt 3, pkt 4 lit. a i b, pkt 5–7 i 9 – publicznej uczelni akademickiej;
- 2) pkt 1, pkt 3, pkt 4 lit. a, pkt 6, 7 i 9 – publicznej uczelni zawodowej;
- 3) pkt 2 lit. a–f, pkt 3, 6, 8 i 9 – niepublicznej uczelni akademickiej;
- 4) pkt 3, 6, 7 i 9 – niepublicznej uczelni zawodowej;
- 5) pkt 2 lit. a–d i g, pkt 4 lit. b, pkt 5, 7 i 9 – instytutowi PAN, instytutowi badawczemu oraz instytutowi międzynarodowemu;
- 6) pkt 2 lit. a i b oraz pkt 7 – PAU;
- 7) pkt 5, 7 i 9 – podmiotowi, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8, będącemu organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę w rozumieniu art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.²⁾);
- 8) pkt 7 i 9 – innej jednostce organizacyjnej działającej na rzecz upowszechniania nauki.

2. Środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 i 2, dla publicznych uczelni akademickich są przyznawane w ramach jednej subwencji.

Art. 368. 1. Dyscyplinie przypisuje się współczynniki kosztochłonności uwzględniające koszty prowadzenia kształcenia i działalności naukowej.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, współczynniki kosztochłonności:

- 1) prowadzenia kształcenia na studiach stacjonarnych w poszczególnych dyscyplinach oraz sposób ich ustalania dla poszczególnych kierunków, poziomów i profili – mając na uwadze specyfikę, warunki, a także koszty prowadzenia kształcenia w poszczególnych dyscyplinach;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28.

- 2) prowadzenia działalności naukowej w poszczególnych dyscyplinach – mając na uwadze specyfikę, warunki, a także koszty prowadzenia działalności naukowej w poszczególnych dyscyplinach.

Art. 369. 1. Wysokość subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d i g, oraz dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6, jest ustalana na podstawie algorytmów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 403.

2. Algorytmy podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, uwzględniają w szczególności dane dotyczące:

- 1) grupy uczelni;
- 2) nauczycieli akademickich i studentów studiów stacjonarnych;
- 3) współczynników kosztochłonności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 368 ust. 2 pkt 1.

3. Algorytmy podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 2 lit. a–d i g, uwzględniają w szczególności dane dotyczące:

- 1) rodzaju podmiotu systemu szkolnictwa wyższego i nauki;
- 2) doktorantów;
- 3) kategorii naukowych;
- 4) współczynników kosztochłonności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 368 ust. 2 pkt 2;
- 5) zatrudnionych osób biorących udział w prowadzeniu działalności naukowej.

4. Algorytm podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3, uwzględnia w szczególności dane dotyczące studentów:

- 1) otrzymujących świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1;
- 2) będących osobami niepełnosprawnymi.

5. Algorytm podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 6, uwzględnia w szczególności dane dotyczące studentów i doktorantów, będących osobami niepełnosprawnymi.

6. Dane wymienione w ust. 2–5 ustala się na podstawie systemu POL-on.

7. Wysokość subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 2 lit. a i b, dla PAU ustala minister na wniosek.

8. W uzasadnionych przypadkach minister może dokonać zwiększenia wysokości subwencji przyznanej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2

lit. a–d i g, oraz dotacji przyznanej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3, uwzględniając potrzeby związane z kształceniem lub działalnością naukową, w szczególności z:

- 1) realizacją zadania szczególnie istotnego dla polityki naukowej państwa;
- 2) wystąpieniem zdarzenia losowego zakłócającego lub uniemożliwiającego prawidłowe prowadzenie kształcenia lub działalności naukowej;
- 3) wzrostem liczby studentów uprawnionych do świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4.

9. Minister może dokonać zwiększenia wysokości subwencji przyznanej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d i g, oraz dotacji przyznanej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3, uwzględniając wysokość środków finansowych pozostających w jego dyspozycji oraz:

- 1) rodzaj podmiotu systemu szkolnictwa wyższego i nauki lub
- 2) jakość prowadzonego kształcenia lub działalności naukowej.

10. Minister ogłasza w BIP na swojej stronie podmiotowej komunikaty o wysokości:

- 1) subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d i g, lub dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6;
- 2) dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6, podlegających zwrotowi zgodnie z art. 417;
- 3) zwiększeń, o których mowa w ust. 9.

11. Do ustalania wysokości subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d i g, dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6, oraz dokonywania zwiększeń, o których mowa w ust. 9, nie stosuje się przepisów Kpa.

Art. 370. 1. Minister przyznaje środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 5, oraz dokonuje zwiększeń, o których mowa w art. 369 ust. 8, na wniosek w drodze decyzji administracyjnej.

2. W przypadku naruszenia procedury przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 5, oraz dokonywania zwiększeń, o których mowa w art. 369 ust. 8, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Do postępowań w sprawach przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 5, a także dokonywania zwiększeń, o których mowa w art. 369 ust. 8, nie stosuje się przepisów art. 10, art. 35–37, art. 61 § 4, art. 79a, art. 81 oraz art. 96a–96n Kpa.

Art. 371. Minister przekazuje:

- 1) NAWA – środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. c, pkt 9, 10 i pkt 13 lit. a;
- 2) NCBiR – środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. c, pkt 9, 11 i pkt 13 lit. b;
- 3) NCN – środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. c, pkt 9, 12 i pkt 13 lit. c.

Art. 372. 1. W formie subwencji przyznaje się środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 i 2.

2. W formie dotacji podmiotowej przyznaje się środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 3, 5, 6 i 13.

3. W formie dotacji celowej przyznaje się środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4 i 10–12.

Art. 373. Jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny może przyznać uczelni środki finansowe na wykonywanie zadań, o których mowa w art. 11.

Art. 374. 1. Finansowanie inwestycji, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. a, obejmuje inwestycje:

- 1) budowlane;
- 2) w zakresie zakupu nieruchomości i pozostałych środków trwałych;
- 3) współfinansowane ze źródeł zagranicznych.

2. Przy przyznawaniu środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. a, uwzględnia się w szczególności:

- 1) znaczenie planowanej inwestycji dla uczelni;
- 2) wpływ planowanej inwestycji na bezpieczeństwo jej użytkowników oraz na obniżenie kosztów eksploatacji obiektów uczelni;
- 3) możliwość współfinansowania przewidzianych do realizacji prac lub zadań z innych źródeł.

3. Finansowanie inwestycji, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. b, obejmuje inwestycje:

- 1) w zakresie aparatury naukowo-badawczej oraz infrastruktury informatycznej, o wartości przekraczającej 500 000 złotych;
- 2) budowlane;
- 3) w zakresie zakupu nieruchomości;
- 4) współfinansowane ze źródeł zagranicznych.

4. Przy przyznawaniu środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. b, uwzględnia się w szczególności:

- 1) poziom naukowy prac lub zadań i ich znaczenie dla rozwoju nauki;
- 2) praktyczną użyteczność wyników prac lub zadań oraz ich znaczenie dla rozwoju innowacyjności i gospodarki;
- 3) znaczenie realizacji prac lub zadań dla rozwoju międzynarodowej współpracy w zakresie nauki i techniki;
- 4) możliwość współfinansowania przewidzianych do realizacji prac lub zadań z innych źródeł;
- 5) wpis na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej, zwaną dalej „Mapą”.

5. Minister przekazuje środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. a i b, na podstawie umowy.

Art. 375. 1. W ramach środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. b, co najmniej 50% środków przeznacza się na finansowanie infrastruktury wpisanej na Mapę stanowiącą wykaz istniejącej lub planowanej strategicznej infrastruktury badawczej.

2. W przypadku braku możliwości przeznaczenia środków finansowych w wysokości określonej w ust. 1 na finansowanie infrastruktury wpisanej na Mapę, nierozdysponowane środki przeznacza się na pozostałe zadania realizowane ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. b.

3. Nabór wniosków o wpisanie infrastruktury na Mapę jest przeprowadzany nie rzadziej niż raz na 4 lata. Do naboru stosuje się odpowiednio przepisy art. 377.

4. Wniosek o wpisanie infrastruktury na Mapę składa publiczna uczelnia akademicka, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy.

5. Przy ocenie wniosków uwzględnia się:

- 1) unikatowość infrastruktury w skali krajowej i międzynarodowej;
- 2) zgodność celów i założeń infrastruktury z krajowymi i międzynarodowymi politykami w zakresie badań naukowych, rozwoju i innowacji;
- 3) potencjał instytucjonalny oraz kadrowy wnioskodawcy;
- 4) stopień zainteresowania infrastrukturą ze strony krajowego i międzynarodowego środowiska naukowego i przedsiębiorców;
- 5) zasadność kosztów związanych z infrastrukturą;
- 6) możliwość powstania infrastruktury w perspektywie krótko- i średniookresowej;
- 7) perspektywę powstania infrastruktury we współpracy międzynarodowej.

6. Wpisu na Mapę dokonuje minister.
7. Minister udostępnia Mapę w BIP na swojej stronie podmiotowej.
8. Minister przeprowadza przegląd Mapy nie rzadziej niż raz na 4 lata.
9. W ramach przeglądu dokonuje się oceny funkcjonowania istniejącej infrastruktury oraz stopnia przygotowania planowanej infrastruktury.

10. Minister wykreśla infrastrukturę z Mapy:

- 1) w przypadku:
 - a) negatywnej oceny zasadności pozostawiania infrastruktury na Mapie,
 - b) uniemożliwienia lub utrudnienia przeglądu przez podmiot, którego infrastruktura została wpisana na Mapę;
- 2) na wniosek podmiotu, którego infrastruktura została wpisana na Mapę.

11. Do postępowań w sprawie wpisania infrastruktury na Mapę oraz wykreślenia z niej stosuje się odpowiednio przepisy art. 370 ust. 2. W postępowaniach tych nie stosuje się przepisów art. 10, art. 35–37, art. 61 § 4, art. 79a, art. 81 oraz art. 96a–96n Kpa.

Art. 376. 1. Minister przyznaje środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 5, na okres nie dłuższy niż 3 lata, określając wysokość tych środków w kolejnych latach.

2. Przy przyznawaniu środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 5, uwzględnia się w szczególności:

- 1) rodzaj aparatury naukowo-badawczej lub stanowiska badawczego;
- 2) wpis na Mapę;
- 3) wysokość kosztów utrzymania aparatury naukowo-badawczej lub stanowiska badawczego w gotowości do prowadzenia działalności naukowej;
- 4) liczebność środowiska wykorzystującego aparaturę naukowo-badawczą lub stanowisko badawcze, a w przypadku infrastruktury informatycznej – zakres i stopień wykorzystania przez inne podmioty.

3. Środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 5, niewykorzystane w danym roku pozostają na rok następny w dyspozycji podmiotu, któremu zostały przyznane, na realizację zadań, na które zostały przyznane.

Art. 377. 1. Minister ustanawia programy i przedsięwzięcia w celu realizacji polityki naukowej państwa.

2. Minister ogłasza w BIP na swojej stronie podmiotowej komunikat o:

- 1) ustanowieniu programu i naborze wniosków;

2) ustanowieniu przedsięwzięcia.

3. W komunikacie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, określa się w szczególności:

- 1) przedmiot programu;
- 2) podmioty uprawnione do udziału w programie;
- 3) warunki udziału w programie;
- 4) tryb przeprowadzania naboru do programu;
- 5) szczegółowe kryteria oceny wniosków.

4. Jeżeli w ramach programu lub przedsięwzięcia będzie udzielana pomoc publiczna lub pomoc *de minimis*, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki ustanawia program lub przedsięwzięcie w drodze rozporządzenia. W rozporządzeniu określa się przedmiot programu lub przedsięwzięcia, podmioty uprawnione do udziału, szczegółowe warunki udziału, tryb przeprowadzania naboru do programu, a także warunki i tryb przyznawania oraz rozliczania pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, w tym:

- 1) przeznaczenie pomocy,
- 2) szczegółowe kryteria przyznawania i rozliczania pomocy,
- 3) rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą,
- 4) sposób kumulowania pomocy,
- 5) maksymalne wielkości pomocy,
- 6) maksymalną intensywność pomocy,
- 7) szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o przyznanie pomocy oraz w raporcie rocznym z realizacji zadań objętych pomocą i raporcie z wykorzystania środków finansowych

– mając na uwadze cele polityki naukowej państwa oraz potrzebę uzyskiwania informacji niezbędnych do prawidłowego przyznawania oraz rozliczania pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

Art. 378. Przy przyznawaniu środków finansowych w ramach programów uwzględnia się poziom merytoryczny wniosku oraz:

- 1) potencjał wnioskodawcy lub
- 2) wpływ na poszerzenie stanu wiedzy, lub
- 3) użyteczność wyników prac lub zadań, lub
- 4) społeczną odpowiedzialność nauki.

Art. 379. 1. Minister przekazuje środki finansowe w ramach programów i przedsięwzięć na podstawie umowy.

2. Minister udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej informację dotyczącą środków finansowych przyznanych w ramach programu albo przedsięwzięcia obejmującą:

- 1) nazwy podmiotów, które otrzymały środki finansowe;
- 2) wysokość przyznanych środków finansowych.

Art. 380. Przyznawanie środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 9, oraz ich rozliczanie odbywa się zgodnie z przepisami o finansach publicznych, przepisami o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności albo zgodnie z umowami międzynarodowymi.

Art. 381. 1. Podmiot, który otrzymał środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 4, 5 i 7, przekazuje ministrowi raport z wykorzystania środków finansowych.

2. Warunkiem rozliczenia przyznanych środków finansowych jest ich wydatkowanie zgodnie z przepisami prawa, decyzją lub umową.

Art. 382. 1. Wnioski, opinie, umowy i raporty dotyczące zadań finansowanych ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 4 lit. b oraz pkt 5, 7, 11 i 12, oraz dotyczące Mapy stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

2. Dokumenty wytworzone w toku prac zespołu doradczego, o którym mowa w art. 342, dotyczące zadań finansowanych ze środków finansowych, o których mowa w ust. 1, nie stanowią informacji publicznej.

3. Dane osobowe osób oceniających wnioski o przyznanie środków finansowych, o których mowa w ust. 1, nie podlegają ujawnieniu i nie stanowią informacji publicznej.

Art. 383. Jeżeli wynikiem działalności naukowej finansowanej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366, jest wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, topografia układu scalonego lub wyhodowana albo odkryta i wyprowadzona odmiana rośliny, prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub układu scalonego oraz prawa do ochrony wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej przez hodowcę odmiany rośliny przysługują podmiotowi, któremu przyznano te środki, chyba że umowa między ministrem a tym podmiotem albo decyzja o przyznaniu środków stanowią inaczej.

Art. 384. 1. Środki finansowe planowane w budżecie państwa na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki są waloryzowane corocznie co najmniej o sumę:

- 1) iloczynu prognozowanego realnego przyrostu produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847) i wskaźnika waloryzacji w części wydatków w zakresie finansowania nauki, oraz
- 2) wskaźnika planowanego w budżecie państwa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w części wydatków w zakresie finansowania szkolnictwa wyższego.

2. Wskaźnik waloryzacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w roku 2019 wynosi 1,25.

Od roku 2020 do roku 2028 wskaźnik waloryzacji ulega zwiększeniu corocznie o 0,1.

3. Środki, o których mowa w ust. 1, obejmują wydatki budżetowe w:

- 1) części budżetu państwa, której dysponentem jest minister;
- 2) dziale „szkolnictwo wyższe i nauka” w innych częściach budżetu państwa.

4. Podstawą do waloryzacji na każdy kolejny rok jest odpowiednio kwota wydatków zwaloryzowanych w zakresie finansowania nauki oraz kwota wydatków zwaloryzowanych w zakresie finansowania szkolnictwa wyższego w roku poprzednim.

5. Środki finansowe planowane w budżecie państwa na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki na dany rok budżetowy nie mogą być niższe niż środki planowane w roku poprzedzającym dany rok budżetowy.

Art. 385. 1. Należności finansowe wynikające z rozliczenia przyznaných środków finansowych, o których mowa w art. 366, minister umarza z urzędu lub na wniosek dłużnika, jeżeli:

- 1) dłużnik został wykreślony z właściwego rejestru, a odpowiedzialność za długi nie przeszła na osoby trzecie;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) zostało zastosowane umorzenie w ramach zawartego układu z wierzycielami dłużnika;
- 4) sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub umorzył postępowanie upadłościowe z przyczyn, o których mowa w art. 13 oraz w art. 361 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398).

2. Do umorzenia należności finansowej, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

Art. 386. Minister, na uzasadniony wniosek dłużnika lub z urzędu, może umorzyć należność finansową niestanowiącą pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w całości lub w części, odroczyć termin spłaty lub rozłożyć spłatę na raty, jeżeli:

- 1) wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej;
- 2) wystąpiły ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika;
- 3) jest to uzasadnione ryzykiem naukowym wynikającym z charakteru wykonywanych zadań;
- 4) jest to uzasadnione ważnym interesem publicznym lub ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa.

Art. 387. Do należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających uczelniom publicznym, stosuje się odpowiednio art. 55 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 388. 1. Minister, w BIP na swojej stronie podmiotowej, ogłasza cyklicznie komunikat o konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”, którego celem jest podniesienie międzynarodowego znaczenia działalności uczelni. Przepisy art. 377 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 3–5 stosuje się odpowiednio.

2. W ramach konkursu środki finansowe może otrzymywać nie więcej niż 10 uczelni akademickich.

3. Środki finansowe otrzymywane w danym roku przez uczelnię w ramach konkursu stanowią zwiększenie subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d, przyznanej w roku, w którym został ogłoszony konkurs. Kwota zwiększenia nie może być mniejsza niż 10% tej subwencji. Środki finansowe są wypłacane przez okres 6 lat.

Art. 389. 1. Do konkursu w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” może przystąpić uczelnia akademicka, która:

- 1) prowadzi działalność naukową w co najmniej 6 dyscyplinach, w których przeprowadzona została ewaluacja jakości działalności naukowej, i posiada kategorię naukową A+ albo A w co najmniej połowie tych dyscyplin;

- 2) nie posiada kategorii naukowej B ani C;
- 3) prowadzi szkołę doktorską;
- 4) nie posiada negatywnej oceny programowej;
- 5) nie jest stroną umowy, o której mowa w art. 390 ust. 1.

2. Wniosek o udział w konkursie zawiera plan obejmujący cele w zakresie podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia oraz opis działań zmierzających do ich osiągnięcia w okresie 5 lat.

3. Wniosek składa się w językach polskim i angielskim.

4. Przy ocenie wniosku uwzględnia się:

- 1) poziom merytoryczny wniosku;
- 2) istotność założonych celów dla podniesienia międzynarodowego znaczenia działalności uczelni;
- 3) adekwatność opisanych działań do założonych celów;
- 4) potencjał uczelni.

5. Wniosek ocenia międzynarodowy zespół ekspertów posiadających znaczący dorobek naukowy lub artystyczny, powołany przez ministra. Kandydatów na członków zespołu mogą zgłosić RDN, RGNiSW, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, KPN, rada NCBiR, rada NCN i ogólnokrajowe stowarzyszenia naukowe.

6. Wynik oceny wniosku może być pozytywny albo negatywny.

7. Zespół ekspertów sporządza:

- 1) raport zawierający ocenę wraz z uzasadnieniem lub rekomendacje dotyczące zmiany planu;
- 2) listę rankingową wniosków ocenionych pozytywnie.

Art. 390. 1. Minister, biorąc pod uwagę listę rankingową wniosków, zawiera umowę z uczelnią.

2. Umowa obejmuje w szczególności:

- 1) plan, o którym mowa w art. 389 ust. 2, i harmonogram jego realizacji;
- 2) warunki finansowania realizacji planu.

3. Minister przekazuje środki finansowe na podstawie umowy począwszy od roku następującego po roku jej zawarcia.

Art. 391. Uczelnia, która przystąpiła do konkursu, z którą minister nie zawarł umowy, otrzymuje przez okres 6 lat, począwszy od roku następującego po roku, w którym została

sporządzona lista rankingowa wniosków, środki finansowe stanowiące zwiększenie subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d, przyznanej w roku, w którym został ogłoszony konkurs, w wysokości 2% tej subwencji.

Art. 392. 1. Po upływie połowy okresu, o którym mowa w art. 388 ust. 3, dokonuje się śródkresowej ewaluacji realizacji planu.

2. W ostatnim roku okresu, o którym mowa w art. 388 ust. 3, dokonuje się końcowej ewaluacji realizacji planu.

3. Ewaluacji dokonuje zespół, o którym mowa w art. 389 ust. 5, określając stopień realizacji planu.

4. Ewaluacja kończy się wydaniem oceny pozytywnej albo negatywnej.

Art. 393. 1. W przypadku negatywnego wyniku śródkresowej ewaluacji realizacji planu zespół ekspertów przedstawia rekomendacje dotyczące zmiany planu.

2. Uczelnia przedstawia ministrowi propozycję zmiany planu zgodną z rekomendacjami zespołu ekspertów.

3. W przypadku nieprzekazania propozycji zmiany planu zgodnej z rekomendacjami w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez uczelnię rekomendacji, umowa, o której mowa w art. 390 ust. 1, ulega rozwiązaniu.

Art. 394. 1. W ostatnim roku okresu, o którym mowa w art. 388 ust. 3, jednak nie później niż do 30 czerwca tego roku, uczelnia może przedstawić plan obejmujący cele w zakresie podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia oraz opis działań zmierzających do ich osiągnięcia w okresie kolejnych 5 lat. Plan przedstawia się w językach polskim i angielskim.

2. Plan podlega ocenie. Do oceny planu stosuje się odpowiednio przepisy art. 389 ust. 4–7.

Art. 395. 1. Środków finansowych na okres kolejnych 6 lat nie otrzymują co najmniej 2 uczelnie, z którymi minister zawarł umowę, o której mowa w art. 390 ust. 1.

2. Warunkiem otrzymania finansowania w okresie kolejnych 6 lat jest pozytywny wynik końcowej ewaluacji oraz pozytywny wynik oceny planu, o którym mowa w art. 394 ust. 1.

3. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2, przez mniej niż 2 uczelnie, zespół, o którym mowa w art. 389 ust. 5, tworzy listę rankingową uczelni, które spełniają warunek, o którym mowa w ust. 2, z uwzględnieniem oceny stopnia realizacji planu w ramach końcowej ewaluacji.

4. Minister zawiera z uczelnią spełniającą warunek, o którym mowa w ust. 2, umowę. W przypadku utworzenia listy rankingowej, o której mowa w ust. 3, minister zawiera umowę z uczelnią z uwzględnieniem tej listy.

5. Do uczelni, które uzyskały finansowanie na okres kolejnych 6 lat, przepisy art. 390 ust. 2 i 3 oraz art. 392–394 stosuje się odpowiednio.

6. Uczelnia, która uzyskała pozytywny wynik końcowej ewaluacji oraz pozytywny wynik oceny planu, o którym mowa w art. 394 ust. 1, ale nie uzyskała finansowania na okres kolejnych 6 lat, otrzymuje przez okres 6 lat, począwszy od roku następującego po roku, w którym została sporządzona lista rankingowa, o której mowa w ust. 3, środki finansowe stanowiące zwiększenie subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d, przyznanej w roku, w którym została sporządzona lista rankingowa, w wysokości 2% tej subwencji.

Art. 396. 1. W ostatnim roku okresu, o którym mowa w art. 388 ust. 3, minister ogłasza konkurs, do którego może przystąpić uczelnia akademicka, spełniająca warunki, o których mowa w art. 389 ust. 1, która nie jest stroną umowy, o której mowa w art. 390 ust. 1, w konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Do konkursu przepisy art. 389 ust. 2–7 stosuje się odpowiednio.

2. Łączna liczba uczelni, z którymi minister zawiera umowę, o której mowa w art. 390 ust. 1, na podstawie listy rankingowej wniosków złożonych w tym konkursie, oraz uczelni, o których mowa w art. 395 ust. 5, nie może być większa niż 10.

Art. 397. 1. Minister ogłasza cyklicznie w BIP na swojej stronie podmiotowej komunikat o konkursie w ramach programu „Regionalna inicjatywa doskonałości”, którego celem jest umocnienie znaczenia działalności uczelni w określonych przez niego dyscyplinach. Przepisy art. 377 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 3–5 stosuje się odpowiednio.

2. W komunikacie określa się także:

- 1) podział na regiony, w których ogłaszany jest konkurs;
- 2) nie więcej niż 3 dyscypliny lub grupy dyscyplin, dla których w danym regionie ogłaszany jest konkurs.

3. W konkursie w danym regionie może brać udział uczelnia mająca siedzibę w tym regionie.

4. W każdej z dyscyplin lub grup dyscyplin, o których mowa w ust. 2 pkt 2, środki finansowe może otrzymywać nie więcej niż jedna uczelnia. Ta sama uczelnia może otrzymywać środki finansowe w nie więcej niż 2 dyscyplinach lub grupach dyscyplin.

5. Środki finansowe otrzymywane w danym roku przez uczelnię w ramach konkursu w dyscyplinie lub grupie dyscyplin, o których mowa w ust. 2 pkt 2, stanowią zwiększenie subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d, przyznanej w roku, w którym został ogłoszony konkurs. Kwota zwiększenia nie może przekroczyć 2% tej subwencji. Środki finansowe są wypłacane przez okres 4 lat.

Art. 398. 1. Do konkursu w ramach programu „Regionalna inicjatywa doskonałości” może przystąpić uczelnia akademicka, która:

- 1) posiada kategorię naukową A+, A albo B+:
 - a) w dyscyplinie, o której mowa w art. 397 ust. 2 pkt 2,
 - b) w co najmniej 1 dyscyplinie zawierającej się w grupie dyscyplin, o której mowa w art. 397 ust. 2 pkt 2, oraz nie posiada kategorii naukowej C w żadnej z dyscyplin zawierających się w tej grupie;
- 2) prowadzi szkołę doktorską;
- 3) nie spełnia warunków udziału w konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”, o których mowa w art. 389 ust. 1.

2. Wniosek o udział w konkursie zawiera plan obejmujący cele w zakresie podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia w dyscyplinie, o której mowa w ust. 1 pkt 1, oraz opis działań zmierzających do ich osiągnięcia w okresie 4 lat.

3. Przy ocenie wniosku uwzględnia się:

- 1) poziom merytoryczny wniosku;
- 2) istotność założonych celów dla umocnienia znaczenia działalności uczelni w danej dyscyplinie;
- 3) adekwatność opisanych działań do założonych celów;
- 4) potencjał uczelni w danej dyscyplinie.

4. Wniosek ocenia zespół ekspertów posiadających znaczący dorobek naukowy lub artystyczny, powołany przez ministra odrębnie dla każdej z dyscyplin lub grup dyscyplin, o których mowa w art. 397 ust. 2 pkt 2.

5. Wynik oceny wniosku może być pozytywny albo negatywny.

6. Zespół ekspertów sporządza:

- 1) raport zawierający ocenę wraz z uzasadnieniem lub rekomendacje dotyczące zmiany planu;
- 2) listę rankingową wniosków ocenionych pozytywnie z podziałem na dyscypliny lub grupy dyscyplin, o których mowa w art. 397 ust. 2 pkt 2.

Art. 399. 1. Minister, biorąc pod uwagę listę rankingową wniosków, zawiera umowę z uczelnią.

2. Umowa obejmuje w szczególności:

- 1) plan, o którym mowa w art. 398 ust. 2, i harmonogram jego realizacji;
- 2) warunki finansowania realizacji planu.

3. Minister przekazuje środki finansowe na podstawie umowy począwszy od roku następującego po roku jej zawarcia.

Art. 400. 1. W ostatnim roku okresu, o którym mowa w art. 398 ust. 2, dokonuje się końcowej ewaluacji realizacji planu.

2. Ewaluacji dokonuje zespół ekspertów, o którym mowa w art. 398 ust. 4, określając stopień realizacji planu.

3. Ewaluacja kończy się wydaniem oceny pozytywnej albo negatywnej.

Art. 401. 1. Minister ogłasza corocznie w BIP na swojej stronie podmiotowej komunikat w ramach przedsięwzięcia „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, którego celem jest wsparcie publicznych uczelni zawodowych w doskonaleniu jakości kształcenia.

2. W komunikacie określa się:

- 1) warunki otrzymania przez uczelnie w danym roku środków finansowych uwzględniające:
 - a) oceny jakości kształcenia wydane przez PKA w okresie 6 lat poprzedzających ogłoszenie komunikatu,
 - b) wyniki monitoringu, o którym mowa w art. 353 ust. 1, dotyczące absolwentów studiów;
- 2) wysokość środków finansowych, które zostaną przekazane w danym roku uczelniom wyłonionym w ramach przedsięwzięcia.

3. Określając warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, minister uwzględnia możliwość przekazania w danym roku środków finansowych nie więcej niż 15 uczelniom.

4. Minister ogłasza w BIP na swojej stronie podmiotowej listę uczelni wyłonionych w ramach przedsięwzięcia.

5. Minister zawiera z uczelnią, wyłonioną w ramach przedsięwzięcia „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, umowę, na podstawie której przekazuje środki finansowe.

6. Środki finansowe otrzymywane w danym roku przez uczelnię w ramach przedsięwzięcia stanowią zwiększenie subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, przyznanej w roku, w którym został ogłoszony komunikat.

Art. 402. 1. Minister, w trybie określonym w art. 377 ust. 4, ustanawia, nie częściej niż co 2 lata, program „Wsparcie dla czasopism naukowych”, którego celem jest podniesienie poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich umożliwiających wejście polskich czasopism naukowych w międzynarodowy obieg naukowy.

2. Do programu mogą przystąpić wydawcy polskich czasopism naukowych o wysokim poziomie naukowym, nieujętych w bazach, o których mowa w art. 266 ust. 8 pkt 2 lit. a.

3. Wnioski składane w ramach programu podlegają ocenie dokonywanej przez powołany przez ministra zespół ekspertów, o którym mowa w art. 342.

4. Wydawca, który otrzyma środki finansowe w ramach programu, jest obowiązany upowszechniać w Internecie publikacje naukowe opublikowane w czasopiśmie naukowym w okresie realizacji projektu, w trybie otwartego dostępu, w sposób bezpłatny i bez technicznych ograniczeń.

5. Ustanawiając program, minister określa także:

- 1) maksymalną liczbę czasopism naukowych będących przedmiotem projektów finansowanych w ramach programu, jednakże nie większą niż 250;
- 2) minimalną liczbę czasopism naukowych będących przedmiotem projektów finansowanych w ramach programu publikujących artykuły naukowe w poszczególnych dziedzinach.

Art. 403. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d, dla nadzorowanych przez niego uczelni publicznych, mając na uwadze zróżnicowanie zadań uczelni akademickich i uczelni zawodowych;
- 2) sposób podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 2 lit. a–d i g, dla niepublicznych uczelni akademickich, instytutów PAN, instytutów badawczych, instytutów międzynarodowych oraz sposób ustalania wysokości dotacji dla PAU, mając

- na uwadze konieczność utrzymania i rozwoju potencjału badawczego tych podmiotów oraz jego znaczenie dla realizacji polityki naukowej państwa;
- 3) sposób podziału środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6, dla uczelni, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiednio wsparcia materialnego dla studentów oraz warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich oraz prowadzeniu działalności naukowej;
 - 4) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz rozliczania, a także tryb przekazywania środków finansowych, o których mowa w art. 366:
 - a) pkt 4 lit. a – mając na uwadze znaczenie przewidzianych do finansowania inwestycji dla rozwoju uczelni publicznych,
 - b) pkt 4 lit. b – mając na uwadze znaczenie przewidzianych do finansowania inwestycji dla realizacji celów polityki naukowej– oraz zakres informacji zawartych we wniosku o przyznanie tych środków oraz w raporcie z ich wykorzystania, mając na uwadze konieczność zapewnienia jednolitości danych przekazywanych na potrzeby przyznawania i rozliczania środków;
 - 5) szczegółowy sposób wpisywania infrastruktury na Mapę, zakres informacji zawartych we wniosku o wpisanie infrastruktury na Mapę oraz sposób przeprowadzania przeglądu Mapy, mając na uwadze znaczenie strategicznej infrastruktury badawczej dla realizacji celów polityki naukowej państwa, integracji krajowej infrastruktury badawczej z infrastrukturą międzynarodową, rozszerzenie naukowej współpracy międzynarodowej i podnoszenie jakości badań naukowych lub prac rozwojowych oraz rozwoju gospodarczego i społecznego kraju;
 - 6) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 5, szczegółowe kryteria i tryb oceny raportu z ich wykorzystania, zakres informacji zawartych we wniosku o ich przyznanie oraz w raporcie z ich wykorzystania, mając na uwadze znaczenie aparatury naukowo-badawczej lub stanowiska badawczego oraz infrastruktury informatycznej, których utrzymanie przewidziane jest do finansowania, dla realizacji celów polityki naukowej;
 - 7) sposób podziału środków finansowych na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 6, dla uczelni publicznych kształcących personel lotniczy dla lotnictwa cywilnego, mając na uwadze konieczność utrzymania warunków dla efektywnego kształcenia i jego wysokiej jakości.

Art. 404. 1. Ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 14, wypłaca się wynagrodzenia:

- 1) członkom RGNiSW, członkom KPN, członkom RDN, członkom PKA, członkom KEN, ekspertom uczestniczącym w pracach PKA, ekspertom uczestniczącym w pracach KEN – za udział w pracach tych podmiotów;
- 2) członkom zespołów doradczych powołanych na podstawie art. 342 – za udział w posiedzeniu zespołu lub przygotowanie projektu opinii;
- 3) ekspertom powołanym na podstawie art. 342 – za przygotowanie opinii lub ekspertyzy;
- 4) ekspertom wchodzącym w skład zespołów, o których mowa w art. 389 ust. 5 oraz art. 398 ust. 4 – za przygotowanie oceny;
- 5) ekspertom, o których mowa w art. 429 ust. 2 – za udział w kontroli;
- 6) członkom komisji dyscyplinarnej przy RGNiSW – za udział w posiedzeniu składu orzekającego;
- 7) członkom komisji dyscyplinarnej przy ministrze – za udział w posiedzeniu składu orzekającego;
- 8) rzecznikom dyscyplinarnym powołanym przez ministra – za przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego i udział w posiedzeniu składu orzekającego.

2. Osobom, o których mowa w ust. 1, przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Czynności pracodawcy określone w tych przepisach w odniesieniu do tych osób wykonuje minister.

3. Wynagrodzenia i zwrot kosztów podróży członkom RDN, członkom PKA i ekspertom uczestniczącym w pracach PKA wypłaca odpowiednio Biuro RDN i Biuro PKA.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze adekwatność wynagrodzenia do nakładu pracy.

Art. 405. 1. Minister może zlecić uczelni, instytutowi PAN, instytutowi badawczemu lub instytutowi międzynarodowemu wykonanie określonego zadania w zakresie ich działalności statutowej, zapewniając odpowiednie środki na jego realizację.

2. Zlecenie wykonania zadania, o którym mowa w ust. 1:

- 1) uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej lub uczelni morskiej – wymaga zasięgnięcia opinii ministra nadzorującego uczelnię;
- 2) instytutowi badawczemu – wymaga uzgodnienia z ministrem nadzorującym instytut;

3) instytutowi PAN – wymaga zasięgnięcia opinii prezesa PAN.

3. Minister, w przypadku klęski żywiołowej lub w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych, może zlecić uczelni, instytutowi PAN, instytutowi badawczemu lub instytutowi międzynarodowemu wykonanie także innych zadań, zapewniając środki na ich realizację.

4. Minister może zlecić Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, będącej fundacją Skarbu Państwa, realizację zadań w zakresie szkolnictwa wyższego w ramach programów Unii Europejskiej dotyczących kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, zapewniając środki na ich realizację.

Art. 406. Minister może prowadzić działania na rzecz podniesienia poziomu wiedzy w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, w tym realizując projekty, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475 i 2433).

Art. 407. Przychodami uczelni publicznej są w szczególności środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1, 2 i 5.

Art. 408. 1. Środki finansowe z subwencji i dotacji gromadzi się na odrębnym rachunku bankowym, przy czym uczelnia publiczna gromadzi środki finansowe z subwencji na rachunku, którego obsługę bankową prowadzi BGK.

2. O przeznaczeniu środków finansowych przyznanych w formie subwencji decyduje podmiot, który ją otrzymał.

Art. 409. 1. Uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

2. Uczelnia niepubliczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, a w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu państwa, również zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

3. Uczelnia prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie.

4. W uczelni rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

Art. 410. 1. Uczelnia posiada fundusze:

- 1) stypendialny;
- 2) wsparcia osób niepełnosprawnych.

2. Uczelnia publiczna posiada:

- 1) fundusz zasadniczy;
 - 2) inne fundusze, których utworzenie przewidują odrębne przepisy.
3. Zysk netto uczelni publicznej przeznaczają się na fundusz zasadniczy.
 4. Stratę netto uczelni publicznej pokrywa się z funduszu zasadniczego.
 5. Zysk netto uczelni niepublicznej przeznaczają się na cele statutowe.

Art. 411. Roczne sprawozdanie finansowe uczelni publicznej podlega badaniu przez firmę audytorską. Wyboru firmy audytorskiej dokonuje rada uczelni.

Art. 412. 1. Fundusz zasadniczy odzwierciedla wartość mienia uczelni publicznej.

2. W uczelni publicznej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne podlegają amortyzacji na zasadach określonych w odrębnych przepisach, z wyjątkiem budynków i lokali oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, których wartość podlega odpisom umorzeniowym.

Art. 413. 1. Fundusz stypendialny w uczelni stanowią środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 3, oraz zwiększenia z innych źródeł.

2. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki funduszu stypendialnego pozostają w funduszu na rok następny.

3. Środki funduszu stypendialnego wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem art. 91 ust. 3 lub art. 415 ust. 3 podlegają zwrotowi do funduszu ze środków finansowych uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa.

Art. 414. Uczelnia niepubliczna może przeznaczyć w danym roku budżetowym nie więcej niż 0,2% dotacji przyznanych ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3, na pokrywanie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4.

Art. 415. 1. Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim dokonuje podziału dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3.

2. W nowo utworzonej uczelni podziału dotacji, o której mowa w ust. 1, dokonuje na okres roku rektor.

3. Dotacja, o której mowa w ust. 1, wydatkowana w danym roku na stypendia rektora stanowi nie więcej niż 60% środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi.

Art. 416. 1. Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych w uczelni stanowią środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 6.

2. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki funduszu pozostają w funduszu na rok następny.

3. Środki funduszu wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do funduszu ze środków finansowych uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa.

Art. 417. 1. W przypadku gdy niewykorzystane środki finansowe z dotacji, o których mowa w art. 366 pkt 3 lub 6, na koniec poprzedniego roku są równe albo przewyższają kwotę dotacji ustalonej na podstawie algorytmu, o którym mowa odpowiednio w art. 369 ust. 4 lub 5, na dany rok:

- 1) nie przyznaje się uczelni środków finansowych, o których mowa odpowiednio w art. 366 pkt 3 lub 6;
- 2) uczelnia zwraca niewykorzystane środki finansowe z dotacji w kwocie stanowiącej różnicę między stanem środków na koniec poprzedniego roku a wysokością dotacji ustalonej na podstawie algorytmu na dany rok.

2. Do zwrotu środków stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczące zwrotu dotacji niewykorzystanej do końca roku budżetowego, z tym że dotacja podlega zwrotowi w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia komunikatu, o którym mowa w art. 369 ust. 10.

3. W przypadku gdy kwota dotacji ustalonej na podstawie algorytmu, o którym mowa w:

- 1) art. 369 ust. 4 na dany rok jest większa od stanu funduszu stypendialnego,
- 2) art. 369 ust. 5 na dany rok jest większa od stanu funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych

– w części pochodzącej z dotacji na koniec roku poprzedzającego rok przyznania dotacji przekraczającego 30% kwoty dotacji z roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, dotację ustaloną na podstawie algorytmu zmniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę między stanem tego funduszu na koniec roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, w części pochodzącej z dotacji, a kwotą stanowiącą 30% kwoty dotacji z roku poprzedzającego rok przyznania dotacji.

4. Minister nie przyznaje środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 lub 6, uczelni, która jest zobowiązana na podstawie tytułu wykonawczego do zwrotu środków finansowych, o których mowa w tych przepisach.

Art. 418. Do czasu ustalenia wysokości:

- 1) subwencji ze środków, o których mowa w art. 366 pkt 1 i 2 – subwencja może być przekazywana w transzach miesięcznych w wysokości 1/12 kwoty subwencji przekazanej w poprzednim roku budżetowym;
- 2) dotacji ze środków, o których mowa w art. 366 pkt 3 – dotacja może być przekazywana w transzach miesięcznych w wysokości 1/10 kwoty dotacji przekazanej w poprzednim roku budżetowym;
- 3) dotacji ze środków, o których mowa w art. 366 pkt 6 – dotacja może być przekazywana w transzach miesięcznych w wysokości 1/12 kwoty dotacji przekazanej w poprzednim roku budżetowym.

Art. 419. 1. Uczelnia publiczna, w której suma strat netto w okresie nie dłuższym niż 5 ostatnich lat przekracza 20% kwoty subwencji oraz dotacji otrzymanych w roku poprzedzającym bieżący rok budżetowy ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 5 i 6, opracowuje program naprawczy.

2. Program naprawczy obejmuje działania mające na celu:

- 1) odzyskanie równowagi finansowej przez zrównoważenie kosztów działalności z przychodami,
- 2) redukcję zadłużenia, tak aby suma zobowiązań krótkoterminowych i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych ujmowanych w pasywach nie przekraczała sumy aktywów obrotowych i środków trwałych w budowie, wynikających z bilansu

– w okresie nie dłuższym niż do końca roku, w którym upływają 3 lata od dnia uchwalenia programu naprawczego.

3. Rada uczelni uchwała program naprawczy ze szczegółowym harmonogramem wdrażania i przedkłada go ministrowi w terminie 6 miesięcy od stwierdzenia straty, o której mowa w ust. 1. Za dzień stwierdzenia straty przyjmuje się dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez radę uczelni.

4. Za realizację programu naprawczego odpowiada rektor.

5. Rektor składa radzie uczelni sprawozdanie z realizacji programu naprawczego co najmniej raz na pół roku.

6. Rada uczelni przedkłada ministrowi roczne sprawozdanie z wykonania programu naprawczego, wraz ze sprawozdaniem z wykonania planu rzeczowo-finansowego.

7. Rada uczelni może uchwalić aktualizację programu naprawczego.

8. W przypadku gdy:

- 1) uczelnia publiczna nie wprowadzi programu naprawczego w trybie określonym w ust. 2 i 3 lub
- 2) ocena rezultatów programu naprawczego przedstawianych w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 6, wskazuje, że nie zostaną osiągnięte jego cele, lub
- 3) w ostatnim roku realizacji programu naprawczego wystąpił warunek opracowania kolejnego programu naprawczego, o którym mowa w ust. 1, lub
- 4) ocena rezultatów programu naprawczego przedstawionych w sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 6, złożonym po zakończeniu ostatniego roku realizacji programu naprawczego, wskazuje, że nie zostały osiągnięte jego cele

– minister powołuje, na okres nie dłuższy niż 3 lata, osobę pełniącą obowiązki rektora, powierzając jej zadania dotyczące opracowania i wdrożenia kolejnego programu naprawczego.

9. Z dniem powołania osoby pełniącej obowiązki rektora:

- 1) rektor zostaje zawieszony w pełnieniu obowiązków; w okresie zawieszenia rektorowi nie przysługuje dodatek funkcyjny do wynagrodzenia;
- 2) działalność organów kolegialnych uczelni zostaje zawieszona w zakresie decydowania o gospodarce finansowej.

10. W przypadku gdy kadencja rektora upłynie w trakcie okresu, na który została powołana osoba pełniąca obowiązki rektora, do końca tego okresu nie przeprowadza się wyboru rektora.

11. W przypadku powołania osoby pełniącej obowiązki rektora przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 420. 1. BGK prowadzi obsługę bankową rachunków funduszy, o których mowa w art. 410 ust. 1.

2. Koszty obsługi bankowej, o której mowa w ust. 1, są pokrywane przez ministra ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6.

3. Uczelnia mająca siedzibę poza miejscowością, w której BGK prowadzi obsługę kasową, może korzystać, po uzgodnieniu z BGK, z zastępczej obsługi kasowej w oddziale innego banku.

4. BGK informuje ministra:

- 1) w terminie do dnia 15 stycznia danego roku o stanie środków finansowych zgromadzonych na koniec roku poprzedniego na rachunkach:
 - a) funduszy stypendialnych w części pochodzącej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3, oraz środków finansowych na stypendia, o których mowa w art. 366 pkt 8, oraz
 - b) funduszy wsparcia osób niepełnosprawnych ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 6;
- 2) na jego wniosek w terminie 14 dni – o stanie środków finansowych zgromadzonych na rachunkach, o których mowa w pkt 1.

Art. 421. 1. Uczelnia może utworzyć ze środków innych niż określone w art. 366 własny fundusz na stypendia za wyniki w nauce dla studentów oraz stypendia naukowe dla pracowników i doktorantów.

2. Zasady przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, dla studentów i doktorantów są ustalane w uzgodnieniu odpowiednio z samorządem studenckim albo samorządem doktorantów.

3. Własny fundusz na stypendia zwiększa się przez:

- 1) odpisy w ciężar kosztów działalności w zakresie kształcenia i działalności naukowej;
- 2) wpłaty osób fizycznych i prawnych.

4. Odpis nie może być większy niż 20% planowanego zysku netto na dany rok.

W przypadku osiągnięcia zysku:

- 1) mniejszego niż planowany – odpis ustala się w wysokości proporcjonalnie zmniejszonej;
- 2) większego niż planowany – odpis ustala się w wysokości planowanej.

5. Odpis nie może być dokonany, jeżeli spowodowałoby to stratę w danym roku obrotowym.

6. Odpis dokonany w danym roku obrotowym może być wykorzystywany począwszy od następnego roku obrotowego.

Art. 422. 1. Przychodami Funduszu Kredytów Studenckich są:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa określane corocznie w ustawie budżetowej;
- 2) wpływy z inwestycji środków Funduszu Kredytów Studenckich w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa;
- 3) inne zwiększenia.

2. Środki Funduszu Kredytów Studenckich przeznacza się na:

- 1) pokrywanie odsetek należnych od kredytów pobieranych przez kredytobiorców:
 - a) w całości – w okresie studiów, o którym mowa w art. 99 ust. 1, oraz w okresie ustalonym zgodnie z art. 101 ust. 1,
 - b) w części stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą odsetek obliczoną przy zastosowaniu oprocentowania określonego w umowie, o której mowa w art. 98 ust. 2, a kwotą odsetek spłacanych przez kredytobiorców – po okresie, o którym mowa w art. 101 ust. 1;
- 2) pokrywanie skutków finansowych umorzeń spłaty kredytów;
- 3) nabywanie papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 4) pokrywanie kosztów realizacji zadań wymienionych w pkt 1–3 ponoszonych przez BGK.

Art. 423. 1. Fundusz Kredytów Studenckich jest prowadzony przez BGK.

2. Fundusz Kredytów Studenckich działa na podstawie rocznego planu finansowego, wyodrębnionego w planie finansowym BGK.

3. Roczny plan finansowy zawiera w szczególności:

- 1) podział środków na fundusz obsługi odsetek, z którego dokonywane będą wypłaty zgodnie z art. 422 ust. 2 pkt 1 oraz fundusz rezerwowy, z którego dokonywane będą wypłaty zgodnie z art. 422 ust. 2 pkt 2;
- 2) wysokość kosztów, o których mowa w art. 422 ust. 2 pkt 4.

4. BGK sporządza dla Funduszu Kredytów Studenckich odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat.

5. BGK przedstawia ministrowi oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych:

- 1) do dnia 30 kwietnia danego roku:
 - a) sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu Kredytów Studenckich za rok poprzedni,
 - b) sprawozdanie z działalności oraz wyników Funduszu Kredytów Studenckich za rok poprzedni,
 - c) bilans oraz rachunek zysków i strat za rok poprzedni,
 - d) propozycję wysokości dotacji, o której mowa w art. 422 ust. 1 pkt 1, na rok następny;
- 2) do dnia 15 czerwca danego roku – projekt rocznego planu finansowego Funduszu Kredytów Studenckich na następny rok.

6. Projekt rocznego planu finansowego Funduszu Kredytów Studenckich na następny rok zatwierdza minister w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych do dnia 31 lipca danego roku.

Art. 424. 1. Skarb Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać uczelniom nieruchomości na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 i 50).

2. Na zasadach określonych w art. 38–41 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym dokonanie przez uczelnię publiczną czynności prawnej w zakresie rozporządzenia składnikami aktywów trwałych, w rozumieniu przepisów o rachunkowości, oraz dokonanie przez uczelnię publiczną czynności prawnej w zakresie oddania tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, wymaga zgody Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadkach gdy wartość rynkowa tych składników albo wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 2 000 000 złotych. Do wniosku o wyrażenie zgody dołącza się zgodę rady uczelni.

Art. 425. Uczelnia jest zwolniona z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa, z wyjątkiem opłat określonych w przepisach o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Art. 426. Wykonywanie przez uczelnię zadań, o których mowa w art. 11, oraz prowadzenie działalności sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej, nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, 2290 i 2486 oraz z 2018 r. poz. 107 i 398).

DZIAŁ XIII

Nadzór nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki

Art. 427. 1. W ramach nadzoru nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki minister sprawuje nadzór nad:

- 1) uczelniami w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych;

- 2) instytutami PAN, instytutami badawczymi i instytutami międzynarodowymi w zakresie zgodności działania z przepisami dotyczącymi kształcenia w szkole doktorskiej oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych przekazanych przez ministra;
- 3) PAU, RGNiSW, PSRP, KRD oraz podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8, w zakresie prawidłowości wydatkowania środków publicznych przekazanych przez ministra;
- 4) NAWA, NCBiR i NCN, w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z budżetu państwa.

2. Minister sprawuje nadzór również w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów nad PAN, instytutami PAN, instytutami badawczymi, instytutami międzynarodowymi, NAWA, NCBiR i NCN.

Art. 428. 1. Minister może żądać informacji i wyjaśnień od podmiotów, o których mowa w art. 427 ust. 1, a także dokonywać kontroli ich działalności w zakresie określonym w tym przepisie. Minister może żądać informacji i wyjaśnień również od założyciela.

2. Minister stwierdza nieważność:

- 1) aktu wydanego przez organy uczelni, z wyłączeniem uchwały, o której mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 13, i decyzji administracyjnej,
 - 2) aktu dotyczącego kształcenia w szkole doktorskiej wydanego w instytucie PAN, instytucie badawczym lub instytucie międzynarodowym, z wyłączeniem decyzji administracyjnej,
 - 3) aktu założyciela w sprawie nadania statutu
- w przypadku stwierdzenia ich niezgodności z przepisami prawa.

3. Na rozstrzygnięcie w sprawie stwierdzenia nieważności aktu służy, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia, skarga do sądu administracyjnego. Przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji administracyjnych stosuje się odpowiednio.

4. Minister, w przypadku gdy:

- 1) uczelnia lub założyciel narusza przepisy prawa lub pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu,
- 2) instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy narusza przepisy dotyczące kształcenia w szkole doktorskiej

– wzywa do zaprzestania tej działalności i usunięcia naruszenia, określając termin usunięcia naruszenia.

5. Przepis ust. 4 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że uczelnia, założyciel, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy nie zrealizowali wniosków lub zaleceń sporządzonych w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1.

6. W przypadku niezrealizowania wezwania, o którym mowa w ust. 4, minister, w drodze decyzji administracyjnej, może zawiesić rekrutację na studia lub do szkoły doktorskiej na kolejny rok akademicki. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

7. W przypadku stwierdzenia, że uczelnia prowadzi studia z naruszeniem przepisów art. 53, art. 57 ust. 1 i 2 lub art. 60 ust. 2, minister, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje uczelni zaprzestanie tej działalności. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 429. 1. Do kontroli, o której mowa w art. 428 ust. 1, stosuje się przepisy o kontroli w administracji rządowej.

2. Do kontroli mogą zostać powołani eksperci.

3. Ekspertem nie może być osoba, która jest lub była w okresie 5 lat poprzedzających kontrolę zatrudniona w podmiocie kontrolowanym albo jest lub była wykonawcą zadania, którego dotyczy kontrola. Ekspertem nie może być również osoba, w stosunku do której zachodzą okoliczności faktyczne lub prawne mogące wpłynąć na bezstronność przeprowadzenia kontroli.

Art. 430. Rektor zawiadamia ministra i ministra nadzorującego uczelnię oraz PKA o:

- 1) utworzeniu studiów na podstawie art. 53 ust. 7–9,
- 2) rozpoczęciu i zaprzestaniu prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu,
- 3) zaprzestaniu spełniania warunków do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu

– w terminie miesiąca od dnia zaistnienia tych okoliczności.

Art. 431. 1. Minister, w drodze decyzji administracyjnej, może nakazać założycielowi likwidację uczelni niepublicznej, w przypadku gdy:

- 1) po dniu wydania decyzji o wpisie do ewidencji zaistniały przesłanki określone w art. 40 ust. 1 pkt 1–5;
- 2) uczelni zostały cofnięte wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów;
- 3) działania lub zaniechania założyciela lub organów uczelni uniemożliwiają funkcjonowanie uczelni zgodnie z prawem;

- 4) uczelnia uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie oceny programowej lub ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej;
- 5) uczelnia lub założyciel uniemożliwiają lub utrudniają przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 428 ust. 1, lub nie zrealizowali wniosków lub zaleceń z tej kontroli, lub w wyznaczonym terminie nie zastosowali się do wezwania, o którym mowa w art. 428 ust. 4 pkt 1.

2. Minister, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje założycielowi likwidację uczelni niepublicznej w przypadku nieprzekazania środków finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 4, w terminie określonym w art. 38 ust. 3.

3. Uczelnia niepubliczna jest postawiona w stan likwidacji od dnia, w którym decyzja w sprawie, o której mowa w ust. 1 lub 2, stała się ostateczna.

4. Przepisy art. 45 ust. 4–7, art. 46, art. 82 i art. 206 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku nieprzystąpienia przez założyciela do likwidacji w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 1, lub nieprowadzenia likwidacji wykonanie obowiązku przystąpienia do likwidacji, jej prowadzenia lub zakończenia następuje w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Do postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów art. 35–37 oraz art. 96a–96n Kpa.

Art. 432. 1. Minister może nałożyć na uczelnię administracyjną karę pieniężną w wysokości do:

- 1) 100 000 złotych w przypadku prowadzenia studiów z naruszeniem przepisów art. 53, art. 57 ust. 1 i 2 lub art. 60 ust. 2;
- 2) 50 000 złotych w przypadku:
 - a) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 82, art. 119 ust. 3 i 4, art. 188, art. 222, art. 359 oraz art. 430,
 - b) niewprowadzenia do systemu POL-on danych, o których mowa w art. 344 ust. 1, art. 345 ust. 1, art. 346 ust. 1, art. 347 ust. 1, art. 349 ust. 1 lub w przepisach wydanych na podstawie art. 354, a także w przypadku ich niezaktualizowania, niezarchiwizowania lub nieusunięcia z tego systemu,
 - c) pobierania od studentów opłat z naruszeniem przepisów art. 79, art. 80 lub przepisów wydanych na podstawie art. 81 w zakresie, o którym mowa w art. 81 pkt 11 i 12;

3) 5000 złotych w przypadku naruszenia terminu, o którym mowa w art. 77 ust. 2.

2. Minister może nałożyć na instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy administracyjną karę pieniężną w wysokości do 50 000 złotych w przypadku:

- 1) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 188, art. 222 oraz art. 359;
- 2) niewprowadzenia do systemu POL-on danych, o których mowa w art. 344 ust. 1, art. 346 ust. 1, art. 347 ust. 1, art. 349 ust. 1 lub w przepisach wydanych na podstawie art. 354, a także w przypadku ich niezaktualizowania, niezarchiwizowania lub nieusunięcia z tego systemu.

3. Wpływy z kar, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 433. 1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez rektora przepisów prawa, minister może wystąpić do kolegium elektorów albo podmiotu, który dokonał wyboru rektora, albo go powołał z wnioskiem o odwołanie rektora.

2. Wniosek o odwołanie rektora jest rozpatrywany w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

3. Do czasu rozpatrzenia wniosku o odwołanie rektora minister może zawiesić go w pełnieniu funkcji.

4. Rektor zostaje zawieszony w pełnieniu funkcji z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe. Przepis art. 24 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli rektor rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa, minister może go odwołać, po zasięgnięciu opinii RGNiSW oraz właściwej konferencji, o której mowa w art. 330 pkt 2–4. Opinie są przedstawiane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku o ich wydanie. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony. W przypadku odwołania rektora przez ministra, przepisy art. 24 ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez radę uczelni przepisów prawa, minister występuje do senatu z wnioskiem o skrócenie kadencji rady. Przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 6, senat podejmuje uchwałę bezwzględną większością głosów.

8. W terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały o skróceniu kadencji rady uczelni senat powołuje nową radę uczelni na okres do końca kadencji dotychczasowej rady uczelni. Okresu tego nie wlicza się do liczby kadencji, o której mowa w art. 21 ust. 2.

DZIAŁ XIV

Przepisy szczególne

Art. 434. 1. Uczelnia publiczna, która jest nadzorowana przez:

- 1) Ministra Obrony Narodowej – jest uczelnią wojskową;
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – jest uczelnią służb państwowych;
- 3) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – jest uczelnią artystyczną;
- 4) ministra właściwego do spraw zdrowia – jest uczelnią medyczną;
- 5) ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej – jest uczelnią morską.

2. Ministrowie, o których mowa w ust. 1, sprawują nadzór nad uczelniami na zasadach określonych w dziale XIII.

3. Nadzór, o którym mowa w dziale XIII, nad publiczną uczelnią teologiczną oraz inną uczelnią publiczną prowadzącą kształcenie w zakresie teologii sprawuje minister, a także – w zakresie określonym przez umowę międzynarodową zawartą ze Stolicą Apostolską oraz ustawy regulujące stosunki między Rzeczpospolitą Polską a innymi niż Kościół Katolicki kościołami i związkami wyznaniowymi oraz przez statuty tych uczelni – władze kościołów i innych związków wyznaniowych.

Art. 435. 1. Uczelnia wojskowa jest jednocześnie jednostką wojskową w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1430 i 2217 oraz z 2018 r. poz. 138 i 398).

2. Uczelnię wojskową będącą uczelnią zawodową tworzy, likwiduje lub zmienia jej nazwę minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, mając na uwadze potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

3. Uczelnia wojskowa prowadzi kursy kwalifikacyjne i doskonalące oraz inne formy kształcenia.

4. Zakres działania uczelni służb państwowych jako jednostki organizacyjnej właściwej służby określają odrębne przepisy.

5. Uczelnię służb państwowych będącą uczelnią zawodową tworzy, likwiduje lub zmienia jej nazwę minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, mając na uwadze potrzeby bezpieczeństwa publicznego.

Art. 436. 1. Przez ministra wskazanego w art. 24 ust. 4 i ust. 9 pkt 1, art. 35 ust. 8, art. 36 ust. 3, 4, 7, 8, 13, 14 i 17, art. 50 ust. 7 pkt 2, art. 159 ust. 3–5, art. 294 ust. 5, art. 300 ust. 1, art. 324 ust. 1 pkt 3, ust. 2 i 3, art. 325 ust. 1 pkt 2, art. 360 ust. 1, art. 405 ust. 1, art. 419 ust. 3, 6 i 8, art. 420 ust. 4 oraz:

1) art. 369 ust. 8–10 i art. 370 ust. 1 – w zakresie dokonywanych zwiększeń,
2) art. 381 ust. 1, art. 385 ust. 1 i art. 386 – w zakresie przyznawanych środków finansowych – w odniesieniu do uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej i uczelni morskiej należy rozumieć ministra nadzorującego uczelnię.

2. Przez ministra wskazanego w art. 159 ust. 3–5 w zakresie tworzenia spółek, o których mowa w art. 159 ust. 1, wspólnie z instytutem badawczym lub instytutem PAN w odniesieniu do tych instytutów należy rozumieć odpowiednio ministra nadzorującego instytut badawczy lub Prezesa PAN.

Art. 437. W uczelni wojskowej oraz w uczelni służb państwowych organami uczelni są rektor i senat. Statut uczelni określa organy uczelni wykonujące zadania rady uczelni.

Art. 438. Ograniczenie wynikające z art. 30 ust. 2 nie dotyczy uczelni artystycznych.

Art. 439. 1. Rektora uczelni wojskowej Minister Obrony Narodowej:

1) wyznacza spośród żołnierzy zawodowych albo
2) powołuje spośród byłych żołnierzy zawodowych
– spełniających warunki określone w art. 24 ust. 1.

2. Do zatrudnienia rektora uczelni wojskowej stosuje się przepis art. 24 ust. 10.

3. Minister Obrony Narodowej wyznacza spośród żołnierzy zawodowych osobę pełniącą w uczelni wojskowej funkcję kierowniczą do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki wojskowej.

4. Rektor uczelni wojskowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz osoba, o której mowa w ust. 3, są nauczycielami akademickimi. W decyzji o wyznaczeniu rektora lub osoby, o której mowa w ust. 3, Minister Obrony Narodowej określa przyporządkowanie do jednej z grup pracowników, o których mowa w art. 114, oraz do jednego ze stanowisk, o których mowa

w art. 116 ust. 1 lub określonych na podstawie art. 116 ust. 3 pkt 1. Przepisy art. 116 ust. 2 i art. 452 ust. 2 stosuje się.

5. Rektora uczelni wojskowej i osobę, o której mowa w ust. 3, może zwolnić z zajmowanego stanowiska służbowego lub odwołać Minister Obrony Narodowej.

Art. 440. 1. Rektora uczelni służb państwowych jako jednostki organizacyjnej właściwej służby wyznacza minister właściwy do spraw wewnętrznych spośród funkcjonariuszy właściwej służby, spełniających warunki określone w art. 24 ust. 1.

2. W szczególnych przypadkach minister właściwy do spraw wewnętrznych może wyznaczyć rektora uczelni służb państwowych spośród oficerów, niespełniających warunków określonych w art. 24 ust. 1, posiadających stopień we właściwej służbie odpowiadający co najmniej stopniowi generała brygady.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek rektora, wyznacza spośród funkcjonariuszy właściwej służby państwowej osobę pełniącą w uczelni służb państwowych funkcję kierowniczą do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki organizacyjnej właściwej służby.

4. Rektor uczelni służb państwowych oraz osoba, o której mowa w ust. 3, są nauczycielami akademickimi. W decyzji o wyznaczeniu rektora lub osoby, o której mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych określa przyporządkowanie do jednej z grup pracowników, o których mowa w art. 114, oraz do jednego ze stanowisk, o których mowa w art. 116 ust. 1 lub określonych na podstawie art. 116 ust. 3 pkt 1. Przepisy art. 116 ust. 2 i art. 452 ust. 4 stosuje się.

5. Rektora uczelni służb państwowych i osobę, o której mowa w ust. 3, może odwołać minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 441. Rektor uczelni wojskowej oraz uczelni służb państwowych jest jednocześnie komendantem uczelni w rozumieniu przepisów odpowiednio o służbie wojskowej albo o właściwej służbie państwowej.

Art. 442. Statut uczelni wojskowej oraz statut uczelni służb państwowych wchodzi w życie z dniem wydania przez ministra nadzorującego uczelnię decyzji zatwierdzającej statut, chyba że został w nim określony termin późniejszy. Decyzję wydaje się w terminie 3 miesięcy od dnia przekazania statutu przez senat.

Art. 443. 1. Statut publicznej uczelni teologicznej jest uchwalany w porozumieniu z właściwymi władzami kościołów i innych związków wyznaniowych. Przepisy art. 34 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się do innej uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie teologii, z tym że porozumienie z właściwymi władzami kościołów i innych związków wyznaniowych dotyczy tylko postanowień statutu związanych z prowadzeniem tego kształcenia.

Art. 444. W uczelni wojskowej oraz w uczelni służb państwowych warunki i tryb rekrutacji, o których mowa w art. 70 ust. 1, w odniesieniu do kandydatów na żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy właściwych służb ustala, na wniosek rektora, minister nadzorujący uczelnię.

Art. 445. 1. Rekrutacja na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym albo przyjęcia na studia kandydatów na żołnierzy zawodowych, strażaków w służbie kandydackiej oraz strażaków w służbie stałej skierowanych na studia przez właściwego przełożonego odbywają się w ramach limitów przyjęć.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, limit przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym w poszczególnych uczelniach, uwzględniając możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych studiów.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, limit przyjęć na studia na określonym kierunku dla kandydatów na żołnierzy zawodowych w poszczególnych uczelniach wojskowych, uwzględniając możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych studiów.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, limit przyjęć na studia na określonym kierunku dla strażaków w służbie kandydackiej oraz dla strażaków w służbie stałej skierowanych na studia przez właściwego przełożonego, uwzględniając możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych studiów.

5. W uczelni służb państwowych do liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych, o której mowa w art. 63 ust. 3, nie wlicza się strażaków w służbie stałej skierowanych na te studia przez właściwego przełożonego, o którym mowa w art. 32 ust. 1

pkt 1–3, 5, 6 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, 1321 i 1567 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138) oraz policjantów w służbie stałej skierowanych na te studia przez właściwego przełożonego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 106, 138 i 416).

Art. 446. Regulamin studiów, o którym mowa w art. 75 ust. 1, w uczelni wojskowej oraz w uczelni służb państwowych wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez ministra nadzorującego uczelnię.

Art. 447. Służbę kandydacką strażaka będącego studentem zalicza się na poczet praktyki zawodowej, o której mowa w art. 67 ust. 5.

Art. 448. Studentom będącym:

- 1) kandydatami na żołnierzy zawodowych lub żołnierzami zawodowymi, którzy podjęli studia na podstawie skierowania przez właściwy organ wojskowy i otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- 2) funkcjonariuszami służb państwowych w służbie kandydackiej albo będących funkcjonariuszami służb państwowych, którzy podjęli studia na podstawie skierowania lub zgody właściwego przełożonego i otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie

– nie przysługuje urlop od zajęć, świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1, zakwaterowanie i wyżywienie, o których mowa w art. 104, oraz stypendium ministra, o którym mowa w art. 360 ust. 1.

Art. 449. Zatwierdzenie zasad przyznawania stypendium za wyniki w nauce, o których mowa w art. 97 ust. 2, w odniesieniu do uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej i uczelni morskiej wymaga zasięgnięcia opinii ministra nadzorującego uczelnię.

Art. 450. Przepisów art. 106 nie stosuje się do uczelni wojskowej oraz uczelni służb państwowych.

Art. 451. Uczelnia służb państwowych skreśla z listy studentów studenta będącego funkcjonariuszem służby państwowej w służbie kandydackiej także w przypadku zwolnienia z tej służby.

Art. 452. 1. W uczelni wojskowej żołnierza zawodowego wyznacza się na stanowisko nauczyciela akademickiego na zasadach i w trybie określonych w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Przepisy ust. 2 oraz art. 116 ust. 2 i 3 stosuje się.

2. W uczelni wojskowej na stanowisku profesora uczelni może być zatrudniona osoba niespełniająca wymagań, o których mowa w art. 116 ust. 2 pkt 2, posiadająca co najmniej stopień wojskowy generała brygady lub kontradmirała.

3. W uczelni służb państwowych funkcjonariusza mianuje się na stanowisko nauczyciela akademickiego na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotyczących tych służb. Przepisy ust. 4 oraz art. 116 ust. 2 i 3 stosuje się.

4. W uczelni służb państwowych na stanowisku profesora uczelni może być zatrudniona osoba niespełniająca wymagań, o których mowa w art. 116 ust. 2 pkt 2, posiadająca stopień we właściwej służbie odpowiadający co najmniej stopniowi generała brygady.

5. W uczelni morskiej na stanowisku profesora uczelni może być zatrudniona także osoba posiadająca co najmniej stopień doktora oraz najwyższe kwalifikacje potwierdzone dyplomem, o którym mowa w art. 63 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181).

Art. 453. W uczelni wojskowej nauczyciela akademickiego będącego żołnierzem zawodowym zwalnia się ze stanowiska na zasadach i w trybie określonych w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 454. 1. W uczelni wojskowej żołnierz zawodowy będący nauczycielem akademickim występuje o zgodę na dodatkowe zatrudnienie, o którym mowa w art. 125 ust. 1, w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Podjęcie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u innego pracodawcy bez uzyskania zgody skutkuje skierowaniem przez rektora wniosku o zwolnienie ze stanowiska, w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

2. Wygaśnięcie mandatu rektora uczelni wojskowej oraz uczelni służb państwowych, w przypadku, o którym mowa w art. 125 ust. 6, stwierdza minister nadzorujący uczelnię.

3. Wygaśnięcie mandatu rektora uczelni artystycznej, uczelni medycznej oraz uczelni morskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 125 ust. 6, stwierdza minister nadzorujący uczelnię, na wniosek rady uczelni.

Art. 455. 1. Nauczyciel akademicki zatrudniony w uczelni prowadzącej działalność w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu uczestniczy w sprawowaniu opieki

zdrowotnej przez wykonywanie zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w jednostce organizacyjnej udostępnionej uczelni przez podmiot prowadzący działalność leczniczą na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej.

2. Nauczyciel akademicki uczestniczy w udzielaniu świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy zawartej z podmiotem, o którym mowa w ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do uczelni prowadzącej działalność w zakresie nauk weterynaryjnych.

Art. 456. Świadczenia dla osób będących:

- 1) żołnierzami zawodowymi wykonującymi zadania w uczelni wojskowej – określają przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych;
- 2) funkcjonariuszami służb państwowych wykonującymi zadania w uczelni służb państwowych – określają przepisy właściwe dla tych służb.

Art. 457. Do żołnierzy zawodowych zajmujących stanowiska w uczelniach stosuje się, w zakresie przebiegu zawodowej służby wojskowej, również przepisy ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 173).

Art. 458. W przypadku gdy ewaluacja jakości działalności naukowej w uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych lub instytucie badawczym nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych obejmuje osiągnięcia objęte klauzulą niejawności, ewaluację w zakresie dotyczącym tych osiągnięć przeprowadza się w sposób uwzględniający ich specyfikę.

Art. 459. 1. W sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich pełniących funkcje rektora i przewodniczącego uczelnianej komisji dyscyplinarnej, zatrudnionych w uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej i uczelni morskiej, rzecznik dyscyplinarny rozpoczyna prowadzenie sprawy na polecenie ministra nadzorującego uczelnię.

2. W postępowaniach w sprawach, o których mowa w ust. 1, ministrowi nadzorującemu uczelnię przysługują uprawnienia, o których mowa w art. 290 ust. 1 i 3.

Art. 460. 1. Minister nadzorujący uczelnię może przyznać nauczycielowi akademickiemu zatrudnionemu w uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej lub uczelni morskiej nagrodę, o której mowa w art. 363.

2. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, każdy w zakresie swojej właściwości, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania:

- 1) stypendiów, o których mowa w art. 360 ust. 1, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, maksymalną liczbę przyznawanych stypendiów, wysokość stypendium oraz wzór wniosku o jego przyznanie,
- 2) nagród, o których mowa w art. 363, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, maksymalną liczbę przyznawanych nagród, maksymalną wysokość nagrody oraz wzór wniosku o jej przyznanie

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu osiągnięć umożliwiających uzyskanie stypendium lub nagrody, sprawnego przebiegu postępowań w sprawie ich przyznania i sprawnego ich wypłacania oraz adekwatności wysokości stypendium lub nagrody do rangi osiągnięć.

Art. 461. Środki finansowe na szkolnictwo wyższe i naukę przeznacza się również na zadania związane z:

- 1) obroną narodową;
- 2) bezpieczeństwem obywateli i ochroną ludności;
- 3) działalnością kulturalną w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- 4) rozwojem zawodowym personelu medycznego;
- 5) utrzymaniem statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr morskich;
- 6) utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych;
- 7) umiędzynarodowieniem szkolnictwa wyższego lub nauki.

Art. 462. 1. Minister Obrony Narodowej przyznaje uczelniom wojskowym środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 3, pkt 4 lit. a i pkt 6, oraz środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 1. Minister Obrony Narodowej może ustanawiać i finansować stypendia i nagrody w zakresie kształcenia i badań naukowych związanych z bezpieczeństwem państwa.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przyznaje uczelniom służb państwowych środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 3, pkt 4 lit. a i pkt 6, oraz środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może ustanawiać i finansować stypendia i nagrody w zakresie kształcenia i badań naukowych związanych z bezpieczeństwem publicznym.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przyznaje uczelniom artystycznym środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 3, pkt 4 lit. a i pkt 6, oraz środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 3.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia przyznaje:

- 1) uczelniom medycznym – środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 3, pkt 4 lit. a i pkt 6 oraz środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 4;
- 2) innym uczelniom prowadzącym kształcenie w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu – środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 4.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej przyznaje uczelniom morskim środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 3, pkt 4 lit. a i pkt 6, oraz środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 5.

6. Minister właściwy do spraw transportu przyznaje uczelniom publicznym kształcącym personel lotniczy dla lotnictwa cywilnego środki finansowe na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 6.

7. Środki finansowe, o których mowa w:

- 1) ust. 1–3, ust. 4 pkt 1 i ust. 5 – są przyznawane z części budżetowej, której dysponentem jest minister nadzorujący uczelnię;
- 2) ust. 1 w zakresie środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d, pkt 3 i 6, przeznaczonych na zadania związane z kształceniem w uczelniach wojskowych studentów studiów stacjonarnych i doktorantów, będących osobami cywilnymi – są przyznawane z części budżetowej, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej w ramach działu „szkolnictwo wyższe i nauka”;
- 3) ust. 4 pkt 2 – są przyznawane z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia;
- 4) ust. 6 – są przyznawane z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.

8. Środki finansowe, o których mowa w art. 366 pkt 8, są przekazywane z części budżetowej, której dysponentem jest minister nadzorujący uczelnię.

9. Wydatki ze środków finansowych, o których mowa w ust. 7 pkt 2, nie stanowią wydatków budżetowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 37).

Art. 463. 1. W przypadku:

- 1) o którym mowa w art. 324 ust. 3,
- 2) zlecenia zadania, o którym mowa w art. 461 pkt 7

– minister nadzorujący uczelnię przekazuje NAWA środki finansowe.

2. Do świadczeń, o których mowa w art. 324 ust. 2 zdanie pierwsze, przyznawanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie stosuje się przepisu art. 324 ust. 2 zdanie drugie.

Art. 464. 1. Wysokość subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d, jest ustalana na podstawie algorytmów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

2. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, każdy w zakresie swojej właściwości, określi dla nadzorowanych przez niego uczelni, w drodze rozporządzenia, sposób podziału:

- 1) środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 lit. a–d,
- 2) środków finansowych na zadania, o których mowa w art. 461 pkt 1–5

– mając na uwadze podział na uczelnie akademickie i zawodowe oraz ich zróżnicowane zadania, właściwe wykonywanie tych zadań i jego wpływ na wysoki poziom kształcenia, a także na realizację polityki naukowej państwa.

Art. 465. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania po zawiadomieniu ministra oraz po zasięgnięciu opinii senatu, może zlecić uczelni wykonanie określonego zadania w zakresie nauczania lub kształcenia kadr naukowych, zapewniając odpowiednie środki na jego realizację.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii ministra nadzorującego uczelnię, może zlecić uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni

artystycznej, uczelni medycznej oraz uczelni morskiej wykonanie zadania, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej w uzgodnieniu z ministrem, po zasięgnięciu opinii senatu uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie sportu, może zlecić tej uczelni wykonanie określonego zadania w zakresie nauczania lub kształcenia kadr dla potrzeb sportu, zapewniając odpowiednie środki na jego realizację.

4. Minister Obrony Narodowej może zlecić uczelni wojskowej wykonanie zadania związanego z działaniem uczelni jako jednostki wojskowej, jeżeli zadanie to jest niezbędne ze względu na potrzeby obronności i bezpieczeństwa publicznego, stan klęski żywiołowej, w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych lub innych zadań realizowanych na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Środki niezbędne do wykonania zadania zapewnia Minister Obrony Narodowej, chyba że umowa o wykonanie tego zadania stanowi inaczej.

5. Zadanie, o którym mowa w ust. 4, wykonują żołnierze zawodowi, kandydaci na żołnierzy zawodowych lub pracownicy uczelni.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zlecić uczelni służb państwowych wykonanie zadania związanego z działaniem uczelni jako jednostki organizacyjnej właściwej służby, jeżeli zadanie to jest niezbędne ze względu na potrzeby bezpieczeństwa publicznego, ochronę ludności lub w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych. Środki niezbędne do wykonania zadania zapewnia minister właściwy do spraw wewnętrznych, chyba że umowa o wykonanie tego zadania stanowi inaczej.

7. Zadanie, o którym mowa w ust. 6, wykonują funkcjonariusze służb państwowych lub eksperci posiadający dorobek w zakresie tego zadania.

Art. 466. Program naprawczy realizowany w uczelni wojskowej lub uczelni służb państwowych nie obejmuje działania uczelni jako jednostki wojskowej lub jednostki organizacyjnej właściwej służby.

Art. 467. 1. Koszty obsługi bankowej, o której mowa w art. 420 ust. 1, dotyczące funduszy uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej i uczelni morskiej są pokrywane przez ministra nadzorującego uczelnię ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3 i 6.

2. BGK informuje ministra nadzorującego uczelnię:

- 1) w terminie do dnia 15 stycznia danego roku o stanie środków finansowych zgromadzonych na koniec roku poprzedniego na rachunkach:
 - a) funduszy stypendialnych w części pochodzącej ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 3, oraz środków finansowych na stypendia, o których mowa w art. 366 pkt 8, oraz
 - b) funduszy wsparcia osób niepełnosprawnych ze środków finansowych, o których mowa w art. 366 pkt 6;
- 2) na jego wniosek w terminie 14 dni – o stanie środków finansowych zgromadzonych na rachunkach, o których mowa w pkt 1.

Art. 468. Przepis art. 426 stosuje się odpowiednio do zadań, o których mowa w art. 461.

Art. 469. 1. Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego może prowadzić studia podyplomowe lub inne formy kształcenia, o których mowa w art. 160 ust. 1 i art. 162.

2. Centrum może nadawać:

- 1) stopień doktora, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 185 ust. 1;
- 2) stopień doktora habilitowanego, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 218.

3. Centrum może prowadzić szkołę doktorską, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 198 ust. 3 lub 5.

4. Jakość działalności naukowej prowadzonej przez Centrum, na jego wniosek, podlega ewaluacji na zasadach określonych w dziale VI w rozdziale 3.

5. Na prowadzenie kształcenia w formach, o których mowa w ust. 1 i 2, Centrum otrzymuje dotacje z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Art. 470. W przypadku udzielania zamówień, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 i 2018), jeżeli ich wartość przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy, podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy, do którego stosuje się przepisy niniejszej ustawy:

- 1) zamieszcza ogłoszenie o zamówieniu w BIP na jego stronie podmiotowej;
- 2) działa w sposób zapewniający przejrzystość, równe traktowanie podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia oraz z uwzględnieniem okoliczności mogących mieć wpływ na jego udzielenie;

- 3) nie udostępnia informacji związanych z zamówieniem stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli podmiot zainteresowany wykonaniem zamówienia, nie później niż przed zawarciem umowy o wykonanie tego zamówienia, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane;
- 4) zamieszcza niezwłocznie w BIP na jego stronie podmiotowej informację o udzieleniu zamówienia, podając nazwę albo imię i nazwisko podmiotu, z którym zawarł umowę o wykonanie zamówienia, albo informację o nieudzieleniu tego zamówienia.

DZIAŁ XV

Przepis końcowy

Art. 471. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia ... – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania aktu

Problemy systemowe w obszarze szkolnictwa wyższego oraz nauki negatywnie wpływają na jakość badań naukowych prowadzonych przez polskie uczelnie i instytucje naukowe oraz poziom kształcenia studentów i doktorantów. Obecne zasady finansowania i ewaluacji działalności naukowej oraz kształtowania kariery naukowej nie są ukierunkowane na osiągnięcie doskonałości naukowej i tym samym przyczyniają się do pogłębiania pułapek rozwojowych. Stanowi to przesłankę do przeprowadzenia reformy szkolnictwa wyższego i nauki, obejmującej zmiany w zakresie funkcjonowania systemu, zarządzania, finansowania oraz oceny jakości działalności uczelni – w formule projektu strategicznego w ramach realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Lepsze funkcjonowanie szkolnictwa wyższego i nauki jest warunkiem poprawy jakości kapitału ludzkiego i społecznego.

Wśród kluczowych problemów szkolnictwa wyższego i nauki o charakterze systemowym, obok podnoszonego przez wszystkich interesariuszy niewystarczającego poziomu finansowania, należy wymienić:

1) wadliwe zasady dotyczące organizacji i ustroju uczelni ograniczające możliwość sprawnego zarządzania

- Istotnym problemem systemowym są rozbudowane regulacje opisujące, w sposób drobiazgowy, zasady zarządzania na poziomie uczelni oraz ich jednostek organizacyjnych. Ogranicza to możliwość kształtowania struktury organizacyjnej w sposób adekwatny do misji i indywidualnych celów poszczególnych uczelni.
- Upodmiotowienie podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie kluczowych uprawnień (prowadzenie studiów wyższych, studiów doktoranckich oraz nadawanie stopni) oraz ewaluacji działalności naukowej, skutecznie ogranicza możliwości efektywnego zarządzania uczelnią.
- Coraz bardziej widoczny problem stanowi bardzo ograniczony udział w zarządzaniu uczelniami interesariuszy zewnętrznych, co nie sprzyja otwartości uczelni na otoczenie społeczno-gospodarcze oraz na uwzględnienie w zarządzaniu uczelnią zewnętrznej perspektywy.

2) niedopasowanie struktury systemu szkolnictwa wyższego do wyzwań społecznych i gospodarczych

Wciąż jest aktualny problem nieadekwatności struktury systemu szkolnictwa wyższego w stosunku do kluczowych wyzwań, m.in. zmian w wielkości i strukturze populacji studentów oraz dynamicznie zmieniających się potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Istnieje bowiem potrzeba większego zróżnicowania uczelni, odnoszącego się do stopnia ich uczestnictwa w misji kształcenia studentów oraz prowadzenia badań naukowych.

- W polskim systemie szkolnictwa wyższego istnieje potrzeba wzmocnienia uczelni zawodowych, skupionych na wysokiej jakości dydaktyce prowadzonej w ramach studiów o profilu praktycznym.
- W polskim systemie szkolnictwa wyższego brakuje uniwersytetów badawczych, które byłyby w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi uczelniami w Europie i na świecie w zakresie badań naukowych o przełomowym znaczeniu, i które jednocześnie prowadziłyby kształcenie na najwyższym poziomie, tzn. uczelni wystarczająco atrakcyjnych, aby przyciągnąć do Polski utalentowanych studentów, jak i wybitnych naukowców, w tym osoby rozpoczynające karierę naukową. Wyznacznikiem pozycji uczelni w świecie są międzynarodowe rankingi uniwersytetów. Polskie uczelnie są notowane w rankingu szanghajskim (Academic Ranking of World Universities), zajmując najwyżej miejsca w czwartej i piątej setce. Pod względem widoczności całego systemu w rankingu szanghajskim Polska zajmuje odległe 35. miejsce, ustępując np. Izraelowi, Brazylii, Austrii czy Czechom. W rankingu Times Higher Education pozycja polskich uczelni jest jeszcze słabsza: najwyżej sklasyfikowane polskie uczelnie notowane są dopiero w szóstej setce rankingu.
- Aktualnie obowiązujące przepisy nie uwzględniają formuły współpracy uczelni umożliwiającej z jednej strony przeniesienie na poziom międzyuczelniany podstawowych zadań uczelni, z drugiej zaś – utrzymanie osobowości prawnej uczelni zainteresowanych tego rodzaju współpracą.

3) ograniczona autonomia finansowa uczelni

Barierą dla sprawnego zarządzania uczelnią jest ograniczona elastyczność w wydatkowaniu środków przekazywanych z budżetu państwa. W systemie szkolnictwa

wyższego i nauki istnieje kilkadziesiąt strumieni finansowania, z odrębnymi zasadami co do możliwego zakresu wydatkowania środków. Podział strumieni finansowania uniemożliwia osiągnięcie efektu synergii pomiędzy tymi strumieniami oraz ogranicza uczelnie w stosowaniu elastycznej gospodarki finansowej uczelni (przykładowo – z dotacji statutowej uczelnia może sfinansować wyłącznie wynagrodzenie pracownika naukowego, ale nie pracownika naukowo-dydaktycznego).

4) niezadawalająca jakość kształcenia na studiach

W latach 2011–2015 wprowadzono istotne zmiany w zasadach prowadzenia kształcenia na studiach wyższych. Niektóre z nich skutecznie przyczyniają się do podnoszenia jakości i przydatności wykształcenia na rynku pracy, jak również różnicowania oferty dydaktycznej, np. wprowadzenie dwóch profili kształcenia: praktycznego i ogólnoakademickiego. Natomiast problem niezadawalającej jakości i przydatności studiów wyższych jest ciągle aktualny:

- Biurokratyzacja systemu kształcenia, zarówno w odniesieniu do warunków tworzenia kierunków studiów, jak i procedur akredytacyjnych, która powoduje, że dążenie do spełniania licznych wymagań formalnych zastępuje dbałość o faktyczną jakość kształcenia i blokuje innowacyjne podejście do dydaktyki. Mimo zmian wprowadzonych na mocy tzw. ustawy deregulacyjnej (ustawa z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw), które skutkują m.in. stopniowym upraszczaniem procedur stosowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną, ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym wciąż obejmuje szereg rozwiązań, które są przyczyną biurokratyzacji procesu kształcenia. Jednym z nich są tzw. minima kadrowe niezbędne do prowadzenia kierunku studiów. W systemie minimów nie jest uwzględniona najważniejsza kwestia w przypadku doboru kadr, tj. faktyczne posiadanie przez nauczycieli akademickich kwalifikacji i umiejętności do prowadzenia zajęć z określonego zakresu. Uczelnie skupiają się bowiem na realizacji minimalnych wymagań formalnych, nie zawsze prowadzących do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Restrykcyjne warunki formalne są również barierą w prowadzeniu studiów wspólnych w porozumieniu z uczelniami zagranicznymi.
- Niewystarczający poziom dopasowania kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. W badaniach Bilansu Kapitału Ludzkiego, prowadzonych w latach 2009–2014 w warunkach wysokiego bezrobocia, zwłaszcza wśród młodzieży,

ponad trzy czwarte pracodawców poszukujących pracowników wskazywało na brak możliwości znalezienia pracowników o właściwych kompetencjach.

- Niski status dydaktycznej ścieżki kariery akademickiej, w porównaniu do ścieżki naukowej, co skutecznie ogranicza motywację do osiągnięcia przez nauczycieli akademickich doskonałości w zakresie dydaktyki akademickiej.

5) niska skuteczność kształcenia doktorantów

Dzisiejsi doktoranci w przyszłości będą tworzyć kadre akademicką, a także elity intelektualne Polski i kadre wysokiej klasy specjalistów pracujących na potrzeby polskiej gospodarki. Obecny model uzyskiwania stopnia doktora, oparty przede wszystkim na studiach doktoranckich, jest obarczony poważnymi wadami, wśród których należy wymienić:

- Coraz większe upodabnianie się studiów doktoranckich do studiów wyższych (co jest uznawane za efekt wdrożenia Procesu Bolońskiego), ale z pominięciem zewnętrznej oceny jakości kształcenia. Sprzyja to niskiej jakości programów kształcenia. Brak zewnętrznej oceny jakości jest jedną z głównych wad systemu kształcenia doktorantów wskazywanych przez Najwyższą Izbę Kontroli w informacji o wynikach kontroli w zakresie kształcenia na studiach doktoranckich (informacja z dnia 5 stycznia 2016 r.).
- Umasowienie studiów doktoranckich, które jest szczególnie widoczne w naukach społecznych i humanistycznych – doktoranci odbywający studia w tych dwóch obszarach stanowią ponad 50% doktorantów.
- Niska skuteczność studiów doktoranckich – mimo dynamicznego wzrostu liczby doktorantów po 2008 r. (wzrost liczby doktorantów o 1/3, a uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich – o blisko 2/3) właściwie nie wzrosła liczba nadawanych stopni doktora, która zatrzymała się na poziomie 6 tys. rocznie. Oznacza to, że mamy relatywnie niską, w porównaniu do krajów rozwiniętych, liczbę nadawanych stopni doktora. Zgodnie z danymi OECD (Education at a Glance, 2016), Polska, ze wskaźnikiem rozpoczynania studiów doktoranckich (entry rate) w ujęciu netto o wartości 3,14%, zajmuje dziesiąte miejsce wśród 33 państw OECD, dla których dostępne są wartości tego wskaźnika (najwięcej: Niemcy – 5,52%, średnia dla całej OECD to 2,50%). Sytuacja wygląda zupełnie inaczej, jeśli chodzi o wskaźniki ukończenia studiów doktoranckich (graduation rate) w ujęciu netto. Polska, z wartością tego wskaźnika na poziomie 0,40%, zajmuje czwarte miejsce od końca w grupie 31 państw, a ostatnie wśród europejskich państw

członkowskich OECD. Porównanie wartości tych dwóch wskaźników pokazuje, że w Polsce liczba osób kończących studia doktoranckie jest 8-krotnie mniejsza od liczby osób, które podejmują takie studia – w grupach wiekowych właściwych dla podejmowania i kończenia studiów doktoranckich (oba wskaźniki są w ujęciu netto i są to jedyne dostępne tego typu wskaźniki). Jest to najgorszy wynik wśród 29 państw OECD, dla których dostępne są wartości obu wskaźników. Dla całej OECD średnia relacja liczby osób kończących studia doktoranckie do liczby osób podejmujących te studia wynosi 2/3.

- Brak adekwatnego wsparcia finansowego dla doktorantów, który wymusza podejmowanie dodatkowej pracy, co negatywnie wpływa na możliwość zaangażowania się w badania naukowe i przygotowanie rozprawy doktorskiej. Problem ten idzie w parze ze skomplikowanym i rozdrobnionym systemem obecnie istniejącego wsparcia finansowego doktorantów.
- Niski poziom rozwoju akademickiego rynku pracy dla doktorantów i młodych naukowców związany z niewielkimi możliwościami zatrudnienia przy realizacji projektów i grantów oraz dążeniem do stabilizacji kariery naukowej w oparciu o długoterminowe umowy i kontrakty.
- Niski poziom internacjonalizacji studiów doktoranckich, które (inaczej niż w innych krajach rozwiniętych) są mniej umiędzynarodowione niż studia magisterskie (1,7% wobec 2,7% na studiach magisterskich, według danych OECD, Education at a Glance, 2016). Odsetek doktorantów cudzoziemców w Polsce należy do najniższych wśród państw Unii Europejskiej, co świadczy o bardzo niskiej zdolności do przyciągania talentów z zagranicy.
- Powszechny pogląd w środowisku akademickim o coraz bardziej wątpliwej jakości rozpraw doktorskich wyrażany m.in. przez uczestników czwartej konferencji programowej poprzedzającej Narodowy Kongres Nauki („Ścieżki kariery akademickiej i rozwój młodej kadry naukowej”; Katowice, 26–27 stycznia 2017 r.).
- Problemy w realizacji interdyscyplinarnych rozpraw doktorskich.

6) system stopni i tytułów hamujący dążenie naukowców do doskonałości naukowej i prowadzenia badań interdyscyplinarnych

- Problemem polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest rozdrobniona klasyfikacja obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych

i artystycznych. Aktualna klasyfikacja obejmuje 8 obszarów, 22 dziedziny i 102 dyscypliny. Powiązanie tej klasyfikacji z uprawnieniami do prowadzenia studiów wyższych i studiów doktoranckich oraz do nadawania stopni w nauce i sztuce jest źródłem poważnych problemów w prowadzeniu interdyscyplinarnych badań naukowych. Rozdrobniona klasyfikacja nie służy też właściwej widoczności w światowym obiegu nauki wyników badań polskich naukowców.

- Istotnym problemem polskiej nauki jest późny wiek uzyskiwania habilitacji (46 lat) będącej w praktyce warunkiem uzyskania pełnej samodzielności naukowej, promowania doktorów i recenzowania rozpraw doktorskich. Jednocześnie zauważalna jest inflacja uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego, które coraz trudniej uznać za jakikolwiek wyznacznik naukowej doskonałości. Obecnie uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego ma blisko 600 jednostek i w prawie każdej publicznej uczelni akademickiej funkcjonuje co najmniej jedna jednostka z takimi uprawnieniami. Wśród nich znajdują się także wydziały, które w wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych przeprowadzonej w 2017 r., otrzymały najniższą możliwą kategorię C. W ciągu zaledwie trzech lat (2012–2015) liczba doktorów habilitowanych zatrudnionych w uczelniach, instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk, międzynarodowych instytutach naukowych i instytutach badawczych wzrosła o prawie 1/4.
- Wnioski z konferencji programowych poprzedzających Narodowy Kongres Nauki wskazują, że środowisko akademickie oczekuje uwzględnienia w systemie instytucji centralnej czuwającej nad jakością postępowań awansowych w nauce. Funkcjonowanie takiego organu jest konsekwencją utrzymania centralnego charakteru rozwiązań dotyczących organizacji systemu stopni oraz istotnych konsekwencji związanych z ich nadawaniem (np. możliwość promowania doktorantów, recenzowania rozpraw doktorskich). Jednocześnie jednak sprawująca tę funkcję Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów jest jedną z najczęściej krytykowanych instytucji sektora. Krytyka ma dwa wymiary: strukturalny i personalny. Wśród głównych powodów krytyki wymienia się hermetyczność środowiska profesorskiego, problem tzw. recenzji grzecznościowych, zapóźnienie infrastrukturalne w wymiarze informatycznym, groźbę wyboru kandydatów popularnych i dobrze „usytuowanych środowiskowo” ale bez osiągnięć naukowych, a także niefortunność nazwy.

7) niski poziom znaczenia w nauce światowej wyników badań naukowych prowadzonych w Polsce

- Relatywnie niewielka część dorobku polskich naukowców ma kluczowy wpływ na światowy obieg myśli. Publikacje polskich naukowców w 1% najlepszych źródeł indeksowanych w międzynarodowych bazach stanowią zaledwie 0,7%. Blisko o połowę więcej takich publikacji mają Czesi, dwa razy więcej Węgrzy, a ponad trzy razy więcej Belgowie. To oznacza, że artykuły z polskimi afiliacjami relatywnie częściej publikowane są w czasopiśmie o niższym wpływie na kształt dyskursu naukowego. Ten problem pokazuje zestawienie liczby polskich czasopism w SCOPUS, których jest 350, z wykazem czasopism punktowanych, w którym jest aktualnie aż 2477 tytułów. Obecne zasady funkcjonowania wykazu czasopism są kluczowym powodem presji na publikowanie dużej liczby artykułów naukowych w czasopiśmie naukowych o lokalnym zasięgu.
- Niski poziom umiędzynarodowienia polskiej nauki. Problem ten najlepiej obrazują wyniki polskich naukowców w konkursach grantowych realizowanych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC). W 2016 r. w Polsce realizowanych było tylko 6 grantów ERC. Dla porównania: w Hiszpanii (porównywalnej pod względem liczby ludności) – realizowanych było 165 grantów tego typu; w Holandii (porównywalnej pod względem liczby naukowców) – 230 grantów, a na Węgrzech (nowy kraj członkowski) – 15 grantów. Polscy naukowcy mieli też jeden z najniższych w UE współczynników sukcesu w aplikacji o granty ERC – tylko 2,5%. W przypadku ww. krajów kształtowało się to odpowiednio: w Hiszpanii – na poziomie 10,9%; Holandii – 21%; na Węgrzech – 10,6%. Pod względem liczby wniosków składanych w programie Horyzont 2020, przypadających na 1 milion mieszkańców, Polska zajmuje ostatnie – 28 miejsce. Polska jest płatnikiem netto do unijnego programu badań Horyzont 2020 – udział polskich organizacji w finansowaniu z tego programu wynosi 0,9%, a wkład Polski do programu w latach 2014–2016 przewyższył uzyskane środki o ok. 2,3 mld zł. Ze względu na przewidywany w wieloletnich ramach finansowych wzrost udziału programu Horyzont 2020 w budżecie UE oraz rosnący udział Polski we wpłatach do budżetu UE, utrzymywanie udziału polskich organizacji w finansowaniu z programu Horyzont 2020 na dotychczasowym poziomie prowadziłoby do pogłębiania ujemnego salda pomiędzy polskim wkładem do programu oraz uzyskiwanym z niego finansowaniem. W okresie całej perspektywy finansowej 2014–2020 ujemne saldo zamknęłoby się kwotą ponad

7 mld zł – taka byłaby wartość nakładów na badania prowadzone w państwach o najwyższym poziomie rozwoju, a sfinansowanych przez polskich podatników.

2. Aktualny stan prawny

System szkolnictwa wyższego i nauki w praktyce stanowi jeden organizm, co jest widoczne zwłaszcza w przypadku uczelni, w których misje kształcenia, prowadzenia badań naukowych i współdziałania z otoczeniem społeczno-gospodarczym przenikają się i wzajemnie uzupełniają. Instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze oraz międzynarodowe instytuty naukowe również podejmują działania, które regulowane są na podstawie przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego (m.in. studia doktoranckie, studia podyplomowe).

Aktem normatywnym o podstawowym znaczeniu jest ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym normująca zasady funkcjonowania uczelni (w tym materię organizacji uczelni, pracowników, studentów, doktorantów, współpracy międzynarodowej), sprawowania nadzoru nad nimi i ich finansowania. Ustawa ta reguluje także funkcjonowanie niektórych instytucji systemu szkolnictwa wyższego (Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polska Komisja Akredytacyjna, Rzecznik Praw Absolwenta, Parlament Studentów RP i in.). O podstawowym znaczeniu tej ustawy przesądza nie tylko aspekt formalny (jest to „prawo”, a zatem ustawa regulująca wyczerpująco obszerną dziedzinę spraw), ale przede wszystkim to, że akt ten obejmuje swym zakresem zasadnicze elementy konstytuujące system szkolnictwa wyższego, a także ustanawia siatkę pojęciową, na której bazują inne regulacje zawarte w przepisach odrębnych, a odnoszące się do funkcjonowania szkolnictwa wyższego i nauki (chodzi tu o takie pojęcia, kluczowe dla omawianej dziedziny, jak: „uczelnia”, „studia wyższe”, „tytuł zawodowy” itd.). Niemniej jednak regulacja zawarta w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, pomimo swojej podstawowości, nie ma charakteru kompleksowego. Oprócz bowiem tej właśnie ustawy, unormowania dotyczące szkolnictwa wyższego i nauki są zawarte w:

- ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, która reguluje zasady finansowania nauki ze środków finansowych ustalanych na ten cel w budżecie państwa, którymi dysponuje minister właściwy do spraw nauki;
- ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, która normuje zasady nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki, a także tytułu naukowego i tytułu w zakresie sztuki; ponadto

ustawa zawiera przepisy o charakterze ustrojowym, normujące funkcjonowanie Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;

- ustawie z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich, normującej dwa instrumenty pomocy finansowej dla studentów i doktorantów (kredyty i pożyczki).

Nadto szereg kwestii ustrojowych i organizacyjnych znajduje uregulowanie w ustawach kreujących instytucje działające w systemie szkolnictwa wyższego lub nauki lub funkcjonujące na rzecz tego systemu. Mowa tu zwłaszcza o następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk;
- ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych;
- ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju;
- ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki;
- ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

W sumie dziedzina szkolnictwa wyższego i nauki jest unormowana w licznych ustawach oraz wydanych na ich podstawie aktach wykonawczych, nie zawsze pozostających ze sobą w spójności nawet w odniesieniu do tak podstawowych zagadnień dla systemu szkolnictwa wyższego i nauki, jak choćby pojęcie „jednostki naukowej”, mające inny zakres definicyjny w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Funkcjonowanie wielu ustaw regulujących istotne elementy, w sumie składające się na bazę normatywną systemu szkolnictwa wyższego i nauki, utrudnia interpretację przepisów prawa, skutkuje niespójnością unormowań, a także sprawia, że regulacje odnoszące się do omawianej materii są nadmiarowe.

Ponadto drobiazgowość regulacji zawartych w ustawach oraz aktach wykonawczych stanowi istotne ograniczenie autonomii uczelni i instytucji naukowych, a także jest powodem biurokratyzacji systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Konieczne jest zatem przyjęcie nowych, spójnych i przejrzystych regulacji dotyczących funkcjonowania tego systemu.

3. Projektowany stan prawny

Projektowana ustawa zmierza do skonsolidowania podstawowych regulacji z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki. Dlatego też projekt przewiduje scalenie unormowań z zakresu, który w aktualnym stanie prawnym wynika z ustaw: Prawo o szkolnictwie wyższym, o zasadach finansowania nauki, o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, o pożyczkach i kredytach studenckich,. Nie oznacza to bynajmniej

prostego przeniesienia obecnych regulacji do projektowanej ustawy. Jest to natomiast działanie zmierzające do spójnego unormowania rozproszonej materii w jednym akcie prawnym; przy tym przepisy normujące omawianą dziedzinę zostaną uproszczone i uczytelnione.

Projektowana ustawa pozostawia poza zakresem normowania sprawy ustrojowe i organizacyjne wyspecjalizowanych podmiotów funkcjonujących w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Zamierzeniem prawodawczym jest to, by sprawy o charakterze systemowym (a także wspólnym dla wielu instytucji) były ujęte w przepisach projektowanej ustawy, a unormowania dotyczące agencji nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, instytutów badawczych oraz Polskiej Akademii Nauk (PAN) i instytutów naukowych PAN – były regulowane w ustawach odrębnych.

Projekt ustawy zawiera unormowania odnoszące się do następujących zagadnień: podstaw funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki (w tym misji systemu, zasad jego działania, określenia zasadniczych podmiotów systemu), ram ustrojowych uczelni, procesów tworzenia, przekształcania i likwidacji uczelni, zasad utrzymywania porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni, prowadzenia studiów (w tym tworzenia kierunków studiów), praw i obowiązków studentów (w tym pomocy materialnej dla studentów), samorządu studenckiego i organizacji studenckich, pracowników uczelni (w tym podstawowych wymagań kwalifikacyjnych dla nauczycieli akademickich, nawiązywania i ustania stosunku pracy, ocen okresowych, urlopów, podstawowych zasad wynagradzania), komercjalizacji wyników badań naukowych, prac rozwojowych oraz know-how, studiów podyplomowych, kształcenia specjalistycznego i innych form kształcenia, federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, stopni i tytułu w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (w tym procedury prowadzącej do nabycia stopnia doktora i doktora habilitowanego oraz tytułu profesora, a także zasad funkcjonowania szkół doktorskich), ewaluacji jakości kształcenia, ewaluacji szkół doktorskich i ewaluacji jakości działalności naukowej, odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów, statusu cudzoziemców w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, funkcjonowania instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki oraz organów pomocniczych ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, systemów informatycznych szkolnictwa wyższego i nauki, stypendiów i nagród ministra, a także nagród Prezesa Rady Ministrów, finansowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki, gospodarki finansowej uczelni, nadzoru nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki, a także funkcjonowania uczelni nadzorowanych przez ministra innego niż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Projektowana ustawa przewiduje nadto funkcjonowanie wyspecjalizowanych instytucji działających na rzecz wysokiej jakości w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (Polska Komisja Akredytacyjna, Rada Doskonałości Naukowej, Komisja Ewaluacji Nauki).

3.1. Przepisy ogólne

Projekt w przepisach ogólnych wskazuje fundamentalne zasady systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w tym określa misję tego systemu. W przepisach tych wskazuje się, że podstawą systemu jest wolność nauczania, twórczości artystycznej, badań naukowych (i ogłaszania ich wyników), a także autonomia uczelni.

Projekt ustawy określa także podstawowe pojęcia, kluczowe z punktu widzenia funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki (działalność naukowa, badania naukowe, prace rozwojowe, twórczość artystyczna, badania podstawowe, badania aplikacyjne). Jednocześnie projekt przesądza, że badania naukowe i prace rozwojowe prowadzi się w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, a twórczość artystyczną – w dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych. Kształcenie będzie prowadzone w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych lub w dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych.

Klasyfikacja dziedzin i dyscyplin będzie określona w rozporządzeniu wydawanym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki; upoważnienie ustawowe w tym zakresie odwołuje się do systematyki dziedzin i dyscyplin przyjętej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), co przesądza o merytorycznym powiązaniu dziedzin i dyscyplin z tym międzynarodowym wzorcem, a także do bezpieczeństwa państwa, konieczności dochowania zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz celów, których realizacji służy klasyfikacja. Kluczowym celem nowego podejścia do tworzenia klasyfikacji dziedzin i dyscyplin jest zdecydowane ograniczenie liczby dyscyplin naukowych i artystycznych, stanowiące warunek rzetelnego przeprowadzenia ewaluacji jakości działalności naukowej podmiotów prowadzących działalność naukową w ramach dyscyplin oraz ograniczenia barier w prowadzeniu interdyscyplinarnych badań naukowych.

W art. 6 projektu przewiduje się kompetencję dla Rady Ministrów do określenia polityki naukowej państwa, która będzie dokumentem strategicznym wskazującym priorytety w zakresie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt ustawy przewiduje, że w skład systemu szkolnictwa wyższego i nauki będą wchodzić uczelnie, federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, PAN,

instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze, międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Polska Akademia Umiejętności, a także inne podmioty prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły. Na rzecz systemu szkolnictwa wyższego i nauki działają natomiast Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowe Centrum Nauki.

3.2. Szkolnictwo wyższe

3.2.1. Uczelnie

Zgodnie z projektem uczelnie będą obowiązane do prowadzenia kształcenia na co najmniej jednym kierunku studiów, a ponadto do ich podstawowych zadań będzie należało: prowadzenie działalności naukowej, świadczenie usług badawczych oraz transfer wiedzy i technologii do gospodarki, prowadzenie kształcenia doktorantów, prowadzenie studiów podyplomowych lub innych form kształcenia, stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i kształceniu, działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, tradycję narodową, umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, w tym przez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informacyjnych, stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów.

Projekt przewiduje podział uczelni publicznych i niepublicznych na akademickie i zawodowe. Podstawą zakwalifikowania uczelni do grupy uczelni zawodowych oraz akademickich będą wyniki dokonywanej co cztery lata ewaluacji jakości działalności naukowej. Projekt określa w tym zakresie tryb kwalifikowania do danej grupy uczelni i zasady dostosowania prowadzonego kształcenia w przypadku zmiany grupy.

Uczelnia będzie uczelnią akademicką, jeżeli prowadzi działalność naukową i posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej jednej dyscyplinie naukowej albo artystycznej. Uczelnia akademicka będzie uprawniona do prowadzenia studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Ponadto uczelnia akademicka będzie mogła prowadzić kształcenie doktorantów.

Zgodnie z projektem uczelnia zawodowa będzie prowadzić kształcenie uwzględniające potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich. Przyjęto, że będą to studia wyłącznie o profilu praktycznym. Ponadto uczelnia zawodowa będzie mogła prowadzić kształcenie umożliwiające uzyskanie kwalifikacji pełnej na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji – kształcenie specjalistyczne.

W projekcie zaproponowano wymagania dotyczące możliwości używania w nazwie uczelni wyrazów: uniwersytet, politechnika i akademia. Wyraz „uniwersytet” będzie zastrzeżony dla nazwy uczelni akademickiej posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia doktora w co najmniej 3 dziedzinach i w co najmniej 6 dyscyplinach; wyraz „politechnika” – dla nazwy uczelni akademickiej posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie nauk inżynierskich i technicznych w co najmniej 2 dyscyplinach. Natomiast nazwy „akademia” będą mogły używać tylko uczelnie akademickie. W projekcie przewidziano także, że w przypadku uzyskania kategorii naukowej skutkującej potencjalną koniecznością zmiany nazwy uczelni, uczelnia może posługiwać się nazwą dotychczasową. Zasady dotyczące nazw uczelni będą się zatem odnosić do nowo tworzonych uczelni albo uczelni, które będą chciały zmienić nazwę.

Projekt ustawy został skonstruowany na założeniu poszerzenia autonomii uczelni, czego wyrazem jest treść przepisów dotyczących organizacji i funkcjonowania szkół wyższych. Jednocześnie projektowane rozwiązania w zakresie ustroju uczelni, jej organów oraz podziału ich kompetencji pozwolą wprowadzić nowy model zarządzania uczelnią. Projekt przewiduje również, że organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Zgodnie z projektowanymi przepisami nastąpi przesunięcie akcentu zarządzania – z podstawowych jednostek organizacyjnych na poziom całej uczelni, co spowoduje wzmocnienie pozycji jej organów. Uprawnienia do prowadzenia studiów oraz nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego zostaną przeniesione na poziom uczelni. Również ewaluacja jakości działalności naukowej będzie przeprowadzana w ramach poszczególnych dyscyplin w odniesieniu do całej uczelni.

Organami uczelni publicznej będą: rada uczelni, rektor i senat, natomiast uczelni niepublicznej – rektor i senat. Uczelnia będzie mogła określić w statucie także inne organy. Projekt przewiduje ograniczenie biernego prawa wyborczego w uczelni do osób, które nie ukończyły do dnia rozpoczęcia kadencji 65. roku życia (z wyłączeniem rady uczelni).

Podstawowym dokumentem regulującym funkcjonowanie uczelni będzie statut. Projekt ustawy przewiduje, że projekt statutu będzie przygotowywał rektor, a uchwalał senat po zasięgnięciu opinii rady i związków zawodowych działających w uczelni. Statut w uczelni niepublicznej będzie mógł być nadany przez założyciela, o ile statut będzie tak stanowił. Statut będzie określał zasady organizacji i funkcjonowania uczelni, w szczególności: sposób powoływania i odwoływania organów uczelni, skład rady uczelni oraz senatu, funkcje kierownicze w uczelni, tryb nadawania tytułu doktora honoris causa, zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez uczelnię. Zakres regulacji projektowanej ustawy w odniesieniu do ustroju uczelni odnosi się do najistotniejszych aspektów ich działalności. Takie rozwiązanie wzmocni autonomię, dając uczelniom większą swobodę m.in. w określaniu własnych struktur organizacyjnych i jednocześnie – większą odpowiedzialność, w tym za jakość kształcenia i jakość prowadzonej działalności naukowej.

Rada uczelni będzie się składać z 7 lub 9 członków. Odpowiednio 6 lub 8 członków będzie powoływać senat na 4-letnią kadencję, która będzie się rozpoczynać 1 stycznia roku następującego po roku, w którym rozpoczęła się kadencja senatu. Dodatkowo członkiem rady uczelni będzie z mocy prawa przewodniczący samorządu studenckiego. Ta sama osoba będzie mogła być członkiem rady uczelni nie więcej niż przez dwie następujące po sobie kadencje. Ponad 50% składu rady mają stanowić osoby spoza wspólnoty uczelni. Członkostwa w radzie uczelni nie będzie można łączyć z pełnieniem funkcji organu tej lub innej uczelni, członkostwem w innej radzie uczelni ani zatrudnieniem w administracji rządowej. Rada uczelni wybierze przewodniczącego spośród członków pochodzących spoza wspólnoty uczelni. Do zadań rady uczelni ma należeć w szczególności: opiniowanie projektu statutu, uchwalanie strategii uczelni oraz monitorowanie gospodarki finansowej uczelni i zarządzania nią. Rada będzie wskazywała kandydatów na rektora, a jeśli statut uczelni tak będzie stanowił – będzie dokonywała wyboru rektora. W obydwu przypadkach kandydatury osób ubiegających się o stanowisko rektora będą musiały być zaopiniowane przez senat. Rada będzie ponadto wykonywała inne zadania określone w statucie. Projektowane regulacje przewidują też szczegółowe kompetencje rady w zakresie monitorowania gospodarki finansowej uczelni.

Zgodnie z projektem rektor uczelni publicznej będzie wybierany bezwzględną większością głosów przez kolegium elektorów spośród kandydatów posiadających co najmniej stopień doktora oraz spełniających inne wymagania określone w ustawie, wskazanych przez radę uczelni. W uczelni niepublicznej rektora będzie powoływał założyciel. Kadencja rektora uczelni publicznej ma trwać 4 lata i rozpoczynać się w dniu 1 września roku, w którym zostanie

wybrany. W myśl projektu ta sama osoba może być rektorem uczelni publicznej nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Rektor uczelni publicznej może być odwołany przez podmiot, który dokonał jego wyboru.

W projekcie wprowadzono domniemanie kompetencji rektora, co oznacza, że będzie on podejmował decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni. Rektor, reprezentując uczelnię, będzie odpowiedzialny za zarządzanie nią, przygotowywanie projektów statutu i strategii uczelni, tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, a także szkół doktorskich, prowadzenie polityki kadrowej i wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy, powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni, prowadzenie gospodarki finansowej uczelni, a także ustalanie szczegółowej struktury organizacyjnej uczelni. Rektor będzie wydawał decyzje administracyjne w sprawie stypendiów i zapomóg oraz zapewniał realizację zadań wynikających z innych przepisów obowiązujących w uczelni. Ponadto rektor będzie ustalał regulamin organizacyjny, który określi strukturę organizacyjną uczelni oraz zasady działania administracji uczelni.

Projekt przewiduje, że senat uczelni jako organ kolegialny uczelni ma być reprezentantem wspólnoty uczelni zdefiniowanej w projekcie jako pracownicy uczelni, doktoranci i studenci. Senat będzie wybierany na 4-letnią kadencję rozpoczynającą się 1 września. Czynne prawo wyborcze w uczelni będzie przysługiwać członkom wspólnoty uczelni. Nie mniej niż 50% składu senatu uczelni publicznej będą stanowić przedstawiciele profesorów i profesorów uczelni, a w przypadku publicznej uczelni zawodowej przedstawiciele nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora. W projekcie przewidziano, że studenci i doktoranci wybierają ze swojego grona członków senatu, którzy mają stanowić nie mniej niż 20% składu senatu, natomiast nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach innych niż profesora lub profesora uczelni oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi stanowić będą – proporcjonalnie do liczebności tych grup – nie mniej niż 25% składu senatu. Przewodniczącym senatu będzie rektor. Do ustawowych zadań senatu będzie należeć w szczególności: uchwalanie statutu oraz regulaminu studiów, opiniowanie projektu strategii uczelni, powoływanie i odwoływanie członków rady uczelni, opiniowanie kandydatów na rektora, przeprowadzanie oceny funkcjonowania uczelni, w tym realizacji strategii uczelni, formułowanie rekomendacji dla rady uczelni i rektora w zakresie wykonywanych przez nich zadań, nadawanie stopni naukowych, stopni w zakresie sztuki i tytułu doktora honoris causa, określanie programów studiów, studiów podyplomowych

i kształcenia specjalistycznego oraz programów kształcenia w szkole doktorskiej, określanie sposobu potwierdzania efektów uczenia się, wskazywanie kandydatów do instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.

W projekcie doprecyzowano, że w sprawach nadawania stopni naukowych w głosowaniach biorą udział członkowie senatu będący profesorami i profesorami uczelni, a uchwały w tych sprawach są podejmowane w obecności co najmniej połowy statutowej liczby tych członków.

Wyboru władz uczelni będzie dokonywać samo środowisko akademickie, co zapewni realizację konstytucyjnej zasady autonomii uczelni. Jednocześnie wskazani przez senat przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych będą mieć także wpływ na wybór rektora.

W projekcie w odniesieniu zarówno do organów uczelni, jak i organów przedstawicielskich czy innych podmiotów działających w systemie wprowadzono obowiązek składania oświadczenia lustracyjnego na etapie kandydowania do organu lub na funkcję. Jednocześnie przewidziano, że objęcie stanowiska albo funkcji pomimo niezłożenia oświadczenia lustracyjnego spowoduje wygaśnięcie mandatu albo utratę stanowiska.

Projektowane przepisy zakładają, że tworzenie (a tym samym, zmiana nazwy i likwidacja) uczelni akademickich następować będzie w drodze ustawy, natomiast tworzenie, likwidacja oraz zmiana nazwy publicznej uczelni zawodowej będzie następować w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Ponadto uczelnia publiczna będzie mogła zostać utworzona w wyniku połączenia uczelni publicznych, instytutów badawczych lub instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk. Publiczna uczelnia akademicka będzie mogła być włączona do innej uczelni publicznej w drodze ustawy, natomiast publiczna uczelnia zawodowa lub instytut badawczy będą mogły być włączane do uczelni publicznej w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wydawanego w porozumieniu z ministrem nadzorującym uczelnię lub instytut badawczy.

W projekcie ustawy uwzględniono procedurę likwidacji publicznej uczelni zawodowej. Likwidację będzie prowadził likwidator powołany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. W rozporządzeniu w sprawie likwidacji uczelni publicznej zostaną określone tryb powołania i odwołania likwidatora, tryb likwidacji, oraz sposób wykonywania czynności likwidacyjnych. Rozpoczęcie likwidacji uczelni publicznej spowoduje, że z dniem powołania likwidator przejmie kompetencje organów uczelni, uczelnia nie będzie prowadziła przyjęć na studia, a środki finansowe będą jej przekazywane

w niezbędnym zakresie. Mienie uczelni, po spłaceniu zobowiązań, stanie się mieniem Skarbu Państwa albo mieniem jednostki samorządu terytorialnego – odpowiednio do źródła pochodzenia tego mienia. O przeznaczeniu mienia Skarbu Państwa zdecyduje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt ustawy przewiduje również procedurę tworzenia oraz likwidacji uczelni niepublicznych. Osoba fizyczna lub osoba prawna (założyciel), chcąc utworzyć uczelnię niepubliczną, będzie musiała wystąpić do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki z wnioskiem o wpis do ewidencji uczelni niepublicznych oraz o pozwolenie na utworzenie kierunku studiów. Uzasadnienie wniosku powinno zawierać strategię działalności uczelni. Do wniosku o wpis do ewidencji założyciel powinien załączyć: projekt statutu oraz sporządzone w formie aktu notarialnego oświadczenie założyciela o utworzeniu uczelni niepublicznej określające: imię nazwisko i miejsce zamieszkania albo nazwę, numer z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru i adres założyciela; nazwę uczelni; adres uczelni; wielkość środków finansowych, które założyciel zobowiązuje się przekazać uczelni na jej funkcjonowanie, wykaz i wartość rzeczy przekazanych uczelni na własność oraz termin ich przekazania oraz sposób finansowania uczelni. Wniosek założyciela będzie podlegał zaopiniowaniu przez Polską Komisję Akredytacyjną. Minister, po rozpatrzeniu wniosku, będzie wydawał decyzję administracyjną o wpisie do ewidencji uczelni niepublicznych, która będzie wydawana wraz z decyzją o pozwoleniu na utworzenie kierunku studiów.

Zgodnie z projektem wielkość środków finansowych, które założyciel będzie zobowiązany przekazać uczelni na jej funkcjonowanie, będzie wynosić nie mniej niż 3 000 000 zł, zaś przekazanie tych środków na rachunek bankowy uczelni powinno nastąpić nie później niż 30 dni od dnia wpisu do ewidencji uczelni niepublicznych. W dotychczas obowiązującym stanie prawnym wysokość środków finansowych przeznaczonych przez założyciela na utworzenie i funkcjonowanie uczelni wynosi nie mniej niż 500 000 zł, a ich przekazanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia wpisania uczelni do rejestru. Podwyższenie kwoty, jaką założyciel będzie musiał przekazać na utworzenie i funkcjonowanie uczelni zagwarantuje stabilność finansową uczelni, co powinno się przyczynić do poprawy jakości kształcenia. Kwota ta powinna także stanowić wystarczający próg dla tworzenia uczelni niepublicznych zdolnych do pozyskania właściwych kadr oraz poczynienia inwestycji w infrastrukturę, co jest istotne z punktu widzenia potencjalnych studentów i zapewnienia im odpowiedniej jakości kształcenia.

W celu usprawnienia rozpoczęcia działalności uczelni do projektowanej ustawy wprowadzono przepis wyznaczający założycielowi nowo utworzonej uczelni 30-dniowy termin, liczony od dnia wpisu do ewidencji, na powołanie pierwszego rektora oraz na nadanie pierwszego statutu.

Projekt przewiduje 6-letni okres ważności pierwszego wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji. W związku z wprowadzeniem terminu ważności w projekcie przewidziano procedurę przedłużenia ważności wpisu oraz konsekwencje związane z niezłożeniem przez założyciela wniosku o przedłużenie ważności wpisu do ewidencji. Ważność wpisu do ewidencji będzie przedłużana na czas nieokreślony. Projektowana ustawa zakłada, że w przypadku niezłożenia wniosku w terminie (tj. nie wcześniej niż 12 miesięcy i nie później niż 6 miesięcy przed upływem ważności wpisu do ewidencji), minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie wszczynał postępowanie w sprawie likwidacji uczelni.

W projekcie określono ponadto przesłanki uzasadniające odmowę wpisu uczelni niepublicznej do ewidencji.

Zgodnie z projektem jedynym przypadkiem przejścia funkcji założyciela jest śmierć dotychczasowego założyciela, jeżeli jest osobą fizyczną, albo utraty osobowości prawnej, jeżeli jest osobą prawną. Powyższa kwestia powinna zostać szczegółowo uregulowana w statucie. Przejście funkcji założyciela w tym trybie następuje automatycznie i nie wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Zgodnie z projektem założyciel może zlikwidować uczelnię po uzyskaniu zgody na likwidację – wydanej przez ministra szkolnictwa wyższego i nauki. Założyciel, po uzyskaniu zgody, będzie miał obowiązek doręczenia ministrowi, w terminie 3 miesięcy, aktu potwierdzającego postawienie uczelni w stan likwidacji. W przypadku nedoręczenia tego aktu w ww. terminie wykonanie obowiązku postawienia uczelni w stan likwidacji będzie następowało w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Uczelnia zostanie postawiona w stan likwidacji z dniem wskazanym w akcie założyciela potwierdzającym postawienie uczelni w stan likwidacji. W projekcie określono skutki postawienia uczelni w stan likwidacji oraz zasady funkcjonowania uczelni będącej w likwidacji. Uczelnia postawiona w stan likwidacji będzie używała dotychczasowej nazwy z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”, zaś minister będzie dokonywał w ewidencji wpisu o zmianie nazwy uczelni.

Uwzględniając nierzadko skomplikowany charakter postępowań w sprawie likwidacji uczelni niepublicznych, związany często z brakiem statutowych uregulowań dotyczących trybu

powoływania likwidatora uczelni, w projekcie przewidziano, że likwidację uczelni niepublicznej będzie prowadził jej założyciel. Powierzenie obowiązków likwidacyjnych uczelni założycielowi ma w założeniu uprościć likwidację uczelni, jak również pozwolić na uniknięcie problemów związanych z wynagrodzeniem likwidatora oraz z uchylaniem się od odpowiedzialności za przeprowadzenie likwidacji.

O zakończeniu likwidacji założyciel będzie zawiadamiał ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Minister będzie wydawał decyzję w sprawie wykreślenia uczelni z ewidencji.

Projekt przewiduje, że nieprzystąpienie przez założyciela do prowadzenia likwidacji w terminie 30 dni od postawienia uczelni w stan likwidacji spowoduje, iż wykonanie tego obowiązku będzie następowało w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W projekcie uwzględniono to, że w przypadku likwidacji uczelni niepublicznej dokumentacja przebiegu studiów oraz dokumentacja pracownicza będzie mogła zostać przekazana do przechowawcy wpisanego do rejestru przechowawców akt osobowych i płacowych, o którym mowa w art. 51a ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Dodatkowo, w celu uniknięcia problemów związanych z przekazaniem dokumentacji przebiegu studiów w przypadku likwidacji uczelni, projekt wskazuje, że właściwe miejscowo archiwa państwowe będą nieodpłatnie przejmować od założyciela uczelni dokumentację archiwalną.

Zgodnie z projektem będzie możliwe połączenie uczelni niepublicznych oraz włączenie jednej uczelni niepublicznej do innej. Wprowadzono przepisy zapewniające spójność rozwiązań z zakresu połączenia uczelni niepublicznych oraz włączenia jednej uczelni niepublicznej do innej z pozostałymi przepisami projektowanej ustawy, w szczególności z przepisami dotyczącymi tworzenia uczelni niepublicznej.

Projekt przewiduje, że uczelnia zagraniczna może tworzyć uczelnie lub filie z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Utworzenie takiej uczelni lub filii wymaga pozwolenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, wydanego po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych i Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także pozytywnej oceny agencji oceniającej jakość kształcenia uznawanej przez władze państwa, w którym ma siedzibę ta uczelnia, albo agencji zarejestrowanej w Europejskim Rejestrze Instytucji Działających na rzecz Zapewniania Jakości w Szkolnictwie Wyższym (EQAR) lub agencji innego państwa, której oceny są uznawane przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Zgodnie z projektowanymi przepisami w uczelniach będą działały archiwa oraz systemy biblioteczno-informacyjne, których podstawę stanowią biblioteki. Dodatkowo projekt przewiduje, że w uczelniach będą mogły działać akademickie biura karier.

Zgodnie z projektem zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz szeroko rozumianego kształcenia jest obowiązkiem rektora. Sposób zapewnienia w uczelni tych warunków zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (wydawany w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy).

W projekcie zawarto także podstawowe zasady organizowania zgromadzeń na terenie uczelni.

3.2.2. Prowadzenie studiów

Projektowana ustawa wprowadza nowe zasady kwalifikowania uczelni do grupy uczelni akademickich i zawodowych, na podstawie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej. Uprawnienie do prowadzenia studiów będzie posiadała uczelnia, a organem właściwym do określania programów studiów będzie senat. Rozwiązanie takie wyeliminuje sytuacje, w których taki sam kierunek studiów był prowadzony w kilku jednostkach organizacyjnych uczelni. Powinno się to przyczynić do wzmocnienia jakości prowadzonego kształcenia przez możliwość przypisywania nauczycieli akademickich do poszczególnych kierunków studiów, a niekoniecznie do jednostek organizacyjnych uczelni. Dodatkowo uczelnia, która utworzyła studia na określonym kierunku, poziomie i profilu albo uzyskała pozwolenie na ich utworzenie, nie może utworzyć ani ubiegać się o pozwolenie na utworzenie studiów na takim samym kierunku, poziomie i profilu w swojej siedzibie. Brak rozdrobnienia w omawianym zakresie powinien sprzyjać rozwojowi kształcenia interdyscyplinarnego łączącego potencjał pracowników zamkniętych dotychczas w strukturze jednostek organizacyjnych.

Uczelnie będą prowadziły kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu, przyporządkowanym do co najmniej 1 dyscypliny. Projekt nie ogranicza jednak możliwości prowadzenia kształcenia interdyscyplinarnego, gdyż w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny, m.in. w celu umożliwienia stwierdzenia uprawnień do samodzielnego tworzenia kierunku studiów, uczelnie będą wskazywały dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się na tym kierunku.

Zgodnie z projektem prawo do samodzielnego tworzenia kierunków studiów i decydowania o prowadzeniu studiów poza siedzibą otrzyma uczelnia, która uzyskała pozytywną ocenę kompleksową (w wyniku przeprowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną oceny działań na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w uczelni) w dyscyplinach w ramach dziedzin wskazanych przez Polską Komisję Akredytacyjną w ramach tej oceny lub, gdy kierunek jest tworzony w ramach dyscypliny, w której uczelnia posiada kategorię naukową A+ albo A. Natomiast uczelnie nieposiadające pozytywnej oceny kompleksowej albo posiadające niższą niż ww. kategorię naukową albo nieposiadające kategorii naukowej będą musiały uzyskać pozwolenie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na utworzenie kierunku studiów, studiów wspólnych albo na prowadzenie studiów poza siedzibą. Uczelnie akademickie nieposiadające pozytywnej oceny kompleksowej, lecz posiadające w danej dyscyplinie kategorię naukową B+ albo B będą mogły uzyskać pozwolenie na utworzenie kierunku studiów o profilu praktycznym lub o profilu ogólnoakademickim. Natomiast w przypadku posiadania w danej dyscyplinie kategorii naukowej C albo nieposiadania kategorii naukowej uczelnie będą mogły uzyskać wyłącznie pozwolenie na utworzenie kierunku studiów o profilu praktycznym. Uczelnie zawodowe, zgodnie z regulacjami dotyczącymi typów uczelni, będą mogły utworzyć albo uzyskać pozwolenie na utworzenie wyłącznie studiów o profilu praktycznym.

Uczelnie akademickie będą mogły utworzyć międzydziedzinowe kierunki studiów. Program kształcenia na takim kierunku będzie określał efekty uczenia się w ramach dyscyplin zawierających się w co najmniej 3 dziedzinach. Warunkiem utworzenia międzydziedzinowego kierunku studiów będzie posiadanie przez uczelnię kategorii naukowej A+ lub A we wszystkich dyscyplinach, w których prowadzony będzie ten kierunek.

W projekcie przewidziano, że o uzyskanie pozwolenia na utworzenie kierunku lekarskiego lub lekarsko-dentystycznego będzie mogła ubiegać się uczelnia akademicka posiadająca kategorię naukową co najmniej B+ w dyscyplinie w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu.

Projekt przewiduje również szczególne rozwiązania dotyczące kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Kształcenie takie będzie mogło być prowadzone tylko w uczelniach posiadających co najmniej kategorię naukową B w dyscyplinie, do której jest przypisany kierunek studiów. Uczelnie niespełniające warunku posiadania kategorii B w danej dyscyplinie będą mogły prowadzić kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela we współpracy z uczelniami spełniającymi ten warunek,

przy czym uczelnia spełniająca warunek będzie mogła zawrzeć w danej dyscyplinie tylko jedno porozumienie o współpracy przy kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

W projektowanej procedurze związanej z rozpatrzeniem przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wniosku uczelni o pozwolenie na utworzenie kierunku studiów, proces opiniowania wniosku przez Polską Komisję Akredytacyjną będzie poprzedzony weryfikacją (dokonywaną według stanu na dzień złożenia wniosku), czy zaistniały określone w projekcie ustawy przesłanki stanowiące podstawę do odmowy wydania pozwolenia przez ministra. Minister będzie odmawiał wydania pozwolenia na utworzenie studiów w sytuacji, gdy w okresie 2 lat poprzedzających złożenie wniosku minister wydał decyzję o cofnięciu pozwolenia na prowadzenie studiów w tej samej dyscyplinie, uczelnia nie wprowadziła danych do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, posiada zaległości podatkowe lub z tytułu innych danin publicznych, wobec uczelni wszczęto postępowanie likwidacyjne albo objęto uczelnię publiczną programem naprawczym. Z uwagi na konieczność dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy przewidziano również możliwość odmowy wydania pozwolenia, jeżeli według stanu na dzień złożenia wniosku kształcenie na danym kierunku nie odpowiada potrzebom społeczno-gospodarczym. W powyższych przypadkach odmowa wydania pozwolenia przez ministra będzie mogła nastąpić bez zasięgnięcia opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

W przypadkach zaprzestania spełniania przez uczelnię warunków do prowadzenia studiów, negatywnej oceny jakości kształcenia dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną, odmowy albo cofnięcia akredytacji wydanej dla kierunków pielęgniarstwo lub położnictwo przez ministra właściwego do spraw zdrowia, nierozpoczęcia prowadzenia zajęć na danym kierunku studiów w okresie 2 lat od wydania pozwolenia – projekt przewiduje cofnięcie pozwolenia na utworzenie kierunku studiów.

W projekcie wprowadzono zasadę, w myśl której zajęcia na studiach są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni oraz przez inne osoby posiadające doświadczenie w zakresie programu studiów. Ponadto w ramach programu studiów o profilu praktycznym co najmniej 50% godzin zajęć, a o profilu ogólnoakademickim – co najmniej 75% godzin zajęć będzie prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Rozwiązanie takie ma zastąpić nieadekwatne w aktualnym stanie szkolnictwa wyższego rozwiązania dotyczące minimum kadrowego, zachęcające raczej do spełniania warunków formalnych na minimalnym poziomie, niż do

dbałości o faktyczną jakość kształcenia i innowacyjne podejście do dydaktyki. Zaprojektowane przepisy mają przy tym wspierać stabilność kadry akademickiej prowadzącej zajęcia.

W projekcie ustawy przewidziano możliwość prowadzenia studiów wspólnych, studiów z udziałem przedsiębiorców (tj. studiów dualnych) i studiów we współpracy z organem nadającym uprawnienie do wykonywania zawodu, organem przeprowadzającym postępowanie egzaminacyjne w ramach uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu, organem samorządu zawodowego, organizacją gospodarczą lub organem rejestrowym – jednocześnie pozostawiając uczelniom swobodę przy określaniu organizacji studiów w umowie.

Wprowadza się istotne uproszczenia w zakresie prowadzenia studiów z udziałem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, wyłączając niektóre warunki prowadzenia studiów, które mogą być barierą dla realizacji międzynarodowych studiów wspólnych, dotyczące m.in. odsetka zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Kwestie te powinny być określone w umowie o współpracy.

Uczelnia akademicka posiadająca kategorię naukową A+ albo A w co najmniej 4 dyscyplinach zawierających się w co najmniej 2 dziedzinach może prowadzić indywidualne studia międzydziedzinowe, które są sposobem organizacji studiów umożliwiającym uzyskanie dyplomu ukończenia studiów na więcej niż 1 kierunku, poziomie i profilu.

W projekcie przewidziano, że w przypadku studiów o profilu praktycznym, praktyki zawodowe będą trwały co najmniej 6 miesięcy na studiach pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich oraz 3 miesiące na studiach drugiego stopnia.

Projekt przewiduje również prowadzenie kształcenia na kierunkach studiów w oparciu o standardy kształcenia, będące zbiorem reguł i wymagań dotyczących kształcenia na studiach, a także – w przypadku kształcenia nauczycieli – na studiach podyplomowych, obejmującym sposób organizacji kształcenia, efekty uczenia się, a także sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Standardy zostaną uregulowane w drodze rozporządzeń wydawanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z właściwymi ministrami. Standardy kształcenia zawierają zbiór reguł kształcenia na kierunkach przygotowujących do wykonywania poszczególnych zawodów, uwzględniających ich specyfikę np. w przypadku kierunków przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela efekty uczenia będą się odnosić zarówno do wiedzy merytorycznej i metodycznej, jak i pedagogicznej i psychologicznej, w tym w zakresie wychowania, z uwzględnieniem przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Standardy

kształcenia będą także określać czas trwania studiów, a w przypadku standardów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela również studiów podyplomowych, a także wymiar i sposób organizacji praktyk.

W projekcie wskazano trzy sposoby przyjmowania przez uczelnie kandydatów na studia – przez rekrutację, przez potwierdzenie efektów uczenia się (w przypadku kandydatów posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe) oraz przez przeniesienie z innej uczelni.

Jeżeli chodzi o proces rekrutacji na studia, to senaty uczelni będą ustalać warunki, tryb oraz terminy rekrutacji. Uczelnie będą zobowiązane do ich upublicznienia w terminie do 30 czerwca każdego roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja.

Podstawą przyjęć na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie będą wyniki egzaminu maturalnego. Uczelnie będą mogły przeprowadzić dodatkowo egzaminy wstępne w zakresie przedmiotów nieobjętych egzaminem maturalnym oraz w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych lub sprawności fizycznej, przy czym wyniki egzaminu wstępnego sprawdzającego uzdolnienia artystyczne lub sprawność fizyczną mogą stanowić do 100% łącznego wyniku możliwego do uzyskania przez kandydata w toku rekrutacji.

Projekt przewiduje, że będzie możliwe przyjęcie na studia bez określania konkretnego kierunku, który będzie musiał być wskazany nie później niż od drugiego roku studiów.

Co najmniej na 4 lata przed rekrutacją uczelnie publiczne będą określały zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego. W takim samym terminie będą mogły określać zasady przyjmowania na studia laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych.

Projekt przewiduje, że przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów, natomiast odmowa przyjęcia na studia – w drodze decyzji administracyjnej; powinno to uprościć procedurę przyjęć na studia. Wprowadzono przepis, zgodnie z którym jeśli rekrutację będzie prowadziła komisja, decyzje podpisywał będzie jej przewodniczący. Ponadto zgodnie z projektem wyniki postępowania w sprawie przyjęcia na studia będą jawne.

Utrzymano odrębny tryb przyjmowania na studia kandydatów na żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb państwowych.

W projekcie przewidziano ograniczenie możliwości potwierdzania efektów uczenia się tylko dla uczelni posiadających kategorię naukową A lub A+ w zakresie dyscyplin, do których jest przyporządkowany dany kierunek lub uczelni, które posiadają pozytywną ocenę jakości kształcenia na danym kierunku.

Projekt przewiduje, że absolwenci studiów będą otrzymywać dyplomy, których wzory będzie zatwierdzał senat. W projekcie przewidziano, że absolwenci będą otrzymywać – w zależności od poziomu ukończonych studiów – tytuł zawodowy licencjata, inżyniera albo magistra lub magistra inżyniera (albo tytuł równorzędny).

Szereg zagadnień dotyczących kształcenia zostanie doprecyzowanych w jednym rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w sprawie:

- 1) wymagań dotyczących programu studiów,
- 2) kierunków studiów prowadzonych jako jednolite studia magisterskie,
- 3) zakresu informacji zawartych we wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz dokumentów dołączanych do wniosku,
- 4) wymagań dotyczących prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, oraz maksymalnej liczby punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach tego kształcenia,
- 5) sposobu prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów,
- 6) wzoru legitymacji studenckiej,
- 7) sposobu uwierzytelniania dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,
- 8) niezbędnych elementów dyplomu ukończenia studiów i dyplomu wspólnego,
- 9) wzoru suplementu do dyplomu,
- 10) tytułów zawodowych równorzędnych tytułom licencjata i inżyniera oraz tytułom magistra i magistra inżyniera,
- 11) wysokości i sposobu pobierania opłat za uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, za wydanie indeksu, legitymacji studenckiej oraz za wydanie duplikatów tych dokumentów, a także za wydanie odpisów w językach obcych dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu lub duplikatu dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu,
- 12) wysokości opłaty za przeprowadzenie rekrutacji.

3.2.3. Prawa i obowiązki studentów

Projekt reguluje podstawowe prawa i obowiązki studentów. W myśl projektowanych przepisów osoba przyjęta na studia rozpoczyna je i nabywa prawa studenta z chwilą złożenia ślubowania. Studia stacjonarne w uczelni publicznej będą bezpłatne. Przepisy gwarantują studentom, na zasadach określonych w regulaminie studiów, prawo do: przenoszenia

i uznawania punktów ECTS uzyskanych w tej samej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej, odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów, urlopów od zajęć oraz usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, zmiany kierunku studiów, przeniesienia na studia stacjonarne i niestacjonarne, przystąpienia do egzaminu komisyjnego, powtarzania określonych zajęć z powodu niezadowalających wyników w nauce.

Zgodnie z projektem student będzie obowiązany postępować zgodnie z treścią ślubowania i przepisami obowiązującymi w uczelni, w szczególności do uczestniczenia w zajęciach zgodnie z regulaminem studiów, składania egzaminów, odbywania praktyk zawodowych i spełniania innych wymogów przewidzianych w programie studiów. Zgodnie z projektem uczelnia będzie skreślała studenta z listy studentów, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku niepodjęcia studiów, rezygnacji ze studiów, niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego, ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni. Skreślenie z listy studentów będzie mogło nastąpić również w przypadku stwierdzenia braku udziału w obowiązkowych zajęciach, stwierdzenia braku postępów w nauce, nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie, niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów.

Studentowi będzie przysługiwało prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej. Osobom, które ukończyły studia pierwszego stopnia, prawa studenta będą przysługiwały do dnia 31 października roku, w którym ukończyły te studia.

W przypadku zaistnienia w uczelni sporu zbiorowego dotyczącego istotnych spraw studentów, projekt przewiduje możliwość przeprowadzenia akcji protestacyjnej lub strajku.

Wśród szczególnie istotnych, nowych gwarancji praw studenta należy wskazać obowiązek ustalenia przez uczelnię opłat pobieranych od studentów oraz ich wysokości przed rozpoczęciem rekrutacji. Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia w ramach konkretnej rekrutacji, uczelnia nie będzie mogła zwiększyć dla nich wysokości opłat ani wprowadzić nowych opłat, przy czym nie będzie to dotyczyło opłat za zajęcia nieobjęte programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich. Uczelnia będzie zobowiązana zamieścić informację o wysokości i rodzaju opłat w BIP na swojej stronie podmiotowej.

Przepisy projektowanej ustawy wprowadzają zakaz pobierania opłat od studentów za czynności związane z weryfikacją efektów uczenia się określonych w programie studiów oraz za wydanie części dokumentów związanych z przebiegiem studiów.

W zakresie pomocy materialnej dla studentów w projektowanej ustawie przewiduje się, że bezzwrotna pomoc państwa dla studentów będzie udzielana w formie stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora oraz zapomogi. Dodatkowo system będą tworzyć świadczenia niepieniężne, tj. możliwość zakwaterowania w domu studenckim oraz wyżywienia w stołówce studenckiej.

Projekt ustawy zakłada, że każdy z nadzorujących uczelnie ministrów będzie przekazywał środki na fundusz stypendialny dla nadzorowanych uczelni.

Przewiduje się, że w ramach katalogu stypendiów wymienionych wprost w projekcie ustawy, student będzie mógł otrzymywać stypendia przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego. Będzie mógł otrzymywać również stypendia za wyniki w nauce przyznawane przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące państwowymi ani samorządowymi osobami prawnymi. W celu zwolnienia ww. stypendiów za wyniki w nauce z konieczności odprowadzania podatku przez świadczeniobiorców, minister będzie musiał zatwierdzić zasady przyznawania tych stypendiów.

Projekt ustawy określa zasady ustalania dochodu członków rodziny studenta. Szczegółowe zasady przyznawania i udzielania pomocy dla studentów będzie zawierał regulamin świadczeń dla studentów ustalany na poziomie uczelni. Przy czym projekt ustawy przewiduje, że student wnioskując o świadczenie i jednocześnie wykazując dochód na osobę w rodzinie studenta nieprzekraczający kwoty określonej w art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, będzie musiał dostarczyć zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i rodziny studenta. Regulacja ma na celu wyposażenie uczelni w narzędzie do weryfikacji prawdziwości oświadczeń studentów o uzyskiwanych dochodach. Projektowane rozwiązanie zwiększy szczelność systemu pomocy materialnej. Jednocześnie przewiduje się, że student w przypadku braku przedstawienia ww. zaświadczenia będzie miał prawo do złożenia dodatkowych wyjaśnień.

Realizując cel wynikający z art. 70 ust. 4 Konstytucji RP, w projekcie ustawy zawarto regulacje pozwalające na pobieranie stypendiów i zapomóg do momentu uzyskania wykształcenia wyższego, ale nie dłużej niż przez 6 lat.

Projekt ustawy przewiduje, że stypendium rektora będzie przysługiwało wszystkim studentom przyjętym na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, którzy są laureatami olimpiady międzynarodowej albo laureatami lub finalistami olimpiady stopnia centralnego. Jednocześnie studenci ci nie będą uwzględniani przy obliczaniu przewidzianego w projekcie ustawy dziesięcioprocentowego udziału studentów danego kierunku, którzy mogą

otrzymywać stypendia rektora.

Projektowana ustawa normuje także kwestie udzielania, spłacania i umarzania kredytów studenckich. Zagadnienia te obecnie zawarte są w ustawie z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich, jednak ze względu na specyfikę przedmiot wspomnianego aktu prawnego powinien znaleźć się w ustawie regulującej w sposób kompleksowy sprawy związane z organizacją systemu szkolnictwa wyższego w Polsce.

Kredyty studenckie zostały ujęte w projektowanej ustawie jako dodatkowa – poza stypendiami – forma wsparcia finansowego dla studentów. Przewiduje się, że student lub doktorant będzie mógł starać się o kredyt, jeżeli jego miesięczny dochód nie przekroczy progu dochodu określonego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Dodatkowo projekt przewiduje maksymalny, sześcioletni okres otrzymywania kredytu na studiach wyższych. W projekcie ustawy zawarte zostały również przepisy dotyczące preferencyjnych warunków udzielania, spłacania i umarzania kredytu. Zaproponowano także zmianę kryterium dostępu do kredytu studenckiego. Przewiduje się, że kredyt studencki będzie mógł zostać udzielony studentowi, który nie ukończył 30 roku życia. Kredyt będzie mógł uzyskać również doktorant, który nie ukończył 35 roku życia. W tym przypadku będzie to kredyt na czas kształcenia w szkole doktorskiej, nie dłuższy niż 4 lata. Jednocześnie zachowano dotychczasowe rozwiązania w zakresie dostępu do omawianego instrumentu dla cudzoziemców.

W drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów określi szczegółowo kwestie związane z udzielaniem, spłacaniem i umarzaniem kredytów studenckich.

3.2.4. Samorząd studencki i organizacje studenckie

W projekcie uregulowano funkcjonowanie samorządu studenckiego, który tworzą studenci danej uczelni. Samorząd studencki będzie działał przez swoje organy. Projekt przewiduje obligatoryjne istnienie organu uchwałodawczego oraz przewodniczącego samorządu studenckiego. Samorząd studencki będzie reprezentantem ogółu studentów danej uczelni oraz będzie prowadzić działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Będzie decydować w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez uczelnię na sprawy studenckie. Regulamin samorządu studenckiego określa organizację i tryb działania samorządu oraz sposób powoływania

przedstawicieli do organów uczelni. Do obowiązków samorządu studenckiego należy prowadzenie, we współpracy z Parlamentem Studentów RP, szkoleń w zakresie praw studenta i obowiązków studenta.

Przewodniczący samorządu studenckiego będzie z mocy prawa członkiem rady uczelni. Ponadto przedstawiciele studentów będą posiadać reprezentantów w senacie uczelni oraz kolegium elektorów. Samorząd studencki będzie brał udział w procedurze uzgodnieniowej w zakresie przyjęcia regulaminu studiów oraz w procesie ustalania przez rektora regulaminu świadczeń dla studentów. Projektowana ustawa wskazuje również na funkcje opiniodawcze samorządu studenckiego w wybranych aspektach.

Kompetencje nadzorcze wobec samorządu studenckiego będą przysługiwać rektorowi, który (w drodze decyzji administracyjnej) uchyla wydawane przez samorząd studencki akty niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem samorządu.

Uczelnia będzie zobowiązana do zapewnienia środków niezbędnych do funkcjonowania samorządu studenckiego.

Studenci będą mieli prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich. Zgodnie z przepisami o powstaniu organizacji studenckiej niezwłocznie informuje się rektora. Uczelnia może przeznaczać środki na realizację działań uczelnianych organizacji studenckich i działających w uczelni stowarzyszeń zrzeszających wyłącznie studentów lub studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich.

Nadzór nad organizacjami studenckimi będzie sprawował rektor, który, w drodze decyzji administracyjnej, uchyla akt organu uczelnianej organizacji studenckiej niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem tej organizacji. Rektor, w drodze decyzji administracyjnej, rozwiąże uczelnianą organizację studencką, która rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa, statut uczelni, regulamin studiów lub regulamin tej organizacji.

3.2.5. Pracownicy uczelni

Zasadniczym założeniem projektu jest utrzymanie rozwiązań w zakresie spraw pracowniczych funkcjonujących w dotychczasowym stanie prawnym.

W projekcie zaproponowano podstawową siatkę stanowisk pracowników uczelni – nauczycieli akademickich. W celu odróżnienia nauczycieli akademickich prowadzących działalność naukową od pracowników naukowych innych jednostek w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (np. instytutów naukowych PAN i instytutów badawczych) wprowadzono kategorie pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych. Najważniejsze wymagania niezbędne do zajmowania stanowiska nauczyciela akademickiego są określone w projekcie ustawy, natomiast zostaną uzupełnione w statucie uczelni dla każdego stanowiska w ramach każdej grupy stanowisk.

W projekcie zaproponowano minimalne wynagrodzenia osób na stanowiskach nauczycieli akademickich. Wynagrodzenia w projekcie ustalono procentowo przez odniesienie do minimalnego wynagrodzenia profesora, które będzie określał minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w rozporządzeniu. Wynagrodzenie minimalne dla nauczyciela akademickiego będzie wynosiło nie mniej niż 50% minimalnego wynagrodzenia profesora, z tym że dla osób zatrudnionych na stanowisku:

- 1) profesora uczelni – będzie nie niższe niż 83%,
 - 2) adiunkta – będzie nie niższe niż 73%,
- minimalnego wynagrodzenia profesora.

Zgodnie z projektem nauczycieli akademickich będzie się zatrudniać w 3 grupach pracowników: dydaktycznych, badawczych i badawczo-dydaktycznych, odpowiadających obecnym grupom pracowników dydaktycznych, naukowych i naukowo-dydaktycznych. Każdej nowej grupie stanowisk przypisane zostały specyficzne zadania.

Projekt przewiduje, że wszyscy nauczyciele akademicy będą zobowiązani do stałego podnoszenia kompetencji zawodowych oraz uczestniczenia w pracach organizacyjnych uczelni. Doprecyzowano, że dodatkowe wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zajmowania stanowisk dla poszczególnych grup pracowników nie mogą dotyczyć posiadania lub obowiązku uzyskania stopnia lub tytułu.

W projekcie przewidziano stanowisko profesora uczelni, na którym może być zatrudniona osoba legitymująca się co najmniej stopniem doktora oraz dodatkowymi osiągnięciami dydaktycznymi, zawodowymi, naukowymi bądź naukowo-dydaktycznymi. Warto podkreślić, że na stanowisku profesora uczelni może być zatrudniona osoba posiadająca stopień doktora i wyłącznie osiągnięcia dydaktyczne, co powinno sprzyjać rozwojowi dydaktycznej ścieżki kariery akademickiej. Stanowisko profesora uczelni zastąpi stanowiska profesora nadzwyczajnego i profesora wizytującego występujące w obecnym stanie prawnym.

W projekcie wprowadza się możliwość określenia w statucie innych stanowisk nauczycieli akademickich oraz wymagań kwalifikacyjnych niezbędnych do ich zajmowania.

W projekcie przewidziano, że stosunki pracy będą nawiązywane wyłącznie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo na czas określony do czterech lat. Zgodnie z projektowanymi regulacjami umowy o pracę będą wskazywały, czy uczelnia jest podstawowym miejscem pracy nauczyciela akademickiego. W przypadku umów na czas określony po uzyskaniu przez nauczyciela akademickiego pozytywnej oceny okresowej może być z nim zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony bez przeprowadzania konkursu. Wprowadzono jednocześnie zasadę, że w przypadku zatrudnienia na czas określony nauczycieli akademickich, dla których uczelnia nie jest podstawowym miejscem pracy, a także którzy pobierają świadczenie emerytalne, zatrudnienie to będzie zawsze zatrudnieniem na czas określony i nie przekształci się na mocy przepisów art. 25¹ § 1–3 Kodeksu pracy, w stosunek pracy na czas nieokreślony.

W projekcie przewidziano zasadę, zgodnie z którą nawiązanie z nauczycielem akademickim pierwszego stosunku pracy, na czas nieokreślony lub określony dłuższy niż 3 miesiące, w konkretnej uczelni publicznej, następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu, którego tryb i warunki przeprowadzania określa statut. Od zasady konkursowego zatrudniania przewidziano wyjątki, w przypadku nauczyciela akademickiego:

- 1) skierowanego do pracy w uczelni na podstawie umowy zawartej z zagraniczną instytucją naukową;
- 2) będącego beneficjentem przedsięwzięcia, programu lub konkursu ogłoszonego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki lub międzynarodowego konkursu na realizację projektu badawczego;
- 3) zatrudnianego na czas realizacji projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej albo przez inny podmiot przyznający grant.

Projekt przewiduje też obowiązki informacyjne w zakresie procedur konkursowych, a mianowicie obowiązek zamieszczenia na stronach internetowych uczelni zarówno informacji o konkursach, jak i ich wynikach wraz z uzasadnieniem.

Projekt przewiduje zakaz bezpośredniej podległości służbowej między osobami bliskimi zatrudnionymi w uczelni.

Czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do rektora w uczelni publicznej będzie wykonywał przewodniczący rady uczelni, a w uczelni niepublicznej – założyciel.

Projekt dopuszcza możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem po otrzymaniu przez nauczyciela akademickiego jednej oceny negatywnej, natomiast po dwóch kolejnych ocenach negatywnych przewidziano obowiązek rozwiązania stosunku pracy.

Projekt wprowadza przesłanki wygaśnięcia umowy o pracę z nauczycielem akademickim w przypadku zaprzestania spełniania przez niego wymagań dotyczących zatrudniania nauczycieli akademickich, stwierdzenia, że zawarcie umowy o pracę nastąpiło na podstawie fałszywych lub nieważnych dokumentów, orzeczenia surowej kary dyscyplinarnej, orzeczenia sądu karnego w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska w przypadku, gdy orzeczenie to dotyczy wykonywania obowiązków nauczyciela akademickiego oraz orzeczenia kary pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności.

Projekt przewiduje możliwość podjęcia lub kontynuowania dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy tylko u jednego pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukową.

Nauczyciela akademickiego będzie obowiązywał system zadaniowego czasu pracy. Określono maksymalny roczny wymiar zajęć dydaktycznych, który będzie wynosił do 240 godzin dydaktycznych – dla pracownika badawczo-dydaktycznego, do 360 godzin dydaktycznych – dla pracownika dydaktycznego oraz do 540 godzin dydaktycznych dla pracownika dydaktycznego zatrudnionego na stanowisku lektora lub instruktora, jeżeli statut przewiduje takie stanowiska. W projekcie doprecyzowano, że 1 godzina dydaktyczna wynosi 45 minut, a także, że do rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych zalicza się czas przeznaczony na kształcenie doktorantów.

Projekt przewiduje obowiązek wprowadzenia we wszystkich uczelniach regulaminu pracy, który ma określać zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich dla poszczególnych rodzajów i grup stanowisk, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zajęć dydaktycznych oraz innych obowiązków dla poszczególnych stanowisk, a także zasady i tryb udzielania urlopu wypoczynkowego i innych urlopów przewidzianych w projekcie ustawy.

W projekcie przewidziano możliwość prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych i określono ich maksymalny wymiar.

Każdy nauczyciel akademicki będzie podlegał ocenie okresowej dokonywanej nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora, jako przełożonego wszystkich pracowników uczelni.

Rektor będzie zobowiązany do określenia kryteriów i trybu dokonywania oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników oraz wskazania podmiotu dokonującego tej oceny (po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, samorządu studenckiego i samorządu doktorantów), a także określenia zasad dokonywania oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem przez studentów i doktorantów. W projekcie przewidziano, że ocena okresowa może być pozytywna albo negatywna, a w przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa będzie dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy. Projekt doprecyzowuje, że kryteria oceny okresowej nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia lub tytułu, jak również że nauczyciela akademickiego zapoznaje się z kryteriami, na podstawie których ma być oceniany przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie.

Projekt przewiduje wymiar urlopu wypoczynkowego nauczycieli akademickich na poziomie 36 dni, jak również możliwość uzyskiwania przez nauczycieli akademickich urlopu naukowego i urlopu dla poratowania zdrowia.

Projekt przewiduje szczegółowe rozwiązania dotyczące wynagrodzeń za czas urlopu wypoczynkowego oraz płatnego urlopu naukowego i dla poratowania zdrowia. Przyjęto, że zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a jeżeli zatrudnienie trwało krócej, to przeciętne wynagrodzenie oblicza się z całego okresu zatrudnienia z uwzględnieniem stawek wynagrodzenia obowiązujących na dzień rozpoczęcia urlopu.

Projekt przewiduje odprawy emerytalne dla pracowników uczelni w wysokości 300% wynagrodzenia zasadniczego otrzymywanego za ostatni miesiąc zatrudnienia.

Warunki wynagradzania w uczelniach publicznych zostaną ustalone w zakładowym układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania. Akty te będą musiały zostać ustalone w uczelniach w terminie 18 miesięcy od wejścia w życie ustawy.

W projekcie określono składniki wynagrodzenia (obowiązkowe: wynagrodzenie zasadnicze i dodatek za staż pracy oraz fakultatywne: dodatek funkcyjny, dodatek zadaniowy, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe, dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych oraz inne dodatki, jeśli zostały określone w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania).

Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny rektora w uczelni publicznej będzie ustalał minister na wniosek rady uczelni, przy czym w projekcie określono maksymalne wysokości tych świadczeń. Wynagrodzenie zasadnicze rektora w uczelni publicznej nie może

być wyższe niż 300% średniego wynagrodzenia zasadniczego w uczelni osób zatrudnionych na stanowisku, na którym jest zatrudniony rektor. Wynagrodzenie to będzie obliczane na podstawie przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy poprzedzający rok wyboru rektora. Rektor będzie mógł otrzymywać dodatek funkcyjny w wysokości do 100% minimalnego wynagrodzenia profesora.

Zgodnie z projektem wynagrodzenia rektora i głównego księgowego oraz osób pełniących funkcje organów w uczelni publicznej będą jawne.

Projekt przewiduje, że pracownikowi uczelni publicznej będzie przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej oraz nagroda jubileuszowa.

Dla pracowników uczelni publicznej będzie się dokonywać odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 6,5% planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych, przy czym wysokość odpisu może być zmniejszona po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi działającymi w uczelni.

Ponadto w uczelni publicznej będą mogły być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30%.

Nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi będą mogli otrzymać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora oraz nagrody ministra nadzorującego uczelnię, a w przypadku uzyskania stopnia naukowego na podstawie wybitnego dorobku – także Prezesa Rady Ministrów.

W sprawach dotyczących stosunku pracy pracowników uczelni, nieuregulowanych w ustawie, będzie się stosować przepisy Kodeksu pracy, a spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni będą rozpatrywać sądy pracy.

3.2.6. Komercjalizacja wyników działalności naukowej oraz know-how

Celem projektowanych rozwiązań dotyczących komercjalizacji wyników działalności naukowej jest zwiększenie aktywności uczelni w zakresie transferu wiedzy do gospodarki (realizacji tzw. trzeciej misji uczelni). Zgodnie z projektem, w ramach realizacji trzeciej misji uczelnie będą mogły prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii oraz spółki celowe. Projekt utrzymuje rozwiązania z zakresu komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, które zostały wypracowane w ostatnich

latach, zwłaszcza w zakresie uczelnianych struktur i podmiotów odpowiedzialnych za komercjalizację (akademickie inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii, spółki celowe) oraz prawa do wyników badań naukowych i prac rozwojowych (tzw. uwłaszczenia naukowców).

Spółki celowe, obok prowadzenia działalności związanej z komercjalizacją bezpośrednią i pośrednią, będą mogły również prowadzić działalność gospodarczą, pod warunkiem wyodrębnienia tej działalności pod względem organizacyjnym i finansowym. Umożliwi to spółkom celowym bardziej efektywną działalność, w szczególności realizację zadań komplementarnych do komercjalizacji bezpośredniej i pośredniej, np. realizację badań zleconych przez przedsiębiorstwa czy usług doradczo-biznesowych przy wykorzystaniu potencjału badawczo-rozwojowego uczelni. Dzięki temu spółki celowe będą mogły mieć status tzw. jednego okna w zakresie komunikacji i współpracy uczelni, z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Ponadto, w celu bardziej efektywnego wykorzystania infrastruktury badawczej, projekt przewiduje umożliwienie uczelniom tworzenia spółek kapitałowych w celu realizacji przedsięwzięć z zakresu infrastruktury badawczej lub zarządzania nimi i ma na celu stworzenie ram prawnych umożliwiających realizację dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych, których elementy (części składowe) często umieszczone są w różnych regionach kraju (przyjmujących postać tzw. wirtualnych lub sieciowych infrastruktur badawczych). Umożliwi to także udział partnerów gospodarczych w realizacji tych przedsięwzięć na transparentnych zasadach. Spółki te będą mogły być tworzone wspólnie przez uczelnie, instytuty badawcze i instytuty naukowe PAN. Utworzenie spółki z innym podmiotem albo innymi podmiotami będzie wymagać uprzedniego zgłoszenia właściwemu ministrowi (a w przypadku instytutu naukowego PAN – Prezesowi Akademii), który w terminie 45 dni od dnia doręczenia zgłoszenia będzie mógł sprzeciwić się dokonaniu tej czynności.

Mając na uwadze potrzebę zapobiegania ewentualnej utracie przez „spółki infrastrukturalne” kontroli nad infrastrukturą badawczą proponuje się wprowadzenie ograniczenia udziałów uczelni niepublicznych i podmiotów, innych niż jednostki naukowe. Podmioty takie będą mogły posiadać łącznie nie więcej niż 25% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego. Ograniczenie ma również na celu zapewnienie zgodności z przepisami o pomocy publicznej. Proponowana infrastruktura będzie musiała mieć w przeważającej mierze charakter niegospodarczy i powinna służyć całemu środowisku naukowemu, co oznacza, że jej większościami udziałowcami lub akcjonariuszami powinny być uczelnie publiczne,

instytuty badawcze i instytuty naukowe PAN. Proponowany udział 25% jest wystarczający w świetle dotychczasowego zainteresowania firm inwestowaniem w otwartą i służącą całemu środowisku naukowemu infrastrukturę badawczą.

3.3. Studia podyplomowe, kształcenie specjalistyczne i inne formy kształcenia

Projekt przewiduje, że uczelnie, instytuty naukowe PAN oraz instytuty badawcze będą mogły prowadzić studia podyplomowe lub inne formy kształcenia, rozumiane jako m.in. kursy i szkolenia. Podmioty uprawnione do prowadzenia wymienionych form kształcenia będą uprawnione do pobierania opłat.

Zgodnie z projektem, studia podyplomowe będą trwały nie krócej niż 2 semestry, a ich program będzie uwzględniał charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 6, 7 albo 8 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Program studiów podyplomowych będzie umożliwiał uzyskanie, w czasie ich trwania, co najmniej 30 punktów ECTS.

Ukończenie studiów podyplomowych pozwoli na uzyskanie kwalifikacji cząstkowych na poziomie 6, 7 albo 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Osoba, która ukończy studia podyplomowe będzie otrzymywała świadectwo ukończenia tych studiów, którego wzór określi podmiot prowadzący.

W projekcie przewidziano również rozwiązania dotyczące kształcenia na 5 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji – kształcenia specjalistycznego, prowadzonego wyłącznie w uczelniach zawodowych. Kształcenie specjalistyczne będzie trwać nie krócej niż 3 semestry, jego program ma określać efekty uczenia się z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 tej ustawy. Osoba, która ukończyła kształcenie specjalistyczne, otrzyma świadectwo dyplomowanego specjalisty albo świadectwo dyplomowanego specjalisty technologa. Wzór świadectwa określi uczelnia. Za kształcenie specjalistyczne można będzie pobierać opłaty.

Osoba, która ukończy kształcenie w innej formie otrzyma dokument potwierdzający ukończenie tej formy kształcenia. Rodzaj i wzór dokumentu będzie określała uczelnia.

Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne elementy świadectw ukończenia studiów podyplomowych, świadectw dyplomowanego specjalisty oraz świadectw dyplomowanego specjalisty technologa.

3.4. Federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki

Projektowana ustawa przewiduje utworzenie federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Celem istnienia tego podmiotu będzie kumulowanie potencjału naukowego jednostek współtworzących federację.

Federację będą mogły utworzyć: publiczna uczelnia akademicka z publiczną uczelnią akademicką, instytutem badawczym, instytutem naukowym PAN lub instytutem międzynarodowym albo niepubliczna uczelnia akademicka z niepubliczną uczelnią akademicką.

Utworzenie federacji będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Federacja będzie posiadać osobowość prawną. W ramach federacji podmioty ją tworzące wspólnie prowadzą działalność naukową, kształcą doktorantów, nadają stopnie naukowe lub stopnie w zakresie sztuki; biorą udział w procesie komercjalizacji wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami. Federacja może także wykonywać inne zadania przekazane przez jednostki uczestniczące, z wyłączeniem prowadzenia kształcenia.

W przypadku utworzenia federacji ewaluację jakości działalności naukowej przeprowadza się wyłącznie dla federacji. Ewaluację przeprowadza się w ramach dyscypliny w federacji, której jednostki uczestniczące zatrudniają łącznie według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przeprowadzenia ewaluacji, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy co najmniej 12 pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie.

Zwolnienia podatkowe, które obecnie dotyczą poszczególnych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, będą również obejmowały federację. Jednocześnie należy wskazać, że przedmiotowe zwolnienia federacji nie będą generowały utraconych korzyści dla budżetu państwa, ponieważ jednostki tworzące federację są obecnie i zgodnie z projektowaną ustawą będą objęte przedmiotowo zwolnieniami podatkowymi.

3.5. Stopnie i tytuł w systemie szkolnictwa wyższego i nauki

Projektowana ustawa przewiduje, że ścieżkę awansu zawodowego osób prowadzących działalność naukową wyznaczają stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki – doktora i doktora habilitowanego. Będą one przyznawane w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej lub dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej – zgodnie z klasyfikacją dziedzin i dyscyplin. Projekt ustawy przewiduje również możliwość nadania, pod określonymi w przepisach warunkami, stopnia naukowego doktora w dziedzinie. Ukoronowaniem ścieżki awansu naukowego jest tytuł profesora. Pojęcie „tytuł profesora” będzie obejmowało zarówno naukę, jak i sztukę. Tytuł ten będzie przyznawany w dziedzinie.

Przewiduje się zmianę sposobu dystrybucji uprawnień do nadawania stopni. Będzie to nowy model oparty na następujących zasadach systemowych:

- 1) powiązanie uprawnień doktorskich i habilitacyjnych z kategorią naukową podmiotu w danej dyscyplinie naukowej lub artystycznej;
- 2) jednoznaczne rozgraniczenie kompetencji między organami odpowiedzialnymi za instytucjonalną ewaluację nauki oraz indywidualne postępowania awansowe;
- 3) znaczne zwiększenie poziomu autonomii uczelni, instytutów badawczych, instytutów naukowych PAN i międzynarodowych instytutów naukowych w zakresie nadawania stopni (zwłaszcza stopnia doktora), a w konsekwencji zdecydowane ograniczenie regulacji postępowań awansowych w przepisach powszechnie obowiązujących.

W obecnym stanie prawnym Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów (dalej „Centralna Komisja”) pełni funkcje centralnego organu administracji rządowej odpowiedzialnego za przestrzeganie standardów uzyskiwania stopni naukowych i tytułu naukowego. Kompetencje Centralnej Komisji obejmują również przyznawanie, ograniczanie, zawieszanie i cofanie uprawnień do nadawania stopni. Centralna Komisja, prowadząc postępowanie w sprawie przyznania uprawnień do nadawania stopni, jest zobowiązana do oceny poziomu działalności naukowej lub artystycznej jednostki oraz zweryfikowania liczby zatrudnionych w niej osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego (art. 5 ustawy o stopniach i tytule). Dokumentacja dołączana do wniosku o przyznanie uprawnienia obejmuje m.in. sprawozdanie z działalności naukowo-badawczej w okresie trzech lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku. Pomimo tego, że poziom naukowy podmiotów posiadających uprawnienia do nadawania stopni naukowych oraz prowadzących kształcenie

doktoranckie jest czynnikiem o kluczowym znaczeniu dla kształtowania jakości kadry akademickiej, kryteria uwzględniane przez Centralną Komisję oraz przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego (która wydaje opinię w przedmiocie wniosku o przyznanie uprawnienia) przy dokonywaniu oceny działalności naukowo-badawczej nie są określone.

Jednocześnie w systemie nauki jest dokonywana kompleksowa ocena jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, tzw. ewaluacja instytucjonalna. Szczegółowe kryteria ewaluacji, które obejmują osiągnięcia naukowe i twórcze, potencjał naukowy jednostki oraz praktyczne i pozostałe efekty działalności naukowej i artystycznej, są określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Rozporządzenie stanowi, że komisja Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych (dalej „KEJN”), właściwa dla danej grupy nauk, określa zestaw 4 wartości ocen punktowych (po jednej ocenie w każdym kryterium) odpowiadających jednostkom referencyjnym dla kategorii naukowych A i B, a w procedurze tej jest uwzględniana pozycja nauki polskiej w skali międzynarodowej w dyscyplinach naukowych należących do danej grupy nauk. Porównanie ocen uzyskanych przez jednostkę naukową poddaną ewaluacji z wartościami ocen referencyjnych jest podstawą przyznania odpowiedniej kategorii naukowej (szczegółowy algorytm porównania danej jednostki z jednostką referencyjną jest określony w załączniku do rozporządzenia).

Ewaluacja instytucjonalna jest dokonywana przez KEJN nie rzadziej niż co 4 lata, a jej metodyka bazuje na doświadczeniach oceny działalności naukowej prowadzonej od ponad dwudziestu lat. Ewaluacją przeprowadzoną w 2017 roku objęto 781 jednostek uczelni, 69 instytutów naukowych PAN i 114 instytutów badawczych, które łącznie zgłosiły ok. 1 mln efektów związanych z działalnością naukową w okresie od 2013 r. do 2016 r. W proces ewaluacji zaangażowanych było ok. 180 czołowych ekspertów ze wszystkich dziedzin nauki i sztuki. Jednostki naukowe były oceniane w ustalonych przez KEJN grupach wspólnej oceny składających się z jednostek tego samego rodzaju i działających w zbliżonych dziedzinach nauki, dzięki czemu wyniki ewaluacji – wyrażone przyznaną kategorią naukową – pozwalają na porównywanie jednostek pod względem ich poziomu naukowego. Ewaluacja instytucjonalna ma w Polsce długą historię, a doskonalenie jej metodyki w oparciu o doświadczenia pozyskane w tym czasie, jak również kompleksowy charakter oceny, przejrzystość kryteriów oraz udział w procesie ewaluacji ekspertów o wysokiej renomie sprawiają, że wyniki ewaluacji są powszechnie akceptowane w środowisku akademickim i w związku z tym powinny stanowić podstawę wszelkich działań, dla których jest istotny poziom działalności naukowej.

W latach 2016–2017 Centralna Komisja przyznała 22 uprawnienia do nadawania stopni jednostkom naukowym, które w wyniku ostatniej ewaluacji otrzymały najniższą kategorię naukową – C (w wyniku prowadzonych jeszcze postępowań odwoławczych liczba ta może ulec zmniejszeniu). Stawia to pod dużym znakiem zapytania skuteczność weryfikacji poziomu badań naukowych w jednostkach ubiegających się o uprawnienia dokonywanej przez Centralną Komisję. Należy zwrócić uwagę, że KEJN podczas oceny działalności naukowej bierze pod uwagę ogromną liczbę tzw. zdarzeń ewaluacyjnych, korzysta w znacznym stopniu ze wskaźników bibliometrycznych oraz – dzięki ocenie praktycznie wszystkich jednostek prowadzących działalność naukową w Polsce oraz uwzględnianiu ich pozycji w skali międzynarodowej – ma szeroką perspektywę porównawczą. Można zatem postawić tezę, że KEJN dysponuje narzędziami umożliwiającymi dokonanie oceny jakości działalności naukowej, która jest znacznie bardziej rzetelna niż ocena Centralnej Komisji.

To istotna konstatacja w kontekście kluczowego celu reformy, jakim jest podniesienie poziomu badań naukowych prowadzonych w Polsce. Jakość działalności naukowej zależy przede wszystkim od poziomu kadry akademickiej. Kluczową fazą formowania młodego badacza, determinującą jego przyszły rozwój naukowy, jest kształcenie doktoranckie oparte na relacji uczeń–mistrz. Jeżeli jednak poziom naukowy mistrza-promotora jest niski, a jednostka, w której kształci się doktorant, prowadzi głównie badania o charakterze przyczynkarskim, to przyszły doktor nie będzie dobrze przygotowany do pracy naukowej. To od poziomu naukowego jednostki powinna zatem zależeć możliwość doktoryzowania przyszłych naukowców – w przeciwieństwie do sytuacji, z którą mamy do czynienia obecnie, gdy jednym z parametrów uwzględnianych w ewaluacji jest liczba posiadanych uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Inną wadą obecnego modelu dystrybucji uprawnień do nadawania stopni jest brak realnej okresowej weryfikacji jakości działalności naukowej jednostek, które nabyły takie uprawnienia. W roku 2016 Centralna Komisja zakończyła kontrolę 31 jednostek organizacyjnych, tj. niewielkiego odsetka spośród 773 jednostek posiadających uprawnienia do nadawania stopni. W wyniku tej kontroli pięciu jednostkom cofnięto uprawnienia, a dziewięciu ograniczono uprawnienia (przez zobowiązanie do przedstawiania każdej uchwały o nadaniu stopnia do zatwierdzenia przez Centralną Komisję). Powyższe decyzje były podjęte przede wszystkim w oparciu o stwierdzone uchybienia w procedurach postępowań awansowych, a nie z powodu stwierdzenia niskiego poziomu naukowego jednostki. Nie dotyczyły też poziomu naukowego samych rozpraw doktorskich.

Dzięki temu, że ewaluacja instytucjonalna działalności naukowej jest dokonywana przez KEJN okresowo i w sposób kompleksowy, powiązanie uprawnień do nadawania stopni z jej wynikami – przyznaną kategorią naukową – pozwoliłoby na rzeczywistą weryfikację poziomu naukowego tych podmiotów, które mają możliwość decydowania o awansach naukowych w poszczególnych dyscyplinach.

Uwzględniając wyżej przedstawione okoliczności, jak również opinię środowiska akademickiego – która została wyrażona podczas konferencji programowej Narodowego Kongresu Nauki w Poznaniu – przyjęto, że jest konieczne powiązanie uprawnień doktorskich i habilitacyjnych z kategorią jednostki naukowej.

Należy również zwrócić uwagę, że instytucjonalna ewaluacja nauki oraz dbałość o jakość indywidualnych postępowań awansowych, to w istocie dwa odrębne obszary działania, które różnią się celami, korzystają z odmiennych narzędzi i prowadzone są na zupełnie inną skalę. Ewaluacja instytucjonalna ze względu na liczbę efektów działalności naukowej podlegających ocenie musi być oparta przede wszystkim na wskaźnikach ilościowych, w szczególności – bibliometrycznych (aczkolwiek z uwzględnieniem oceny eksperckiej, która będzie także wykorzystywana w nowym modelu ewaluacji jakości działalności naukowej), podczas gdy indywidualna recenzja osiągnięć naukowych zawsze pozostanie ekspercką oceną, w której narzędzia bibliometryczne mogą mieć jedynie charakter pomocniczy.

Semantyczne podobieństwo oceny instytucjonalnej i oceny indywidualnej, jak również pozostawienie w gestii jednej instytucji – Centralnej Komisji – oceny indywidualnego dorobku naukowego w ramach postępowań awansowych oraz oceny instytucjonalnej w ramach postępowań o przyznanie uprawnień jest przyczyną wielu nieporozumień. Wśród nich na pierwszy plan wysuwa się nieuzasadnione przenoszenie parametrów ewaluacji instytucjonalnej na poziom indywidualny w ramach ocen okresowych lub postępowań awansowych, co prowadzi do niepożądanych zjawisk, takich jak tzw. „punktoza”.

W projektowanym porządku instytucjonalnym systemu nauki jest konieczne wyraźne rozdzielanie zakresu kompetencji poszczególnych instytucji. Nakładanie się obszarów właściwości różnych instytucji prowadzi nie tylko do konfliktów, ale oznacza przede wszystkim rozmywanie odpowiedzialności i nieefektywne wykorzystywanie zasobów. Ponadto powierzenie jednej instytucji spójnego obszaru odpowiedzialności sprzyja zwiększaniu kompetencji w tym obszarze oraz podnoszeniu jakości prowadzonych działań.

Oddzielenie ewaluacji instytucjonalnej od oceny indywidualnego dorobku naukowego powinno mieć zatem swój wyraz w rozdzieleniu instytucji odpowiedzialnych zarówno za

prorowadzenie każdej z tych ocen, jak również za nadzór nad działaniami związanymi z ich dokonywaniem. Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy wychodzą naprzeciw tym postulatam: instytucją odpowiedzialną za ewaluację instytucjonalną w poszczególnych dyscyplinach (z wynikami której powiązane będą uprawnienia do nadawania stopni) będzie Komisja Ewaluacji Nauki, natomiast czynności na poziomie centralnym związane z postępowaniami w sprawie nadania stopni i tytułu profesora będą podejmowane przez Radę Doskonałości Naukowej.

Stopień doktora i doktora habilitowanego będzie nadawać:

- w uczelni – senat lub wskazany w statucie organ, przy czym dla jednej dyscypliny, a w przypadku stopni doktora nadawanych w dziedzinie – jednej dziedziny, będzie mógł być wskazany jeden organ,
- w pozostałych podmiotach – rada naukowa.

Tytuł profesora będzie nadawać Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

3.5.1. Stopień doktora

Projekt wprowadza nowy model uzyskiwania stopnia doktora oraz kształcenia doktorantów. Ma on na celu podniesienie jakości rozpraw doktorskich i procedur nadawania stopnia doktora oraz jakości i skuteczności zorganizowanego kształcenia doktorantów. Zaproponowane rozwiązania mają służyć znacznemu ograniczeniu problemów związanych z przewodami doktorskimi i studiami doktoranckimi (opisanymi w początkowej części uzasadnienia). Wprowadzenie nowego modelu wiąże się ze znacznym podniesieniem poziomu autonomii programowej podmiotów mających uprawnienia do nadawania stopnia doktora oraz kształcenia doktorantów. Projekt przewiduje istotne zmiany w zakresie uprawnień do nadawania stopnia doktora, zasad przygotowania rozpraw doktorskich, uzyskiwania stopnia doktora i opieki naukowej, statusu doktoranta oraz wsparcia finansowego dla doktorantów, organizacji i warunków kształcenia doktorantów, a także zapewniania jakości kształcenia doktorantów.

Uprawnienia do nadawania stopnia doktora będą posiadały uczelnie, federacje, instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze oraz instytuty międzynarodowe w dyscyplinie („podmiot doktoryzujący”), w której dany podmiot będzie posiadać kategorię naukową A+, A lub B+. Zmiana ta jest podyktowana potrzebą postulowanego przez środowisko akademickie ograniczenia zbyt dużej liczby podmiotów uprawnionych do nadawania stopnia doktora (wśród

których znajdują się obecnie także jednostki słabe naukowo) i uzależnienia tych uprawnień od faktycznego poziomu prowadzonych badań naukowych.

Istotną regulacją o charakterze projakościowym są wymagania do uzyskania stopnia doktora. Projekt przewiduje wymóg uzyskania efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz posiadania certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów poświadczającego znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Zaawansowana znajomość języka obcego jest warunkiem niezbędnym do funkcjonowania badacza w międzynarodowym środowisku naukowym. Określenie wymagań na poziomie C1 jest logiczną konsekwencją uwzględnionego w charakterystykach drugiego stopnia PRK wymogu posługiwania się przez absolwenta studiów magisterskich językiem obcym na poziomie B+. Wśród warunków uzyskania stopnia doktora znajdzie się autorstwo co najmniej jednej monografii naukowej wydanej przez wydawnictwo uwzględnione w wykazie ministra lub rozdziału w takiej monografii, lub co najmniej jednego artykułu naukowego opublikowanego w czasopiśmie lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych ujętych w nowym wykazie ministra, uwzględniającym czasopisma naukowe i recenzowane materiały z konferencji międzynarodowych indeksowane w międzynarodowych bazach o największym zasięgu, a także czasopisma naukowe będące przedmiotem projektów finansowanych w ramach specjalnego programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”. Ten wymóg ma na celu motywowanie kandydatów na doktorów do publikowania wyników swoich badań naukowych w wydawnictwach rozpoznawalnych w międzynarodowym obiegu naukowym, zarówno polskich jak i zagranicznych. Projektowana ustawa przewiduje również wprost możliwość określenia przez podmioty doktoryzujące dodatkowych wymogów do uzyskania stopnia doktora. Wśród wymogów pozostanie konieczność przedstawienia i obrony rozprawy doktorskiej oraz posiadanie tytułu magistra lub równorzędnego. Wzorem dotychczasowych rozwiązań (związanych z programem „Diamentowy Grant”), w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora będzie można nadać osobie niespełniającej wymagań dotyczących posiadania tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego, będącej absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich.

Wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora będzie następowało na wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora, do którego będzie trzeba dołączyć rozprawę doktorską wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów.

Zdecydowanie zwiększona zostanie transparentność postępowań w sprawie nadania stopnia doktora. Wprowadzona zostanie jawność rozpraw doktorskich, które będą udostępniane w BIP na stronie podmiotowej podmiotu doktoryzującego oraz w Systemie POLon w bazie dokumentów w postępowaniach awansowych na podobnych zasadach jak recenzje. Wyjątkiem od tej zasady będą rozprawy doktorskie, których przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. Poprawie jakości rozpraw i transparentności postępowań będzie służyć także wprowadzenie trzeciego recenzenta dysertacji doktorskiej. Wszyscy recenzenci będą pochodzić spoza uczelni lub instytutu, w którym jest przygotowywana rozprawa doktorska, zarazem nie będą mogli oni być też pracownikami podmiotów, w których jest zatrudniona osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora. Recenzenci będą mieli na sporządzenie recenzji dwa miesiące licząc od dnia doręczenia rozprawy. Ustawowym warunkiem dopuszczenia do obrony będzie uzyskanie co najmniej dwóch pozytywnych recenzji.

Projektowana ustawa zwiększa współodpowiedzialność promotora za sukces kandydata do stopnia w przygotowaniu rozprawy doktorskiej. Projekt wprowadza zakaz pełnienia funkcji promotora przez osoby, będące w okresie ostatnich 5 lat promotorami 4 doktorantów, którzy zostali skreśleni z listy doktorantów z powodu negatywnego wyniku oceny śródkresowej lub które sprawowały opiekę nad przygotowaniem rozprawy przez co najmniej 2 osoby ubiegające się o nadanie stopnia doktora, które nie uzyskały dwóch pozytywnych recenzji.

Szczegółowe czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora będą określone w uchwale senatu uczelni lub rady naukowej instytutu określającej m.in. sposób wyznaczania i zmiany promotora lub promotorów, tryb złożenia rozprawy doktorskiej i obrony, sposób wyznaczania recenzentów. Senat lub rada naukowa będą mogły także określić dodatkowe wymagania do nadania stopnia lub dodatkowe warunki dopuszczenia do obrony. Dzięki uproszczeniu zasad dotyczących czynności w postępowaniu o nadanie stopnia doktora oraz kształcenia doktorantów, ułatwiona zostanie realizacja wspólnych doktoratów, w tym z udziałem zagranicznych instytucji naukowych.

Rozprawa doktorska będzie mogła być przygotowywana w dwóch trybach:

- 1) w ramach kształcenia w szkołach doktorskich, które zastąpi studia doktoranckie i nie będzie uwzględniało formy niestacjonarnej;
- 2) w trybie eksternistycznym, stanowiącym odpowiednik tzw. ścieżki z wolnej stopy.

3.5.2. Szkoła doktorska i tryb eksternistyczny

W miejsce studiów doktoranckich projekt wprowadza zupełnie nową formułę zorganizowanego kształcenia doktorantów: szkoły doktorskie. Szkoły doktorskie mają być horyzontalnymi strukturami funkcjonującymi w ramach podmiotów doktoryzujących. Formuła szkół doktorskich będzie wspierać interdyscyplinarność w badaniach naukowych związanych z przygotowywanymi przez doktorantów rozprawami oraz kształcenie zaawansowanych kompetencji transferowalnych. W tym kontekście rację bytu straci wyodrębnienie kategorii środowiskowych studiów doktoranckich. Szkoły doktorskie będą sprzyjały osiągnięciu efektu synergii w kształceniu doktorantów.

Szkoła doktorska będzie mogła być utworzona docelowo dla co najmniej dwóch dyscyplin naukowych, w których uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora. Wyjątkiem od tej zasady będą uczelnie prowadzące działalność naukową w jednej dyscyplinie w zakresie teologii lub kultury fizycznej, lub w jednej dyscyplinie artystycznej, które w danej dyscyplinie będą posiadały kategorię co najmniej B+. Wyjątek ten jest motywowany specyfiką profilu uczelni prowadzących działalność naukową w tych obszarach. Dla danej dyscypliny będą mogły być utworzone przez podmiot doktoryzujący nie więcej niż trzy szkoły doktorskie. Szkoły doktorskie będą mogły być także tworzone na tych samych warunkach przez instytuty naukowe PAN, instytuty międzynarodowe oraz instytuty badawcze, jak również wspólnie przez uczelnie i instytuty. Szkoły doktorskie będą mogły być też prowadzone przez federacje.

W przypadku zaprzestania spełniania warunków do kształcenia doktorantów w szkole doktorskiej, w tym w szkole doktorskiej w ramach danej dyscypliny, podmiot będzie tracił możliwość kształcenia doktorantów z końcem roku akademickiego, w którym wystąpiła ta okoliczność. Zagwarantowaniu doktorantom możliwości dalszego kształcenia służy regulacja, zgodnie z którą w przypadku zaprzestania kształcenia w szkole doktorskiej w danej dyscyplinie podmiot prowadzący tę szkołę zapewnia doktorantom możliwość kontynuowania kształcenia w innej szkole doktorskiej w tej samej dyscyplinie.

W istotny sposób poprawi się status materialny doktorantów. Każdy doktorant otrzyma stypendium w wysokości co najmniej 37% minimalnego wynagrodzenia profesora określonego w rozporządzeniu przez ministra, natomiast w przypadku pozytywnego wyniku oceny śródkresowej minimalna wysokość stypendium będzie wynosić 57% minimalnego wynagrodzenia profesora. Stypendia zostaną objęte przepisami o systemie ubezpieczeń

społecznych. Łączny okres wypłacania stypendium nie będzie mógł przekroczyć 4 lat. Wprowadzenie powszechnego systemu stypendialnego dla doktorantów jest powiązane z uproszczeniem wsparcia finansowego dla doktorantów, polegającego na likwidacji świadczeń z funduszy pomocy materialnej dla doktorantów oraz zwiększenia stypendium doktoranckiego. Wyjątkiem będzie wprowadzenie dedykowanego doktorantom posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zwiększenia stypendium doktoranckiego w wysokości 30% kwoty stypendium przysługującego do miesiąca, w którym jest przeprowadzana ocena śródkresowa.

Doktorant, któremu kształcenie zostanie zawieszona na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego będzie otrzymywał w tym czasie stypendium doktoranckie. Wysokość stypendium w okresie zawieszenia będzie wyliczana przy odpowiednim zastosowaniu przepisów dotyczących ustalania zasiłku macierzyńskiego. Okres ten nie będzie się wliczał do 4-letniego okresu pobierania stypendium doktoranckiego. Zostanie zachowana możliwość ubiegania się o środki z programów grantowych, a także z programów stypendialnych oferowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne i prawne.

Zasady rekrutacji do szkół doktorskich, przeprowadzanej w drodze konkursu, oraz program kształcenia będą podawane do wiadomości publicznej nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem kształcenia.

Kształcenie w szkole doktorskiej będzie trwało od 6 do 8 semestrów. W terminie 3 miesięcy od dnia podjęcia kształcenia w szkole doktorskiej doktorantowi wyznaczać się będzie promotora lub promotorów. Kształcenie w szkole doktorskiej będzie oparte o program kształcenia oraz indywidualny plan badawczy, który stanie się podstawowym narzędziem autonomizującym kształcenie doktoranta w ramach szkoły doktorskiej. Indywidualny plan badawczy stanie się swoistym kontraktem zawierającym, w ciągu pierwszych 6 miesięcy kształcenia, pomiędzy doktorantem a szkołą doktorską przy udziale promotora, z którym plan jest uzgadniany. Plan będzie zawierał harmonogram przygotowania pracy doktorskiej, włącznie z terminem przygotowania rozprawy doktorskiej.

Podniesieniu jakości i skuteczności kształcenia doktorantów służy wprowadzenie oceny śródkresowej postępów w przygotowaniu rozprawy doktorskiej, stanowiącej formalną cezurę dla zrealizowania połowy kształcenia, niezależnie od ewentualnych dodatkowych obowiązków sprawozdawczych i „punktów kontrolnych” określanych przez podmioty doktoryzujące

w wewnętrznych regulacjach. Ocenę będzie przeprowadzać (w oparciu o indywidualny plan badawczy) trzyosobowa komisja, z udziałem co najmniej jednego recenzenta spoza podmiotu doktoryzującego. Członkiem komisji nie będzie mógł być promotor doktoranta. Pozytywna ocena będzie pozwalała na dalsze kształcenie w szkole doktorskiej oraz uprawniała do otrzymywania wyższego stypendium. Negatywna ocena będzie skutkować skreśleniem z listy doktorantów.

Kształcenie w szkole doktorskiej będzie się kończyło złożeniem rozprawy doktorskiej. Termin złożenia rozprawy doktorskiej będzie określony w indywidualnym planie badawczym i będzie mógł być przedłużony o maksymalnie dwa lata.

Doktorant otrzymujący stypendium nie będzie mógł być jednocześnie zatrudniony jako nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy. Wyjątkiem od tego zakazu będzie zatrudnienie w celu realizacji projektu badawczego. Zakaz zatrudnienia ma wyeliminować ryzyko związane ze zbytnimi obciążeniami dydaktycznymi, naukowymi i organizacyjnymi osób, które przygotowują rozprawę doktorską przy znacznym wsparciu finansowym pochodzącym ze środków publicznych. Te obciążenia mogłyby negatywnie wpłynąć na możliwość przygotowania rozprawy doktorskiej. Wskazany w przepisie wyjątek premiuje zatrudnienie doktorantów tylko w celu realizacji projektu, co powinno stanowić dodatkową zachętę do aplikowania w krajowych i międzynarodowych konkursach grantowych.

Projekt ustawy przewiduje, obok ustanowienia mechanizmów mających na celu podniesienie jakości i efektywności kształcenia doktorantów, znaczne poszerzenie autonomii podmiotów prowadzących kształcenie doktorantów, w zakresie organizacji i toku kształcenia. Nie przewiduje się w tym zakresie dodatkowych aktów wykonawczych. Kwestie nieuregulowane w ustawie będzie określać regulamin szkoły doktorskiej. Regulamin będzie określał w szczególności sposób wyznaczania i zmiany promotora lub promotorów, sposób dokumentowania przebiegu kształcenia, sposób przeprowadzania oceny śródkresowej oraz warunki przedłużania terminu złożenia rozprawy doktorskiej.

Projektowane przepisy mają umożliwić uzyskanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym, stanowiącym zmodyfikowaną wersję dotychczasowej tzw. ścieżki z wolnej stopy. W przypadku osób ubiegających się o stopień w trybie eksternistycznym wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora będzie poprzedzone złożeniem wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów. Kandydat do stopnia doktora będzie musiał spełnić wszystkie wymogi, a postępowanie będzie realizowane na takich samych zasadach jak w przypadku osób kończących kształcenie w szkole doktorskiej, z wyjątkiem warunków

dotyczących odpłatności. Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym będzie określony w uchwale senatu lub rady naukowej instytutu w sprawie sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

3.5.3. Stopień doktora habilitowanego

Uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego będą posiadały uczelnie, federacje, instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze oraz instytuty międzynarodowe w dyscyplinie („podmiot habilitujący”), w której dany podmiot będzie posiadać kategorię naukową A+, A lub B+.

Projekt ustawy wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym stopień doktora habilitowanego będzie nadawany osobie, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- posiada stopień doktora,
- posiada osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny (rozumiane w szczególności jako monografia naukowa wydana przez wydawnictwo z wykazu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki lub cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych znajdujących się w wykazie ministra, oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne lub też część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem danej osoby),
- wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Proponowane rozwiązanie usuwa obecnie istniejący wymóg wykazywania w postępowaniu habilitacyjnym jedynie osiągnięć uzyskanych po doktoracie. Zostanie dodane wymaganie dotyczące posiadania publikacji w wydawnictwach i czasopiśmie, których wysoki poziom merytoryczny ma znaleźć potwierdzenie przez ich umiejscowienie w wykazach ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Zostanie dodane również wymaganie dotyczące aktywności naukowej lub artystycznej, która wykracza poza mury jednego podmiotu. Szczególnie akcentuje się w tym względzie osiągnięcia międzynarodowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

Projekt wprowadza szczególną procedurę, w której habilitacja będzie uzyskiwana niejako automatycznie, bez dokonywania analizy powyżej wymienionych wymogów przez podmiot habilitujący. Szczególna ścieżka uzyskiwania habilitacji dotyczyć ma osoby, która:

- jako kierownik projektu otrzymała grant ERC lub
- jako kierownik projektu i zespołu badawczego zrealizowała projekt finansowany w ramach konkursu grantowego o uznanej renomie międzynarodowej (wykaz tych konkursów będzie określał minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, po zasięgnięciu opinii Rady Doskonałości Naukowej i Komisji Ewaluacji Nauki) i uzyskała rozliczenie tego projektu.

W myśl projektowanych przepisów wniosek będzie składany do podmiotu habilitującego za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej. Rada wyznaczy spoza podmiotu habilitującego 4 członków komisji habilitacyjnej (w tym przewodniczącego komisji i trzech recenzentów) spośród osób o uznanej renomie naukowej, w tym międzynarodowej oraz niebędących pracownikami podmiotu habilitującego lub podmiotu zatrudniającego osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Podmiot habilitujący powoła komisję habilitacyjną w składzie 7 osób: 4 osoby wskazane przez Radę, 2 członków zatrudnionych w podmiocie habilitującym (w tym sekretarza komisji) oraz 1 recenzenta spoza podmiotu habilitującego. Oznacza to, że w postępowaniu habilitacyjnym będzie zaangażowanych 4 recenzentów. Dane osobowe wszystkich recenzentów będą jawne.

Projektowana ustawa przewiduje możliwość przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego przez komisję habilitacyjną. Kolokwium przeprowadzone może być jedynie w zakresie osiągnięć naukowych albo artystycznych osoby ubiegającej się o habilitację, nie zaś w zakresie całej dyscypliny, w której dana osoba ubiega się o habilitację.

W myśl przepisów projektowanej ustawy stopień doktora habilitowanego nie może zostać nadany, jeśli co najmniej dwie recenzje są negatywne. Ten element procesu habilitacyjnego należy traktować jako wprowadzenie kolejnego rozwiązania o charakterze projakościowym. Innym elementem projakościowym wprowadzanym do procedury habilitacyjnej jest jego zwiększona transparentność: wniosek o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, informacja o składzie komisji i recenzje mają być umieszczane w BIP na stronie podmiotowej podmiotu habilitującego oraz w Systemie POL-on. W obecnym stanie prawnym nie umieszcza się danych w Systemie POL-on, a na stronie internetowej podmiotu habilitującego nie umieszcza się recenzji.

Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego będzie przysługiwało odwołanie do Rady Doskonałości Naukowej.

3.5.4. Tytuł profesora

Tytuł profesora będzie mógł być nadany osobie posiadającej stopień naukowy doktora habilitowanego oraz spełniającej łącznie następujące wymagania:

- prowadziła badania naukowe lub prace rozwojowe, których efektem były wybitne osiągnięcia naukowe,
- kierowała zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych,
- wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną we współpracy międzynarodowej.

Tytuł profesora będzie mógł być również nadany osobie, która posiada stopień doktora habilitowanego w zakresie sztuki oraz prowadziła działalność w zakresie twórczości artystycznej, której efektem były wybitne osiągnięcia artystyczne. Negatywną przesłanką wobec nadania tytułu profesora będzie praca lub pełnienie przez nią służby w organach bezpieczeństwa państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Projektowana ustawa przewiduje również, że w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych albo artystycznych, tytuł profesora będzie można nadać osobie posiadającej stopień doktora, ale przy założeniu, że osoba ta spełnia pozostałe wymagania (poza posiadaniem stopnia doktora habilitowanego).

Postępowanie o nadanie tytułu profesora będzie wszczynane na wniosek kandydata do tytułu profesora skierowany bezpośrednio do Rady Doskonałości Naukowej. Projektowana ustawa przewiduje, że Rada będzie powoływać 5 recenzentów, którzy wydają opinię w sprawie spełniania osiągnięć przez kandydata. Dane tych recenzentów mają być jawne. Regulacje zawarte w projekcie przewidują mechanizm występowania z wnioskiem do Prezydenta RP o nadanie tytułu profesora, z tym że wystąpienia takiego będzie dokonywać Rada.

3.5.5. Rada Doskonałości Naukowej

W miejsce Centralnej Komisji zostanie powołana Rada Doskonałości Naukowej (RDN), która będzie działać na rzecz zapewnienia rozwoju kadry naukowej zgodnie z najwyższymi

standardami jakości badań wymaganych do uzyskania stopni naukowych i tytułu naukowego. W zakresie prowadzonych postępowań RDN będzie pełnił funkcję centralnego organu administracji rządowej.

Każda z dyscyplin będzie reprezentowana przez trzy osoby posiadające stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora (obecnie tylko osoby z tytułem profesora). Członkowie RDN będą wybierani przez osoby posiadające stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora reprezentujące daną dyscyplinę (obecnie – tylko przez osoby posiadające tytuł profesora). Zmiana ta, przy jednoczesnym zwiększeniu – co do zasady – zakresu dyscyplin, znacznie poszerzy grono osób posiadających czynne i bierne prawo wyborcze, przyczyniając się do wprowadzenia rzeczywistej konkurencji między kandydatami do RDN oraz wyeliminowania patologicznych sytuacji takich jak ta, w której członkowie Centralnej Komisji mają środowiskową legitymizację w postaci zaledwie jednego głosu.

Warunkiem członkostwa w RDN będzie znaczący i aktualny dorobek naukowy zdefiniowany jako autorstwo, w ciągu pięciu lat poprzedzających wybory, co najmniej jednej publikacji naukowej wydanej przez wydawcę ujętego w wykazie ministra lub trzech artykułów opublikowanych w czasopismach lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej ujętych w nowym wykazie czasopism naukowych ministra. W przypadku członków reprezentujących dyscypliny artystyczne w dziedzinie sztuki, warunkiem będzie autorstwo co najmniej jednego wybitnego dzieła zrealizowanego w okresie ostatnich 5 lat. Członkiem RDN będzie mogła zostać także osoba, która w ciągu ostatnich 5 lat była autorem wybitnego osiągnięcia w zakresie opracowania i wdrożenia oryginalnego rozwiązania projektowego, konstrukcyjnego, technologicznego lub artystycznego. Członkiem RDN będzie mogła być jedynie osoba, która w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie pełniła służby w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów ani nie współpracowała z tymi organami.

Wprowadzony zostanie nowy system wyboru recenzentów wskazywanych przez Radę Doskonałości Naukowej, tj. na potrzeby postępowań habilitacyjnych, postępowań w sprawie nadania tytułu profesora, rozpatrywania odwołań od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora lub doktora habilitowanego oraz oceny decyzji w sprawie nabycia uprawnień równoważnych uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego. RDN będzie wskazywać kandydatów na recenzentów w liczbie trzykrotnie przewyższającej

liczbę recenzentów wyznaczanych w danej sprawie, następnie Biuro RDN będzie przeprowadzało procedurę losowania. Oprócz wymienionych wcześniej zadań dotyczących czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora oraz rozpatrywania odwołań od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora lub doktora habilitowanego, RDN będzie również m.in. sprawowała nadzór nad podmiotami doktoryzującymi i podmiotami habilitującymi w zakresie zgodności z prawem indywidualnych postępowań awansowych oraz uchwał dotyczących sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, dodatkowych wymagań dotyczących nadania stopnia doktora i warunków dopuszczenia do obrony oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W ramach nadzoru RDN będzie mogła żądać informacji i wyjaśnień od podmiotów, stwierdzać nieważność ww. uchwał, a w przypadku rażącego naruszenia prawa przy nadawaniu stopnia, także wznowić postępowanie w sprawie nadania stopnia.

Kadencja RDN będzie trwała 4 lata. Przewodniczącego RDN będzie powoływał spośród członków Rady i odwoływał minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Statut RDN będzie uchwalany na posiedzeniu plenarnym RDN.

3.6. Ewaluacja jakości kształcenia, ewaluacja szkół doktorskich i ewaluacja jakości działalności naukowej

3.6.1. Ewaluacja jakości kształcenia

Zgodnie z projektem, ewaluacji jakości kształcenia będzie dokonywać Polska Komisja Akredytacyjna, czyli instytucja działająca niezależnie na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Ewaluacja jakości kształcenia będzie dokonywana w formie oceny programowej lub oceny kompleksowej.

Ocena programowa będzie polegać na cyklicznej ocenie jakości kształcenia na kierunku studiów przy uwzględnieniu programów i standardów kształcenia, kwalifikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, infrastruktury wykorzystywanej do realizacji efektów uczenia się, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umiędzynarodowienia oraz wsparcia studentów w procesie uczenia się. Ocena będzie się kończyć wydaniem oceny pozytywnej albo negatywnej.

Projekt wprowadza instytucję oceny kompleksowej, która będzie obejmować ocenę działań na rzecz zapewniania jakości kształcenia w uczelni, w szczególności pod kątem ich

skuteczności, we wszystkich dziedzinach, w których jest prowadzone kształcenie. Ocena ta będzie dokonywana na wniosek uczelni posiadającej wyłącznie pozytywne oceny programowe i kończyć się będzie wydaniem oceny pozytywnej albo odmową wydania oceny pozytywnej.

Kryteria tych ocen zostaną określone w rozporządzeniu, przy uwzględnieniu międzynarodowych standardów w zakresie zapewniania jakości kształcenia.

Komisja, dokonując ocen, będzie mogła wydać ocenę na podstawie oceny, akredytacji lub certyfikatu podmiotu dokonującego ocen jakości kształcenia zarejestrowanego w EQAR lub z którym Komisja zawarła umowę o uznawalności ocen. Komisja będzie mogła również uwzględnić ocenę, akredytację lub certyfikat międzynarodowego lub krajowego podmiotu dokonującego ocen jakości kształcenia. Komisja albo inny podmiot zarejestrowany w EQAR będą również uprawnione do przeprowadzania oceny studiów wspólnych prowadzonych przez polską uczelnię z udziałem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej. Umożliwi to zastosowanie w ocenie kryteriów przewidzianych w tzw. europejskim podejściu do zapewniania jakości studiów wspólnych (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes) – dokumencie przyjętym podczas Konferencji Ministrów Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, która odbyła się w maju 2015 r. w Erywaniu.

Zgodnie z projektem Komisja będzie mogła przyznawać certyfikaty stanowiące potwierdzenie osiągnięcia wyróżniającego poziomu kształcenia w uczelni w zakresie określonym przez Komisję.

Do zadań Komisji, obok wspomnianych wyżej ocen, należeć będzie wyrażanie opinii w sprawach utworzenia uczelni niepublicznej oraz wydania pozwolenia na utworzenie kierunku studiów w uczelni. Do jej zadań należeć będzie także prowadzenie działalności analitycznej, szkoleniowej oraz upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie jakości kształcenia, współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego, a także wydawanie opinii w innych sprawach przedstawionych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

W projektowanych przepisach przewiduje się, że minister będzie powoływał członków Komisji spośród kandydatów spełniających warunki określone w ustawie, zgłoszonych przez uczelnie, Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, konferencje rektorów, Parlament Studentów RP, ogólnokrajowe stowarzyszenia naukowe, organizacje pracodawców, a także prezydium Komisji.

Projekt ustawy wprowadza ograniczenie pełnienia funkcji Przewodniczącego Komisji i członka prezydium Komisji do dwóch następujących po sobie kadencji. Organami Komisji

będą Przewodniczący i prezydium, a w jej skład będą wchodzić zespoły działające w ramach dziedzin nauki i sztuki oraz zespół odwoławczy. Statut Komisji określi w szczególności organizację i sposób działania Komisji, szczegółowe zadania jej organów, zasady doboru kierunków studiów do oceny programowej w danym roku oraz zasady i tryb powoływania ekspertów Komisji.

3.6.2. Ewaluacja szkół doktorskich

Projekt ustawy wprowadza ewaluację szkół doktorskich, której celem jest zapewnienie niezależnej zewnętrznej oceny jakości kształcenia doktorantów. Wprowadzenie ewaluacji szkół doktorskich jest motywowane m.in. wnioskami z kontroli Najwyższej Izby Kontroli w zakresie kształcenia na studiach doktoranckich (informacja z dnia 5 stycznia 2016 r.), w których wskazana została konieczność wprowadzenia odrębnej zewnętrznej oceny jakości kształcenia doktorantów. Ewaluacja szkół doktorskich będzie przeprowadzana przez Komisję Ewaluacji Nauki co 6 lat, z udziałem co najmniej jednego eksperta zatrudnionego w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej posiadającego znaczący dorobek naukowy oraz jednego doktoranta. Tym samym przepisy ustawy odpowiadają oczekiwaniom środowiska naukowego, w tym doktorantów, dotyczącym szerszego włączenia bezpośrednich zainteresowanych jakością kształcenia w szkole doktorskiej, jak również zapewnienia międzynarodowej perspektywy na pożądaną jakość kształcenia doktorantów.

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena m.in. adekwatności programów kształcenia do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, kwalifikacji nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie, jakości procesu rekrutacji, jakości opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu badań naukowych, rzetelności przeprowadzania oceny śródkresowej, poziomu umiędzynarodowienia i skuteczności kształcenia doktorantów.

Zarówno minister jak i podmiot prowadzący szkołę doktorską będą mieli obowiązek udostępniania w BIP na swojej stronie podmiotowej uchwał zawierających ocenę realizacji kształcenia w danej szkole doktorskiej.

3.6.3. Ewaluacja jakości działalności naukowej

Przy ewaluacji jakości działalności naukowej będą uwzględniane następujące kryteria: poziom naukowy lub artystyczny prowadzonej działalności, efekty badań naukowych i prac

rozwojowych (tym samym to kryterium nie będzie dotyczyło ewaluacji działalności w dyscyplinach artystycznych) oraz wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. Ewaluacja będzie obejmować osiągnięcia wszystkich pracowników prowadzących działalność naukową w podmiotach poddanych ewaluacji. Ewaluacją zostaną objęte osiągnięcia pracowników i doktorantów, które powstały w związku z ich zatrudnieniem lub odbywaniem przez nich kształcenia w podmiocie, a w przypadku federacji – również osiągnięcia osób zatrudnionych w jednostkach uczestniczących. Ewaluacją obejmie się także osiągnięcia artystyczne, które powstały bez związku z zatrudnieniem lub odbywaniem kształcenia w podmiocie. Odstępstwo to wynika ze specyfiki dyscyplin artystycznych, w zakresie których osiągnięcia artystyczne powstają zazwyczaj w wyniku działalności pracowników poza murami zatrudniających ich uczelni.

Do osiągnięć o szczególnym znaczeniu, uwzględnianych przy ewaluacji, będą należeć: monografie naukowe wydane przez wydawnictwa publikujące recenzowane monografie naukowe, artykuły naukowe opublikowane w czasopismach naukowych lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, ujętych w międzynarodowych bazach czasopism naukowych o największym zasięgu, lub w czasopismach naukowych będących przedmiotem projektów finansowanych w ramach specjalnego programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”. Podstawową zasadą nowego modelu oceny publikacji będzie ujednolicona metoda oceny wszystkich kanałów publikacji przez uznanie – funkcjonującej od ponad pół wieku w naukometrii – zasady dziedziczenia prestiżu (artykuł jest wart tyle, ile czasopismo, w którym jest opublikowany, a książka jest warta tyle, ile wydawnictwo ją wydaję). Na potrzeby ewaluacji minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania wykazów wydawnictw, czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych oraz sposób ustalania i przypisywania im liczby punktów, mając na uwadze uznaną renomę wydawnictw oraz czasopism i konferencji. Podstawą konstrukcji wykazu czasopism punktowanych będą uznane międzynarodowe bazy bibliograficzne oraz wyniki programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”. Wykaz wydawnictw będzie przygotowywany przy współpracy Komisji Ewaluacji Nauki, ekspertów zewnętrznych oraz Biblioteki Narodowej i będzie obejmował tylko uznane wydawnictwa.

Ewaluacja będzie przeprowadzana w ramach poszczególnych dyscyplin naukowych i artystycznych. Oznacza to, że podmiot otrzyma odrębne kategorie naukowe w ramach poszczególnych dyscyplin, w których jest prowadzona działalność naukowa w ocenianym

podmiocie. Ewaluacja będzie przeprowadzana tylko w tych podmiotach, które będą zatrudniać według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadza się ewaluację, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, co najmniej 12 pracowników na stanowiskach badawczych i badawczo-dydaktycznych prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie. Każdy pracownik będzie składać oświadczenie upoważniające zatrudniającego go podmiot do zaliczenia go do liczby pracowników prowadzących działalność naukową. Oświadczenie będzie można złożyć tylko w jednym podmiocie w ramach maksymalnie dwóch dyscyplin. Ponadto osoba, której osiągnięcia naukowe lub artystyczne będą wykazywane na potrzeby ewaluacji, będzie składać oświadczenie upoważniające dany podmiot do wykazania tych osiągnięć w ramach nie więcej niż 2 dyscyplin.

Szczegółowe kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej oraz sposób i tryb jej przeprowadzania określi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, uwzględniając specyfikę prowadzenia działalności naukowej w ramach dziedzin, specyfikę osiągnięć objętych klauzulą niejawności powstałych w uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych lub instytucie badawczym nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a także porównywalność wyników osiąganych przez podmioty w ramach dyscyplin oraz rzetelność i przejrzystość ewaluacji. Ewaluację działalności naukowej będzie przeprowadzać Komisja Ewaluacji Nauki. Na podstawie wyników ewaluacji Komisja będzie podejmować uchwałę w sprawie proponowanych kategorii naukowych. Przewodniczący Komisji przekaze ministrowi uchwałę w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia jej podjęcia.

Minister na podstawie powyższej uchwały przyzna ewaluowanemu podmiotowi na okres 4 lat kategorię naukową A+, A, B+, B albo C, w poszczególnych dyscyplinach, przy czym kategoria A+ będzie kategorią najwyższą, a kategoria C – najniższą. Decyzje w sprawie przyznania kategorii naukowej będą wydane w terminie do dnia 31 lipca roku następującego po ostatnim roku okresu objętego ewaluacją. Strona niezadowolona z decyzji w sprawie przyznanej kategorii naukowej będzie mogła zwrócić się do ministra z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniosek ten będzie opiniowany przez Komisję w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku przekazanego przez ministra. Umożliwi to rozpatrzenie wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy w tym samym roku, co jest szczególnie istotne dla procesu ustalania wysokości subwencji na utrzymanie potencjału dydaktycznego i utrzymanie potencjału badawczego. Do postępowań w sprawie przyznania kategorii naukowej – z uwagi na specyfikę procesu ewaluacji jakości

działalności naukowej – nie będą mieć zastosowania przepisy art. 10, art. 35–37, art. 61 § 4, art. 79a, art. 81 oraz art. 96a–96n Kodeksu postępowania administracyjnego.

Komisję Ewaluacji Nauki powoła minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Do głównych zadań Komisji będzie należeć: 1) przeprowadzanie ewaluacji jakości działalności naukowej podmiotów prowadzących działalność naukową, 2) przygotowanie projektów wykazów czasopism naukowych i wydawnictw, w których zamieszczone publikacje lub wydane książki naukowe będą uwzględniane przy ewaluacji działalności naukowej, 3) przedstawianie ministrowi propozycji kategorii naukowej dla podmiotów poddanych ewaluacji, 4) ewaluacja jakości kształcenia w szkołach doktorskich, 5) wydawanie opinii w sprawie wykazu konkursów grantowych, w ramach których finansowane i rozliczone projekty badawcze będą uwzględniane w postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

W skład Komisji wejdzie 35 osób, w tym: po 4 przedstawiciele poszczególnych dziedzin oraz 7 osób z doświadczeniem w zakresie polityki naukowej. Reprezentanci poszczególnych dziedzin nauki i dziedziny sztuki będą powoływani spośród osób zgłoszonych przez uczelnie, instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze oraz instytuty międzynarodowe. Podmioty te będą mogły zgłaszać po jednym kandydacie w każdej dziedzinie, w ramach której prowadzą działalność naukową, jeżeli co najmniej w jednej dyscyplinie w danej dziedzinie będą posiadać kategorię naukową A+, A albo B+, a przy tym w żadnej z dyscyplin nie będą posiadać kategorii naukowej C. Kadencja Komisji będzie trwać 4 lata i rozpoczynać się w dniu 1 stycznia. Ta sama osoba będzie mogła być członkiem Komisji nie dłużej niż przez 2 kolejne kadencje. Pracami Komisji będzie kierować przewodniczący, wskazany przez ministra spośród członków Komisji. Członkiem Komisji będzie mogła być osoba, która: 1) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej, 2) nie popełniła czynu określonego w art. 115 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem, 3) posiada co najmniej stopień doktora, 4) aktywnie uczestniczy w realizacji badań naukowych i ma znaczące osiągnięcia w tym zakresie, 5) nie ukończyła 70. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji Komisji, a także spełnia inne wymagania określone dla członków rad uczelni, w tym w zakresie pełnej zdolności do czynności prawnych, niekaralności czy braku współpracy z organami bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów. Członkostwa w Komisji nie będzie można łączyć z członkostwem w Polskiej Komisji Akredytacyjnej,

Radzie Doskonałości Naukowej lub Komitecie Polityki Naukowej, funkcją rektora, pełnieniem funkcji kierowniczej w uczelni, funkcją prezesa i wiceprezesa PAN, przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz stanowiskiem dyrektora instytutu naukowego PAN, instytutu badawczego lub międzynarodowego instytutu naukowego.

3.7. Odpowiedzialność dyscyplinarna

3.7.1. Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich

Projekt przewiduje szczegółowe regulacje dotyczące postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich. Zaproponowano definicję przewinienia dyscyplinarnego oraz zasadę, że rozwiązanie stosunku pracy przez nauczyciela akademickiego, któremu zarzuca się przewinienie dyscyplinarne, nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec obwinionego oraz nie wpływa na prowadzenie postępowania dyscyplinarnego.

W projekcie ujęto zasady postępowania w sprawach dyscyplinarnych mające na celu zabezpieczenie praw i wolności osoby, której dotyczy postępowanie dyscyplinarne oraz członków organów dyscyplinarnych. Projekt przewiduje, że karami dyscyplinarnymi będą: upomnienie, nagana, nagana z obniżeniem wynagrodzenia zasadniczego o 10%–25% na okres od miesiąca do 2 lat, pozbawienie prawa do wykonywania zadań promotora, recenzenta oraz członka komisji w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora na okres od roku do 5 lat, pozbawienie prawa do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelniach na okres od 6 miesięcy do 5 lat, wydalenie z pracy w uczelni, wydalenie z pracy w uczelni z zakazem wykonywania pracy w uczelniach na okres od 6 miesięcy do 5 lat oraz pozbawienie prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na okres 10 lat.

Projekt przewiduje, że w postępowaniu dyscyplinarnym będą brać udział rzecznicy w uczelniach oraz rzecznicy powoływani przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a orzekać będą uczelniane komisje dyscyplinarne, komisja dyscyplinarna przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz komisja dyscyplinarna przy ministrze.

W projekcie zaproponowano nowe kompetencje rektora w postępowaniu w sprawach dyscyplinarnych – w zakresie mediacji. Wprowadzono możliwość przeprowadzania mediacji przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego oraz określono sposób jej przeprowadzenia. Wprowadzono nową procedurę odwoławczą od kary upomnienia nałożonej przez rektora. Ukarany karą upomnienia będzie uprawniony do wniesienia odwołania od rozstrzygnięcia rektora w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o ukaraniu. Organem właściwym do rozpatrzenia odwołania będzie sąd pracy właściwy dla siedziby uczelni.

Projekt przewiduje zasadę przedawnienia karalności w postępowaniu dyscyplinarnym z wyjątkiem czynów dotyczących przywłaszczenia sobie autorstwa albo wprowadzenia w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania, rozpowszechnienia, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, rozpowszechnienia, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego artystycznego wykonania albo publicznego zniekształcenia takiego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania, naruszenia cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w inny sposób, sfalszowania badań naukowych lub ich wyników, lub dokonania innego oszustwa naukowego.

Precyzyjnie określono strony postępowania wyjaśniającego i ich uprawnienia. Zaprojektowano uprawnienie rzecznika dyscyplinarnego i komisji dyscyplinarnych polegające na możliwości zwrócenia się do sądu rejonowego o nałożenie kary pieniężnej w przypadku uchylania się przez obwinionego lub świadka od stawienia.

Postępowanie w sprawie dyscyplinarnej będzie się składać z postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego i postępowania dyscyplinarnego przed właściwą komisją dyscyplinarną. W projekcie uregulowano właściwość komisji dyscyplinarnych, uzależnioną w szczególności od rodzaju wnioskowanych kar dyscyplinarnych.

W projekcie uregulowano sposób prowadzenia postępowania przez komisję dyscyplinarną. Projekt przewiduje termin przedawnienia orzekania, a także zasady wznawiania postępowań dyscyplinarnych.

3.7.2. Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów i doktorantów

Projekt ustawy przewiduje, że za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyny uchybiające godności studenta studenci będą podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Postępowania wyjaśniające będą prowadzone w uczelni przez powołanego na 4-letnią kadencję rzecznika dyscyplinarnego (lub kilku rzeczników dyscyplinarnych). W sprawach dyscyplinarnych studentów, wszczynanych na wniosek rzecznika, będą orzekać komisje dyscyplinarne oraz odwoławcze komisje dyscyplinarne, w składzie których oprócz przewodniczących (nauczycieli akademickich), w równej liczbie zasiadać będą nauczyciele akademicy i studenci. Komisje będą niezawisłe w zakresie orzekania oraz niezależne od organów władzy publicznej i organów uczelni. Rozprawy przed komisją dyscyplinarną lub sądem koleżeńskim będą jawne. Kadencja komisji będzie trwała 4 lata.

Projekt przewiduje następujący katalog kar dyscyplinarnych: upomnienie, nagana, nagana z ostrzeżeniem, zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do jednego roku albo wydalenie z uczelni. Rektor będzie uprawniony do wymierzenia studentowi kary upomnienia za przewinienie mniejszej wagi.

Projekt przewiduje przedawnienie orzekania, które będzie następowało po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania przez rektora wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary lub po upływie 3 lat od dnia popełnienia czynu. Analogicznie do postępowań w sprawach dyscyplinarnych wobec nauczycieli akademickich, w projekcie przewidziano, że przedawnieniu nie podlega karalność czynów polegających na naruszeniu cudzych praw autorskich.

Zgodnie z projektem postępowanie dyscyplinarne w uczelni będzie dwuinstancyjne, a od prawomocnego orzeczenia odwoławczej komisji dyscyplinarnej będzie służyła skarga do sądu administracyjnego.

Do postępowań dyscyplinarnych wobec studentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie, będą miały zastosowanie odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach studentów zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt przewiduje, że doktoranci będą podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską oraz za czyn uchybiający godności doktoranta. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej doktorantów będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy w zakresie odpowiedzialności

dyscyplinarnej studentów oraz przepisy rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach studentów.

3.8. Cudzoziemcy w systemie szkolnictwa wyższego i nauki

Projekt przewiduje, że cudzoziemcy będą mogli podejmować studia, kształcenie w szkołach doktorskich, uczestniczyć w studiach podyplomowych, kształceniu specjalistycznym i innych formach kształcenia. Cudzoziemiec będzie również mógł uczestniczyć w prowadzeniu działalności naukowej lub prowadzeniu kształcenia.

W zakresie opłat za kształcenie, w tym na studiach podyplomowych oraz w ramach innych form kształcenia, możliwe będzie zwolnienie cudzoziemca z ich części na podstawie umowy między uczelniami, umowy międzynarodowej, a także decyzji rektora, dyrektora instytutu badawczego, instytutu naukowego PAN lub międzynarodowego instytutu naukowego, ministra nadzorującego daną uczelnię, a w przypadku stypendystów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – dyrektora Agencji.

Projekt określa również katalog grup cudzoziemców zwolnionych od części opłat z mocy ustawy, zaś w zakresie świadczeń w sposób jasny wyłącza możliwość przyznania cudzoziemcowi stypendium socjalnego oraz kredytu studenckiego. Należy jednak mieć na uwadze, że ów warunek nie będzie dotyczył m.in. posiadaczy Karty Polaka.

Cudzoziemiec będzie mógł zostać zatrudniony jako nauczyciel akademicki, będzie mu również można powierzyć inną pracę zarobkową w zakresie zadań związanych z kształceniem i prowadzeniem działalności naukowej, przy czym nie będzie w tym celu konieczne uzyskanie zezwolenia i zgody organu zatrudnienia. W sposób wyraźny określono również, że zatrudniony cudzoziemiec podlegać będzie obowiązkowi ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, a także będzie korzystał z uprawnień na zasadach obowiązujących obywateli polskich.

W projekcie ustawy wskazano, że dyplomy ukończenia studiów uprawniające do dalszego kształcenia w kraju wydania dają prawo do podjęcia kształcenia na takim samym poziomie w Polsce. Dodatkowo przewidziano automatyczną uznawalność poziomów wykształcenia w odniesieniu do dyplomów wydawanych przez uprawnione uczelnie działające w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Projekt ustawy przewiduje automatyczne uznanie stopni naukowych uzyskanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Przewidziano, że dokumenty potwierdzające ukończenie studiów, wydane przez polskie uczelnie będą uwierzytelniane przez dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz określono katalog tych dokumentów.

3.9. Instytucje przedstawicielskie środowiska szkolnictwa wyższego i nauki oraz organy pomocnicze ministra

Projektowane regulacje wymieniają instytucje przedstawicielskie środowiska szkolnictwa wyższego i nauki, którymi są: Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Parlament Studentów RP oraz Krajowa Reprezentacja Doktorantów.

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego będzie wybieralną instytucją, której głównym zadaniem będzie współdziałanie z organami władzy publicznej w zakresie szeroko pojmowanej polityki naukowej państwa oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki. Obsługę administracyjną Rady zapewni urząd obsługujący ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

W skład Rady wejdą: nauczyciele akademicy wybrani przez konferencje rektorów spośród kandydatów wybranych przez uczelnie – w liczbie 14 (z podziałem uwzględniającym jak dotychczas proporcje łącznej liczby studentów studiujących w uczelniach członkowskich każdej z tych konferencji), 3 przedstawiciele PAN wybrani przez Prezydium PAN, 1 przedstawiciel instytutów badawczych i 1 przedstawiciel państwowych instytutów badawczych wybrani przez Radę Główną Instytutów Badawczych, 4 studenci wybrani przez Parlament Studentów RP, 2 doktoranci wybrani przez Krajową Reprezentację Doktorantów, 2 przedstawiciele pracowników wybrani przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych, 2 przedstawiciele pracodawców wybrani przez reprezentatywne organizacje pracodawców. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje.

Kadencja Rady rozpocznie się w dniu 1 stycznia i będzie trwała 4 lata, z uwzględnieniem normy określającej, że przedstawiciele studentów i doktorantów są powoływani na członków Rady na okres określony odpowiednio w statucie Parlamentu Studentów RP i Krajowej Reprezentacji Doktorantów.

W projekcie uregulowano funkcjonowanie Rady, którą kieruje jej przewodniczący. Statut uchwalany przez Radę na posiedzeniu plenarnym określi jej organizację, tryb działania oraz jej organy i kompetencje. Ponadto rektor, na wniosek członka Rady będącego nauczycielem akademickim, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązków dydaktycznych.

Ustawa przewiduje istnienie: Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich tworzonej przez uczelnie akademickie, Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych tworzonej przez publiczne uczelnie zawodowe oraz Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich tworzonej przez niepubliczne uczelnie zawodowe.

Podstawowym zadaniem konferencji uczelni będzie współdziałanie z organami władzy publicznej w szeroko rozumianych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i kultury. Konferencje będą posiadały osobowość prawną, a organem nadzorującym będzie minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Do konferencji uczelni stosuje się odpowiednio wybrane przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

Zgodnie z przepisami projektu Parlament Studentów RP reprezentuje ogół studentów w Rzeczypospolitej Polskiej, a tworzą go przedstawiciele wszystkich samorządów studenckich. Podstawowym uprawnieniem Parlamentu jest prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w szeroko rozumianych sprawach dotyczących ogółu studentów, w tym do opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących studentów. Najwyższym organem Parlamentu będzie zjazd delegatów, w skład którego wchodzi przedstawiciele samorządu studenckiego każdej uczelni. Zjazd uchwała statut Parlamentu, określający organizację i sposób jego działania, który wchodzi w życie po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki jego zgodności z przepisami prawa. Nadzór nad Parlamentem sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, który przekazuje mu środki finansowe niezbędne do jego funkcjonowania w formie dotacji podmiotowej. Wiąże się z tym konieczność badania przez firmę audytorską rocznego sprawozdania finansowego Parlamentu. Parlament będzie posiadać osobowość prawną; stosuje się do niego odpowiednio wybrane przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

Analogicznie Krajowa Reprezentacja Doktorantów reprezentuje ogół doktorantów w Rzeczypospolitej Polskiej, a tworzą ją przedstawiciele wszystkich samorządów doktorantów. Jej podstawowym uprawnieniem jest prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w szeroko rozumianych sprawach dotyczących ogółu doktorantów, w tym do opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących doktorantów. Najwyższym organem jest zjazd delegatów. Nadzór nad Krajową Reprezentacją Doktorantów sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, który przekazuje jej środki finansowe niezbędne do funkcjonowania w formie dotacji podmiotowej.

Organem pomocniczym ministra w zakresie polityki naukowej państwa będzie Komitet Polityki Naukowej. Głównymi zadaniami Komitetu jest przeprowadzanie ewaluacji realizacji polityki naukowej państwa oraz opiniowanie dokumentów przedstawionych przez ministra. W skład Komitetu wchodzi 12 członków powołanych przez ministra, których kadencja trwa 2 lata. Pracami Komitetu kieruje przewodniczący, wybierany przez członków Komitetu z ich grona. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Komitetu nie dłużej niż przez 2 kolejne kadencje.

Ponadto ustawa umożliwi ministrowi powoływanie innych podmiotów o charakterze pomocniczym – zespołów doradczych oraz ekspertów w celu przedstawienia opinii lub ekspertyzy.

3.10. Systemy informatyczne szkolnictwa wyższego i nauki

Projekt ustawy przewiduje istnienie Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Projektowane przepisy dotyczące Systemu POL-on mają na celu uporządkowanie i ujednoczenie danych gromadzonych od podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zapewnienie niezbędnych danych na potrzeby polskiej i europejskiej statystyki publicznej oraz wspomaganie decyzji ministra dotyczących polityki z obszaru szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt ustawy przewiduje publiczny dostęp do znacznej części danych gromadzonych w Systemie POL-on. Z uwagi na fakt, że w Systemie POL-on gromadzi się także dane osobowe, które nie mogą być upubliczniane, wskazano katalog podmiotów, mających dostęp do danych osobowych. Równocześnie określono cel przetwarzania danych w Systemie POL-on. Dane przetwarzane są dla potrzeb wykonywania zadań związanych z ustalaniem i realizacją polityki naukowej państwa, przeprowadzaniem ewaluacji jakości kształcenia,

ewaluacji szkół doktorskich i ewaluacji jakości działalności naukowej, ustalania wysokości subwencji i dotacji, nadzorem nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki, realizacją zadań przez NAWA, NCBiR oraz NCN.

Projekt ustawy przewiduje zbieranie w Systemie POL-on danych osobowych, takich jak: imiona i nazwisko, numer PESEL, obywatelstwo, rok urodzenia, płeć, nazwa państwa urodzenia – w przypadku cudzoziemców oraz inne w zależności od wykazu. Gromadzenie danych osobowych jest niezbędne np. w procesie kontroli wydatkowania środków na pomoc materialną dla studentów.

W projekcie przewiduje się zbieranie informacji o nauczycielach akademickich i innych osobach prowadzących zajęcia oraz o osobach biorących udział w prowadzeniu działalności naukowej w jednym wykazie. Regulacja taka ma zapewnić jednolity zakres danych dotyczących pracowników uczelni jak i innych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Pozyskane dane posłużą m.in. weryfikacji liczby nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia w uczelni i przebiegu kształcenia w szkołach doktorskich.

Regulacja przewiduje, że w wykazie dotyczącym doktorantów zbiera się także informacje o osobach ubiegających się o stopień doktora, w tym poza szkołami doktorskimi.

Projekt uwzględnia także wykaz instytucji szkolnictwa wyższego i nauki, który zawiera podstawowe informacje m.in. posiadane kategorie naukowe, prowadzone studia i szkoły doktorskie, oraz prowadzone badania i prace rozwojowe. Dane te będą pomocne kandydatom na studia, studentom, pracownikom systemu szkolnictwa wyższego i nauki czy przedsiębiorcom.

Projekt uwzględnia utworzenie w Systemie POL-on bazy dokumentów w postępowaniach awansowych, w której gromadzi się niezbędne dane w odniesieniu do osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora, o nadanie stopnia doktora habilitowanego, jak również w odniesieniu do osób ubiegających się o nadanie tytułu profesora. Gromadzenie danych w powyższej bazie ma na celu zapewnienie jawności i przejrzystości procedur postępowania awansowych oraz współpracę z Jednolitym Systemem Antyplagiatowym (JSA). Wszystkie dane gromadzone w tym wykazie są publicznie dostępne, z wyjątkiem numeru PESEL i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Projekt przewiduje prowadzenie przez ministra JSA, który współpracuje z repozytorium pisemnych prac dyplomowych oraz z bazą dokumentów w postępowaniach awansowych. W repozytorium będą gromadzone informacje o obronionych pracach dyplomowych wraz z ich treściami. Obowiązek sprawdzania prac dyplomowych przed ich obroną

z wykorzystaniem JSA, nałożony na uczelnie niniejszą ustawą, ma na celu zapewnienie ochrony własności praw autorskich absolwentów uczelni. Korzystanie z JSA przez uczelnie będzie bezpłatne. Gromadzenie danych w powyższych bazach ma na celu zapewnienie, aby stopnie i tytuły były nadawane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz dyplomy były wydawane zgodnie z obowiązującym prawem.

Projekt przewiduje także utworzenie w Systemie POL-on bazy osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, w której znajdują się informacje o pełnionych funkcjach w instytucjach szkolnictwa wyższego i nauki, odwzorowania cyfrowe podpisów i paraf, wzory pieczęci urzędowych i wzory dokumentów potwierdzających uzyskanie kwalifikacji. Informacje te są niezbędne w celu ułatwienia wykonania obowiązku ustawowego przez dyrektora NAWA dotyczącego uwierzytelnienia dokumentów wydanych przez uczelnie oraz przez dyrektora NAWA, Prezesa PAN i odpowiedniego ministra nadzorującego instytut badawczy odnośnie do uwierzytelnienia dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych oraz ich duplikatów i odpisów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

Regulacja wprowadza do Systemu POL-on bazę dokumentów planistyczno-sprawozdawczych zawierającą dokumenty finansowe. Informacje w niej zawarte są konieczne do prowadzenia kontroli wydatkowania środków publicznych przez podmioty szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt przewiduje prowadzenie monitoringu karier studentów i absolwentów oraz osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora i osób, które uzyskały ten stopień. Monitoring będzie prowadzony przy wykorzystaniu danych administracyjnych ZUS i Systemu POL-on, co gwarantuje zachowanie pełnej anonimowości osób objętych badaniem. W wyniku połączenia danych z tych dwóch baz otrzymuje się zbiór danych zanonimizowanych niedających możliwości identyfikacji osób, które brały udział w badaniu. Monitoring dostarcza rzetelnych informacji o wpływie studiów wyższych na powodzenie na rynku pracy. Szczególne znaczenie ma on dla zarządzania uczelnią, w szczególności dla zapewnienia lepszej jakości kształcenia oraz lepszego dopasowania programów studiów do potrzeb społeczno-gospodarczych. Wyniki tego badania są także bardzo ważne dla kandydatów na studia, dostarczają one informacji o zatrudnialności oraz zarobkach absolwentów danej uczelni lub kierunku, co powinno być pomocne przy wyborze studiów. Badanie wykorzystane będzie także przez rząd, który analizując wyniki monitoringu będzie mógł lepiej dopasować politykę w zakresie kształcenia. Natomiast opinia publiczna uzyskuje informacje odnośnie do efektywności kształcenia

w kontekście powodzenia na rynku pracy. Należy podkreślić, że polski system jest rozwiązaniem nowatorskim w skali Europy.

W projekcie znalazły się także przepisy dotyczące obowiązku przekazywania przez rektorów, dyrektorów instytutów PAN, dyrektorów instytutów badawczych oraz dyrektorów instytutów międzynarodowych danych na potrzeby statystyki publicznej przy wykorzystaniu Systemu POL-on, na formularzach opracowanych przez ministra w porozumieniu z Prezesem GUS. Do tej pory uczelnie i instytuty badawcze przekazywały dane na potrzeby statystyki publicznej bezpośrednio do GUS. Zmiana ta jest dużym ułatwieniem dla uczelni, gdyż wszystkie dane z obszaru szkolnictwa wyższego przekazują w jedno miejsce.

3.11. Stypendia i nagrody ministra, nagrody Prezesa Rady Ministrów

Projekt ustawy przewiduje dwa zasadnicze instrumenty prawne, dzięki którym organy władzy publicznej (minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz Prezes Rady Ministrów) będą mogli uhonorować wybitnych przedstawicieli środowiska akademickiego i naukowego. Instrumentami tymi będą stypendia przyznawane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także nagrody, które będą przyznawane przez tego ministra oraz przez Prezesa Rady Ministrów.

Beneficjentami stypendiów będą mogli być studenci posiadający znaczące osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami, lub znaczące osiągnięcia sportowe, a także wybitni młodzi naukowcy (młodym naukowcem w świetle przepisów ustawy jest osoba, która jest doktorantem lub nauczycielem akademickim i nie posiada stopnia doktora albo posiada stopień doktora i od jego uzyskania nie upłynęło 7 lat).

Stypendia ministra przewidziane w projekcie ustawy będą miały charakter motywacyjny. Świadczenie to, z uwagi na swoją rolę w systemie oraz podmiot przyznający, zostało wyłączone z systemu świadczeń bezzwrotnej pomocy państwa.

Projekt ustawy przewiduje, że każdy z nadzorujących uczelnie ministrów będzie przekazywał środki na fundusz stypendialny, z przeznaczeniem na stypendia ministra, dla nadzorowanych uczelni.

Z kolei nagrody będą mogły być przyznawane za osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej lub organizacyjnej, a także za całokształt dorobku (nagroda ministra) lub za wyróżniające się rozprawy doktorskie, wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego lub za osiągnięcia w zakresie

działalności naukowej lub wdrożeniowej (nagroda Prezesa Rady Ministrów). Prezes Rady Ministrów będzie mógł także, w odrębnym trybie, przyznać nagrodę specjalną za ważne dla kraju osiągnięcia naukowe. Projekt przewiduje, że Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, kryteria i tryb przyznawania nagród, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, skład i czas trwania kadencji zespołu opiniującego wnioski, jego zadania, sposób ich wykonywania, wysokość wynagrodzenia oraz sposób obsługi i finansowania jego prac, maksymalną liczbę przyznawanych nagród, maksymalną wysokość nagrody oraz wzór wniosku o jej przyznanie. Co do zasady należy przyjąć, że dla nagród Prezesa Rady Ministrów zachowane zostaną zasady wynikające z obecnych przepisów rozporządzenia w tej sprawie.

3.12. Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni

Rozwiązania w zakresie finansowania zaproponowane w projekcie ustawy w znacznym stopniu zwiększą autonomię w zarządzaniu uczelnią. Projekt ustawy przewiduje swobodę decydowania przez uczelnię o przeznaczeniu największej części środków przekazywanych uczelniom. Nowo zaprojektowany system finansowania znacznie usprawnia przyznawanie oraz wydatkowanie środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę.

Osiągnięcie celu w postaci uelastyczenia procesu decyzyjnego w zakresie wewnętrznego podziału środków w szkołach wyższych będzie możliwe przez połączenie środków pochodzących ze strumieni finansowania regulowanych obecnie przez dwa akty prawne: ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Naturalną konsekwencją tego działania będzie połączenie dwóch działów budżetowych. Wiąże się z tym również konieczność połączenia dwóch działów administracji rządowej: szkolnictwa wyższego i nauki.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że zmniejszenie liczby strumieni finansowania nie będzie oznaczało ograniczenia środków przekazywanych podmiotom systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Reforma zakłada istnienie dwóch głównych strumieni finansowania. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz inni ministrowie nadzorujący uczelnie publiczne będą przekazywali uczelniom środki na utrzymanie potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie potencjału badawczego.

Środki finansowe przeznaczone na utrzymanie potencjału dydaktycznego, dystrybuowane zgodnie z regułami określonymi w projektowanym akcie prawnym, będą pochodziły

w szczególności z połączonych dotychczasowych dotacji przeznaczonych na zadania związane z:

- kształceniem studentów studiów stacjonarnych, kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, kształceniem kadr naukowych, utrzymaniem uczelni, w tym na remonty (art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym), z wyłączeniem środków przeznaczonych na kształcenie uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich;
- świadczeniami zdrowotnymi, wykonywanymi w ramach kształcenia studentów studiów stacjonarnych w podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni medycznej lub innej uczelni publicznej, w której jest prowadzone kształcenie na kierunkach medycznych pod bezpośrednim nadzorem nauczycieli akademickich posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu medycznego właściwego ze względu na treści kształcenia (art. 94 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym);
- prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz przez diagnostów laboratoryjnych (art. 94 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym);
- dofinansowaniem zadań projakościowych (art. 94b ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym), z wyłączeniem zadań realizowanych na podstawie art. 94b ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analogicznie, środki finansowe wskazane w projektowanej ustawie na utrzymanie potencjału badawczego będą pochodziły w szczególności z połączenia dotychczasowych dotacji przeznaczonych na:

- utrzymanie potencjału badawczego (art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach finansowania nauki);
- działalność podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych i międzynarodowych instytutów naukowych polegającą na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, finansowanych w wewnętrznym trybie konkursowym (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o zasadach finansowania nauki);

- finansowanie zadań związanych z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych oraz finansowanie zwiększenia wysokości stypendiów doktoranckich, dla nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów w uczelniach publicznych i niepublicznych (art. 94b ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym);
- kształceniem studentów studiów stacjonarnych, kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, kształceniem kadr naukowych, utrzymaniem uczelni, w tym na remonty (art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym), w zakresie środków przeznaczonych na kształcenie uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich.

W przypadku wyżej wymienionych strumieni finansowych, zdecydowano się na zmianę formy przyznawania środków podmiotom. Projekt ustawy przewiduje, że środki te będą przyznawane w formie subwencji, zaś publiczne uczelnie akademickie będą otrzymywać jedną połączoną subwencję.

W regulacjach prawnych brak jest jednak definicji subwencji. W doktrynie prawa finansów publicznych przyjęło się określać subwencje, jako świadczenia publicznoprawne państwa na rzecz innych podmiotów publicznych, o charakterze bezzwrotnym, ogólnym, bezwarunkowym i nieodpłatnym. W doktrynie prawa finansowego rozumie się przez to środki na uzupełnienie dochodów własnych. Obecnie na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych subwencje otrzymują jednostki samorządu terytorialnego oraz partie polityczne. Projekt ustawy przewiduje, że o wykorzystaniu subwencji decydują organy poszczególnych podmiotów. W przypadku systemu szkolnictwa wyższego i nauki będzie to oznaczało zwiększenie elastyczności wydatkowania środków oraz zapewnienie większej stabilności i przewidywalności finansowej dla uczelni. Przekazana subwencja nie będzie co do zasady podlegać zwrotowi i rozliczeniu w rozumieniu celu. Nie oznacza to jednak całkowitej dowolności wydatkowania środków. W przypadku wydatkowania środków na cel inny niż statutowy wprowadzono przepisy dotyczące ponoszenia odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że wszelkie wydatki wchodzącej w skład sektora finansów publicznych jednostki tego sektora są kontrolowane na zasadach ogólnych określonych w ustawie o finansach publicznych oraz w innych przepisach (np. ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli) – niezależnie od źródła finansowania (dochody własne, dotacje czy też subwencje). Dodatkowo projekt ustawy przewiduje zamieszczanie w Systemie POL-on przez podmioty otrzymujące subwencję

sprawozdania z wykorzystania wszystkich środków publicznych. Zatem zwiększenie elastyczności w żadnym stopniu nie zmniejsza odpowiedzialności podmiotów ani możliwości oraz szczegółowej kontroli wydatków ze strony odpowiednich instytucji państwa.

Subwencja znakomicie wpisuje się ponadto w postulowane zwiększenie autonomii uczelni, pozwalając na elastyczne alokowanie środków w misję dydaktyczną lub naukową, stosownie do bieżących potrzeb i uwarunkowań zewnętrznych, w kontekście ogólnej strategii danej uczelni.

Prawo do otrzymywania subwencji na utrzymanie potencjału badawczego będzie przysługiwało (poza uczelniami publicznymi) także instytutom badawczym, instytutom naukowym PAN, międzynarodowym instytutom naukowym oraz uczelniom niepublicznym, które poddały się procesowi ewaluacji działalności naukowej.

Projekt ustawy przewiduje finansowanie w ramach środków na utrzymanie potencjału badawczego również szkół doktorskich. Takie przypisanie kształcenia doktorantów zapewni po pierwsze kontynuację finansowania stacjonarnych studiów doktoranckich w uczelniach niepublicznych, po drugie zapewni środki finansowe na kształcenie doktorantów w szkołach doktorskich w instytutach badawczych, instytutach naukowych PAN oraz międzynarodowych instytutach naukowych.

Wyżej wymienione subwencje będą przyznawane podmiotom na podstawie rozporządzenia zawierającego algorytmy podziału środków. Projekt przewiduje, że każdy z ministrów nadzorujących uczelnie publiczne wyda odrębny akt wykonawczy, dzięki czemu będzie mieć możliwość kreacji polityki wobec nadzorowanych przez siebie uczelni. Tym samym: Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej oraz minister właściwy do spraw zdrowia uzyskają uprawnienie i zostaną obowiązani do wydania odrębnych aktów wykonawczych określających model dystrybucji środków pomiędzy nadzorowane przez siebie uczelnie. Będzie się to jednocześnie wiązało, na etapie przygotowywania projektu ustawy budżetowej, z przeniesieniem odpowiednich środków do odpowiednich części budżetowych będących w dyspozycji ww. ministrów. Jednocześnie w przypadku uczelni wojskowych zapewniono, że wydatki przeznaczone na kształcenie studentów i doktorantów będących osobami cywilnymi, nie będą się wliczać do limitu wydatków określonych w ustawie z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Przewiduje się także, że ministrowie nadzorujący uczelnie, z wyłączeniem ministra właściwego do spraw

szkolnictwa wyższego i nauki, w wydanych rozporządzeniach mogą określić sposób podziału środków finansowych na dofinansowanie specjalistycznej działalności prowadzonej przez nadzorowane uczelnie. Pozwoli to na zachowanie możliwości dofinansowania specjalistycznych zadań uczelni określonych w obecnie obowiązującym art. 94 ust. 1 pkt 2–6, 8–9 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym. Zarazem nadzorujący ministrowie będą mieli większe możliwości doprecyzowania szczególnych zadań, jakie będą finansowane ze środków pozostających w ich dyspozycji. Propozycja ta umożliwi także lepsze uwzględnienie specyfiki poszczególnych rodzajów uczelni i ich potrzeb.

Projekt ustawy przewiduje również konieczność prowadzenia rachunków ww. subwencji przez uczelnie publiczne w Banku Gospodarstwa Krajowego, który będzie zajmował się ich obsługą. Przepis ten będzie miał zastosowanie od roku 2020.

Jednocześnie projekt przewiduje przekazanie ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki finansowania kształcenia na kierunkach lekarskich w uczelniach publicznych nadzorowanych przez tego ministra, które m.in. posiadają szpital kliniczny, przy jednoczesnym przekazaniu mu odpowiednich środków finansowych (około 252 mln zł – środki z dotacji na 2017 r.) przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Takie działanie ma na celu zachowanie spójności i logiki systemu finansowania szkolnictwa wyższego i nauki.

W celu zapewnienia modelu finansowania dostosowanego do specyfiki uczelni, w procesie podziału środków przekazywanych uczelniom publicznym w ramach subwencji przeznaczonej na utrzymanie potencjału dydaktycznego, podobnie jak w przypadku dotychczasowego podziału środków w ramach działalności dydaktycznej, uwzględniana będzie ich przynależność do jednej z grup tj. grupy uczelni akademickich lub uczelni zawodowych. Należy jednak zauważyć, że uczelnie zawodowe będą miały prawo do uzyskania środków wyłącznie na utrzymanie potencjału dydaktycznego, natomiast uczelnie akademickie skorzystają ze środków zarówno na utrzymanie potencjału dydaktycznego, jak i badawczego.

W celu zwiększenia transparentności informacji o przyznanych środkach finansowych, projekt nakłada na właściwych ministrów nadzorujących uczelnie obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej w formie komunikatu odpowiednio informacji o wysokości subwencji i dotacji ze środków finansowych na utrzymanie potencjału dydaktycznego, na utrzymanie potencjału badawczego, na świadczenia dla studentów oraz zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształceniu lub prowadzeniu działalności naukowej. Przesłanką tego rozwiązania jest fakt, że wysokość ww. środków finansowych ustalana będzie, w głównej

mierze, w oparciu o dane liczbowe (pobierane z Systemu POL-on), na podstawie algorytmów określonych w rozporządzeniu, co uniemożliwia inne rozstrzygnięcie, niż wynikające z przekazanych przez podmioty danych.

W projekcie ustawy przewidziano szeroki katalog możliwości zwiększenia subwencji, na wniosek podmiotów systemu nauki i szkolnictwa wyższego, dając jednocześnie ministrowi uprawnienie do podziału środków z urzędu. Wspomniany powyżej katalog nie ma charakteru zamkniętego, stąd ww. podmioty otrzymają także uprawnienie do ubiegania się o zwiększenie środków w sytuacjach innych niż wymienione w projekcie, tj.: realizacja zadania szczególnie istotnego dla polityki naukowej państwa, wystąpienie zdarzenia losowego zakłócającego lub uniemożliwiającego prawidłowe prowadzenie kształcenia lub działalności naukowej czy wzrost liczby studentów uprawnionych do świadczeń stypendialnych, o których mowa w projekcie ustawy.

Istotnym rozwiązaniem zaproponowanym w projektowanej ustawie, a nieuregulowanym w dotychczasowych przepisach, jest określenie sposobu przekazywania wybranych środków finansowych w danym roku kalendarzowym do czasu ustalenia ich faktycznej wysokości na podstawie algorytmicznych podziałów. W tym trybie będą przekazywane środki uczelniom publicznym, jak i niepublicznym, instytutom naukowym PAN, instytutom badawczym, międzynarodowym instytutom badawczym oraz Polskiej Akademii Umiejętności, których sposób finansowania minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi w drodze rozporządzenia.

Szczególne znaczenie ma możliwość przyznania transz zaliczkowych środków przeznaczonych na świadczenia dla studentów. Rozwiązanie to pozwala na przekazanie studentom z początkiem roku należnych stypendiów socjalnych lub za wyniki w nauce. Także zaliczkowe przekazywanie środków z budżetów poszczególnych ministrów na utrzymanie potencjału dydaktycznego oraz badawczego zapewni możliwość ciągłego realizowania zadań przez ww. podmioty.

Obecnie potencjał badawczy i dydaktyczny uczelni nie jest wykorzystywany w sposób efektywny. Polskie uczelnie przegrywają konkurencję na arenie międzynarodowej, o czym świadczy ich niska pozycja w rankingach międzynarodowych, jak również relatywnie niewielka liczba realizowanych w nich prestiżowych projektów międzynarodowych. W tym kontekście szczególnie istotne będą dalsze starania służące umiędzynarodowieniu szkolnictwa wyższego i nauki, zintensyfikowaniu współpracy nauki i biznesu, stworzeniu nowych ścieżek kariery akademickiej oraz podniesieniu jakości kształcenia, w tym dostosowanie kompetencji

studentów do realnych potrzeb rynku pracy. Trzeba natomiast mieć na uwadze, że osiągnięcie zadowalających rezultatów we wskazanych powyżej obszarach będzie wymagało nie tylko zmian regulacyjnych, ale również podniesienia nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę. Warto w tym miejscu przytoczyć stanowisko Polski wobec Strategii Europa 2020 przyjętej przez Radę Europejską w 2010 r. W jej ramach Polska zobowiązała się m.in. do zwiększenia wysokości nakładów na badania i rozwój relacjonowanych do Produktu Krajowego Brutto. Plan zakłada osiągnięcie wartości nakładów na B+R w wysokości 1,7% PKB w roku 2020. Wypracowanie nakładów na takim poziomie stanowi znaczne wyzwanie dla polityki państwa i wymaga zwiększenia wysiłków w zakresie finansowania działalności w omawianym obszarze. Należy również zaznaczyć, że w 2016 r. wydatki te stanowiły mniej niż 1% PKB, przy średniej w Unii Europejskiej wynoszącej 2,03% PKB. Jest potrzebny zatem skokowy wzrost nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę.

Przewiduje się rezygnację z dotychczasowych rozwiązań w zakresie zagwarantowanej w art. 93 dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym waloryzacji wydatków budżetu państwa. Mechanizm ten nie gwarantował wzrostu środków na szkolnictwo wyższe i naukę. Jest postulowane, mimo połączenia części budżetowych, wprowadzenie dwuczłonowego mechanizmu waloryzacyjnego polegającego na odrębnej waloryzacji części wydatków na naukę przez iloczyn realnej prognozowanej dynamiki PKB oraz wskaźnika 2,15, który zostanie docelowo osiągnięty w 2028 r. Do tego czasu ww. wskaźnik będzie wzrastał corocznie o 0,1. Do waloryzacji części wydatków na szkolnictwo wyższe będzie stosowany prognozowany wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych.

W 2019 r. podstawą dla waloryzacji wydatków w zakresie finansowania nauki będą wydatki zaplanowane w budżecie państwa na rok 2018 w części budżetowej 28 – Nauka oraz rezerwie celowej nr 84 pn. „Środki na zwiększenie nakładów w obszarze badań naukowych”, a także w ramach działu 730 – Nauka w innych częściach budżetowych. Z kolei w zakresie finansowania szkolnictwa wyższego wydatki zaplanowane w budżecie państwa na rok 2018 w części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe oraz rezerwie celowej nr 18 pn. „Środki na działalność Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej”, a także w ramach działu 803 – Szkolnictwo wyższe w innych częściach budżetowych.

W każdym kolejnym roku Minister Finansów za podstawę waloryzacji będzie uznawał środki zwaloryzowane rok wcześniej.

Dodatkowo w przypadku osiągania przez ww. wskaźniki wartości ujemnych

wprowadzono w projekcie ustawy mechanizm gwarantujący pozostawienie nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę na niezmiennym poziomie w stosunku do już otrzymywanych środków.

Wyżej opisany mechanizm pozwoli sfinansować szereg nowych działań przewidzianych w projekcie ustawy, m.in. wszystkie inicjatywy doskonałości (badawcza, regionalna i dydaktyczna).

Projekt ustawy przewiduje również zmiany w sposobie finansowania funduszu pomocy materialnej, który stanie się funduszem stypendialnym uczelni. Projekt przewiduje zaprzestanie finansowania z funduszu stypendialnego remontów domów i stołówek studenckich. Finansowanie tego zadania przez uczelnie publiczne będzie realizowane w ramach otrzymywanej subwencji dydaktycznej.

Jednocześnie z uwagi na fakt, że uczelnie niepubliczne zgodnie z projektowaną ustawą będą otrzymywały jedynie subwencję na utrzymanie potencjału badawczego, pozostawiono możliwość sfinansowania kosztów związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów do wysokości 0,2% przyznanej dotacji na świadczenia studentów.

Z uwagi na konieczność sprawnej obsługi funduszu, projekt ustawy przewiduje, że rachunek dla funduszu będzie prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Koszty obsługi rachunku będą pokrywane przez budżet państwa w ramach dostępnych środków.

Dostęp do informacji o aktualnym stanie środków zgromadzonych na ww. funduszach będą posiadali ministrowie nadzorujący podmioty, w których utworzone są te fundusze.

Uczelnie niepubliczne będą obowiązane do gromadzenia środków na rachunkach w BGK od 1 stycznia 2019 r. Z kolei uczelnie publiczne, z uwagi na ich zdecydowanie bardziej rozbudowaną infrastrukturę księgowo-informatyczną, a przede wszystkim liczbę kształcących się studentów i doktorantów, w stosunku do uczelni niepublicznych, będą zobligowane do prowadzenia rachunków funduszy w BGK począwszy od 1 stycznia 2020 r.

W ramach zapewnienia ciągłości wypłat świadczeń dla studentów z funduszu stypendialnego projekt ustawy przewiduje, że podmioty, który otrzymają dotację na fundusz będą mogły zachować do 30% środków przyznanych w roku poprzednim.

Fundusz stypendialny będzie zasilany w głównej mierze dotacjami przekazywanymi przez poszczególnych ministrów nadzorujących uczelnie. Wskazane w projektowanej ustawie dotacje na świadczenia będą pochodziły z połączenia dotychczasowych dotacji przeznaczonych na:

- bezzwrotną pomoc materialną dla studentów oraz dla doktorantów w uczelniach publicznych (art. 94 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym);
- bezzwrotną pomoc materialną dla studentów oraz dla doktorantów w uczelniach niepublicznych (art. 94 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym).

Projekt przewiduje powstanie w uczelni nowego funduszu – wsparcia osób niepełnosprawnych. Proponowane rozwiązanie jest odpowiedzią na oczekiwania środowiska osób z niepełnosprawnościami, których głównym postulatem było wyraźne oznaczenie przekazywanych do uczelni środków. Jednocześnie w ramach środków na inwestycje w dydaktyce zostanie wydzielona grupa środków z przeznaczeniem na inwestycje mające na celu usuwanie barier architektonicznych w budynkach uczelni, w których prowadzone są zajęcia z udziałem osób niepełnosprawnych.

Do funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych będzie się stosowało przepisy analogiczne, jak w przypadku funduszu stypendialnego.

Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych będzie zasilany dotacją przeznaczoną na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i do szkół doktorskich, kształceniu lub prowadzeniu działalności naukowej, która powstanie z połączenia dotychczasowych dotacji przeznaczonych na:

- zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia w uczelniach publicznych (art. 94 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym);
- zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia w uczelniach niepublicznych (art. 94 ust. 4a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym).

W kompetencji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki pozostanie określenie, w drodze rozporządzenia, sposobu podziału środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształceniu lub prowadzeniu działalności naukowej. Rozwiązanie to zapewni jednolity sposób określania przez poszczególnych ministrów środków przeznaczonych na świadczenia dla studentów oraz na

wsparcie procesu kształcenia dla osób niepełnosprawnych.

Wskazane w projektowanej ustawie środki finansowe przeznaczone na programy i przedsięwzięcia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki stanowią środki dotychczas przyznawane m.in. na finansowanie działalności upowszechniającej naukę, działalność wydawniczą, zapewnienie dostępu do informacji naukowej, współfinansowane programy międzynarodowe, programy ministra.

W ramach programów lub przedsięwzięć minister będzie mógł przeznaczać środki również na realizację zadań z obszaru działalności dydaktycznej. Dotychczasowe przepisy umożliwiały realizację programów wyłącznie w sferze działalności badawczej. Komunikat o ustanowieniu programu lub przedsięwzięcia oraz o naborze wniosków w programie, ze wskazaniem podmiotów uprawnionych do udziału w konkursie, warunków, trybu przeprowadzania naboru wniosków oraz szczegółowych kryteriów ich oceny, będzie ogłaszany w Biuletynie Informacji Publicznej.

Celem proponowanych zmian jest z jednej strony redukcja licznych, drobnych strumieni finansowania, a z drugiej strony efektywniejsze i skuteczniejsze wydatkowanie środków publicznych. Wśród kryteriów oceny wniosków o przyznanie środków w ramach programów ministra, poza poziomem merytorycznym wniosku, zaproponowano w projekcie ustawy także elementy związane z potencjałem wnioskodawcy, wpływem na poszerzenie stanu wiedzy, użytecznością wyników prac lub zadań oraz społeczną odpowiedzialność nauki.

Środki przyznawane w ramach wskazanych powyżej programów, będą przekazywane beneficjentom na podstawie zawieranych z nimi umów.

Projekt ustawy przewiduje dwa programy skierowane do uczelni akademickich oparte na modelu konkurencyjności: „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” oraz „Regionalna inicjatywa doskonałości”. Rozwiązania te wprowadzono z uwagi na konieczność przyspieszenia w Polsce procesów wzrostu poziomu nauki i jakości dydaktyki. Powinny one zwiększyć rozpoznawalność polskiej nauki na arenie międzynarodowej, a z drugiej strony zwiększyć potencjał naukowy w mniejszych, regionalnych ośrodkach akademickich. Oprócz nich minister będzie również realizował przedsięwzięcie „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, kierowane do publicznych uczelni zawodowych.

Uczelnie spełniające warunki określone w projektowanej ustawie będą mogły ubiegać się o pozyskanie dodatkowych środków, w ramach zwiększenia głównej subwencji, w wysokości odpowiadającej co najmniej 10% wysokości subwencji z roku ogłoszenia konkursu w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Warunki uczestnictwa

w omawianym konkursie koncentrują się wokół jakości działalności badawczej i dydaktycznej danej szkoły wyższej. Uczelnie te powinny zatem posiadać kategorię naukową A+ albo A w co najmniej połowie dyscyplin oraz prowadzić działalność naukową w co najmniej 6 dyscyplinach. Jednocześnie uczelnie te nie mogą posiadać kategorii naukowej B ani C w jakiegokolwiek dyscyplinie. Wyłączone z udziału w konkursie będą również podmioty, które uzyskały negatywną ocenę programową Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Dodatkowym wymogiem będzie prowadzenie przez uczelnię szkoły doktorskiej. Na analogicznych zasadach do konkursu będzie mogła przystąpić federacja.

Określenie wymienionych powyżej warunków uczestnictwa w konkursie ma motywować uczelnie do podnoszenia jakości zarówno z zakresie działalności naukowej, jak i dydaktycznej. Celem „Inicjatywy doskonałości” jest podniesienie międzynarodowego znaczenia działalności uczelni, zarówno w obszarze badań naukowych, jak i kształcenia. Programem finansowania objętych będzie maksymalnie 10 podmiotów, które w ocenie powołanego przez ministra międzynarodowego zespołu ekspertów przedstawią najlepszy projekt określający sposób podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia oraz opis działań prowadzących do osiągnięcia tych celów na przestrzeni 5 lat. Finansowanie w ramach programu będzie przyznawane na 6 lat.

Przewiduje się, że uczelnia będąca beneficjentem konkursu zostanie zobowiązana do realizacji planu wskazanego w przedstawionym przez nią wniosku. Umowa określi harmonogram realizacji poszczególnych etapów przedsięwzięcia w ciągu 5 lat oraz warunki ich finansowania. Uczelnia, która przystąpiła do konkursu, lecz z którą minister nie zawarł umowy, będzie otrzymywać przez okres 6 lat środki finansowe, w ramach zwiększenia subwencji, w wysokości odpowiadającej 2% subwencji przyznanej w roku ogłoszenia konkursu w ramach programu.

Sposób realizacji umowy będzie podlegał ocenie dokonywanej przez wskazany powyżej zespół. Rezultatem przeprowadzonej ewaluacji, dokonanej po upływie połowy okresu, na który zawarta zostanie umowa, będzie uzyskanie przez uczelnię jednej z ocen: pozytywnej lub negatywnej. Uzyskanie pierwszej z ocen umożliwi dalszą realizację planu podnoszenia jakości i jego finansowanie do końca czasu obowiązywania umowy, natomiast ocena negatywna będzie skutkowałą koniecznością przedłożenia przez beneficjenta propozycji zmiany planu (urealnienia) bądź, w przypadku jej nieprzedstawienia, rozwiązaniem umowy.

Po piątym roku realizacji planu będzie on podlegał ewaluacji końcowej. Jednocześnie uczelnia będzie przedkładała plan podnoszenia jakości kształcenia i działalności naukowej na

okres kolejnych 6 lat. Warunkiem przedłużenia finansowania na okres kolejnych 6 lat będzie pozytywny wynik ewaluacji końcowej i pozytywna ocena planu, z tym że liczba uczelni, którym finansowanie nie będzie przedłużone nie będzie mogła być niższa niż 2. W przypadku gdy liczba uczelni niespełniających tego warunku będzie niższa niż 2, zespół ekspertów tworzyć będzie listę rankingową uczelni spełniających warunek, na podstawie której minister podpisywałby umowę z uczelniami na okres kolejnych 6 lat. Uczelnie spełniające warunek, z którymi minister nie podpisze umowy, będą otrzymywały przez okres kolejnych 6 lat środki finansowe, w ramach zwiększenia subwencji, w wysokości odpowiadającej 2% subwencji. Na zwolnione w ten sposób miejsca minister będzie ogłaszać konkurs, w którym będą mogły wziąć udział uczelnie spełniające warunki udziału w konkursie oraz niebędące beneficjentem w poprzedniej edycji programu.

Innym, regulowanym w proponowanej ustawie konkursem o charakterze projakościowym jest konkurs „Regionalna inicjatywa doskonałości”. Jego celem jest wzmocnienie działalności naukowej i jej rozwój w ramach określonej dyscypliny naukowej w danej uczelni.

Konkurs będzie przeprowadzany w ramach wskazanych w komunikacie regionów. W komunikacie o konkursie wskazywane będą także nie więcej niż 3 dyscypliny lub grupy dyscyplin, dla których w danym regionie przeprowadzony zostanie konkurs. W każdej z dyscyplin lub grup dyscyplin będzie wyłaniana nie więcej niż jedna uczelnia. Ta sama uczelnia będzie mogła być wyłoniona w nie więcej niż 2 dyscyplinach lub grupach dyscyplin. W konkursie będzie mogła wziąć udział uczelnia, która w danej dyscyplinie lub jednej z dyscyplin w ramach danej grupy dyscyplin będzie miała kategorię A+, A albo B+. Wprowadzone zmiany wynikają z postulatów zgłoszonych przez akademickie uczelnie regionalne.

Finansowanie jest przewidziane na 4 lata, w ramach zwiększenia subwencji, do wysokości odpowiadającej 2% subwencji z roku ogłoszenia konkursu w ramach programu, przypadającej na każdą dyscyplinę, której plan rozwoju został pozytywnie zaopiniowany przez zespół ekspertów. W ostatnim roku dokonywana będzie końcowa ewaluacja realizacji planu. W przypadku uzyskania oceny pozytywnej, uczelnia będzie miała prawo do ubiegania się o kontynuację udziału w programie i przedłużenie finansowania na okres kolejnych 4 lat.

Z kolei celem „Dydaktycznej inicjatywy doskonałości” jest wsparcie publicznych uczelni zawodowych w doskonaleniu jakości kształcenia. W jego ramach uczelnie zawodowe osiągające najlepsze wyniki monitoringu karier zawodowych absolwentów, zwłaszcza w zakresie wskaźników względnych uwzględniających sytuację na rynku pracy w miejscu

zamieszkania absolwenta, oraz posiadające najlepsze rezultaty w zakresie oceny jakości kształcenia, będą otrzymywały premię finansową, której kwota będzie określana w corocznym komunikacie ministra.

Projekt ustawy przewiduje także ustanowienie cyklicznego, realizowanego nie częściej niż co 2 lata, programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, którego celem jest podniesienie poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich umożliwiających wejście polskich czasopism naukowych w międzynarodowy obieg naukowy. Do programu będą mogli przystąpić wydawcy polskich czasopism naukowych o wysokim poziomie naukowym, nieujętych w międzynarodowych bazach czasopism naukowych o największym zasięgu. Program „Wsparcie dla czasopism naukowych” ma istotne znaczenie systemowe. Czasopisma naukowe będące przedmiotem projektów finansowanych w ramach programu (maksymalnie 250) zostaną ujęte w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Projektowana ustawa, mimo wprowadzenia subwencji jako głównego źródła finansowania uczelni, przewiduje przeznaczanie części środków na zadania inwestycyjne związane z kształceniem oraz działalnością naukową.

O środki na inwestycje na działalność naukową będą mogli ubiegać się publiczne uczelnie akademickie, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze oraz międzynarodowe instytuty badawcze. Finansowanie inwestycji związanych z działalnością naukową będzie obejmowało inwestycje w zakresie aparatury naukowo-badawczej oraz infrastruktury informatycznej o wartości przekraczającej 500 000 zł oraz inwestycje budowlane. Wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska naukowego, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może także przyznać środki finansowe na zakup infrastruktury informatycznej. Kryteria, które w szczególności będzie się uwzględniać przy przyznawaniu środków finansowych na inwestycje związane z działalnością naukową, to:

- 1) poziom naukowy prac lub zadań i ich znaczenie dla rozwoju nauki;
- 2) praktyczna użyteczność wyników prac lub zadań oraz ich znaczenie dla rozwoju innowacyjności i gospodarki;
- 3) znaczenie realizacji prac lub zadań dla rozwoju międzynarodowej współpracy w zakresie nauki i techniki;
- 4) możliwość współfinansowania przewidzianych do realizacji prac lub zadań z innych źródeł;
- 5) wpis na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej.

Projekt ustawy przewiduje ujednolicony tryb przyznawania dotacji celowych na zadania

inwestycyjne określone dotychczas w art. 94 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Projektowana ustawa przewiduje szczegółowe kryteria, na podstawie których będą przyznawane dotacje celowe na inwestycje związane z działalnością naukową, także te wpisane na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej.

Projektowana ustawa przewiduje dla uczelni, instytutów badawczych, instytutów naukowych PAN, międzynarodowych instytutów naukowych i innych podmiotów będących organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę środki na utrzymanie aparatury badawczej lub stanowiska badawczego, unikatowych w skali kraju i mających istotne znaczenie dla realizacji polityki naukowej państwa, oraz infrastruktury informatycznej. Środki na ten cel mogą być przyznawane na okres nie dłuższy niż 3 lata, co zapewni stabilny system finansowania, umożliwiając równocześnie obejmowanie finansowaniem nowej, istotnej z punktu widzenia polityki naukowej, aparatury. Przy przyznawaniu środków finansowych uwzględniane będą w szczególności: rodzaj aparatury badawczej lub stanowiska badawczego, wpis na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej, wysokość kosztów utrzymania, a także liczebność środowiska wykorzystującego aparaturę badawczą lub stanowisko badawcze, a w przypadku infrastruktury informatycznej – zakres i stopień wykorzystania przez inne podmioty. Szczegółowe kryteria zostaną określone w rozporządzeniu.

Środki przyznane z tego strumienia i niewykorzystane przez podmiot w danym roku pozostają w jego dyspozycji maksymalnie na rok następny, z tym jednak zastrzeżeniem, że będą musiały zostać spożytkowane na realizację zadań związanych z pierwotnym ich przeznaczeniem. Rozwiązanie to jest utrzymaniem obecnych rozwiązań wynikających z ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.

Strumienie finansowania budżetowego, takie jak np. środki na inwestycje, utrzymanie aparatury badawczej, stanowiska badawczego i infrastruktury informatycznej, nagrody, a także środki w ramach programów i przedsięwzięć ustanawianych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będą przyznawane na wniosek podmiotu. Zakres informacji objętych wnioskiem o przyznanie środków budżetowych na poszczególne cele, dokumenty, które wnioskodawcy są obowiązani dołączyć do wniosku, a także kryteria uwzględniane przy ocenie wniosków, zostaną określone w drodze rozporządzenia.

Jest proponowane wprowadzenie przepisów umożliwiających umarzenie przez właściwego ministra należności wynikających z rozliczenia środków przekazanych w ramach wybranych strumieni finansowych w przypadku wystąpienia ściśle określonych przesłanek.

Natomiast projekt dodatkowo rozszerza możliwość umarzania także należności powstałych w obszarze działalności dydaktycznej.

Gospodarka finansowa uczelni publicznych analogicznie jak na podstawie dotychczasowych przepisów prowadzona będzie na podstawie planu rzeczowo-finansowego. Uczelnie niepubliczne będą także zobligowane do sporządzania planów rzeczowo-finansowych. Jednocześnie projektodawca zrezygnował ze szczegółowego regulowania gospodarki finansowej uczelni publicznej w drodze rozporządzenia, normując odpowiednie kwestie na poziomie projektu ustawy.

3.13. Nadzór nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki

Projekt ustawy przewiduje, że minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie sprawował nadzór nad uczelniami i federacjami w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych, a także nad instytutami naukowymi Polskiej Akademii Nauk, instytutami badawczymi i międzynarodowymi instytutami naukowymi w zakresie zgodności działania z przepisami dotyczącymi kształcenia w szkole doktorskiej oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych przekazanych przez ministra. Ponadto minister będzie sprawował nadzór nad innymi podmiotami w zakresie prawidłowości wydatkowania środków publicznych przekazanych przez ministra.

W ramach nadzoru ministra przewiduje się możliwość żądania informacji i wyjaśnień, przeprowadzanie kontroli, a także inne obowiązki informacyjne rektora, nakaz likwidacji uczelni niepublicznej, kary pieniężne oraz odwołanie rektora za naruszenia przepisów prawa.

Projekt zakłada, że minister będzie miał możliwość żądania od nadzorowanych podmiotów informacji i wyjaśnień, jak również będzie uprawniony do ich kontroli przeprowadzanej w trybie przepisów o kontroli w administracji rządowej. Minister będzie miał również możliwość stwierdzenia nieważności aktu wydanego w uczelni (z wyłączeniami enumeratywnie wskazanymi w projekcie) oraz aktu założyciela uczelni niepublicznej w sprawie nadania statutu. Na rozstrzygnięcie ministra będzie przysługiwała skarga do sądu administracyjnego.

W projekcie przewidziano również uprawnienie ministra do wezwania władz uczelni lub założyciela uczelni niepublicznej (w przypadku naruszenia przepisów prawa lub pozwolenia na utworzenie kierunku studiów) do zaprzestania działalności niezgodnej z prawem i usunięcia

naruszeń. W przypadku nieusunięcia naruszenia w sposób i terminie określonym przez ministra, będzie on miał prawo natychmiastowo zawiesić rekrutację w uczelni na kolejny rok akademicki. Analogiczne uprawnienia będą przysługiwały wobec podmiotu prowadzącego szkołę doktorską w przypadku naruszenia przepisów dotyczących kształcenia doktorantów.

W sytuacji stwierdzenia naruszenia przepisów prawa przez rektora minister będzie miał możliwość wnioskowania o odwołanie rektora. W przypadku rażącego lub uporczywego naruszania prawa przez rektora, minister będzie mógł odwołać rektora, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz właściwej konferencji rektorów uczelni.

W projekcie ustawy przewidziano wprowadzenie katalogu kar administracyjnych wraz z określeniem ich wysokości. Administracyjne kary pieniężne w wysokości od 5 do 100 tysięcy złotych będą mogły być nakładane na uczelnie, które:

- będą prowadziły studia bez pozwolenia,
- naruszają obowiązki informacyjne, w tym w zakresie konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich oraz w postępowaniach o nadanie stopni,
- nie wprowadzają danych do Systemu POL-on,
- będą pobierały od studentów opłaty niezgodnie z zasadami określonymi w ustawie,
- będą naruszały obowiązki w zakresie zapewniania możliwości kontynuowania kształcenia w innej uczelni,
- będą naruszały terminy wydawania dyplomów.

Wśród narzędzi nadzoru projekt przewiduje możliwość nakazania przez ministra likwidacji uczelni niepublicznej (wykreślenia z ewidencji uczelni niepublicznych) w ściśle określonych przypadkach kwalifikujących się jako poważne naruszenia prawa. Realizacja obowiązków założyciela uczelni niepublicznej w zakresie likwidacji będzie egzekwowana w drodze przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Projekt przewiduje, że minister będzie mógł nakazać likwidację uczelni niepublicznej w sytuacji gdy po dniu wydania decyzji o pozwoleniu na utworzenie uczelni niepublicznej zaistnieją przesłanki uniemożliwiające jej utworzenie, uczelni zostaną cofnięte wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów, działania lub zaniechania założyciela lub organów uczelni uniemożliwiać będą funkcjonowanie uczelni zgodnie z prawem, uczelnia będzie uniemożliwiała lub utrudniała przeprowadzenie oceny programowej lub ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej lub przeprowadzenie kontroli.

Projektowane przepisy przewidują obowiązki informacyjne po stronie uczelni. Rektor, w terminie miesiąca od zaistnienia określonej przesłanki, będzie miał obowiązek zawiadomić

ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz ministra nadzorującego o utworzeniu studiów, rozpoczęciu i zaprzestaniu prowadzenia studiów, a także o zaprzestaniu spełniania warunków do prowadzenia studiów.

3.14. Przepisy szczególne

W projekcie ustawy ujęto przepisy szczególne dotyczące uczelni nadzorowanych przez ministrów innych niż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanych dalej „uczelniami branżowymi”, wyróżniających się szczególnymi zadaniami realizowanymi w zakresie obrony narodowej, bezpieczeństwa obywateli i ochrony ludności, działalności kulturalnej, medycyny oraz żeglugi morskiej oraz specyfiką prowadzonego przez nie kształcenia. Z tego względu nadzór i kontrolę nad uczelniami wojskowymi, służb państwowych, artystycznymi, medycznymi i morskimi sprawują odpowiednio ministrowie: Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej. Nadzór obejmuje zgodność działania uczelni z przepisami prawa, pozwoleniem na utworzenie kierunku studiów oraz prawidłowością wydatkowania środków publicznych – ministrowie nadzorujący zostają wyposażeni w kompetencje w zakresie stosowania środków nadzorczych analogiczne jak minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w odniesieniu do nadzorowanych przez siebie uczelni.

Projekt ustawy określa również zadania właściwych ministrów związane m.in. z przebiegiem likwidacji uczelni, prowadzeniem studiów poza siedzibą, w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej osób zatrudnionych w uczelniach branżowych pełniących funkcje rektora albo przewodniczącego uczelnianej komisji dyscyplinarnej, a także kompetencje w zakresie przyznawanych środków finansowych, zlecania zadań, przekazywania sprawozdań, programu naprawczego.

Natomiast tworzenie uczelni branżowych, zmiana ich nazw, włączanie do innych uczelni publicznych i tworzenie przez nie federacji będzie odbywać się na zasadach określonych dla wszystkich uczelni publicznych (wyjątkowe regulacje w tym zakresie dotyczą tylko uczelni wojskowych i uczelni służb państwowych).

Ponadto w projekcie uregulowano kwestie specyficzne dla danej uczelni branżowej dotyczące m.in.:

- uprawnień Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie m.in. wyznaczania rektora oraz osoby pełniącej w uczelni funkcję kierowniczą do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki wojskowej albo odpowiednio – jednostki organizacyjnej właściwej służby, wyznaczania żołnierzy i funkcjonariuszy na stanowiska nauczycieli akademickich i ich zwalniania, a także ustalania warunków i trybu rekrutacji kandydatów na żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb państwowych oraz zatwierdzania statutu uczelni i regulaminu studiów,
- ustalania limitów przyjęć na kierunki lekarski i lekarsko-dentystyczny, a także limitów przyjęć na studia kandydatów na żołnierzy zawodowych, strażaków w służbie kandydackiej oraz strażaków w służbie stałej skierowanych na studia,
- wyłączenia stosowania niektórych przepisów obejmujących prawa i obowiązki studentów uczelni wojskowych i służb państwowych,
- przyznawania nauczycielowi akademickiemu zatrudnionemu w danej uczelni branżowej nagrody za osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej lub organizacyjnej, a także za całokształt dorobku przez właściwego ministra nadzorującego uczelnię, przy czym to każdy z ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania tych nagród, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, maksymalną liczbę przyznawanych nagród, maksymalną wysokość nagrody oraz wzór wniosku o jej przyznanie,
- opiniowania przez właściwego ministra nadzorującego uczelnię zatwierdzania zasad przyznawania stypendium za wyniki w nauce w odniesieniu do uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni medycznej i uczelni morskiej,
- finansowania uczelni branżowych z części budżetowej, której dysponentem jest właściwy minister nadzorujący uczelnię. Sposób i tryb podziału środków finansowych dla nadzorowanych przez siebie uczelni publicznych określi, w drodze rozporządzenia, każdy z ministrów w zakresie swojej właściwości.

4. Wejście ustawy w życie

Projektowana ustawa wejdzie w życie na zasadach określonych w projektowanej ustawie

- Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt będzie miał pozytywny wpływ na działalność przedsiębiorców, w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. W szczególności należy wskazać na to, że projektowana regulacja ma na celu konsolidację przepisów z zakresu systemu szkolnictwa wyższego i nauki, co wpłynie korzystnie na ich spójność i czytelność, a tym samym na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Utworzenie nowego organu – rady uczelni (której większość członków będą stanowiły osoby spoza uczelni, m.in. przedstawiciele lokalnych przedsiębiorstw) oraz zwiększenie autonomii uczelni podniesie skłonność uczelni do współpracy z przedsiębiorcami. Powinno to przyczynić się zarówno do intensyfikacji współpracy w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw, jak również do lepszego przygotowania absolwentów do wykonywania pracy zawodowej. Do zadań rady uczelni należeć będzie m.in. uchwalanie strategii uczelni.

Możliwość przygotowania rozpraw doktorskich o charakterze aplikacyjnym (pracy projektowej, konstrukcyjnej, technologicznej lub wdrożeniowej), rozwój interdyscyplinarnych zespołów badawczych, a także wprowadzenie nowych zasad ewaluacji uczelni (uwzględnienie, oprócz uzyskanych patentów i projektów badawczo-rozwojowych finansowanych przez podmioty zewnętrzne, także oceny wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki) przyczyni się również do zwiększenia zaangażowania uczelni we współpracę z przedsiębiorcami w zakresie działalności innowacyjnej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.